

STAATSKOERANT
VAN DIE REPUBLIEK VAN SUID-AFRIKA
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA
GOVERNMENT GAZETTE

REGULASIEKOERANT No. 3357

PRYS (AVB ingesluit) 30c PRICE (GST included)

REGULATION GAZETTE No. 3357

As 'n Nuusblad by die Poskantoor Geregistreer

BUITELANDS 40c ABROAD

Registered at the Post Office as a Newspaper

POSVRY · POST FREE

Vol. 198]

PRETORIA, 31 DESEMBER 1981
DECEMBER

[No. 7976

GOEWERMENSKENNISGEWINGS

**DEPARTEMENT VAN SAMEWERKING EN
ONTWIKKELING**

No. R. 2826 31 Desember 1981

**KANGWANE-WET OP PADVERKEER, 1981
(WET 6 VAN 1981)**

Hierby word bekendgemaak dat die Staatspresident sy goedkeuring geheg het aan die volgende Wet wat deur die KaNgwane- Wetgewende Vergadering aangeneem is en wat hierby vir algemene inligting gepubliseer word:

**GEBIED VAN DIE KANGWANE- WETGEWENDE
VERGADERING
WET**

Tot samevatting en wysiging van die wetsbepalings betreffende die lisensiëring en beheer van voertuie en die bestuurders van voertuie in KaNgwane en die reëling en beheer van padverkeer en om voorsiening te maak vir aangeleenthede wat daarmee in verband staan

Hierdie Wet is as volg ingedeel:

Inleiding: Artikel 1.

Hoofstuk 1: Registrasie-owerheid en aanstelling van beamptes: Artikels 2-3.

Hoofstuk 2: Registrasie en lisensiëring van motorvoertuie: Artikels 4-54.

Hoofstuk 3: Lisensiëring van bestuurders van motorvoertuie: Artikels 55-75.

Hoofstuk 4: Openbare motorvoertuie: Artikels 76-97.

Hoofstuk 5: Padverkeerstekens en algemene snelheidsgrens: Artikels 98-104.

Hoofstuk 6: Padreëls: Artikels 105-133.

Hoofstuk 7: Ongelukke en ongeluksverslae: Artikels 134-136.

Hoofstuk 8: Roekelose of nalatige bestuur, bestuur onder die invloed van sterk drank of 'n verdowingsmiddel wat 'n narkotiese uitwerking het en diverse misdrywe: Artikels 137-143.

Hoofstuk 9: Bevoegdheide van Hof om endossement opskorting of intrekking van bestuurderslisensies of permit te beveel of om 'n persoon onbevoeg te verklaar om 'n leerlinglisensie of bestuurderslisensie te verkry: Artikels 144-147.

Hoofstuk 10: Algemene straf- en regsprosedures: Artikels 148-156.

Hoofstuk 11: Addisionele bevoegdheide en pligte van beamptes: Artikels 157-161.

Hoofstuk 12: Regulasies: Artikel 162.

GOVERNMENT NOTICES

**DEPARTMENT OF CO-OPERATION AND
DEVELOPMENT**

No. R. 2826 31 December 1981

**KANGWANE ROAD TRAFFIC ACT, 1981
(ACT 6 OF 1981)**

It is hereby notified that the State President has approved of the following Act which was passed by the KaNgwane Legislative Assembly and which is hereby published for general information:

**AREA OF THE KANGWANE LEGISLATIVE
ASSEMBLY
ACT**

To consolidate and amend the laws relating to the licensing and control of vehicles and the drivers of vehicles in KaNgwane and the regulation and control of road traffic and to provide for matters incidental thereto

This Act is divided as follows:

Preliminary: Section 1.

Chapter 1: Registering authority and appointment of officers: Sections 2-3.

Chapter 2: Registration and licensing of motor vehicles: Sections 4-54.

Chapter 3: Licensing of drivers of motor vehicles: Sections 55-75.

Chapter 4: Public motor vehicles: Sections 76-97.

Chapter 5: Road traffic signs and general speed limit: Sections 98-104.

Chapter 6: Rules of the road: Sections 105-133.

Chapter 7: Accidents and accident reports: Sections 134-136.

Chapter 8: Reckless or negligent driving, driving while under the influence of intoxicating liquor or a drug having a narcotic effect and miscellaneous offences: Sections 137-143.

Chapter 9: Power of Court to order endorsement, suspension or cancellation of driver's licence or permit or to disqualify person from obtaining learner's or driver's licence: Sections 144-147.

Chapter 10: General penalty and legal procedure: Sections 148-156.

Chapter 11: Additional powers and duties of officers: Sections 157-161.

Chapter 12: Regulations: Section 162.

Hoofstuk 13: Algemeen: Artikels 163-178.

Bylae 1: Motorvoertuie ingevolge artikel 6 vrygestel van registrasie en lisensiëring of net lisensiëring.

Bylae 2: Gelde betaalbaar ingevolge hierdie Wet en vrystelling van betaling van sodanige gelde.

Bylae 3: Wette herroep.

Daar word deur die KaNgwane- Wetgewende Vergadering, soos volg bepaal:

INLEIDING

1. In hierdie Wet, tensy uit die samehang anders blyk, beteken—

“ampenaar” ’n beampte soos omskryf in regulasie A1 van die Swazi-personeelregulasies, 1977, bevat in die Bylae van Goewermentskennisgewing R. 1815 van 1977 en ook ’n toegewese beampte soos in genoemde regulasie omskryf;

“bestuurder” iedereen wat ’n voertuig bestuur of probeer bestuur of wat op ’n trapfiets ry of probeer ry of wat ’n trek-, las-, of rydier of ’n trop diere stuur en het “bestuur” of enige soortgelyke woord ’n ooreenstemmende betekenis;

“bestuurderslisensie” ’n bestuurderslisensie in artikel 56 genoem;

“brug” ook ’n duiker en ’n spoelbrug;

“bruto voertuigmassa”, met betrekking tot ’n motorvoertuig, die maksimum toelaatbare massa van sodanige voertuig en sy vrag, soos deur die vervaardiger gespesifiseer, of, by ontstentenis van sodanige spesifikasie, soos deur die registrasie-owerheid bepaal;

“bus” ’n motorvoertuig ontwerp of ingerig uitsluitlik of hoofsaaklik vir die vervoer van die bestuurder en meer as agt persone;

“deurpad” ’n openbare pad of ’n gedeelte van ’n openbare pad wat deur ’n toepaslike padverkeersteken of -tekens as ’n deurpad aangewys is;

“Direkteur”, die Direkteur van Justisie;

“eienaar”, met betrekking tot ’n voertuig, ook—

(a) ’n mede- of ’n deeleienaar van die voertuig;

(b) iemand wat daardie voertuig in sy besit het kragtens ’n huurkoop of opskortverkoop-ooreenkoms, of kragtens ’n huurooreenkoms wat vir die huur van sodanige voertuig vir ’n tydperk van minstens 12 maande voorsiening maak, maar nie die verkoper of verhuurder kragtens enige sodanige ooreenkoms nie; of

(c) ’n motorhandelaar wat in besit is van ’n gebruikte voertuig vir die doel van verkoop, en het “eiendom” of enige soortgelyke woord ’n ooreenstemmende betekenis;

“gebied” die gebied waarvoor die KaNgwane- Wetgewende Vergadering ingestel is, soos van tyd tot tyd gewysig;

“gebied Suidwes-Afrika” die gebied Suidwes-Afrika met uitsluiting van ’n Naturelletuisland binne daardie gebied;

“gelede motorvoertuig” ’n kombinasie van motorvoertuie bestaande uit ’n voorspanmotor en ’n leunwa;

“geneesheer” ’n persoon geregistreer as sodanig ingevolge die Wet op Geneeshere, Tandartse en Aanvullende Gesondheidsdiensberoep, 1974 (Wet 56 van 1974);

“geskiktheidsertifikaat”, met betrekking tot ’n openbare motorvoertuig, ’n sertifikaat uitgereik ingevolge die bepalinge van Hoofstuk 4 en waarin verklaar word—

(a) dat op die datum van uitreiking daarvan, sodanige voertuig na die mening van die uitreiker van sodanige sertifikaat, padwaardig was; en

(b) wat die bepalinge en voorwaardes is waarvolgens sodanige voertuig op ’n openbare pad gebruik kan word;

“goedere” enige roerende goed;

Chapter 13: General: Sections 163-178.

Schedule 1: Motor vehicles exempt in terms of section 6 from registration and licensing or licensing only.

Schedule 2: Fees payable under this Act and exemption from payment of such fees.

Schedule 3: Laws repealed.

Be it enacted by the KaNgwane Legislative Assembly as follows:

PRELIMINARY

1. In this Act, unless the context otherwise indicates—

“appropriate registering authority”, for the purposes of Chapter 2 means an appropriate registering authority referred to in section 6 (1);

“articulated motor vehicle” means a combination of motor vehicles consisting of a truck-tractor and a semi-trailer;

“body of persons”, in relation to the owner of a motor vehicle, means any body of persons, whether a body corporate or not and includes—

(a) any two or more persons who jointly own such vehicle but excludes joint owners who are husband and wife married in community of property; and

(b) a government department or a state department (including the South African Railways and Harbours Administration, the Department of Posts and Telecommunications and a provincial administration);

“bridge” includes a culvert and a causeway;

“bus” means a motor vehicle designed or adapted solely or principally for the conveyance of the driver and more than eight other persons.

“calendar month” means the period from the first to the last day of any month, inclusive of both such days;

“certificate of fitness”, in relation to a public motor vehicle, means a certificate issued in accordance with the provisions of Chapter 4 and stating—

(a) that at the date of issue thereof such vehicle was, in the opinion of the issuer of such certificate, roadworthy;

(b) the terms and conditions under which such vehicle may be operated on a public road;

“clearance certificate” means a clearance certificate referred to in section 17 (1);

“combination of motor vehicles” means two or more motor vehicles coupled together;

“Commissioner” means the Commissioner of the South African Police;

“Convention”, in relation to any territory, means the United Nations Convention on Road Traffic (Geneva, 1949) or the International Convention relative to Motor Traffic (Paris, 1926) whichever is applicable to such territory and the Republic and any amendment thereof;

“convoy of motor vehicles” means six or more motor vehicles which are operated in a group on a public road;

“cross” or any like expression, means to move on a public road in a direction which would intersect the normal course of travel of traffic on such road;

“Councillor” means the Executive Councillor for the Department of Justice;

“direction indicator” means a device fitted to a motor vehicle for the purpose of enabling the driver of such motor vehicle to intimate his intention to change the direction of travel of such motor vehicle to the right or to the left;

“goedervoertuig” ’n motorvoertuig, uitgesonderd ’n motorfiets, motordriewiel, motorkar of bus, wat ontwerp of ingerig is om goedere op ’n openbare pad te vervoer en ook ’n voorspanmotor;

“herroep wet” ’n wet of wetsbepaling wat by hierdie Wet herroep word;

“hierdie Wet” ook enige regulasie kragtens hierdie Wet uitgevaardig;

“identiteitsdokument” ’n dokument bedoel in artikel 1 van die Bevolkingsregistrasiewet, 1950 (Wet 30 van 1950), of die Wet op Identiteitsdokumente in Suidwes-Afrika, 1970 (Wet 37 van 1970), of ’n bewysboek bedoel in artikel 1 van die Swartes (Afskaffing van Passe en Koördinerende van Dokumente) Wet, 1952 (Wet 67 van 1952);

“inspekteur van lisensies” ’n inspekteur van lisensies wat aangestel is, ingevolge artikel 3 of uit hoofde van die bepalings van artikel 177 (3) geag word aldus aangestel te wees;

“internasionale bestuurpermit” ’n internasionale bestuurpermit wat ingevolge die Konvensie uitgereik of daarkragtens erken word;

“invoerder” ’n persoon wat vir die doel van sy besigheid om motorvoertuie te verkoop, motorvoertuie in KaNgwane invoer;

“kalendermaand” die tydperk van die eerste tot die laaste dag van enige maand met inbegrip van albei sodanige dae;

“klaringsbewys” ’n klaringsbewys in artikel 18 (1) bedoel;

“kombinasie van motorvoertuie” twee of meer motorvoertuie wat aanmekaar vasgekoppel is;

“Kommissaris” die Kommissaris van die Suid-Afrikaanse Polisie.

“Konvensie”, met betrekking tot enige gebied, die Verenigde Volkerekonvensie op Padverkeer (Genève 1949) of die Internasionale Konvensie met betrekking tot Motorverkeer (Parys 1926) watter ookal op sodanige gebied en die Republiek van toepassing is en enige wysiging daarvan;

“konvooi van motorvoertuie” ses of meer motorvoertuie wat in ’n groep op ’n openbare pad gebruik word;

“kruising” die gebied binne die verlenging van die sygrenslyne van twee of meer openbare paaie wat vir voertuigverkeer oop is en met enige hoek bymekaar aansluit, ongeag of die een openbare pad die ander kruis of nie;

“leerlinglisensie” ’n leerlinglisensie in artikel 56 bedoel;

“leunwa” ’n sleepwa wat geen vooras het nie en so ontwerp is dat minstens 15 persent van sy tarra op ’n voertuig, wat sodanige sleepwa trek, rus en daardeur gedra word;

“links” links geneem in verhouding tot die rigting waarin of waarheen die voertuig, dier of persoon op die wesenlike tydstop beweeg of front;

“liggaam van persone”, met betrekking tot die eienaar van ’n motorvoertuig, enige liggaam van persone, hetsy met regspersoonlikheid bekleed al dan nie, en omvat—

(a) enige twee of meer persone wat gesamentlik eienaars daarvan is, maar uitgesonderd gesamentlike eienaars wat man en vrou getroud binne gemeenskap van goedere is; en

(b) ’n regeringsdepartement, ’n staatsdepartement (met inbegrip van die Administrasie van die Suid-Afrikaanse Spoorweë en Hawens, die Departement van Pos- en Telekommunikasiewese en ’n provinsiale administrasie);

“motordriewiel” ’n motorvoertuig uitgesonderd ’n motorfiets met syspan of ’n trekker, wat drie wiele het en ontwerp is om bestuur te word deur die tipe kontrole wat gewoonlik aan ’n motorfiets bevestig word;

“Director” means the Director of the Department of Justice;

“driver” means any person who drives or attempts to drive any vehicle or who rides or attempts to ride any pedal cycle or who guides any draught, pack or saddle animal or herd or flock of animals and “drive” or any like word has a corresponding meaning;

“driver’s licence” means a driver’s licence referred to in section 56;

“examiner for drivers’ licences” means an examiner for drivers’ licences appointed in terms of section 3, or by virtue of the provisions of section 177 (3) is deemed to have been so appointed;

“examiner of vehicles” means an examiner of vehicles appointed in terms of section 3 or by virtue of the provisions of section 177 (3) is deemed to have been so appointed;

“goods” means any movable property;

“goods vehicle” means any motor vehicle, other than a motor cycle, motor tricycle, motor-car or bus, designed or adapted for the conveyance of goods on a public road, and includes a truck-tractor;

“Government” the Government of KaNgwane;

“government department” means any department of the Government, the Government of the Republic (including the South African Railways and Harbours Administration, the Department of Post and Telecommunications and any provincial administration) of a national state or any Native Homeland;

“gross vehicle mass”, in relation to a motor vehicle, means the maximum permissible mass of such vehicle and its load, as specified by the manufacturer or, in the absence of any such specification, as determined by the registering authority;

“identity document” means an identity document referred to in section 1 of the Population Registration Act, 1950 (Act 30 of 1950), or the Identity Documents in South-West Africa Act, 1970 (Act 37 of 1970), or a reference book referred to in section 1 of the Blacks (Abolition of Passes and Co-ordination of Documents) Act, 1952 (Act 67 of 1952);

“importer” means a person who, for the purpose of his business of selling motor vehicles, imports motor vehicles into KaNgwane;

“inspector of licences” means an inspector of licences appointed in terms of section 3 or by virtue of the provisions of section 177 (3) is deemed to have been so appointed;

“international driving permit” means an international driving permit issued in terms of the Convention or recognised thereunder;

“intersection” means the area embraced within the prolongation of the lateral boundary lines of two or more public roads, open to vehicular traffic, that join one another at any angle, whether or not one such public road crosses the other;

“kerb line” means the boundary between the roadway and the verge;

“learner’s licence” means a learner’s licence referred to in section 56;

“left” means left reckoned by reference to the direction in or towards which the vehicle, animal or person is proceeding or facing at the material time;

"motorfiets" 'n motorvoertuig met twee wiele en ook enige sodanige voertuig waaraan 'n syspan geheg is;

"motorhandelaar" iedereen—

(a) wie se besigheid dit is om motorvoertuie wat ingevolge hierdie Wet geregistreer en gelisensieër moet word, te koop, te verkoop of te verruil of te herstel of om permanente strukture daarop te bou; en

(b) wat die houer is van 'n lisensie ingevolge die KaNgwane- Wet op Lisensies, waar sodanige lisensie ingevolge genoemde Wet of enige ander Wet nodig is vir enige besigheid in paragraaf (a) genoem;

"motorhandelaarsklaringsbewys" 'n motorhandelaarsklaringsbewys in artikel 31 (2) bedoel;

"motorhandelaarslisensie" 'n motorhandelaarslisensie in artikel 31 (1) bedoel;

"motorkar" 'n motorvoertuig, uitgesonderd 'n motorfiets of motordriewiel, wat ontwerp of ingerig is uitsluitlik of hoofsaaklik vir die vervoer van hoogstens nege persone;

"motortransportklaringsbewys" 'n motortransportklaringsbewys in artikel 40 (2) (b) bedoel;

"motortransportlisensie" 'n motortransportlisensie in artikel 40 (1) bedoel;

"motorvoertuig" enige selfaangedrewe voertuig en ook—

(a) 'n sleepwa; en

(b) 'n voertuig met pedale en met 'n enjin as 'n intergrerende deel daarvan of daaraan vasgeheg en wat ontwerp of ingerig is om of deur middel van sodanige pedale of deur die enjin of deur albei voortbeweeg te word, maar nie—

(i) enige voertuig wat aangedryf word deur elektriese krag verkry uit opgaarbattery en wat deur 'n voetganger beheer word; of

(ii) enige voertuig met 'n massa van nie meer as 230 kg nie en wat spesiaal ontwerp en gebou en nie net ingerig is nie vir die gebruik van iemand wat aan die een of ander liggaamlike gebrek of ongeskiktheid ly en wat uitsluitlik deur sodanige persoon gebruik word;

"motorvoertuiglisensie" 'n motorvoertuiglisensie in artikel 15 (2) bedoel;

"nasionale staat" 'n gebied waarvoor 'n wetgewende vergadering ingestel is kragtens die Grondwet van die Nasionale State, 1971 (Wet 21 van 1971); uitgesonderd die gebied waarvoor die KaNgwane- Wetgewende Vergadering ingestel is;

"Naturelletuisland" 'n gebied—

(a) wat 'n selfregerende gebied binne die gebied Suidwes-Afrika was; of

(b) binne die gebied Suidwes-Afrika waarvoor 'n wetgewende raad ingestel was ingevolge 'n wet van die Parlement of 'n proklamasie van die Staatspresident;

"ondersoeker van voertuie" 'n ondersoeker van voertuie ingevolge artikel 3 aangestel of uit hoofde van die bepalings van artikel 177 (3) geag word aangestel te wees;

"oorsteek" of enige soortgelyke uitdrukking, om op 'n openbare pad te beweeg in 'n rigting wat die rigting sny waarin verkeer gewoonlik op sodanige pad beweeg;

"openbare bestuurspermit" 'n openbare bestuurspermit in artikel 77 (1) genoem;

"openbare bus" 'n bus wat gebruik word as 'n openbare motorvoertuig;

"openbare motorvoertuig" enige motorvoertuig wat—

(a) teen huur of beloning vir die vervoer daarop die passasiers of goedere of albei gebruik word;

"local authority" means a city council, town council, village council or health committee constituted under and by virtue of the provisions of the Local Government Ordinance, 1939 (Ordinance 17 of 1939), and a township council established under the regulations published under Proclamation R. 293 of 1962;

"manufacturer" means a person who, for the purpose of his business of selling motor vehicles, manufactures or assembles new motor vehicles;

"medical practitioner" means a person registered as such under the Medical, Dental and Supplementary Health Service Professions Act, 1974 (Act 56 of 1974);

"motor-car" means a motor vehicle, other than a motor cycle or motor tricycle, designed or adapted solely or principally for the conveyance of persons not exceeding nine in number;

"motor cycle" means a motor vehicle which has two wheels and includes any such vehicle having a side-car attached thereto;

"motor dealer" means any person who—

(a) is engaged in the business of buying, selling, exchanging, repairing or building permanent structures onto motor vehicles required to be registered and licensed under this Act; and

(b) holds a licence under the KaNgwane Licences Act, where, in terms of that Act or any other Act, such licence is necessary for any business referred to in paragraph (a);

"motor dealer's clearance certificate" means a motor dealer's clearance certificate referred to in section 31 (2);

"motor dealer's licence" means a motor dealer's licence referred to in section 31 (1);

"motor transport clearance certificate" means a motor clearance certificate referred to in section 40 (2) (b);

"motor transport licence" means a motor transport licence referred to in section 40 (1);

"motor tricycle" means a motor vehicle, other than a motor cycle with side-car or a tractor, which has three wheels and which is designed to be driven by the type of controls usually fitted to a motor cycle;

"motor vehicle" means any self-propelled vehicle and includes—

(a) a trailer; and

(b) a vehicle having pedals and an engine as an integral part thereof or attached thereto and which is designed or adapted to be propelled either by means of such pedals or engine or both, but does not include—

(i) any vehicle propelled by electrical power derived from storage batteries and which is pedestrian controlled; or

(ii) any vehicle with a mass of not more than 230 kg and specially designed and constructed, and not merely adapted, for the use of any person suffering from some physical defect or disability and used solely by such person;

"motor vehicle licence" means a motor vehicle licence referred to in section 15 (2);

"national state" means an area for which a legislative assembly has been established under the National States Constitution Act, 1971 (Act 21 of 1971), excluding the area for which the KaNgwane Legislative Assembly has been established;

"Native Homeland" means any area—

(a) which was a self-governing territory within the territory of South-West Africa; or

(b) vir gebruik soos vermeld te huur aangebied word;

(c) gebruik word om 'n ander motorvoertuig te trek wat 'n openbare motorvoertuig is soos hiertevore omskryf; en, met betrekking tot 'n aansoek om 'n geskiktheidsertifikaat, 'n motorvoertuig wat bedoel is om as 'n openbare voertuig, soos hiertevore omskryf gebruik te word, maar 'n openbare motorvoertuig omvat nie—

(i) 'n motorvoertuig wat vir die berging van ander motorvoertuie ontwerp of ingerig is en gewoonlik as 'n teespoedwa bekend staan nie;

(ii) 'n lykswa;

(iii) 'n ambulans;

(iv) 'n motorvoertuig wat die eiendom van 'n plaaslike owerheid is en wat nie 'n bus is;

(v) enige motorvoertuig wat vir die vervoer van skoolkinders gebruik word en wat nie 'n bus is; of

(vi) enige ander klas van motorvoertuig wat die Uitvoerende Raadslid voorskryf om nie 'n openbare motorvoertuig te wees nie;

“openbare pad” 'n pad, straat of deurgang of enige ander plek (hetsy 'n deurgang of nie) wat gewoonlik deur die publiek of deel daarvan gebruik word of waartoe die publiek of deel daarvan die reg van toegang het en ook—

(a) die soom van enige sodanige pad, straat of deurgang;

(b) 'n brug, pont of drif waaroor of waardeur enige sodanige pad, straat of deurgang loop; en

(c) enige ander werk of ding wat 'n deel uitmaak van of verbind is met of behoort tot sodanige pad, straat of deurgang.

“op 'n openbare pad gebruik” of enige soortgelyke uitdrukking met betrekking tot 'n voertuig, om 'n voertuig te gebruik of te bestuur of toe te laat dat 'n voertuig op 'n openbare pad gebruik of bestuur word of om 'n voertuig op 'n openbare pad te hê of toe te laat;

“padverkeersteken” 'n padverkeersteken wat ingevolge artikel 98 voorgeskryf is, of uit hoofde van die bepalings van artikel 177 (2) geag word aldus voorgeskryf te wees;

“padwaardig” met betrekking tot 'n voertuig 'n voertuig wat voldoen aan die toepaslike bepalings van hierdie Wet en wat andersins in 'n geskikte toestand is om op 'n openbare pad gebruik te word;

“padwaardigheidsertifikaat” 'n padwaardigheidsertifikaat in artikel 19 (5) (a) bedoel;

“parkeer” om 'n voertuig met of sonder insittendes, langer te laat stilhou as wat redelikerwys nodig is om persone of goedere werklik op of af te laai, maar nie ook sodanige stilhou van 'n voertuig weens 'n rede buite die beheer van die persoon wat in beheer van sodanige voertuig is en het enige soortgelyke woord 'n ooreenstemmende betekenis;

“plaaslike owerheid” 'n grootstadsraad, stadsraad, dorpsraad of gesondheidskomitee ingestel ingevolge en kragtens die bepalings van die Ordonnansie op Plaaslike Bestuur, 1939 (Ordonnansie 17 van 1939), en 'n dorpsraad ingestel kragtens Proklamasie R. 293 van 1962;

“polisiebeampte” 'n lid van die Suid-Afrikaanse Polisie ingestel kragtens die Polisiewet, 1958 (Wet 7 van 1958), en ook 'n verkeersbeampte;

“provinsie” 'n provinsie in die Republiek met uitsluiting van 'n nasionale staat of gedeelte daarvan binne sodanige provinsie;

“randlyn” die grens tussen die ryvlak en die soom;

“Regering” die Regering van KaNgwane;

(b) within the territory of South-West Africa for which a legislative council has been established, in terms of any Act of Parliament or proclamation by the State President;

“official” means an officer as defined in regulation A1 of the Swazi Staff Regulations, 1977, contained in the Schedule to Government Notice R. 1815 of 1977 and includes an allocated officer as defined in the said regulation;

“operate on a public road” or any like expression, in relation to a vehicle, means to use or drive a vehicle or to permit a vehicle to be used or driven on a public road or to permit a vehicle to be on a public road;

“owner”, in relation to a vehicle, includes—

(a) a joint or part owner of that vehicle; or

(b) a person having possession of that vehicle by virtue of a hire-purchase or suspensive sale agreement, or by virtue of an agreement of hire providing for the hire of such vehicle for a period of not less than 12 months, but does not include the seller or lessor under any such agreement; or

(c) a motor dealer who is in possession of a used vehicle for the purpose of sale, and owner or any like word has a corresponding meaning;

“park” means to keep a vehicle, whether occupied or not, stationary for a period of time greater than is reasonably necessary for the actual loading or unloading of persons or goods but does not include any such keeping of a vehicle by reason of a cause beyond the control of the person in charge of such vehicle and any like word has a corresponding meaning;

“pedal cycle” means any bicycle or tricycle designed for propulsion solely by means of human power;

“pedestrian crossing” means—

(a) that portion of a public road at an intersection included within the prolongation or connection of the kerb line and adjacent boundary line of such road, whether such portion is marked or not; or

(b) any other portion of a public road indicated as a pedestrian crossing by appropriated road traffic signs;

“police officer” means any member of the South African Police established under the Police Act, 1958 (Act 7 of 1958), and includes a traffic officer, or any person appointed for the duty of maintaining law and order upon the railways or at the harbours in terms of section 57 of the Railways and Harbours Control and Management (Consolidation) Act, 1957 (Act 70 of 1957);

“prescribe” or any derivation thereof, except in the definition of “prescribed territory”, means prescribed by regulation;

“prescribed territory” means—

(a) any province of the Republic, any territory which in terms of an Act of Parliament becomes an independent state, any territory for which a legislative assembly has been established under the National States Constitution Act, 1971 (Act 21 of 1971) (excluding the area for which the KaNgwane Legislative Assembly has been established) and the territory of South West Africa;

(b) Angola, Botswana, Lesotho, Malawi, Mozambique, Zimbabwe, Swaziland, Zambia; or

(c) any other territory declared by the Councillor by notice in the *Gazette* to be a prescribed territory;

“province” means any province of the Republic excluding any national state or part thereof within such province;

“public bus” means a bus used as a public motor vehicle;

“public driving permit” means a public driving permit referred to in section 77 (1);

"Regeringsdepartement" 'n departement van die Regering, die Regering van die Republiek (met inbegrip van die Administrasie van die Suid-Afrikaanse Spoorweë en Hawens, die Departement van Pos- en Telekommunikasiewese, 'n provinsiale administrasie), 'n nasionale staat of 'n Naturelletuisland;

"registrasiemerk", met betrekking tot 'n registrasie-owerheid, die registrasiemerk wat ingevolge artikel 8 aan 'n registrasie-owerheid toegewys is en, met betrekking tot 'n motorvoertuig, die registrasiemerk ingevolge artikels 12, 13 (1), 33 of 40 (2) (b) aan sodanige voertuig toegeken en omvat dit die nommer wat in verband daarmee toegeken is;

"registrasie-owerheid" 'n registrasie-owerheid in artikel 2 bedoel;

"registrasiesertifikaat" 'n registrasiesertifikaat uitgereik of geag uitgereik te wees ingevolge artikel 12 of ingevolge 'n herroepe wet;

"regulasie" 'n regulasie kragtens hierdie Wet uitgevaardig;

"rigtingwyser" 'n toestel wat aan 'n motorvoertuig bevestig is ten einde die bestuurder van sodanige motorvoertuig in staat te stel om 'n aanduiding te gee van sy voorneme om die koers van sodanige voertuig na regs of links te verander;

"robot" 'n padverkeersteken wat deur middel van outomatiese ligseine verkeer om die beurt laat stilhou en toelaat om voort te beweeg;

"ryvlak" dié gedeelte van 'n pad, straat of deurgang wat vir voertuigverkeer verbeter, gebou of bedoel is en ook die gedeeltes wat algemeen as die skouers bekend staan;

"sleepwa" 'n voertuig wat nie selfgedrewe is nie en wat ontwerp of ingerig is om deur 'n motorvoertuig getrek te word, maar nie ook 'n syspan wat aan 'n motorfiets vasgeheg is nie;

"soom" dié gedeelte van 'n pad, straat of deurgang wat nie die ryvlak is nie;

"stedelike gebied" die gedeelte van die gebied van 'n plaaslike owerheid wat deur werklike opmeting in erwe onderverdeel is of deur opgemete erwe omring word, en ook 'n openbare pad wat daaraan grens;

"stoplig" 'n toestel wat aan 'n voertuig bevestig is vir die doel om deur middel van 'n lig die sein te gee dat die bestuurder van sodanige voertuig voornemens is om met sodanige voertuig stil te hou of stadiger te ry;

"sypaadjie" die deel van 'n soom wat uitsluitlik vir gebruik deur voetgangers bedoel is;

"tarra", met betrekking tot 'n motorvoertuig, die massa van sodanige voertuig wanneer dit gereed is om op die pad te gaan en ook die massa van—

(a) enige noodwiel en van alle ander toebehore en uitrusting wat deur die vervaardiger as standaardtoebehore vir die besondere model van die betrokke motorvoertuig verskaf word;

(b) enigiets wat 'n permanente deel van die bou van sodanige voertuig is;

(c) enigiets wat aan sodanige voertuig aangeheg is sodat dit 'n bouverandering van 'n permanente aard uitmaak; en

(d) die opgaarbattery, indien sodanige voertuig deur elektriese krag selfgedrewe is;

maar nie ook die massa nie van—

(i) brandstof; en

(ii) enigiets wat aan sodanige voertuig aangeheg is en nie van die aard is wat in paragraaf (b) of (c) genoem word nie;

"public motor vehicle" means any motor vehicle—

(a) used for the conveyance thereon of passengers or goods, or both, for hire or reward;

(b) plying for hire for use as aforesaid; or

(c) used for drawing another motor vehicle which is a public motor vehicle as hereinbefore defined;

and, in relation to an application for a certificate of fitness, means any motor vehicle intended to be used as a public motor vehicle as hereinbefore defined but a public motor vehicle does not include—

(i) a motor vehicle designed or adapted for salvaging other motor vehicles and commonly known as a "break-down" vehicle;

(ii) a hearse;

(iii) an ambulance;

(iv) any motor vehicle owned by a local authority and which is not a bus;

(v) any motor vehicle which is used for the conveyance of school children and which is not a bus; or

(vi) any other class of motor vehicle which the Councilor may prescribe as not being a public motor vehicle;

"public road" means any road, street or thoroughfare or any other place (whether a thoroughfare or not) which is commonly used by the public or section thereof or to which the public or section thereof has a right of access and includes—

(a) the verge of any such road, street or thoroughfare;

(b) any bridge, ferry, ford or drift traversed by any such road, street or thoroughfare; and

(c) any other work or thing forming part of or connected with or belonging to such road, street or thoroughfare;

"registering authority" means any registering authority referred to in section 2;

"registration certificate" means a registration certificate issued or deemed to have been issued in terms of section 12 of under a repealed law;

"registration mark", in relation to any registering authority, means the registration mark assigned to any registering authority in terms of section 8 and, in relation to a motor vehicle, means the registration mark allotted to such vehicle in terms of section 12, 13 (1), 33 or 40 (2) (b) and includes the number allotted in conjunction therewith;

"regulation" means a regulation made and in force under this Act;

"repealed law" means a law or any provision of a law repealed by this Act;

"road traffic sign" means a road traffic sign prescribed in terms of section 98 or by virtue of the provisions of section 177 (2) is deemed to have been so prescribed;

"roadway" means that portion of a road, street or thoroughfare, improved, constructed or intended for vehicular traffic and includes those portions commonly known as the shoulders;

"roadworthy", in relation to a vehicle, means a vehicle which complies with the appropriate provisions of this Act and is otherwise in a fit condition to be operated on a public road;

"roadworthy certificate" means a roadworthy certificate referred to in section 19 (5) (a);

"robot" means a road traffic sign which, by means of automatic light signals, alternately directs traffic to stop and permits it to proceed;

“Tesourie” die Hoof Uitvoerende Raadslid van Owerheidsake en Finansies of ’n beamppte van die Departement van Owerheidsake en Finansies wat deur bedoelde Uitvoerende Raadslid gemagtig is om die werksaamhede wat by die Wet aan Tesourie opgedra is, te verrig;

“toepaslike registrasie-owerheid”, vir die toepassing van Hoofstuk 2, ’n toepaslike registrasie-owerheid in artikel 6 (1) bedoel;

“toetsbeamppte vir bestuurderslisensies” ’n toetsbeamppte vir bestuurderslisensies ingevolge artikel 3 aangestel, of uit hoofde van die bepalings van artikel 177 (3) geag word aldus aangestel te wees;

“trapfiets” ’n fiets of driewiel wat ontwerp is om uitsluitlik deur middel van mensekrag aangedryf te word;

“trekker” ’n motorvoertuig ontwerp of ingerig hoofsaaklik om ander voertuie mee te trek en nie om ’n vrag te dra nie;

“Uitvoerende Raadslid” die Uitvoerenderaadslid vir die Departement van Justisie;

“verkeersbaan” ’n oorlangse verdeling van ’n openbare pad wat breed genoeg is om ’n enkele ry voertuie te laat deurgaang;

“verkeersbeamppte” ’n verkeersbeamppte ingevolge artikel 3 aangestel, of uit hoofde van die bepalings van artikel 177 (3) geag word aldus aangestel te wees;

“vervaardiger” ’n persoon wat vir die doel van sy besigheid om motorvoertuie te verkoop, nuwe motorvoertuie vervaardig of monteert;

“voertuig” ’n toestel ontwerp of ingerig om hoofsaaklik op wiele of rusperbande te loop maar nie ook enige sodanige toestel wat uitsluitlik op spore beweeg nie;

“voetoorgang—

(a) dié gedeelte van ’n openbare pad by ’n kruising wat ingesluit is binne die verlenging of verbinding van die randlyn en aangrensende grenslyn van sodanige pad ongeag of sodanige gedeelte gemerk is of nie, of

(b) enige ander gedeelte van ’n openbare pad wat deur toepaslike padverkeerstekens as ’n voetoorgang aangedui word;

“voorgeskrewe gebied—

(a) ’n provinsie van die Republiek, ’n gebied wat ingevolge ’n Wet van die Parlement ’n onafhanklike staat word, ’n gebied waarvoor ’n wetgewende vergadering ingestel is kragtens die Grondwet van die Nasionale State, 1971 (Wet 21 van 1971) (uitgesonderd die gebied waarvoor die KaNgwane-Wetgewende Vergadering ingestel is), en die gebied Suidwes-Afrika;

(b) Angola, Botswana, Lesotho, Malawi, Mosambiek, Zimbabwe, Swaziland, Zambië, Transkei, Bophuthatswana of Venda; of

(c) enige ander gebied wat deur die Uitvoerende Raadslid by kennisgewing in die *Staatskoerant* tot ’n voorgeskrewe gebied verklaar is;

“voorskryf” of enige afleiding daarvan, behalwe in die woord omskrywing van “voorgeskrewe gebied”, by regulasie voorgeskryf;

“voerspanmotor” ’n motorvoertuig ontwerp of ingerig—

(a) om ander voertuie mee te trek; en

(b) om nie ’n ander vrag as dié wat in die vorm van ’n leunwa of ballas daarop rus, te dra nie, maar nie ook ’n trekker nie.

“semi-trailer” means a trailer having no front axle and so designed that at a least 15 per cent of its tare is superimposed on and borne by a vehicle drawing such trailer;

“sidewalk” means that portion of a verge intended for the exclusive use of pedestrians;

“stoplight” means a device fitted to a vehicle for the purpose of signalling, by means of a light, the intention of the driver of such vehicle to stop such vehicle or reduce the speed thereof;

“tare”, in relation to a motor vehicle, means the mass of such vehicle ready to travel on the road, and includes the mass of—

(a) any spare wheel and of all other accessories and equipment supplied by the manufacturer as standard for the particular model of motor vehicle;

(b) anything which is a permanent part of the structure of such vehicle;

(c) anything affixed to such vehicle so as to form a structural alteration of a permanent nature; and

(d) the accumulators, if such vehicle is self-propelled by electrical power; but does not include the mass of—

(i) fuel; and

(ii) anything affixed to such vehicle which is not of the nature referred to in paragraph (b) or (c);

“territory” means the area for which the KaNgwane Legislative Assembly has been established as amended from time to time;

“territory of South-West Africa” means the territory of South-West Africa excluding any Native Homeland within that territory;

“This Act” includes any regulation;

“tractor” means a motor vehicle designed or adapted for drawing other vehicles and not to carry any load thereon;

“traffic lane” means a longitudinal division of a public road of sufficient width to permit the passage of a single line of vehicles;

“traffic officer” means a traffic officer appointed in terms of section 3, or by virtue of the provisions of section 177 (3) is deemed to have been so appointed;

“trailer” means a vehicle which is not self-propelled and which is designed or adapted to be drawn by a motor vehicle but does not include a side-car attached to a motor cycle;

“Treasury” means the Councillor of Economic Affairs and Finance or an official of the Department of Economic Affairs and Finance who has been authorised by the said Councillor to perform the duties assigned to the Treasury under the Act;

“truck-tractor” means a motor vehicle designed or adapted—

(a) for drawing other vehicles; and

(b) not to carry any load other than that imposed by a semi-trailer or by ballast; but does not include a tractor;

“urban area” means that portion of the area of a local authority which has by actual survey been subdivided into erven or is surrounded by surveyed erven, and includes the public road abutting thereon;

“vehicle” means a device designed or adapted principally to travel on wheels or crawler tracks but does not include any such device moving exclusively on rails;

“verge” means that portion of a road, street or thoroughfare which is not the roadway.

HOOFSTUK 1**REGISTRASIE-OWERHEID EN AANSTELLING VAN BEAMPTES****Registrasie-owerhede**

2. (1) Vir die toepassing van hierdie Wet—

(a) is die magistraat van 'n distrik wat in sy geheel in die gebied geleë is, die registrasie-owerheid vir daardie distrik; en

(b) is die amptenaar wat vanaf 'n datum deur die Uitvoerende Raadslid by kennisgewing in die *Staatskoerant* as die registrasie-owerheid vir die gebiede in die gebied wat nie in 'n distrik in paragraaf (a) bedoel geleë is nie, aangestel, die registrasie-owerheid vir sodanige gebiede.

(2) Die bevoegdhede en pligte wat ingevolge hierdie Wet aan 'n registrasie-owerheid verleen of opgelê word, word uitgeoefen of verrig deur sodanige registrasie-owerheid en sodanige amptenare wat daartoe gemagtig word deur die registrasie-owerheid.

Aanstelling van beamptes

3. (1) Die Uitvoerende Raadslid kan, behoudens die wette betreffende die Regeringsdiens van KaNgwane, en die bepalings van subartikels (2), (3) en (4), soveel persone as wat hy dienstig ag vir KaNgwane aanstel as—

- (a) verkeersbeamptes;
- (b) inspekteurs van lisensies;
- (c) ondersoekers van voertuie; en
- (d) toetsbeamptes vir bestuurderslisensies.

(2) Niemand word permanent as verkeersbeampte aangestel nie, tensy hy die kwalifikasies verwerf het of die opleiding ondergaan het wat die Uitvoerende Raadslid bepaal.

(3) Behalwe met die goedkeuring van die Uitvoerende Raadslid word geen persoon aangestel of bly hy aan as 'n ondersoeker van voertuie nie—

(a) as hy, of regstreeks, of onregstreeks, geldelike belang het of verkry by die vervaardiging, verkoop, herstel of vernuwing van motorvoertuie; of

(b) wat nie 'n gekwalifiseerde motorwerktuigkundige is nie of wat nie oor 'n gelykwaardige kwalifikasie, deur die Uitvoerende Raadslid goedgekeur, beskik nie:

Met dien verstande dat enige daad deur 'n persoon verrig wat aangestel is as ondersoeker van voertuie in stryd met die bepalings van hierdie subartikel nie daardeur ongeldig gemaak word nie.

(4) Vir die toepassing van subartikel (3), beteken "gekwalifiseerde motorwerktuigkundige" iemand wat—

(a) 'n leertyd as 'n motorwerktuigkundige deurgemaak het ooreenkomstig die vereistes van die Wet op Vakleerlinge 1944 (Wet 37 van 1944), of enige ander wet met betrekking tot vakleerlingskap; of

(b) deur die Nasionale Nywerheidsraad vir die Motor-nywerheid as 'n gekwalifiseerde motorwerktuigkundige erken word.

HOOFSTUK 2**REGISTRASIE EN LISENSIËRING VAN MOTOR-VOERTUIE****Gebruik op 'n openbare pad van motorvoertuig wat nie ingevolge hierdie Hoofstuk geregistreer en gelisensieër is nie, verbode**

4. (1) Behoudens andersluidende bepalings in hierdie Hoofstuk vervat, mag niemand 'n motorvoertuig wat nie ingevolge die bepalings van hierdie Hoofstuk geregistreer en gelisensieër is nie, op 'n openbare pad gebruik nie.

(2) Iemand wat die bepalings van subartikel (1) oortree of versuim om daaraan te voldoen, is skuldig aan 'n misdryf.

CHAPTER 1**REGISTERING AUTHORITY AND APPOINTMENT OF OFFICERS****Registering authorities**

2. (1) For the purposes of this Act—

(a) the magistrate of a district situated wholly within the territory shall be the registering authority for that district; and

(b) the official appointed from a date by the Councillor by notice in the *Gazette* as the registering authority for the areas in the territory which are not situated within a district referred to in paragraph (a), shall be the registering authority for such areas.

(2) The powers and duties conferred or imposed upon a registering authority in terms of this Act, shall be exercised or performed by such registering authority and by such officials as may be authorised thereto by the registering authority.

Appointment of officers

3. (1) The Councillor may, subject to the laws governing the Public Service of KaNgwane, and the provisions of subsections (2), (3) and (4), appoint for KaNgwane as many persons as he may deem expedient as—

- (a) traffic officers;
- (b) inspectors of licences;
- (c) examiners of vehicles; and
- (d) examiners for drivers' licences.

(2) No person shall be permanently appointed as traffic officer, unless he has attained the qualifications or has received the training determined by the Councillor.

(3) Except with the approval of the Councillor, no person shall be appointed or continue as an examiner of vehicles—

(a) if he is or becomes, either directly or indirectly, pecuniarily interested in the manufacture, sale, repair or renovation of motor vehicles; or

(b) who is not a qualified motor mechanic or is not in possession of an equivalent qualification approved by the Councillor:

Provided that any act performed by a person appointed as an examiner of vehicles contrary to the provisions of this subsection shall not thereby be rendered invalid.

(4) For the purpose of subsection (3), "qualified motor mechanic" means a person who—

(a) has served an apprenticeship as a motor mechanic in accordance with the requirements of the Apprenticeship Act, 1944 (Act 37 of 1944), or any other law relating to apprenticeship; or

(b) is recognized as a qualified motor mechanic by the National Industrial Council for the Motor Industry.

CHAPTER 2**REGISTRATION AND LICENSING OF MOTOR VEHICLES****Operation on a public road of motor vehicle not registered and licensed in terms of this Chapter prohibited**

4. (1) Save as is otherwise provided in this Chapter, no person shall operate on a public road any motor vehicle which is not registered and licensed in accordance with the provisions of this Chapter.

(2) Any person who contravenes or fails to comply with the provisions of subsection (1) shall be guilty of an offence.

Plig om motorvoertuig by toepaslike registrasie-owerheid te registreer en te lisensieër

5. (1) Behoudens andersluidende bepalings in hierdie Hoofstuk vervat, word elke motorvoertuig binne KaNgwane, ongeag of sodanige motorvoertuig op 'n openbare pad gebruik word al dan nie, deur die eienaar daarvan ooreenkomstig die bepalings van hierdie Hoofstuk by die toepaslike registrasie-owerheid geregistreer en gelisensieër: Met dien verstande dat 'n motorvoertuig geag word aldus geregistreer en gelisensieër te wees—

(a) waar sodanige motorvoertuig die eiendom is van 'n vervaardiger of invoerder of van 'n motorhandelaar met die doel om dit te verkoop en nie op 'n openbare pad gebruik word nie;

(b) waar sodanige motorvoertuig deur enige persoon gekoop word van 'n vervaardiger of invoerder of van 'n motorhandelaar wat die houer van 'n motorhandelaarslisensie is en, sonder dat sodanige persoon sodanige motorvoertuig van die perseel van sodanige vervaardiger, invoerder of motorhandelaar verwyder, onverwyld verkoop word aan 'n motorhandelaar wat die houer van 'n motorhandelaarslisensie is, hetsy kragtens 'n huurkoop- of opskortverkoop-ooreenkoms al dan nie, terwyl sodanige persoon die eienaar daarvan is;

(c) waar sodanige motorvoertuig deur enige persoon gekoop word van 'n motorhandelaar wat die houer van 'n motorhandelaarslisensie is en, sonder dat sodanige persoon sodanige motorvoertuig van die perseel van sodanige motorhandelaar verwyder, onverwyld aan enige ander persoon kragtens 'n huurkoop- of opskortverkoop-ooreenkoms verkoop word, terwyl sodanige eersgenoemde persoon die eienaar daarvan is; of

(d) waar sodanige motorvoertuig die eiendom is van 'n persoon wat die eienaar daarvan is uitsluitlik met die doel om die betaling van gelde te verseker wat aan 'n motorhandelaar ingevolge 'n ooreenkoms voorgeskiet is of voorgeskiet gaan word as sodanige motorvoertuig nie op 'n openbare pad gebruik word nie.

(2) 'n Motorvoertuig binne KaNgwane ingevolge 'n herroepe wet geregistreer, word behoudens die bepalings van hierdie Hoofstuk geag ingevolge subartikel (1) geregistreer te wees.

(3) Iedereen wat die bepalings van subartikel (1) oortree of versuim om daaraan te voldoen, is skuldig aan 'n misdryf.

(4) (a) Die hof wat 'n persoon skuldig bevind aan 'n oortreding in subartikel (3) genoem, kan, benewens enige vonnis wat hy opleë, op versoek van die betrokke registrasie-owerheid of die staatsaanklaer wat in opdrag van die registrasie-owerheid optree, sodanige persoon gelas om onverwyld of binne die tydperk wat die hof bepaal, aan die registrasie-owerheid die geld en boete te betaal wat ingevolge die bepalings van hierdie Hoofstuk betaalbaar is ten opsigte van registrasie of lisensieëring, of albei na gelang van die geval.

(b) 'n Bevel ingevolge hierdie artikel gemaak deur 'n landdroshof, het die uitwerking van 'n siviele vonnis van daardie hof.

Betekenis van die uitdrukking "toepaslike registrasie-owerheid"

6. (1) By die toepassing van hierdie Hoofstuk beteken die uitdrukking "toepaslike registrasie-owerheid" met betrekking tot die registrasie of lisensieëring of albei, van 'n motorvoertuig binne KaNgwane—

(a) behoudens die bepalings van paragraaf (b), die registrasie-owerheid in wie se gebied die eienaar van sodanige voertuig permanent woonagtig is;

Duty to register and licence motor vehicle with appropriate registering authority

5. (1) Save as is otherwise provided in this Chapter, every motor vehicle within KaNgwane shall, whether or not such motor vehicle is operated on a public road, be registered and licensed in accordance with the provisions of this Chapter by the owner thereof with the appropriate registering authority: Provided that a motor vehicle shall be deemed to be so registered and licensed—

(a) where such motor vehicle is owned by a manufacturer or importer or motor dealer for the purpose of sale and is not operated on a public road;

(b) where such motor vehicle is bought by any person from a manufacturer an importer or from a motor dealer holding a motor dealer's licence and, without such person removing such motor vehicle from the premises of such manufacturer, importer or motor dealer, is forthwith sold to a motor dealer holding a motor dealer's licence, whether under a hire-purchase or suspensive sale agreement or not, while such person is the owner thereof;

(c) where such motor vehicle is bought by any person from a motor dealer holding a motor dealer's licence and, without such person removing such motor vehicle from the premises of such motor dealer, is forthwith sold to any other person under a hire-purchase or suspensive sale agreement, while such first-mentioned person is the owner thereof; or

(d) where such motor vehicle is owned by any person who is the owner thereof solely for the purpose of securing the payment of moneys advanced or to be advanced to a motor dealer in terms of any agreement if such motor vehicle is not operated on a public road.

(2) Any motor vehicle registered in KaNgwane under a repealed law, shall, subject to the provisions of this Chapter, be deemed to be registered in terms of subsection (1).

(3) Any person who contravenes or fails to comply with the provisions of subsection (1), shall be guilty of an offence.

(4) (a) The court convicting any person of an offence referred to in subsection (3) may, in addition to any sentence which it may impose, upon the application of the registering authority concerned or of the prosecutor, acting on the instructions of the registering authority order such person to pay to the registering authority concerned, forthwith or within such period as the court may determine, the fee and penalty payable in terms of this Chapter in respect of registration or licensing or both, as the case may be.

(b) An order made, under this section by a magistrate's court, shall have the effect of a civil judgment of that court.

Meaning of the expression "appropriate registering authority"

6. (1) For the purposes of this Chapter, the expression "appropriate registering authority" in relation to the registration or licensing, or both, of a motor vehicle within KaNgwane means—

(a) subject to the provisions of paragraph (b), the registering authority in whose area the owner of such vehicle is permanently resident;

(b) waar 'n motorvoertuig gereeld in verband met die boerdery of besigheidsbedrywighede van die eienaar daarvan gebruik word of gebruik sal word, die registrasie-owerheid in wie se gebied die motorhuis of ander plek geleë is waar sodanige voertuig is of gewoonlik gehou sal word.

(2) Indien 'n geskil tussen twee of meer registrasie-owerhede ontstaan oor watter registrasie-owerheid die toepaslike registrasie-owerheid is, word sodanige geskil deur die Uitvoerende Raadslid beslis en sy beslissing tussen sodanige registrasie-owerhede is afdoende.

(3) Waar dit in enige siviele of kriminele geding 'n geskilpunt is of 'n genoemde registrasie-owerheid die toepaslike registrasie-owerheid is, word daar geag dat sodanige genoemde registrasie-owerheid die toepaslike registrasie-owerheid is totdat die teendeel bewys word.

Sekere motorvoertuie nie vereis om registreer of gelisensieër te word nie

7. Enige motorvoertuig genoem in Deel I van Bylae 1 van hierdie Wet hoef nie, soos daarin bepaal, ingevolge hierdie Hoofstuk registreer en gelisensieër te word nie en enige motorvoertuig genoem in Deel II van genoemde Bylae hoef nie aldus gelisensieër te word nie.

Geregistreerde voertuie moet registrasiemerk vertoon

8. (1) Alle motorvoertuie wat deur 'n registrasie-owerheid geregistreer is, moet 'n registrasiemerk vertoon wat—

(a) die letter KB is in die geval van motorvoertuie deur die registrasie-owerheid van die magistraatsdistrik Eerstehoek registreer;

(b) die letter KC is in die geval van motorvoertuie deur die registrasie-owerheid van die magistraatsdistrik Kamhlushwa registreer; en

(c) die letter KD is in die geval van motorvoertuie deur die registrasie-owerheid van die gebiede in artikel 2 (1) (b) bedoel registreer.

(2) Die Uitvoerende Raadslid kan by kennisgewing in die *Staatskoerant* 'n registrasiemerk verander of iets daartoe byvoeg ten opsigte van 'n magistraatsdistrik in sodanige kennisgewing vermeld.

Datum waarop eienaar van motorvoertuig vir die registrasie daarvan aanspreeklik is

9. (1) Behoudens die bepalings van artikel 20 van die Grondwet van die Nasionale State, 1971 (Wet 21 van 1971), is die eienaar van 'n motorvoertuig aanspreeklik ten opsigte van die registrasie daarvan soos in artikel 5 beoog—

(a) op die datum waarop hy die eienaar daarvan word indien die eiendomsreg op of na die eerste dag van Januarie van die jaar waarin hierdie Wet in werking tree, in KaNgwane verkry word: Met dien verstande dat, waar sodanige motorvoertuig, synde slegs 'n onderstel, aldus as 'n nuwe voertuig verkry word deur 'n eienaar, uitgesonderd 'n motorhandelaar wat 'n motorhandelaarslisensie hou, sodanige datum die datum is waarop 'n bak op sodanige onderstel gebou, voltooi word;

(b) op die datum waarop sodanige voertuig in KaNgwane ingebring word indien die eiendomsreg daarop buite KaNgwane verkry is;

(c) op die eerste dag van Januarie van die jaar waarin hierdie Wet in werking tree indien hy die eiendomsreg daarop voor sodanige datum verkry het en sodanige voertuig nie na sodanige datum ingevolge 'n herroepe wet registreer hoef te word nie;

(d) in die geval van 'n motorvoertuig wat uit onderdele van ander motorvoertuie opgebou of gemonteer word, op die datum waarop sodanige voertuig voltooi word;

(b) where a motor vehicle is or will be regularly used in connection with the farming or business activities of the owner thereof, the registering authority in whose area the garage or other place where such vehicle is or will be ordinarily kept is situated.

(2) If any dispute should arise between two or more registering authorities as to which registering authority is the appropriate registering authority, such dispute shall be decided by the Councillor and his decision shall, as between such registering authorities, be final.

(3) Where it is in issue in any civil or criminal proceedings whether a named registering authority is the appropriate registering authority, such named registering authority, shall, until the contrary is proved, be deemed to be the appropriate registering authority.

Certain motor vehicles not required to be registered or licensed

7. Any motor vehicle referred to in Part I of Schedule 1 to this Act shall, as therein provided, not be required to be registered and licensed under this Chapter and any motor vehicle referred to in Part II of that Schedule shall not be required to be so licensed.

Registered vehicles to bear registration mark

8. (1) All motor vehicles registered by a registering authority shall bear a registration mark which shall be—

(a) the letters KB in the case of motor vehicles registered by the registering authority for the magisterial district of Eerstehoek;

(b) the letters KC in the case of motor vehicles registered by the registering authority for the magisterial district of Kamhlushwa; and

(c) the letters KD in the case of motor vehicles registered by the registering authority for the areas referred to in section 2 (1) (b).

(2) The Councillor may by notice in the *Gazette* alter the registration mark or add something thereto in respect of any magisterial district mentioned in such notice.

Date on which owner of motor vehicle liable for registration thereof

9. (1) Subject to the provisions of section 20 of the National States Constitution Act, 1971 (Act 21 of 1971), the owner of a motor vehicle shall be liable in respect of the registration thereof as contemplated in section 5—

(a) on the date he acquires the ownership thereof, if such ownership is acquired in KaNgwane on or after the first day of January of the year in which this Act comes into operation: Provided that where such motor vehicle is so acquired as a new vehicle, being a chassis only, by an owner other than a motor dealer holding a motor dealer's licence, such date shall be the date on which any body built onto such chassis is completed;

(b) on the date on which such vehicle is brought into KaNgwane, if the ownership thereof was acquired outside KaNgwane;

(c) on the first day of January of the year in which this Act comes into operation, if he acquired the ownership thereof before such date and such vehicle, after such date, is not required to be registered under a repealed law;

(d) in the case of a motor vehicle built up or assembled from parts of other motor vehicles, on the date of completion of such vehicle;

(e) op die datum genoem in—

- (i) artikel 21 (4);
- (ii) artikel 22 (1);
- (iii) artikel 23 (4);
- (iv) artikel 25 (4);
- (v) artikel 28 (1) of (2);
- (vi) artikel 29 (2) of (3);
- (vii) artikel 30 (2);
- (viii) artikel 32 (2);
- (ix) artikel 42 (4);
- (x) artikel 50 (2); of
- (xi) item 2 van Deel I van Bylae 1 van hierdie Wet, waar enige sodanige bepaling van toepassing is;

(f) op die datum van die terugtrekking van enige vrystelling van registrasie en lisensieëring ingevolge hierdie Wet verleen; of

(g) in omstandighede nie hiertevore bepaal nie op die datum wat die Uitvoerende Raadslid voorskryf.

(2) Waar dit in enige siviele of kriminele geding 'n geskilpunt is of 'n genoemde datum die datum is wat in subartikel (1) genoem word, word daar geag tot dat die teen-deel bewys kan word, dat sodanige genoemde datum die datum is wat in gemelde subartikel genoem word.

Respyttdperk toegelaat vir enige aansoek ingevolge hierdie Hoofstuk

10. Waar daar ingevolge die bepalings van hierdie Hoofstuk voorsiening gemaak word vir 'n tydperk waarin aansoek gedoen moet word, word sodanige tydperk vertolk as 'n respyttdperk aan die aansoeker toegelaat waarin hy sodanige aansoek kan doen sonder om aanspreeklik te wees vir enige boete soos in artikel 51 beoog of hom bloot te stel aan vervolging omdat hy sodanige aansoek nie betyds gedoen het nie.

Wyse waarop eienaar van motorvoertuig by toepaslike registrasie-owerheid om registrasie daarvan aansoek moet doen

11. (1) Ten einde 'n motorvoertuig te registreer soos in artikel 5 beoog, maar behoudens die bepalings van artikel 13 en 31 (1), moet 'n eienaar binne 21 dae of binne die verdere tydperk wat spesiaal bepaal word, van die datum waarop aanspreeklikheid vir die registrasie daarvan ingevolge artikel 9 ontstaan het, op die voorgeskrewe vorm by die toepaslike registrasie-owerheid aansoek doen om die registrasie van sodanige voertuig en terselfdertyd aansoek doen om die lisensieëring van sodanige voertuig indien dit ingevolge artikel 17 gedoen moet word.

(2) 'n Aansoek om registrasie, in subartikel (1) genoem, moet vergesel gaan van—

(a) die registrasiegeld van toepassing op die betrokke motorvoertuig soos in Deel I van Bylae 2 van hierdie Wet bepaal, tensy die eienaar daarvan vrygestel word van die betaling van sodanige geld ingevolge Deel III of IV van genoemde Bylae of die bepalings van—

- (i) paragraaf (a) van die voorbehoudsbepaling van artikel 22 (2);
- (ii) artikel 23 (3);
- (iii) artikel 28 (1) (c);
- (b) die dokumente vereis ingevolge—
- (i) artikel 22 (2);
- (ii) artikel 25 (4);
- (iii) artikel 28 (1) (a) of (2);
- (iv) artikel 29 (3) of (4); of
- (v) artikel 41 (3) (c) of (4) (e) of (5);

waar enige sodanige bepaling van toepassing is.

(e) on the date referred to in—

- (i) section 21 (4);
- (ii) section 22 (1);
- (iii) section 23 (4);
- (iv) section 25 (4);
- (v) section 28 (1) or (2);
- (vi) section 29 (2) or (3);
- (vii) section 30 (2);
- (viii) section 32 (2);
- (ix) section 42 (4);
- (x) section 50 (2); or

(xi) item 2 of Part I of Schedule 1 to this Act, where any such provision is applicable;

(f) on the date of the withdrawal of any exemption from registration and licensing granted in terms of this Act; or

(g) in circumstances not hereinbefore provided, on such date as the Councillor may prescribe.

(2) Where it is in issue in any civil or criminal proceedings whether a named date is the date referred to in subsection (1), such named date shall, until the contrary is proved, be deemed to be the date referred to in that subsection.

Period of grace allowed for making any application under this Chapter

10. Where any period is provided under the provisions of this Chapter in which an application shall be made, such period shall be construed as a period of grace allowed to the applicant during which he may make any such application without being liable to any penalty as contemplated in section 51, or to prosecution for not making such application timeously.

Manner in which owner of motor vehicle to apply for registration thereof to registering authority

11. (1) For the purpose of registering a motor vehicle as contemplated in section 5, but subject to the provisions of sections 13 and 31 (1), an owner shall within 21 days or within such further period as may be specially provided, of the date on which liability for the registration thereof arose in terms of section 9, apply on the prescribed form to the appropriate registering authority for the registration of such vehicle and shall at the same time apply for the licensing of such vehicle if required to do so in terms of section 17.

(2) An application for registration referred to in subsection (1) shall be accompanied by—

(a) the registration fee applicable to the motor vehicle concerned as provided for in Part I of Schedule 2 to this Act, unless the owner thereof is exempted from the payment of such fee in terms of Part III or IV of the said Schedule or the provisions of—

- (i) paragraph (a) of the proviso to section 22 (2);
- (ii) section 23 (3); or
- (iii) section 28 (1) (c);
- (b) the documents required in terms of—
- (i) section 22 (2);
- (ii) section 25 (4);
- (iii) section 28 (1) (a) or (2);
- (iv) section 29 (3), or (4); or
- (v) section 41 (3) (c) or (4) (e) or (5);

where any such provision is applicable.

Uitreiking van registrasie-sertifikaat deur registrasie-owerheid

12. (1) By ontvangs van 'n aansoek ingevolge artikel 11 en 'n polisieverslag of ander inligting wat op die eiendomsreg op die betrokke motorvoertuig betrekking het, al na die registrasie-owerheid na goeëdunke vereis, reik hy, indien hy oortuig is dat die aansoek in orde is, aan die eienaar van die motorvoertuig 'n registrasie-sertifikaat op die voorgeskrewe vorm uit waarop die registrasiemerk van sodanige registrasie-owerheid vermeld word tesame met 'n nommer deur die registrasie-owerheid aan sodanige voertuig toegeken, die vervaardiger se nommer of merk van sodanige voertuig en enige ander inligting wat voorgeskryf word.

(2) By die toekenning van 'n nommer ingevolge subartikel (1) moet die registrasie-owerheid verseker dat daar nie, aan twee of meer motorvoertuie wat deur hom geregistreer word, dieselfde nommer toegeken word nie. Met dien verstande dat 'n nommer, wat net uit nulle bestaan of met 'n nul begin, nie aldus toegeken mag word nie.

(3) Waar die registrasie van 'n motorvoertuig om enige rede ingetrek word, kan die nommer wat aan sodanige voertuig toegeken is, daarna deur die betrokke registrasie-owerheid aan 'n ander motorvoertuig toegeken word.

(4) Die registrasie-owerheid moet, tensy deur die Uitvoerende Raadslid anders gelas, dieselfde registrasiemerk aan 'n motorvoertuig toeken elke keer wanneer sodanige voertuig deur hom geregistreer word.

(5) Waar die registrasie-owerheid 'n nommer aan 'n motorvoertuig toegeken het in stryd met die bepalings van subartikel (2) moet sodanige registrasie-owerheid die eienaar van sodanige voertuig versoek om al die dokumente te oorhandig wat op die registrasie en lisensieëring betrekking daarvan het, en—

(a) moet sodanige eienaar binne 21 dae vanaf 'n datum vermeld aan so 'n versoek voldoen; en

(b) moet sodanige versoek, indien sodanige dokumente 'n klaringsbewys insluit, waar sodanige bewys nodig is om die betrokke voertuig op 'n openbare pad te gebruik en ondanks andersluidende bepalings in hierdie Hoofstuk vervat, die eienaar magtig om sodanige voertuig op 'n openbare pad te gebruik terwyl die registrasiemerk wat verkeerdlik aan sodanige voertuig toegeken is, op die voorgeskrewe wyse daarop vertoon word, gedurende die tydperk wat sodanige dokumente in die besit is van sodanige registrasie-owerheid en vir enige verdere tydperk wat vir die eienaar nodig is om uitvoering te gee aan enige wysiging van sodanige dokumente soos in subartikel (6) beoog.

(6) By ontvangs van die dokumente in subartikel (5) genoem, ken die registrasie-owerheid 'n nommer aan die betrokke motorvoertuig toe ingevolge die bepalings van subartikel (2), wysig hy sodanige dokumente dienoreenkomstig en besorg hy die dokumente aan die eienaar terug.

(7) Die onkoste wat na die mening van die Uitvoerende Raadslid, handelende in oorleg met die Tesourie, redelikerwys deur 'n eienaar van 'n motorvoertuig aangegaan is as gevolg van 'n registrasiemerk wat deur die registrasie-owerheid verkeerdlik toegeken is, kan uit die Inkomstefonds van KaNgwane aan sodanige eienaar betaal word.

(8) Iedereen wat versuim om te voldoen aan 'n versoek ingevolge subartikel (5), is skuldig aan 'n misdryf.

Registrasie van motorvoertuig wat eiendom van Regeringsdepartemente is

13. (1) In plaas daarvan om 'n motorvoertuig by 'n registrasie-owerheid te registreer laat die Direkteur van Werke, in die geval van 'n motorvoertuig wat die eiendom van die

Issue of registration certificate by registering authority

12. (1) On receipt of an application in terms of section 11 and any police report or any other information relating to the ownership of the motor vehicle concerned as it may in its discretion require, the registering authority shall if satisfied that the application is in order, issue to the owner of the motor vehicle a registration certificate on the prescribed form on which shall be stated the registration mark of such registering authority together with a number allotted to such vehicle by the registering authority, the manufacturer's number or mark of such vehicle and such other information as may be prescribed.

(2) In allotting a number in terms of subsection (1), the registering authority shall ensure that two or more motor vehicles, which are registered by it, are not allotted the same number: Provided that a number consisting solely of noughts or commencing with a nought shall not be so allotted.

(3) Where the registration of a motor vehicle is for any reason cancelled, the number allotted to such vehicle may thereafter be allotted by the registering authority concerned to another motor vehicle.

(4) The registering authority shall, unless otherwise directed by the Councillor, allot the same registration number to a motor vehicle on every occasion on which such vehicle is registered by it.

(5) Where the registering authority has allotted a number to a motor vehicle contrary to the provisions of subsection (2), such registering authority shall request the owner of that vehicle to surrender all the documents relating to the registration and licensing thereof, and—

(a) such owner shall comply with that request within 21 days from a date stated therein; and

(b) such request shall, if such documents include a clearance certificate, where such certificate is required to operate the vehicle concerned on a public road, and notwithstanding anything to the contrary contained in this Chapter, authorise the owner to operate such vehicle on a public road while displaying, in the prescribed manner, the registration mark incorrectly allotted to such vehicle, during the period such documents are in the possession of such registering authority and for such further period as may be necessary for such owner to give effect to any amendment of such documents as contemplated in subsection (6).

(6) On receipt of the documents referred to in subsection (5), the registering authority shall allot a number to the motor vehicle concerned in accordance with the provisions of subsection (2), amend such documents accordingly and return those documents to the owner.

(7) Such costs as the Councillor, acting in consultation with the Treasury, deems to have been reasonably incurred by the owner of a motor vehicle as a result of a registration mark having been incorrectly allotted by the registering authority, may be paid to such owner from the KaNgwane Revenue Fund.

(8) Any person who fails to comply with the request in terms of subsection (5) shall be guilty of an offence.

Registration of motor vehicle owned by Government departments

13. (1) In lieu of registering a motor vehicle with a registering authority the Director of Works shall, in respect of any motor vehicle owned by the Government, cause such

Regering van KaNgwane is, die motorvoertuig registreer deur die letters KG daaraan toe te ken as 'n registrasiemerk, tesame met 'n nommer wat sodanige voertuig moet vertoon.

(2) 'n Regeringsdepartement moet, wanneer ook al die Uitvoerende Raadslid, 'n polisiebeampte of 'n inspekteur van lisensies dit verlang, volledige besonderhede verstrek ten opsigte van 'n motorvoertuig deur hom geregistreer of die bestuurder daarvan.

Plig van eienaar van motorvoertuig om registrasiemerk daarop te vertoon

14. (1) Die eienaar van 'n motorvoertuig moet die registrasiemerk onverwyld aan sodanige motorvoertuig laat aanheg of skilder en moet sodanige registrasiemerk op die voorgeskrewe wyse aan sodanige voertuig aangeheg of geskilder hou: Met dien verstande dat die voorafgaande bepalings van hierdie artikel nie van toepassing is waar sodanige registrasiemerk van sodanige voertuig verwyder of uitgewis word ten einde enige herstelwerk aan sodanige voertuig of registrasiemerk te laat doen en terwyl sodanige voertuig nie op 'n openbare pad gebruik word nie.

(2) Iedereen wat die bepalings van subartikel (1) oortree of versuim om daaraan te voldoen, is skuldig aan 'n misdryf.

Geldigheidsduur van motorvoertuiglisensie

15. (1) Behalwe soos bepaal in artikel 21, is 'n lisensie ten opsigte van 'n motorvoertuig geldig vir 'n tydperk wat eindig op die 31ste dag van Desember van die jaar waarvoor dit uitgereik is: Met dien verstande dat 'n eienaar van 'n motorvoertuig wat deur so 'n eienaar gelisensieër is vir die tydperk wat eindig op die 31ste dag van Desember van die jaar voor die jaar waarin hierdie Wet in werking tree of op die 31ste dag van Desember van enige jaar daarna, die eienaar van sodanige voertuig kan wees en dit op 'n openbare pad kan gebruik sonder om aanspreeklik te wees vir enige boete ingevolge artikel 51 of hom bloot te stel aan enige vervolging omdat hy die eienaar van 'n ongelisensieërde motorvoertuig is of dit aldus gebruik het, indien sodanige voertuig vir die volgende jaar gelisensieër word, nie later nie as die 25ste dag van Februarie wat op sodanige 31ste dag van Desember volg, en enige ander persoon kan sodanige voertuig gedurende sodanige tydperk op 'n openbare pad gebruik sonder om hom bloot te stel aan enige vervolging omdat hy 'n ongelisensieërde motorvoertuig aldus gebruik het.

(2) 'n Lisensie ten opsigte van 'n motorvoertuig in subartikel (1) genoem, staan bekend as 'n motorvoertuiglisensie.

Datum waarop eienaar van motorvoertuig vir die lisensieëring daarvan aanspreeklik is

16. Die eienaar van 'n motorvoertuig is aanspreeklik vir die lisensieëring daarvan soos in artikel 5 beoog—

(a) op die datum waarop aanspreeklikheid vir die registrasie van sodanige voertuig ingevolge artikel 9 ontstaan;

(b) waar sodanige voertuig reeds geregistreer is op die eerste dag van Januarie van elke jaar ter hernuwing van enige verstreke motorvoertuiglisensie; of

(c) op die datum genoem in item 2 Deel II van Bylae I van hierdie Wet.

Wyse waarop eienaar van motorvoertuig om motorvoertuiglisensie aansoek moet doen

17. Ten einde 'n motorvoertuig te lisensieër, soos in artikel 5 beoog moet die eienaar daarvan, behoudens die bepalings van artikel 31 (1), op die voorgeskrewe vorm om 'n motorvoertuiglisensie aansoek doen by die registrasieowerheid by wie se kantoor sodanige voertuig geregistreer moet word of geregistreer is en sodanige aansoek moet—

(a) (i) binne 21 dae van die datum in artikel 16 (a) of (c) genoem, gedoen word; of

vehicle to be registered by assigning, as a registration mark, the letters KG thereto, together with a number, to be borne by such vehicle.

(2) Any department of the Government shall, whenever required by the Councillor, a police officer or an inspector of licences, furnish full details in respect of any motor vehicle registered by it or the driver thereof.

Duty of owner of motor vehicle to display registration mark thereon

14. (1) The owner of a motor vehicle shall forthwith cause the registration mark to be affixed or painted and shall keep such registration mark affixed or painted on that motor vehicle in the prescribed manner: Provided that the foregoing provisions of this section shall not apply where such registration mark is removed or obliterated from such vehicle for the purpose of effecting any repairs to such vehicle or registration mark and while such vehicle is not operated on a public road.

(2) Any person who contravenes or fails to comply with the provisions of subsection (1) shall be guilty of an offence.

Period of validity of motor vehicle licence

15. (1) Save as is provided in section 21, a licence in respect of a motor vehicle shall be valid for a period ending on the 31st day of December of the year for which it has been issued: Provided that any owner of a motor vehicle which has been licensed by such owner for the period ending on the 31st day of December of the year prior to the year in which this Act comes into operation or on the 31st day of December of any year thereafter, may own such vehicle and operate it on a public road without being liable to any penalty in terms of section 51 or to any prosecution for owing or so operating an unlicensed motor vehicle if such vehicle is licensed for the following year not later than the 25th day of February succeeding such 31st day of December, and any other person may operate such vehicle on a public road during such period without being liable to any prosecution for so operating an unlicensed motor vehicle.

(2) Any licence in respect of a motor vehicle referred to in subsection (1), shall be known as a motor vehicle licence.

Date on which owner of motor vehicle liable for licensing thereof

16. The owner of a motor vehicle shall be liable in respect of the licensing thereof as contemplated in section 5—

(a) on the date on which liability for the registration of such vehicle arises in terms of section 9;

(b) where such vehicle is already registered, on the first day of January of each and every year in renewal of any expired motor vehicle licence; or

(c) on the date referred to in item 2 of Part II of Schedule 1 to this Act.

Manner in which owner of motor vehicle to apply for motor vehicle licence

17. For the purpose of licensing a motor vehicle as contemplated in section 5, the owner thereof shall, subject to the provisions of section 31 (1), apply on the prescribed form for a motor vehicle licence to the registering authority at whose office such vehicle is required to be or is registered and such application shall—

(a) (i) be made within 21 days of the date referred to in section 16 (a) or (c); or

(ii) in die geval van 'n hernuwing van enige sodanige lisensie, nie later nie as die 25ste dag van Februarie van elke jaar gedoen word;

(b) vergesel gaan van die lisensiegeld van toepassing op die betrokke motorvoertuig soos in Deel II van Bylae 2 van hierdie Wet bepaal, tensy sodanige eienaar vrygestel is van die betaling van sodanige geld ingevolge die bepaling van Deel IV of Deel V van genoemde Bylae of vrygestel is van die betaling van sodanige geld of 'n gedeelte van sodanige geld ingevolge die bepaling van—

(i) paragraaf (b) van die voorbehoudsbepaling van artikel 22 (2);

(ii) artikel 29 (3) of (4); of

(iii) artikel 41 (3) (c) of (4) (e);

waar enige sodanige bepaling van toepassing is: Met dien verstande dat, waar aanspreeklikheid vir die lisensieëring van 'n motorvoertuig na die 31ste dag van Januarie van enige jaar ontstaan, die toepaslike lisensiegelde vermindert word met een-twaalfde daarvan vir elke kalendermaand tussen die datum waarop aanspreeklikheid vir sodanige geld ontstaan het en die eerste dag van Januarie wat sodanige datum voorafgaan; en

(c) vergesel gaan van die registrasiesertifikaat wat vereis word ingevolge die bepaling van—

(i) artikel 25 (1) of (2); of

(ii) artikel 27 (1)

waar sodanige bepaling van toepassing is.

Uitreiking van motorvoertuiglisensie en klaringsbewys deur registrasie-owerheid

18. (1) By ontvangs van 'n aansoek om 'n motorvoertuiglisensie, reik die registrasie-owerheid, behoudens die bepaling van artikel 19 en nadat hy sodanige voertuig geregistreer het, waar sodanige aansoek gedoen is, tesame met 'n aansoek om registrasie en indien hy oortuig is dat die aansoek in orde is, aan die eienaar daarvan 'n motorvoertuiglisensie op die voorgeskrewe vorm uit en, as bewys van die besit deur sodanige eienaar van sodanige lisensie, 'n sertifikaat (wat as 'n klaringsbewys bekend staan), op die voorgeskrewe vorm wat toepaslik is op die klas voertuig waaraan sodanige voertuig behoort en sodanige bewys word aan sodanige voertuig vertoon op die wyse soos in subartikel (3) bepaal.

(2) 'n Klaringsbewys is geldig vir dieselfde tydperk as die motorvoertuiglisensie waarop dit betrekking het, en, in die omstandighede in die voorbehoudsbepaling van artikel 15 (1) beoog, gedurende enige tydperk binne die tydperk vanaf die eerste dag van Januarie tot en met die 25ste dag van die volgende Februarie.

(3) Behoudens die bepaling van artikel 12 (5) en 160, mag niemand 'n motorvoertuig op 'n openbare pad gebruik—

(a) sonder dat 'n klaringsbewys op die voorgeskrewe wyse daaraan aangeheg is nie; of

(b) waaraan 'n klaringsbewys aangeheg is waarvan die geldigheidsduur verval het of 'n klaringsbewys wat nie op sodanige voertuig betrekking het nie.

(4) Iedereen wat enige bepaling van subartikel (3) oortree of versuim om daaraan te voldoen, is skuldig aan 'n misdryf.

Padwaardigheidsertifikaat ten opsigte van sekere motorvoertuie vereis

19. (1) 'n Registrasie-owerheid mag nie 'n klaringsbewys soos in artikel 18 (1) beoog, uitreik nie indien die betrokke motorvoertuig—

(a) 'n tweedehandse voertuig is wat geregistreer en gelisensieër moet word omdat die eiendomsreg daarop verander het;

(ii) the case of a renewal of any such licence be made not later than the 25th day of February of each and every year;

(b) be accompanied by the licence fee applicable to the motor vehicle concerned as provided for in Part II of Schedule 2 of this Act unless such owner is exempted from the payment of such fee in terms of the provisions of Part IV or Part V of the said Schedule or is exempted from the payment of such fee or a portion of such fee in terms of the provisions of—

(i) paragraph (b) of the proviso to section 22 (2);

(ii) section 29 (3) or (4); or

(iii) section 41 (3) (c) or (4) (e);

where any such provisions is applicable: Provided that, where liability for the licensing of a motor vehicle arises after the 31st day of January in any year, the appropriate licence fee shall be reduced by one-twelfth thereof for every calendar month between the date on which liability for such fee arose and the first day of January preceding such date; and

(c) be accompanied by the registration certificate required in terms of the provisions of—

(i) section 25 (1) or (2); or

(ii) section 27 (1);

where any such provision is applicable.

Issue of motor vehicle licence and clearance certificate by registering authority

18. (1) On receipt of an application for a motor vehicle licence, the registering authority shall, after registering such vehicle, where such application was made together with an application for registration, and if satisfied that the application is in order, issue, subject to the provisions of section 19, to the owner thereof a motor vehicle licence on the prescribed form and, as proof of the possession by such owner of such licence, a certificate (to be known as a clearance certificate) on the prescribed form appropriate to the class to which such vehicle belongs and such certificate shall be displayed on such vehicle in the manner provided for in subsection (3).

(2) A clearance certificate shall be valid for the same period as the motor vehicle licence to which it relates and, in the circumstances contemplated in the proviso to section 15 (1), during any period falling within the period from the first day of January up to and including the 25th day of February following.

(3) Subject to the provisions of section 12 (5) and 160, no person shall operate on a public road a motor vehicle—

(a) Without a clearance certificate being affixed thereto in the manner prescribed; or

(b) to which is affixed a clearance certificate, the validity whereof has expired or a clearance certificate which does not refer to such vehicle.

(4) Any person who contravenes or fails to comply with any provision of subsection (3) shall be guilty of an offence.

Roadworthy certificate required in respect of certain motor vehicles

19. (1) A registering authority shall not issue a clearance certificate as contemplated in section 18 (1), if the motor vehicle concerned is—

(a) a second-hand vehicle which is required to be registered and licensed by reason of a change of ownership thereof;

(b) 'n voertuig is wat uit onderdele van ander motorvoertuie opgebou of gemonteer is; of

(c) 'n voertuig in artikel 22 genoem;

tensy en totdat daar aan sodanige registrasie-owerheid 'n sertifikaat voorgele word dat sodanige voertuig padwaardig is (wat as 'n padwaardigheidsertifikaat bekend staan) en wat ingevolge die bepalings van hierdie artikel geldig is.

(2) Waar 'n klaringsbewys nie uitgereik is in die omstandighede in subartikel (1) beoog nie, moet die motorvoertuiglisensie voor uitreiking dienooreenkomstig geëndoseer word.

(3) 'n Aansoek om 'n padwaardigheidsertifikaat word gedoen deur die eienaar van die betrokke motorvoertuig of, waar die bepalings van subartikel (1) (a) van toepassing is, deur of sodanige eienaar of deur die vorige eienaar van sodanige voertuig op die voorgeskrewe vorm by 'n ondersoeker van voertuie wat namens die toepaslike registrasie-owerheid optree na betaling aan sodanige registrasie-owerheid van die toepaslike gelde in Deel VIII van Bylae 2 van hierdie Wet bepaal en by die vasstelling van die toepaslike registrasie-owerheid is die bepalings van artikel 6 *mutatis mutandis* van toepassing.

(4) Wanneer die betrokke motorvoertuig na die ondersoeker van voertuie gebring word, ondersoek en toets hy sodanige voertuig ten einde hom daarvan te oortuig dat sodanige voertuig padwaardig is.

(5) (a) Indien die ondersoeker van voertuie oortuig is soos ingevolge subartikel (4) vereis, reik hy by betaling deur die aansoeker aan die betrokke registrasie-owerheid van die geld vir 'n padwaardigheidsertifikaat in Deel VIII van Bylae 2 van hierdie Wet bepaal, 'n padwaardigheidsertifikaat op die voorgeskrewe vorm uit of magtig hy die uitreiking daarvan aan sodanige aansoeker.

(b) Waar die ondersoeker van voertuie nie oortuig is soos ingevolge subartikel (4) vereis nie, kan hy die aansoeker toelaat om, binne 'n tydperk deur sodanige ondersoeker vasgestel, maar hoogstens 'n tydperk van 14 dae vanaf die datum van ondersoek van die betrokke voertuig deur sodanige ondersoeker, enige defek in sodanige voertuig te herstel en, indien sodanige ondersoeker daarna oortuig is dat sodanige voertuig padwaardig is, tree hy op ingevolge paragraaf (a).

(6) 'n Padwaardigheidsertifikaat is geldig vir 'n tydperk van 21 dae vanaf die datum van die uitreiking daarvan.

(7) Enige sertifikaat uitgereik deur 'n bevoegde gesag in enige voorgeskrewe gebied en wat dieselfde doel dien as 'n padwaardigheidsertifikaat word gedurende die geldigheidsduur daarvan geag 'n padwaardigheidsertifikaat te wees.

(8) 'n Ondersoeker van voertuie wat opsetlik of nalatig 'n padwaardigheidsertifikaat uitreik wat wesenlik onjuis is, of die uitreiking daarvan magtig, is skuldig aan 'n misdryf en by skuldigbevinding strafbaar met 'n boete van hoogstens R200 of met gevangenisstraf van 'n tydperk van hoogstens ses maande of met sodanige boete sowel as sodanige gevangenisstraf.

(9) Die bepalings van hierdie artikel is nie van toepassing nie—

(a) op 'n motorvoertuig wat gesteel is en ten opsigte waarvan 'n assuransiemaatskappy ingevolge 'n assuransiepolis die eienaar geword het nadat dit teruggevind is; en

(b) in enige ander omstandighede wat die Uitvoerende Raadslid voorskryf.

Reg van appèl by Uitvoerende Raadslid weens die weiering van 'n ondersoeker om 'n padwaardigheidsertifikaat uit te reik

20. (1) Iedereen wat hom veronreg voel oor die weiering van 'n ondersoeker van voertuie om 'n padwaardigheidsertifikaat ten opsigte van 'n motorvoertuig aan hom uit te reik

(b) a vehicle which has been built up or assembled from parts of other motor vehicles; or

(c) a vehicle referred to in section 22;

unless and until there is produced to such registering authority a certificate that such vehicle is roadworthy (to be known as 'n roadworthy certificate) and which is valid in terms of the provisions of this section.

(2) Where a clearance certificate has not been issued in the circumstances contemplated in subsection (1), the motor vehicle licence shall, before being issued, be endorsed accordingly.

(3) An application for a roadworthy certificate shall be made by the owner of the vehicle concerned or, where the provisions of subsection (1) (a) apply, either by such owner or by the previous owner of such vehicle on the prescribed form to an examiner of vehicles who acts on behalf of the appropriate registering authority, after payment to such registering authority of the appropriate fees provided in Part VIII of Schedule 2 to this Act and, in determining the appropriate registering authority, the provisions of section 6 shall apply *mutatis mutandis*.

(4) On production of the motor vehicle concerned to the examiner of vehicles, he shall examine and test such vehicle in order to satisfy himself that such vehicle is roadworthy.

(5) (a) If the examiner of vehicles is satisfied as required in terms of subsection (4), he shall, upon payment by the applicant to the registering authority of the fee provided for a roadworthy certificate in Part VIII of Schedule 2 to this Act issue or authorize the issue of a roadworthy certificate, on the prescribed form, to such applicant.

(b) Where the examiner of vehicles is not satisfied as required in terms of subsection (4), he may allow the applicant, within a period fixed by such examiner but not exceeding a period of 14 days from the date of the examination of the vehicle concerned by such examiner, to remedy any defect in such vehicle and if such examiner is thereafter satisfied that such vehicle is roadworthy, he shall act in terms of paragraph (a).

(6) A roadworthy certificate shall be valid for a period of 21 days from the date of its issue.

(7) Any certificate issued by a competent authority in any prescribed territory and serving a similar purpose to that of a roadworthy certificate shall, during the validity thereof, be deemed to be a roadworthy certificate.

(8) Any examiner of vehicles, who wilfully or negligently issues or authorises the issue of a roadworthy certificate which is materially incorrect, shall be guilty of an offence and shall be liable on conviction to a fine not exceeding R200 or to imprisonment for a period not exceeding six months, or to both such fine and such imprisonment.

(9) The provisions of this section shall not apply—

(a) to a motor vehicle which has been stolen and in respect of which an insurance company has, in terms of an insurance policy, become the owner of its being recovered; and

(b) in such other circumstances as the Councillor may prescribe.

Right of appeal to Councillor against examiner's refusal to issue roadworthy certificate

20. (1) Any person who is aggrieved at the refusal of an examiner of vehicles to issue a roadworthy certificate or to authorise the issue of such certificate to him in respect of a

of die uitreiking daarvan te magtig, kan, binne 21 dae na sodanige weiering, skriftelik kennisgewing van appèl teen sodanige weiering by die Uitvoerende Raadslik aanteken en moet terselfdertyd 'n afskrif van sodanige kennisgewing by die betrokke ondersoeker van voertuie indien, en elke sodanige kennisgewing van appèl moet vergesel gaan van 'n bedrag van R10 betaalbaar aan die Regering.

(2) Binne 14 dae na ontvangs van die afskrif van die kennisgewing in subartikel (1) genoem, moet die ondersoeker van die voertuie aan die Uitvoerende Raadslid sy redes verstrek vir die beslissing waarop sodanige kennisgewing betrekking het.

(3) Ten einde 'n appèl ingevolge subartikel (1) te beslis, kan die Uitvoerende Raadslid—

(a) die betrokke motorvoertuig laat ondersoek en toets deur 'n ondersoeker van voertuie deur hom benoem; en

(b) van enigeen van die partye wat by sodanige appèl betrokke is, vereis om enige inligting en getuienis te verstrek wat hy dienstig ag.

(4) Die Direkteur stel die betrokke partye skriftelik in kennis van die uitslag van 'n appèl ingevolge subartikel (1) en, indien sodanige appèl slaag, moet die ondersoeker van voertuie aan die beslissing van die Uitvoerende Raadslid gevolg gee.

Korttermynlisensie

21. (1) Ondanks andersluidende bepalings in hierdie Hoofstuk vervat, kan aan 'n eienaar van 'n motorvoertuig wat 'n registrasie-owerheid, by wie hy om die registrasie van sodanige voertuig ingevolge artikel 11 aansoek doen, oortuig dat sodanige voertuig deur hom gebruik sal word in verband met 'n tydelike besoek aan KaNgwane wanneer hy aldus aansoek doen, maar behoudens die bepalings van hierdie artikel, 'n lisensie uitgereik word op die voorgeskrewe vorm (wat as 'n korttermynlisensie bekend staan) vir 'n tydperk van òf drie òf ses maande, bereken vanaf die eerste dag van die maand waarin aanspreeklikheid vir die lisensiering van die motorvoertuig ontstaan het en ongeag of enige sodanige tydperk tot na die 31ste dag van Desember van enige jaar strek.

(2) (a) Die lisensiegeld vir 'n korttermynlisensie is een kwart van die toepaslike jaarlikse lisensiegeld vir 'n motorvoertuiglisensie indien die korttermynlisensie vir drie maande uitgereik word en een helfte van sodanige jaarlikse geld indien die korttermynlisensie vir ses maande uitgereik word.

(b) 'n Korttermynlisensie uitgereik vir drie maande kan, by aansoek by die registrasie-owerheid wat sodanige lisensie uitgereik het, op die wyse in subartikel (1) voorgeskryf, voor of op die dag van verstryking van sodanige lisensie vir een verdere tydperk van drie maande hernieu word.

(c) 'n Verwysing in hierdie artikel na die verstryking van 'n korttermynlisensie word, waar sodanige lisensie hernieu is, vertolk as die datum waarop enige sodanige hernieuende lisensie verstryk het.

(3) Die bepalings van hierdie Hoofstuk betreffende die lisensiering van 'n motorvoertuig, is vir sover dit nie met die bepalings van hierdie artikel onbestaanbaar is nie, *mutatis mutandis* op 'n korttermynlisensie van toepassing: Met dien verstande dat—

(a) 'n onderskeidende klaringsbewys voorgeskryf moet word; en

(b) die registrasie en lisensiering van sodanige voertuig van nul en gener waarde word—

(i) by die verstryking van die korttermynlisensie; of

(ii) indien en wanneer die eienaar sodanige voertuig van die hand sit;

watter ook al die vroegste is.

motor vehicle may, within 21 days of any such refusal, lodge a written notice of appeal with the Councillor against such refusal and he shall at the same time submit a copy of such notice to the examiner of vehicles concerned, and every such notice of appeal shall be accompanied by a fee of R10, payable to the Government.

(2) The examiner of vehicles shall, within 14 days of receipt of the copy of the notice referred to in subsection (1), furnish the Councillor with his reasons for the decision to which such notice refers.

(3) For the purpose of deciding an appeal in terms of subsection (1), the Councillor may—

(a) cause the motor vehicle concerned to be examined and tested by an examiner of vehicles nominated by him; and

(b) required either party to such appeal to furnish such information and evidence as he may deem expedient.

(4) The Director shall notify the parties concerned in writing of the result of an appeal in terms of subsection (1) and, if such appeal is allowed, the examiner of vehicles shall give effect to the decision of the Councillor.

Short-term licence

21. (1) Notwithstanding anything to the contrary contained in this Chapter, there may be issued to an owner of a motor vehicle who satisfies the registering authority to which he applies for the registration of such vehicle in terms of section 11, that such vehicle is to be used by him in connection with a temporary visit to KaNgwane, upon his so applying but subject to the provisions of this section, a licence in the prescribed form (to be known as a short-term licence) for a period of either three or six months, calculated from the first day of the month in which liability for the licensing of the motor vehicle concerned arose and irrespective of whether any such period extends beyond the 31st day of December of any year.

(2) (a) The licence fee for a short-term licence shall be one-quarter of the appropriate annual licence fee for a motor vehicle licence if the short-term licence is issued for three months and one-half of such annual fee if the short-term licence is issued for six months.

(b) A short-term licence issued for three months may, upon application in the manner provided for in subsection (1), to the registering authority which issued such licence, on or before the expiry of such licence, be renewed for one further period of three months.

(c) Any reference in this section to the expiry of a short-term licence shall, where such licence has been renewed, be construed as meaning the date on which any such renewed licence expired.

(3) The provisions of this Chapter relating to the licensing of a motor vehicle shall, in so far as they are not inconsistent with the provisions of this section, apply *mutatis mutandis* to a short-term licence: Provided that—

(a) a distinctive clearance certificate shall be prescribed; and

(b) the registration and licensing of such vehicle shall become null and void—

(i) upon the expiry of the short-term licence; or

(ii) if and when the owner disposes of such vehicle; whichever is the earlier.

(4) Waar 'n motorvoertuig ten opsigte waarvan sodanige lisensie uitgereik is, na die verstryking van 'n korttermyn-lisensie in KaNgwane bly, is die eienaar daarvan aanspreeklik vir die registrasie en lisensiering van sodanige voertuig op die dag onmiddellik na die datum van sodanige verstryking.

Verandering van motorvoertuig wat by registrasie-owerheid geregistreer is

22. (1) Wanneer ook al enige motorvoertuig, wat by 'n registrasie-owerheid geregistreer is, op so 'n wyse omgebou of verander word dat registrasiesertifikaat ten opsigte daarvan nie meer sodanige voertuig juis beskryf nie, word die registrasiesertifikaat, enige geldige motorvoertuiglisensie en klaringsbewys uitgereik ten opsigte van sodanige voertuig, behoudens die bepalings van subartikel (3), van nul en gener waarde vanaf die datum van die voltooiing van sodanige ombouing of verandering en vanaf sodanige datum ontstaan aanspreeklikheid vir die registrasie en lisensiering van sodanige voertuig behoudens die bepalings van artikel 7: Met dien verstande dat, ondanks andersluidende bepalings in hierdie Hoofstuk vervat, sodanige voertuig vir 'n tydperk van 21 dae vanaf sodanige datum op 'n openbare pad gebruik kan word solank dit op die voorgeskrewe wyse die registrasiemerk vertoon wat voor sodanige ombouing of verandering daaraan toegeken is, ten einde die registrasie en lisensiering daarvan te laat doen.

(2) Wanneer die eienaar om die registrasie en lisensiering van sodanige voertuig aansoek doen, moet hy die registrasie-owerheid van sodanige ombouing en verandering in kennis stel en terselfdertyd die registrasiesertifikaat, motorvoertuiglisensie en klaringsbewys, wat van nul en gener waarde geword het ingevolge subartikel (1), aan sodanige registrasie-owerheid oorlewer: Met dien verstande dat—

(a) geen geld vir die nuwe registrasie betaalbaar is indien sodanige aansoek gedoen word binne 21 dae van die datum waarop aanspreeklikheid vir sodanige geld andersins sou ontstaan het nie; en

(b) die geld wat ten opsigte van 'n nuwe motorvoertuig lisensie betaalbaar is, 'n bedrag is wat die verskil uitmaak, as daar is, tussen die lisensiegeld wat op die motorvoertuig betaal is voordat dit omgebou of verander is en die geld wat betaalbaar sou gewees het indien die motorvoertuig omgebou of verander was toe dit aldus gelisensieer is: Met dien verstande dat die bedrag, aldus betaalbaar, verminder word met een-twaalfde vir elke kalendermaand van die jaar ten opsigte waarvan die oorgelewerde lisensie uitgereik is tot die datum van voltooiing van sodanige ombouing of verandering.

(3) Die bepalings van hierdie artikel is nie van toepassing ten opsigte van 'n motorvoertuig waarvan alleenlik die enjin vervang word nie, maar die eienaar van sodanige motorvoertuig moet binne 21 dae vanaf die vervanging by die registrasie-owerheid wat die registrasiesertifikaat ten opsigte van sodanige motorvoertuig uitgereik het, sodanige sertifikate indien en terselfdertyd sodanige owerheid van die nuwe enjinnummer van sodanige motorvoertuig voorsien, waarop die registrasie-owerheid die enjinnummer van sodanige motorvoertuig in sy register of rekords en op die registrasiesertifikaat moet wysig en daarna sodanige sertifikaat aan die eienaar van die betrokke motorvoertuig moet terugbesorg.

(4) 'n Eienaar van 'n motorvoertuig wat die bepalings van subartikel (3) oortree of versuim om daaraan te voldoen, is skuldig aan 'n misdryf.

Motorvoertuig wat gesteel is of vir gebruik permanent ongeskik raak

23. (1) Indien, behoudens die bepalings van subartikel (3), 'n motorvoertuig wat by 'n registrasie-owerheid geregistreer is, gesteel word of vir gebruik as 'n motorvoertuig

(4) Where, upon the expiry of a short-term licence, a motor vehicle, in respect of which such licence was issued, remains in KaNgwane the owner thereof shall be liable in respect of the registration and licensing of such vehicle on the date immediately succeeding the date of such expiry.

Alteration of motor vehicle registered with registering authority

22. (1) Whenever any motor vehicle, which is registered with the registering authority, is reconstructed or altered in such manner that the registration certificate in respect thereof no longer correctly describes such vehicle, the registration certificate, any current motor vehicle licence and clearance certificate issued in respect of such vehicle shall, subject to the provisions of subsection (3), become null and void from the date of the completion of such reconstruction or alteration, and, as from such date, liability for the registration and licensing of such vehicle shall, subject to the provisions of section 7, arise: Provided that, notwithstanding anything to the contrary contained in this Chapter, such vehicle may be operated on a public road, while displaying in the prescribed manner, the registration mark allotted to it prior to such reconstruction or alteration for the purpose of effecting the registration and licensing thereof during a period of 21 days from such date.

(2) When applying for the registration and licensing of such vehicle, the owner shall advise the registering authority of such reconstruction or alteration and at the same time surrender to such registering authority the registration certificate, motor vehicle licence and clearance certificate which have become null and void in terms of subsection (1): Provided that—

(a) no fee shall be payable for the new registration if such application is made within 21 days of the date on which liability for such fee would otherwise have arisen; and

(b) the fee payable in respect of the new motor vehicle licence shall be an amount which represents the difference, if any, between the licence fee paid on the motor vehicle before reconstruction or alteration and that which would have been payable had the motor vehicle been so reconstructed or altered when it was so licensed: Provided that the amount so payable shall be reduced by one-twelfth for every calendar month of the year in respect of which the surrendered licence was issued up to the date of completion of such reconstruction or alteration.

(3) The provisions of this section shall not apply in respect of a motor vehicle where the engine only is replaced, but the owner of such motor vehicle shall, within 21 days of the replacement, submit to the registering authority which issued the registration certificate in respect of such motor vehicle, that certificate and shall at the same time furnish that authority with the new engine number of the motor vehicle, whereupon the registering authority shall amend the engine number of such motor vehicle in its register or records and on the registration certificate and thereafter return such certificate to the owner of the motor vehicle concerned.

(4) Any owner of a motor vehicle who contravenes or fails to comply with the provisions of subsection (3) shall be guilty of an offence.

Motor vehicle stolen or becoming permanently unfit for use

23. (1) Subject to the provisions of subsection (3), if any motor vehicle which is registered with a registering authority is stolen or become permanently unfit for use as a

permanent ongeskik raak, moet die eienaar van die voertuig binne 21 dae vanaf die datum waarop sodanige voertuig gesteel is of vir gebruik permanent ongeskik geraak het, op die voorgeskrewe vorm aan die registrasie-owerheid by wie sodanige voertuig geregistreer is kennis gee van die diefstal of ongeskiktheid, en moet hy aan sodanige vorm die dokumente aanheg wat voorgeskryf word.

(2) By ontvangs van 'n kennisgewing ingevolge subartikel (1) moet die registrasie-owerheid, indien hy daarvan oortuig is dat die motorvoertuig gesteel is of vir gebruik as 'n motorvoertuig permanent ongeskik geraak het, die dokumente wat aan sodanige kennisgewing aangeheg is, intrek en 'n toepaslike inskrywing in sy rekords aanbring.

(3) Die eienaar van 'n geregistreerde motorvoertuig wat nie ingevolge artikel 7 nie gelisensieer hoef te word nie, moet, wanneer sodanige voertuig gesteel is of vir gebruik as 'n motorvoertuig permanent ongeskik geraak het, onverwyld die betrokke registrasie-owerheid op die voorgeskrewe vorm daarvan in kennis stel en aan sodanige vorm die dokumente heg wat voorgeskryf word, en daarop is die bepalings van subartikel (2) *mutatis mutandis* van toepassing.

(4) Indien 'n motorvoertuig wat gesteel is en ten opsigte waarvan 'n inskrywing ingevolge subartikel (2) of (3) aangebring is, weer deur die eienaar daarvan in besit geneem word, is hy aanspreeklik ten opsigte van die registrasie of registrasie en lisensiering van sodanige voertuig vanaf die datum van sodanige herinbesitneming.

(5) Iedereen wat die bepalings van subartikel (1) of (3) oortree of versuim om daaraan te voldoen, is skuldig aan 'n misdryf.

Terugbetaling van lisensiegelde ten opsigte van motorvoertuig in artikel 23 genoem.

24. (1) Indien daar op die datum waarop 'n inskrywing ingevolge artikel 23 (2) aangebring is, 'n motorvoertuig lisensie ten opsigte van die betrokke motorvoertuig van krag is en die registrasie-owerheid daarvan oortuig is dat sodanige motorvoertuig gesteel is of vir gebruik as 'n motorvoertuig permanent ongeskik geraak het, moet die betrokke registrasie-owerheid by voorlegging aan hom van 'n aansoek op die voorgeskrewe vorm deur die betrokke eienaar aan sodanige eienaar 'n gedeelte van die lisensiegeld deur hom betaal, terugbetaal in verhouding tot die getal kalendermaande waarvoor die motorvoertuiglisensie nog geldig was op die datum van die kennisgewing ingevolge artikel 23 (1) gegee: Met dien verstande dat geen terugbetaling gemaak word nie, tensy daarvoor aansoek gedoen word binne 21 dae vanaf die datum waarop sodanige voertuig gesteel is of permanent ongeskik geraak het vir gebruik as 'n motorvoertuig of wanneer die bedrag van die terugbetaling minder as R1 beloop.

(2) Indien 'n motorvoertuig, wat by 'n registrasie-owerheid geregistreer is, gesteel word of vir gebruik as 'n motorvoertuig permanent ongeskik raak binne die tydperk in die voorbehoudsbepaling van artikel 15 (1) genoem vir die hernuwing van 'n lisensie en voordat die lisensie hernieu is, gee die registrasie-owerheid, ondanks andersluidende bepalings in hierdie Hoofstuk vervat en by voorlegging van die inligting wat hy nodig ag, kwytskelding ten opsigte van 'n gedeelte van die lisensiegeld in verhouding tot die getal kalendermaande tussen die datum van die kennisgewing ingevolge artikel 23 (1) gegee en die 31ste dag van Desember wat daarop volg en word geen klaringsbewys ten opsigte van sodanige voertuig uitgereik nie.

Verandering van omstandighede wat betrekking het op eiendomsreg op motorvoertuig en wat die wysiging van die registrasie daarvan nodig maak

25. (1) Ondanks andersluidende bepalings in hierdie Hoofstuk vervat, indien 'n geregistreerde motorvoertuig die eiendom van twee of meer persone is wat 'n besigheid in

motor vehicle, the owner of such vehicle shall, within 21 days from the date upon which such vehicle was stolen or became permanently unfit for use, give notice on the prescribed form to the registering authority by which such vehicle is registered of such theft or unfitness, and he shall attach to such form such documents as may be prescribed.

(2) Upon receiving a notice in terms of subsection (1), the registering authority shall if satisfied that the motor vehicle has been stolen or has become permanently unfit for use as a motor vehicle, cancel the documents attached to such notice and make an appropriate entry in its records.

(3) The owner of any registered motor vehicle which in terms of section 7 is not required to be licensed shall, when such vehicle has been stolen or has become permanently unfit for use as a motor vehicle, forthwith notify the registering authority concerned thereof on the prescribed form and shall attach to such form such documents as may be prescribed and thereupon the provisions of subsection (2) shall apply *mutatis mutandis*.

(4) If a motor vehicle which has been stolen and in respect of which an entry has been made in terms of subsection (2) or (3) is repossessed by the owner thereof, he shall be liable in respect of the registration or registration and licensing of such vehicle from the date of such repossession.

(5) Any person who contravenes or fails to comply with the provisions of subsection (1) or (3) shall be guilty of an offence.

Refund of licence fees in respect of motor vehicle referred to in section 23

24. (1) If at the date of making of an entry in terms of section 23 (2), there is in operation a motor vehicle licence in respect of the motor vehicle concerned and the registering authority is satisfied that such motor vehicle has been stolen or has become permanently unfit for use as a motor vehicle, such registering authority shall upon production to it of an application on the prescribed form by the owner concerned, refund to such owner a portion of the licence fee paid by him proportionate to the number of calendar months for which the motor vehicle licence still had to run at the date of the notice given in terms of section 23 (1): Provided that no refund shall be made unless application therefore has been made within 21 days from the date upon which such vehicle was stolen or became permanently unfit for use or if the amount of the refund is less than R1.

(2) If a motor vehicle which is registered with a registering authority is stolen or becomes permanently unfit for use as a motor vehicle within the period referred to in the proviso to section 15 (1) for the renewal of a licence and before the licence has been renewed, the registering authority shall, notwithstanding anything to the contrary contained in this Chapter and upon production of such information as it may require, remit a portion of the licence fee proportionate to the number of calendar months between the date of the notice given in terms of section 23 (1) and the 31st day of December next ensuing and no clearance certificate shall be issued in respect of such vehicle.

Circumstances relating to ownership of motor vehicle changing and requiring amendment of registration thereof

25. (1) Notwithstanding anything to the contrary contained in this Chapter, if a registered motor vehicle is owned by two or more persons carrying on business in partnership

vennootskap dryf en een van die vennote te sterwe kom of uit die vennootskap tree of 'n nuwe lid daarin opgeneem word, moet die eienaar of eienaars van sodanige voertuig, wanneer of voordat hulle om die hernuwing van die motorvoertuiglisensie ten opsigte van sodanige voertuig aansoek doen (wat hulle hierby gemagtig word om te doen), aan die betrokke registrasie-owerheid die gebeure en besonderhede van enige sodanige gebeurtenis openbaar en terselfdertyd by sodanige registrasie-owerheid die registrasiesertifikaat en, waar aansoek om 'n hernuwing van 'n motorvoertuiglisensie nie gedoen word nie, die geldende motorvoertuiglisensie vir sodanige voertuig indien.

(2) Ondanks andersluidende bepalings in hierdie Hoofstuk vervat, indien 'n persoon 'n geregistreerde en gelisensieerde motorvoertuig van die boedel van sy oorlede eggenote verkry of indien 'n persoon (insluitende 'n maatskappy) 'n nuwe naam aanneem, moet sodanige persoon, wanneer of voordat hy om die hernuwing van die motorvoertuiglisensie ten opsigte van sodanige voertuig aansoek doen (wat hy hierby gemagtig word om te doen), aan die betrokke registrasie-owerheid die gebeure en die besonderhede van enige sodanige gebeurtenis openbaar en terselfdertyd by sodanige registrasie-owerheid die registrasiesertifikaat en, waar aansoek om 'n hernuwing van die motorvoertuiglisensie nie gedoen word nie, die geldende motorvoertuiglisensie vir sodanige motorvoertuig indien.

(3) Wanneer 'n registrasie-owerheid 'n registrasiesertifikaat of sodanige sertifikaat en geldende motorvoertuiglisensie ingevolge subartikel (1) of (2) ontvang, wysig hy, indien hy oortuig is dat die inligting aan hom geopenbaar juis is, dienooreenkomstig sy register of rekords, die registrasiesertifikaat en, waar van toepassing, die geldende motorvoertuiglisensie en besorg hy daarna sodanige sertifikaat en lisensie aan die aansoeker terug.

(4) Waar enige gebeurtenis in subartikel (1) of (2) genoem plaasvind ten opsigte van 'n geregistreerde motorvoertuig wat ingevolge artikel 7 nie gelisensieer hoef te word nie, moet die eienaar van sodanige voertuig, binne 'n tydperk van drie maande nadat enige sodanige gebeurtenis plaasgevind het, opnuut om die registrasie van sodanige voertuig ingevolge artikel 11 aansoek doen en terselfdertyd die registrasiesertifikaat vir sodanige voertuig by sodanige registrasie-owerheid vir intrekking indien.

Plig van eienaar van motorvoertuig om registrasie-owerheid van verandering van permanente woon- of posadres in kennis te stel

26. (1) Waar die eienaar van 'n motorvoertuig, wat by 'n registrasie-owerheid geregistreer is, aan sodanige registrasie-owerheid 'n permanente woon- of posadres gegee het, moet hy op die voorgeskrewe vorm sodanige owerheid in kennis stel van elke verandering van sodanige adres binne 21 dae na sodanige verandering.

(2) By ontvangs van sodanige kennisgewing moet die betrokke registrasie-owerheid ontvangs daarvan erken en bring hy die nodige verandering in sy rekords aan.

(3) 'n Eienaar wat die bepalings van subartikel (1) oortree of versuim om daaraan te voldoen, is skuldig aan 'n misdryf.

(4) By enige vervolging ingevolge subartikel (1) rus die las op die beskuldigde om te bewys dat die registrasie-owerheid in kennis gestel is soos daarin beoog.

Prosedure wat gevolg moet word waar registrasiemerk verander word

27. (1) Indien 'n registrasiemerk ingevolge artikel 8 (2) verander word, moet 'n eienaar van 'n motorvoertuig wanneer hy om die hernuwing van die motorvoertuiglisensie vir genoemde motorvoertuig aansoek doen of, in die geval van 'n motorvoertuig wat ingevolge artikel 7 nie gelisensieer hoef te word nie, binne drie maande vanaf die datum van

and one of the partners dies or retires from the partnership or a new member is admitted thereto, the owner or owners of such vehicle shall on or before applying for the renewal of the motor vehicle licence in respect of such vehicle (which they are hereby authorised to do) disclose to the registering authority concerned the happening and the particulars of any such event and at the same time submit to such registering authority the registration certificate and, where an application is not made for a renewal of the motor vehicle licence, the current motor vehicle licence for such vehicle.

(2) Notwithstanding anything to the contrary contained in this Chapter, if a person acquires a registered and licensed motor vehicle from the estate of his deceased spouse or, if a person (including a company) assumes a new name, such person shall, on or before applying for the renewal of the motor vehicle licence in respect of such vehicle (which he is hereby authorised to do) disclose to the registering authority concerned the happening and particulars of any such event and at the same time submit to such registering authority the registration certificate and, where an application is not made for the renewal of the motor vehicle licence the current motor vehicle licence for such vehicle.

(3) A registering authority upon receiving a registration certificate or such certificate and current motor vehicle licence in terms of subsection (1) or (2) shall, if satisfied that the information disclosed to it is correct, amend accordingly its register or records, the registration certificate and, where applicable, the current motor vehicle licence and shall thereafter return such certificate and licence to the applicant.

(4) Where any event referred to in subsection (1) or (2) happens in respect of a registered motor vehicle which, in terms of section 7, is not required to be licensed, the owner of such vehicle shall, within a period of three months after the happening of any such event, apply anew for the registration of such vehicle in terms of section 11 and shall at the same time submit to the registering authority, for cancellation, the registration certificate for such vehicle.

Duty of owner of motor vehicle to notify change of permanent residential or postal address to registering authority

26. (1) Where the owner of a motor vehicle which is registered with a registering authority has furnished such registering authority with a permanent residential or postal address, he shall notify such authority on the prescribed form of every change of such address within 21 days of such change taking place.

(2) On receiving such notification, the registering authority concerned shall acknowledge receipt thereof and make the necessary alterations in its records.

(3) Any owner who contravenes or fails to comply with the provisions of subsection (1) shall be guilty of an offence.

(4) In any prosecution under subsection (1), the onus of providing that the registering authority was notified as therein contemplated shall be on the accused.

Procedure to be followed where registration mark is altered

27. (1) If a registration mark is altered, in terms of section 8 (2), an owner of a motor vehicle shall, when applying for the renewal of the motor vehicle licence for that motor vehicle or, in the case of a motor vehicle which, in terms of section 7 is not required to be licensed, within three months

sodanige verandering, die registrasiesertifikaat ten opsigte daarvan uitgereik, aan die betrokke registrasie-owerheid oorhandig en sodanige registrasie-owerheid moet daarop—

(a) sodanige sertifikaat wysig deur die registrasiemerk wat daarop voorkom, deur die nuwe registrasiemerk te vervang;

(b) sy rekords dienoreenkomstig wysig, en

(c) sodanige sertifikaat aan sodanige eienaar terugbesorg en sodanige gewysigde registrasiesertifikaat word dan geag ingevolge artikel 12 uitgereik te wees.

(2) Iedereen wat die bepalings van subartikel (1) oortree of versuim om daaraan te voldoen, is skuldig aan 'n misdryf.

Spesiale bepalings ten opsigte van sekere motorvoertuie wat kragtens 'n herroepe wet geregistreer is

28. (1) Waar 'n motorvoertuig in artikel 5 (2) bedoel as 'n motorvoertuig van 'n besondere klas geregistreer is, maar sodanige motorvoertuig ingevolge hierdie Wet as 'n motorvoertuig van 'n ander klas geregistreer sou moet word, is die eienaar van sodanige voertuig aanspreeklik vir die registrasie daarvan wanneer hy om 'n hernuwing van die motorvoertuiglisensie aansoek doen en vir hierdie doel is die bepalings van hierdie Hoofstuk betreffende die registrasie en lisensiering van 'n motorvoertuig van toepassing behoudens die volgende modifikasies:

(a) Die aansoek om registrasie moet vergesel gaan van die registrasiesertifikaat wat ingevolge die herroepe wet ten opsigte van sodanige voertuig uitgereik is;

(b) die betrokke registrasie-owerheid moet die sertifikaat in paragraaf (a) genoem, intrek en behou; en

(c) geen registrasiegeld is ten opsigte van sodanige aansoek om registrasie betaalbaar nie indien dit gedoen word nie later nie as die 25ste dag van Februarie van die jaar waarop sodanige aansoek om 'n motorvoertuiglisensie betrekking het.

(2) (a) Waar die omstandighede in subartikel (1) genoem van toepassing is ten opsigte van 'n geregistreerde motorvoertuig wat ingevolge artikel 7 nie gelisensieer hoef te word nie, moet die eienaar van sodanige voertuig binne 'n tydperk van drie maande nadat sodanige omstandighede ontstaan het, opnuut by die toepaslike registrasie-owerheid ingevolge artikel 11 om die registrasie van sodanige voertuig aansoek doen en terselfdertyd die registrasiesertifikaat vir sodanige voertuig by sodanige registrasie-owerheid vir intrekking indien.

(b) Die toepaslike registrasie-owerheid in paragraaf (a) bedoel, moet die registrasie-owerheid wat die registrasiesertifikaat uitgereik het wat ingevolge genoemde paragraaf ingetrek is, van sodanige intrekking op die voorgeskrewe vorm in kennis stel, indien sodanige laasgenoemde owerheid nog bestaan.

Omstandighede waarin motorvoertuig geregistreer en gelisensieer in voorgeskrewe gebied geag geregistreer en gelisensieer te wees terwyl in KaNgwane

29. (1) Behoudens die bepalings van artikel 20 (1) van die Grondwet van die Nasionale State, 1971 (Wet 21 van 1971), en van subartikel (2) van hierdie artikel, word 'n motorvoertuig in KaNgwane wat afsonderlik geregistreer en gelisensieer is ingevolge 'n wet van 'n voorgeskrewe gebied en wat nie gewoonlik in enige motorhuis of by 'n ander plek binne KaNgwane gehou is toe dit aldus geregistreer en gelisensieer is nie, indien gebruik deur of namens die eienaar op wie se naam sodanige voertuig aldus geregistreer en gelisensieer is, geag geregistreer en gelisensieer te wees gedurende die geldigheid van sodanige registrasie en lisensiering totdat sodanige lisensie ingevolge genoemde wet hernieu moet word.

from the date of such alteration, deliver to the registering authority concerned the registration certificate issued in respect thereof and such registering authority shall thereupon—

(a) amend such certificate by substituting for the registration mark appearing thereon the new registration mark;

(b) amend its records accordingly; and

(c) return such certificate to such owner, and such amended registration certificate shall be deemed to have been issued in terms of section 12.

(2) Any person who contravenes or fails to comply with the provisions of subsection (1) shall be guilty of an offence.

Special provisions in regard to certain motor vehicle registered under repealed law

28. (1) Where a motor vehicle referred to in section 5 (2) is registered as a motor vehicle of a particular class but, in terms of this Act, such vehicle would be required to be registered as a motor vehicle of another class, the owner of such vehicle shall be liable for the registration thereof when applying for the renewal of the motor vehicle licence and for this purpose the provisions of this Chapter relating to the registration and licensing of a motor vehicle shall apply, subject to the following modifications:

(a) The application for registration shall be accompanied by the registration certificate issued under the repealed law in respect of such vehicle;

(b) the registering authority concerned shall cancel and retain the certificate referred to in paragraph (a); and

(c) no registration fee shall be payable in respect of such application for registration if it is made not later than the 25th day of February of the year to which such application for a motor vehicle licence relates.

(2) (a) Where the circumstances referred to in subsection (1) apply in respect of a registered motor vehicle which, in terms of section 7, is not required to be licensed, the owner of such vehicle shall, within a period of three months of such circumstances arising, apply anew to the appropriate registering authority for the registration of such vehicle in terms of section 11 and shall at the same time submit to such registering authority for cancellation, the registration certificate for such vehicle.

(b) The appropriate registering authority referred to in paragraph (a) shall advise the registering authority which issued the registration certificate cancelled in terms of that paragraph, of such cancellation on the prescribed form if such last-mentioned authority is still in existence.

Circumstances in which motor vehicle registered and licensed in prescribed territory deemed to be registered and licensed while in KaNgwane

29. (1) Subject to the provisions of section 20 (1) of the National States Constitution Act, 1971 (Act 21 of 1971), and of subsection (2) of this section, a motor vehicle in KaNgwane which is separately registered and licensed according to any law of a prescribed territory and was not ordinarily kept in any garage or at any other place within KaNgwane when it was so registered and licensed shall, if used by or on behalf of the owner in whose name such vehicle is so registered and licensed, be deemed to be registered and licensed during the validity of such registration and licensing and until, according to the said law, such licence is required to be renewed.

(2) Indien 'n lisensie in subartikel (1) genoem, nie binne die tydperk in genoemde subartikel beoog, hernieu word nie, is die eienaar van die betrokke motorvoertuig vir die registrasie en lisensiering van sodanige voertuig kragtens hierdie Wet aanspreeklik vanaf die eerste dag van Januarie van die toepaslike jaar of vanaf die datum waarop sodanige voertuig in KaNgwane ingebring is, watter ook al die laaste datum is.

(3) Behalwe in die omstandighede beoog in artikel 20 (1) van die Grondwet van die Nasionale State 1971 (Wet 21 van 1971), indien 'n motorvoertuig in subartikel (1) genoem, vanaf 'n datum na sy registrasie en lisensiering ingevolge genoemde subartikel, gewoonlik in 'n motorhuis of by 'n ander plek binne KaNgwane gehou word, word sodanige voertuig nie langer geag geregistreer en gelisensieer te wees nie en is die eienaar daarvan vanaf sodanige datum aanspreeklik vir die registrasie en lisensiering daarvan en, wanneer hy by die toepaslike registrasie-owerheid ingevolge artikels 11 en 17 van hierdie Wet om sodanige registrasie en lisensiering aansoek doen, moet hy alle dokumente voorlê wat op die registrasie en lisensiering van sodanige voertuig in die betrokke voorgeskrewe gebied van toepassing is: Met dien verstande dat, indien 'n lisensiegeld alreeds vir sodanige voertuig in sodanige voorgeskrewe gebied ten opsigte van die tydperk wat deur sodanige motorvoertuiglisensie gedek moet word, betaal is, geen verdere lisensiegeld betaalbaar is nie.

(4) Wanneer ook al iemand ingevolge artikels 11 en 17 aansoek doen om die registrasie en lisensiering van 'n motorvoertuig wat afsonderlik geregistreer of gelisensieer is ingevolge 'n wet van 'n provinsie, 'n nasionale staat, die gebied Suidwes-Afrika of 'n Naturelletuisland, wat nie gewoonlik in enige motorhuis of by 'n ander plek binne KaNgwane gehou is toe dit aldus geregistreer en gelisensieer is nie, is geen lisensiegeld betaalbaar nie indien—

(a) alle dokumente betreffende die registrasie en lisensiering van die voertuig in sodanige ander provinsie of gebied van toepassing was, saam met sodanige aansoek ingedien word; en

(b) 'n lisensiegeld, behalwe ten opsigte van 'n korttermynlisensie, reeds vir die voertuig in sodanige provinsie, nasionale staat, gebied of Naturelletuisland betaal is ten opsigte van die tydperk waarvoor om 'n motorvoertuiglisensie aansoek gedoen word.

(5) Die betrokke registrasie-owerheid stel die bevoegde gesag in die voorgeskrewe gebied daarvan in kennis dat hy 'n motorvoertuig in subartikel (2), (3) of (4) genoem, geregistreer en gelisensieer het.

(6) 'n Motorvoertuig in subartikel (1) genoem—

(a) wat voldoen aan die vereistes van die wet van krag in die voorgeskrewe gebied waarin dit geregistreer is ten opsigte van die bou en uitrusting van motorvoertuie; en

(b) wat—

(i) geregistreer is in 'n voorgeskrewe gebied wat nie 'n provinsie, 'n nasionale staat, die gebied Suidwes-Afrika of 'n Naturelletuisland is nie; en

(ii) daarenboven aan die vereistes van die Konvensie ten opsigte van trukaatsers voldoen;

word ondanks andersluidende bepalings in hierdie Wet vervat, geag aan die ooreenstemmende wet in KaNgwane te voldoen.

(7) Wanneer 'n motorvoertuig wat kragtens 'n wet van 'n provinsie, 'n nasionale staat, die gebied Suidwes-Afrika of 'n Naturelletuisland, vrygestel is van registrasie of lisensiering in sodanige provinsie, nasionale staat, gebied of tuisland, tydelik in KaNgwane gebruik word terwyl dit gewoonlik in sodanige provinsie, gebied of tuisland aangehou word, is sodanige motorvoertuig vrygestel van registrasie of lisensiering in KaNgwane.

(2) If a licence referred to in subsection (1) is not renewed within the period contemplated in that subsection, the owner of the motor vehicle concerned shall be liable in respect of the registration and licensing of that vehicle under this Act from the first day of January of the applicable year or from the date on which that vehicle was brought into KaNgwane whichever is the later date.

(3) Except in the circumstances contemplated in section 20 (1) of the National States Constitution Act, 1971 (Act 21 of 1971), if a motor vehicle referred to in subsection (1) is from a date subsequent to its registration and licensing in terms of that subsection, ordinarily kept in a garage or at any other place within KaNgwane, such vehicle shall no longer be deemed to be registered and licensed and the owner thereof shall be liable in respect of the registration and licensing thereof from such date and, in applying to the registering authority for such registration and licensing in terms of sections 11 and 17 of this Act, he shall submit all documents relating to the registration and licensing of such vehicle in the prescribed territory concerned: Provided that if a licence fee has already been paid for such vehicle in such prescribed territory in respect of the period to be covered by such motor vehicle licence no further licence fee shall be payable.

(4) Whenever a person makes application in terms of sections 11 and 17 for the registration and licensing of a motor vehicle which is separately registered and licensed according to the law of any province or national state, the territory of South-West Africa or any Native Homeland and which was not ordinarily kept in any garage or at any other place within KaNgwane when it was so registered and licensed, no licence fee shall be payable if—

(a) all the documents relating to the registration and licensing of the vehicle in such other province or territory are submitted with such application; and

(b) a licence fee, except in respect of a short-term licence, has already been paid for such vehicle in such province, national state, territory or Native Homeland in respect of the period for which a motor vehicle licence is being applied for.

(5) The registering authority concerned shall advise the competent authority in the prescribed territory of the fact that it has registered and licensed a motor vehicle referred to in subsection (2), (3) or (4).

(6) A motor vehicle referred to in subsection (1)—

(a) which complied with the requirements of the law in force in the prescribed territory in which it is registered in respect of the construction and equipment of motor vehicles; and

(b) which—

(i) is registered in a prescribed territory other than a province, any national state, the territory of South-West Africa or any Native Homeland; and

(ii) complies in addition with the requirements of the Convention in respect of reflex reflectors;

shall, notwithstanding anything to the contrary contained in this Act, be deemed to comply with the corresponding law in KaNgwane.

(7) When a motor vehicle, which is in terms of a law of another province, any national state, the territory of South-West Africa or any Native Homeland exempt from registration or licensing in such province, territory or homeland, is temporarily operated in KaNgwane whilst it is ordinarily kept in such province, territory or homeland, such motor vehicle shall be exempt from registration or licensing in KaNgwane.

Omstandighede waarin motorvoertuig geregistreer en gelisensieer ingevolge Konvensie geag geregistreer en gelisensieer te wees terwyl in KaNgwane en op openbare pad gebruik kan word

30. (1) Behoudens die bepalings van artikel 20 (1) van die Grondwet van die Nasionale State, 1971 (Wet 21 van 1971), word 'n motorvoertuig wat ooreenkomstig die wet van die kontrakterende Staat van die Konvensie en ooreenkomstig die bepalings van genoemde Konvensie geregistreer is, geag geregistreer en gelisensieer te wees terwyl dit binne KaNgwane is—

(a) gedurende 'n aaneenlopende tydperk van een jaar gereken vanaf die datum waarop sodanige motorvoertuig in die Republiek ingebring is; of

(b) totdat die registrasie ooreenkomstig die bepalings van sodanige Konvensie, ophou om van krag te wees; watter gebeurtenis ook al die eerste plaasvind en sodanige voertuig kan ondanks andersluidende bepalings in hierdie Wet vervat, op 'n openbare pad gebruik word vir solank dit aan sodanige Konvensie voldoen.

(2) Vanaf die datum waarop 'n motorvoertuig nie langer geag word ingevolge subartikel (1) geregistreer te wees nie, is die eienaar van sodanige voertuig, indien dit binne KaNgwane bly, vir die registrasie en lisensiering van sodanige voertuig aanspreeklik.

Alternatiewe metode van registrasie en lisensiering van motorvoertuig in die besit van motorhandelaar vir verkoop of ruildoeleindes

31. (1) 'n Motorhandelaar kan, in plaas daarvan om elke voertuig wat sy eiendom is vir die doel om dit te verkoop of te verruil in die loop van sy besigheid, afsonderlik te registreer en te lisensieer, by die registrasie-owerheid in wie se gebied sodanige besigheid geleë is ten opsigte van elke sodanige besigheid waar enige sodanige voertuig gehou word of sal word, op die voorgeskrewe vorm aansoek doen om 'n lisensie (wat as 'n motorhandelaarslisensie bekend staan—

(a) ten opsigte van al sodanige motorvoertuie, wat nie motorfiets of motordriewiele is nie; of

(b) ten opsigte van al sodanige motorvoertuie wat motorfiets of motordriewiele is; of

albei sodanige lisensies: Met dien verstande dat, behalwe met die goedkeuring van die Uitvoerende Raadslid, 'n motorhandelaarslisensie nie van toepassing is op enige sodanige motorvoertuig wat vir 'n tydperk van langer as 21 dae voordat sodanige lisensie van krag geword het, die eiendom van 'n motorhandelaar was nie.

(2) Behoudens die bepalings in artikel 34 vervat, mag geen motorvoertuig kragtens 'n motorhandelaarslisensie op 'n openbare pad gebruik word nie, tensy daar aan sodanige voertuig 'n sertifikaat (wat as 'n motorhandelaarsklaringsbewys bekend staan) vertoon word as bewys van die besit van sodanige lisensie en wanneer 'n motorhandelaar om 'n motorhandelaarslisensie aansoek doen moet hy die getal sodanige klaringsbewyse wat hy nodig het, vermeld.

(3) Vir die doeleindes van 'n motorhandelaarslisensie word 'n hoofbesigheidsplek en enige tak daarvan, geag afsonderlike besigheid te wees.

(4) 'n Aansoek in subartikel (1) genoem, moet vergesel gaan van die toepaslike geld soos bepaal in Deel VI van Bylae 2 van hierdie Wet: Met dien verstande dat, indien sodanige aansoek gedoen word ten opsigte van enige tydperk wat na die 30ste dag van Junie van enige jaar begin, net die helfte van sodanige geld betaalbaar is.

Circumstances in which motor vehicle registered and licensed in terms of Convention deemed to be registered and licensed while in KaNgwane and may be operated on public road

30. (1) Subject to the provisions of section 20 (1) of the National States Constitution Act, 1971 (Act 21 of 1971), a motor vehicle which is registered according to the law of a contracting state to the Convention and in accordance with the terms of that Convention, shall be deemed to be registered and licensed while within KaNgwane—

(a) during a continuous period of one year reckoned from the date on which such motor vehicle was brought into the Republic; or

(b) until the registration ceases to be of force and effect in terms of such Convention;

whichever event is the earlier, and such vehicle may, notwithstanding anything to the contrary contained in this Act, be operated on a public road while it complies with such Convention.

(2) As from the date on which a motor vehicle is no longer deemed to be registered in terms of subsection (1), the owner of such vehicle shall, if it remains within KaNgwane, be liable in respect of the registration and licensing of such vehicle.

Alternative method of effecting the registration and licensing of motor vehicle owned by motor dealer for purposes of sale or exchange

31. (1) A motor dealer may, in lieu of registering and licensing separately each motor vehicle owned by him for the purpose of sale or exchange in the course of his business, in respect of each such business where any such vehicle is or, will be kept, apply on the prescribed form to the registering authority in whose area such business is situated for a licence (to be known as a motor dealer's licence)—

(a) in respect of all such motor vehicles which are not motor cycles or motor tricycles; or

(b) in respect of all such motor vehicles, which are motor cycles or motor tricycles;

or both such licences: Provided that a motor dealer's licence shall not apply to any such motor vehicle which was owned by a motor dealer for a period of more than 21 days before such licence became effective, except with the approval of the Councillor.

(2) Subject to the provisions contained in section 34, no motor vehicle shall be operated on a public road under the authority of a motor dealer's licence unless there is displayed upon such vehicle a certificate (to be known as a motor dealer's clearance certificate) as proof of the possession of such licence and in applying for a motor dealer's licence a motor dealer shall state the number of such clearance certificates he requires.

(3) For the purpose of a motor dealer's licence a principal place of business and any branch thereof shall be deemed to be separate businesses.

(4) An application referred to in subsection (1) shall be accompanied by the appropriate fee as provided for in Part VI of Schedule 2 to this Act: Provided that if such application is made in respect of any period commencing after the 30th day of June of any year, only half of such fee shall be payable.

(5) Wanneer 'n motorhandelaar in die loop van sy besigheid—

(a) 'n nuwe motorvoertuig in sy besit het vir verkoop of verruiling; of

(b) 'n motorvoertuig in sy besit het om dit te herstel of 'n bak daarop te bou;

word hy, vir die toepassing van hierdie artikel en artikels 32 en 36, geag die eienaar van die voertuig te wees.

Geldigheidsduur van motorhandelaarslisensie

32. (1) Behalwe met die goedkeuring van die Uitvoerende Raadslid soos in artikel 31 (1) beoog, is 'n motorhandelaarslisensie geldig vir 'n tydperk wat begin op die datum waarop die aansoek om sodanige lisensie deur die betrokke registrasie-owerheid ontvang word of enige later datum waarom in sodanige aansoek aangevraagd word en eindig op die 31ste dag van Desember na sodanige datum: Met dien verstande dat—

(a) 'n motorvoertuig wat op die 31ste dag van Desember van die jaar voor die inwerkingtreding van hierdie Wet gelisensieer was kragtens 'n motorhandelaarslisensie uitgereik ingevolge 'n herroepe wet, behoudens die bepalings en voorwaardes van sodanige lisensie en ondanks andersluidende bepalings in hierdie Hoofstuk vervat, 'n eienaar kan hê en, behoudens die bepalings van artikel 34 en 36, op 'n openbare pad gebruik kan word na sodanige 31ste dag van Desember sonder dat dit gereistreer en gelisensieer is indien, vir sover dit die eienaar van sodanige voertuig betref, hy nie later nie as die 31ste dag van Januarie van die jaar waarin hierdie Wet in werking tree, om 'n motorhandelaarslisensie aansoek doen en sodanige lisensie verkry; en

(b) 'n motorhandelaar wat die houer van 'n motorhandelaarslisensie is op die 31ste dag van Desember van die jaar waarin hierdie Wet in werking tree, of op die 31ste dag van Desember van enige jaar daarna die eienaar van enige motorvoertuig kan wees en, behoudens die bepalings van artikel 34 en 36 dit op 'n openbare pad kan gebruik en enige ander persoon enige motorvoertuig aldus op 'n openbare pad kan gebruik ooreenkomstig die bepalings en voorwaardes van sodanige lisensie sonder dat hy sodanige voertuig hoef te registreer of te lisensieer indien, vir sover dit sodanige motorhandelaar betref, hy nie later nie as die 31ste dag van Januarie na sodanige 31ste dag van Desember om 'n hernuwing van sodanige lisensie aansoek doen en sodanige lisensie verkry.

(2) Iedereen in paragraaf (a) of (b) van die voorbehoudsbepaling van subartikel (1) genoem, wat versuim om aansoek te doen om 'n motorhandelaarslisensie binne die tydperk in gemelde paragrafe genoem of wat, nadat hy aldus aansoek gedoen het, nie sodanige lisensie verkry nie, is vir die registrasie van enige motorvoertuig waarvan hy die eienaar gedurende genoemde tydperk is, aanspreeklik vanaf die eerste dag van Januarie van die betrokke jaar of vanaf die datum waarop hy die eindomsreg op enige sodanige voertuig verkry het, watter ook al die laaste is, en is vanaf sodanige datum vir 'n motorvoertuiglisensie ten opsigte van enige sodanige motorvoertuig aanspreeklik.

Uitreiking van motorhandelaarslisensie en motorhandelaarsklaringsbewys

33. (1) Na ontvangs van 'n aansoek in artikel 31 (1) genoem, reik die registrasie-owerheid, indien hy oortuig is dat die aansoeker 'n *bona fide*-motorhandelaar is en dat die aansoek in orde is—

(a) aan die aansoeker 'n motorhandelaarslisensie uit op die voorgeskrewe vorm van die klas waarom aansoek gedoen is; en

(b) aan die aansoeker die getal motorhandelaarsklaringsbewyse op die voorgeskrewe vorm uit waarom hy in sodanige aansoek, aansoek gedoen het en endosseer hy

(5) When a motor dealer has in his possession in the course of his business—

(a) a new motor vehicle for the purpose of sale or exchange; or

(b) a motor vehicle for the purpose of repair or the building of a body thereon;

he shall for the purpose of this section and sections 32 and 36, be deemed to be the owner of such vehicle.

Period of validity of motor dealer's licence

32. (1) Except with the approval of the Councillor as contemplated in section 31 (1), a motor dealer's licence shall be valid for a period commencing on the date on which the application for such licence is received by the registering authority concerned or any later date applied for in such application and ending on the 31st day of December following upon such date: Provided that—

(a) a motor vehicle which was licensed on the 31st day of December of the year prior to the coming into operation of this Act, by virtue of a motor dealer's licence issued in terms of any repealed law, may, subject to the terms and conditions of such licence and notwithstanding anything to the contrary contained in this Chapter be owned and, subject to the provisions of section 34 and 36 operated on a public road after such 31st day of December without being registered and licensed, if, in so far as the owner of such vehicle is concerned, he applies for a motor dealer's licence not later than the 31st day of January of the year in which this Act comes into operation, and obtains such licence; and

(b) a motor dealer who is the holder of a motor dealer's licence on the 31st day of December of the year in which this Act comes into operation or on the 31st day of December of any year thereafter, may own and, subject to the provisions of section 34 and 36, operate on a public road and any other person may so operate upon a public road any motor vehicle in accordance with the terms and conditions of such licence without being required to register or licence such vehicle, if in so far as such motor dealer is concerned, he applies for a renewal of such licence not later than the 31st day of January succeeding such 31st day of December and obtains such licence.

(2) Any person referred to in paragraph (a) or (b) of the proviso to subsection (1) who fails to apply for a motor dealer's licence within the period stated in those paragraphs or who, having so applied, fails to obtain such licence, shall be liable in respect of the registration of any motor vehicle owned by him during the said period from the first day of January of the year concerned or from the date he acquired the ownership of any such vehicle, whichever is the later and shall be liable for a motor dealer's licence in respect of any such motor vehicle from such date.

Issue of motor dealer's licence and motor dealer's clearance certificate

33. (1) After receipt of an application referred to in section 31 (1), the registering authority shall, if satisfied that the applicant is a *bona fide* motor dealer and that the application is in order—

(a) issue to the applicant a motor dealer's licence on the prescribed form of the class applied for; and

(b) issue to the applicant the number of motor dealer's clearance certificates, on the prescribed form, for which he has applied in such application and endorse on each

op elk sodanige sertifikaat die registrasiemerk van sodanige registrasie-owerheid en, op die voorgeskrewe wyse, 'n afsonderlike nommer ten opsigte van elk sodanige sertifikaat toegeken.

(2) Die houer van 'n motorhandelaarslisensie kan, by aansoek op die voorgeskrewe vorm en betaling van die toepaslike geld in Deel VI van Bylae 2 by hierdie Wet bepaal, addisionele motorhandelaarsklaringsbewyse kragtens enige sodanige motorhandelaarslisensie verkry van die registrasie-owerheid wat sodanige motorhandelaarslisensie uitgereik het: Met dien verstande dat, waar daar aansoek gedoen word om sodanige addisionele sertifikaat vir enige tydperk na die 30ste dag van Junie van enige jaar, net die helfte van sodanige geld betaalbaar is.

(3) Waar 'n besigheid, ten opsigte waarvan 'n motorhandelaarslisensie ingevolge subartikel (1) uitgereik is, na 'n nuwe perseel oorgeplaas word, word sodanige lisensie van nul en gener waarde en is die eienaar van enige motorvoertuig wat voorheen deur so 'n lisensie gedek is daarna uitspreklik om sodanige voertuig te registreer en te lisensieer, tensy—

(a) sodanige nuwe perseel geleë is binne die gebied van sodanige registrasie-owerheid wat sodanige lisensie uitgereik het;

(b) die houer van sodanige lisensie sodanige registrasie-owerheid binne 'n tydperk van 21 dae na sodanige oorpasing daarvan in kennis gestel het; en

(c) die registrasie-owerheid daarvan oortuig is dat die nuwe perseel geskik is vir die doel in subartikel (1) genoem en sodanige lisensie dienoreenkomstig geëndoseer het.

Registrasiemerk en motorhandelaarsklaringsbewys moet vertoon word aan motorvoertuig wat op openbare pad gebruik word

34. (1) Niemand mag 'n motorvoertuig kragtens 'n motorhandelaarslisensie op 'n openbare pad gebruik nie tensy die registrasiemerk en die motorhandelaarsklaringsbewys op die voorgeskrewe wyse op sodanige voertuig vertoon word.

(2) Iedereen wat die bepalings van subartikel (1) oortree of versuim om daaraan te voldoen, is skuldig aan 'n misdryf.

Verandering in omstandighede van motorhandelaar wat wysiging van motorhandelaarslisensie nodig maak

35. (1) Ondanks andersluidende bepalings in hierdie Hoofstuk vervat, indien 'n motorhandelaarslisensie deur twee of meer persone gehou word wat besigheid in vennootskap dryf en een van die vennote te sterwe kom of uit die vennootskap tree of 'n nuwe vennoot toegelaat word of indien 'n persoon (insluitende 'n maatskappy) wat 'n motorhandelaarslisensie hou, wettiglik 'n nuwe naam aanneem of indien 'n persoon die besigheid van 'n motorhandelaar van die boedel van sy afgestorwe eggenoot of eggenote verkry en daar ten opsigte van genoemde besigheid 'n motorhandelaarslisensie van krag is, bly elk sodanige lisensie nogtans geldig ten opsigte van die besigheid waarop dit betrekking het.

(2) By die hernuwing van enige motorhandelaarslisensie in subartikel (1) genoem, moet die eienaar van enige besigheid waarop sodanige lisensie betrekking het, aan die registrasie-owerheid wat sodanige lisensie uitgereik het die veranderde omstandighede wat op sodanige besigheid betrekking het, openbaar.

(3) 'n Motorhandelaar wat die bepalings van subartikel (2) oortree of versuim om daaraan te voldoen, is skuldig aan 'n misdryf.

such certificate the registration mark of such registering authority and, in the prescribed manner, a separate number allotted in respect of each such certificate.

(2) The holder of a motor dealer's licence may, upon application on the prescribed form and payment of the appropriate fee provided for in Part VI of Schedule 2 to this Act, obtain additional motor dealer's clearance certificates under any such motor dealer's licence from the registration authority which issued such motor dealer's licence: Provided that where an application is made for such additional certificates for any period after the 30th day of June of any year, only one-half of such fee shall be payable.

(3) Where a business, in respect of which a motor dealer's licence has been issued in terms of subsection (1), is transferred to new premises, such licence shall become null and void and the owner of any motor vehicle formerly covered by such licence shall thereupon be liable to register and licence such vehicle, unless—

(a) such new premises are situated within the area of the registering authority which issued such licence;

(b) the holder of such licence has, within a period of 21 days from such transfer, notified such registering authority of such transfer; and

(c) the registering authority is satisfied that the new premises are suitable for the purpose referred to in subsection (1) and has endorsed such licence accordingly.

Registration mark and motor dealer's clearance certificate to be displayed on motor vehicle operated on public road

34. (1) No person shall operate a motor vehicle on a public road under the authority of a motor dealer's licence unless there is displayed on such vehicle the registration mark and motor dealer's clearance certificate in the prescribed manner.

(2) Any person who contravenes or fails to comply with the provisions of subsection (1) shall be guilty of an offence.

Change in circumstances of motor dealer requiring amendment of motor dealer's licence.

35. (1) Notwithstanding anything to the contrary contained in this Chapter, if a motor dealer's licence is held by two or more persons carrying on business in partnership and one of the partners dies or retires from the partnership or a new partner is admitted or if a person (including a company) holding a motor dealer's licence lawfully assumes a new name or if a person acquires the business of a motor dealer from the estate of his deceased spouse and in respect of that business there is a motor dealer's licence in existence, every such licence shall nevertheless remain valid in respect of the business to which it relates.

(2) On the renewal of any motor dealer's licence referred to in subsection (1), the owner of any business to which such licence relates shall disclose to the registering authority which issued such licence the altered circumstances relating to such business.

(3) Any motor dealer who contravenes or fails to comply with the provisions of subsection (2) shall be guilty of an offence.

Omstandighede waarin motorvoertuig kragtens motorhandelaarslisensie op openbare pad gebruik kan word

36. (1) Geen motorhandelaar wat die houer van 'n motorhandelaarslisensie is, mag 'n motorvoertuig kragtens sodanige lisensie op 'n openbare pad gebruik nie tensy sodanige voertuig 'n voertuig is wat sy eiendom is vir die doel om dit in die loop van sy besigheid te verkoop, te verruil of te herstel of om 'n bak daarop te bou.

(2) Iedereen wat die bepalings van subartikel (1) oortree of versuim om daaraan te voldoen, is skuldig aan 'n misdryf en by skuldigbevinding strafbaar met 'n boete van hoogstens R200 of met gevangenisstraf vir 'n tydperk van hoogstens ses maande of met sodanige boete sowel as sodanige gevangenisstraf.

Staking van besigheid van motorhandelaar

37. (1) Indien 'n motorhandelaar die besigheid ten opsigte waarvan 'n motorhandelaarslisensie van krag is, verkoop of dit van die hand sit of staak, moet hy binne 21 dae na sodanige verkoop, van die hand sit of staking van besigheid, die registrasie-owerheid wat sodanige lisensie uitgereik het daarvan in kennis stel en terselfdertyd aan hom sodanige lisensie en die motorhandelaarsklaringsbewyse, uitgereik ten opsigte van sodanige lisensie, oorlewer en daarna word sodanige lisensie, en bewyse deur sodanige registrasie-owerheid ingetrek.

(2) Iedereen wat die bepalings van subartikel (1) oortree of versuim om daaraan te voldoen, is skuldig aan 'n misdryf en by skuldigbevinding strafbaar met 'n boete van hoogstens R200 of met gevangenisstraf vir 'n tydperk van hoogstens ses maande of met sodanige boete sowel as sodanige gevangenisstraf.

Appel by Uitvoerende Raadslid teen weiering om 'n motorhandelaarslisensie uit te reik

38. (1) Indien 'n registrasie-owerheid geweier het om 'n motorhandelaarslisensie aan iemand uit te reik, kan so iemand by die Uitvoerende Raadslid appel aanteken wat daarna enige lasgewing kan doen wat hy goed ag, en die Direkteur stel so iemand en die registrasie-owerheid dienoreenkomstig in kennis.

(2) Indien sodanige appel slaag, reik die betrokke registrasie-owerheid 'n motorhandelaarslisensie uit ooreenkomstig die lasgewing van die Uitvoerende Raadslid.

Geldigheid in KaNgwane van lisensie wat dieselfde is as motorhandelaarslisensie in voorgeskrewe gebied uitgereik

39. 'n Motorvoertuig wat gelisensieer is kragtens 'n lisensie soortgelyk aan 'n motorhandelaarslisensie wat in 'n voorgeskrewe gebied uitgereik is, word geag geregistreer en gelisensieer te wees wanneer dit op 'n openbare pad in KaNgwane gebruik word op 'n reis van of na die besigheidsplek van die houer van sodanige lisensie en indien die vereistes van die wet van die voorgeskrewe gebied betreffende genoemde lisensie nagekom word.

Lisensie om nuwe motorvoertuig op openbare pad te gebruik terwyl dit afgelewer word

40. (1) Iemand wat 'n besigheid dryf om nuwe motorvoertuie waarvan hy nie die eienaar is nie, af te lewer, kan indien sy hoofbesigheidsplek in KaNgwane geleë is, op die voorgeskrewe vorm by die registrasie-owerheid in wie se gebied sodanige besigheidsplek geleë is, aansoek doen om 'n lisensie, wat as 'n motortransportlisensie bekend staan, wat hom die reg verleen om 'n nuwe motorvoertuig waarvan hy nie die eienaar is nie op 'n openbare pad te gebruik terwyl dit afgelewer word asof sodanige voertuig geregistreer en gelisensieer is.

Circumstances under which motor vehicle may be operated on public road under motor dealer's licence

36. (1) No motor dealer who is the holder of a motor dealer's licence shall operate a motor vehicle on a public road under such licence unless such vehicle is a vehicle owned by him for the purpose of sale, exchange or repair or the building of a body thereon in the course of his business.

(2) Any person who contravenes or fails to comply with the provisions of subsection (1) shall be guilty of an offence and liable on conviction to a fine not exceeding R200 or to imprisonment for a period not exceeding six months or to both such fine and such imprisonment.

Cessation of business of motor dealer

37. (1) If a motor dealer sells or disposes of or ceases to carry on the business in respect of which any motor dealer's licence is in force, he shall, within 21 days after such sale, disposal or cessation of business, notify the registering authority which issued such licence thereof and at the same time surrender to it such licence and the motor dealer's clearance certificates issued in respect of such licence, whereupon such licence and certificates shall be cancelled by the registering authority.

(2) Any person who contravenes or fails to comply with the provisions of subsection (1) shall be guilty of an offence and liable on conviction to a fine not exceeding R200 or to imprisonment not exceeding six months, or to both such fine and such imprisonment.

Appeal to Councillor against refusal to issue a motor dealer's licence

38. (1) If a registering authority has refused to issue a motor dealer's licence to any person such person may appeal to the Councillor who may thereupon make such order as he thinks fit, and the Director shall advise such person and the registering authority accordingly.

(2) In the event of such appeal being successful the registering authority concerned shall issue a motor dealer's licence in accordance with the order of the Councillor.

Validity in KaNgwane of licence similar to motor dealer's licence issued in prescribed territory

39. A motor vehicle which is licensed by virtue of a licence similar to a motor dealer's licence issued in a prescribed territory shall, when operated on a public road in KaNgwane on a journey from or to the place of business of the holder of such licence and if the requirements of the law of the prescribed territory relating to that licence are complied with, be deemed to be registered and licensed.

Licence for operating new motor vehicle on public road whilst being delivered

40. (1) A person carrying on a business of delivering new motor vehicles of which he is not the owner may, if his principal place of business is situated in KaNgwane apply on the prescribed form to the registering authority in whose area such place of business is situated for a licence to be known as a motor transport licence, which shall entitle him to operate a new motor vehicle of which he is not the owner on a public road whilst being delivered as if such vehicle were registered and licensed.

(2) Die betrokke registrasie-owerheid—

(a) kan, indien hy oortuig is dat die aansoeker 'n geskikte persoon is om 'n besigheid bedoel in subartikel (1) te dryf, aan die aansoeker, by betaling van die toepaslike geld in Deel VII van Bylae 2 by hierdie Wet bepaal, of helfte van sodanige geld indien die aansoek gedoen word ten opsigte van enige tydperk wat na die 30ste dag van Junie van enige jaar begin, en op sodanige voorwaardes as wat hy nodig mag ag, 'n motortransportlisensie op die voorgeskrewe vorm uitreik ten opsigte van die getal motorvoertuie in die lisensie gespesifiseer; en

(b) reik aan die aansoeker ten opsigte van elk van die getal motorvoertuie aldus gespesifiseer 'n sertifikaat wat as 'n motortransportklaringsbewys bekend staan, op die voorgeskrewe vorm uit en endosseer op elk van sodanige klaringsbewys die registrasiemerk en nommer wat ten opsigte daarvan toegeken is:

Met dien verstande dat die houer van 'n motortransportlisensie, by aansoek by die registrasie-owerheid en betaling van die geld hiertevore beoog, addisionele motortransportklaringsbewys kragtens sodanige lisensie kan verkry.

(3) 'n Motortransportlisensie is geldig vir 'n tydperk wat begin op die datum waarop die aansoek om sodanige lisensie deur die registrasie-owerheid goedgekeur word of enige later datum wat die registrasie-owerheid mag bepaal en eindig op die 31ste dag van Desember na sodanige datum.

(4) (a) Wanneer ook al die houer van 'n motortransportlisensie, na die mening van die Uitvoerende Raadslid—

(i) 'n bepaling van hierdie Wet in die loop van die dryf van 'n besigheid in subartikel (1) beoog, oortree het;

(ii) sodanige besigheid nie behoorlik dryf nie; of

(iii) versuim het om te voldoen aan enige voorwaarde onderworpe waaraan sodanige lisensie uitgereik is;

kan die Uitvoerende Raadslid sodanige lisensie vir sodanige tydperk as wat hy bepaal, opskort of dit intrek.

(b) Wanneer 'n motortransportlisensie ingevolge paragraaf (a) opgeskort of ingetrek is, moet die houer van die lisensie sodanige lisensie en al die motortransportklaringsbewyse wat daarkragtens uitgereik is, onverwyld aan die Direkteur oorlewer.

(5) Die bepalinge van artikels 35 en 37 is *mutatis mutandis* van toepassing met betrekking tot 'n motortransportlisensie en die houer van so 'n lisensie.

(6) Niemand mag 'n motorvoertuig kragtens 'n motortransportlisensie op 'n openbare pad gebruik nie, tensy—

(a) daar 'n motortransportklaringsbewys wat kragtens sodanige lisensie uitgereik is en die registrasiemerk wat op sodanige klaringsbewys geëndosseer is op die voorgeskrewe wyse aan sodanige voertuig vertoon word; en

(b) sodanige voertuig 'n nuwe motorvoertuig is waarvan sodanige persoon nie die eienaar is nie en wat, terwyl dit aldus gebruik word, afgelewer word in die loop van 'n besigheid om motorvoertuie af te lewer.

(7) 'n Motorvoertuig wat gelisensieer is kragtens 'n lisensie soortgelyk aan 'n motortransportlisensie wat in 'n voorgeskrewe gebied uitgereik is, word geag geregistreer en gelisensieer te wees wanneer dit op 'n openbare pad in KaNgwane gebruik word en indien die vereistes van die wet van die voorgeskrewe gebied betreffende genoemde lisensie nagekom word.

(8) Iedereen wat die bepalinge van subartikel (4) (b) en (6) oortree of versuim om daaraan te voldoen, is skuldig aan 'n misdryf.

(2) The registering authority concerned—

(a) may, if it is satisfied that the applicant is a suitable person to carry on a business contemplated in subsection (1), issue to the applicant, on payment of the appropriate fee as provided for in Part VII, of Schedule 2 to this Act of half such fee if the application is made in respect of any period commencing after the 30th day of June of any year, and on such conditions as it may consider necessary, a motor transport licence on the prescribed form in respect of the number of motor vehicles specified in such licence; and

(b) shall issue to the applicant in respect of each of the number of vehicles so specified a certificate, to be known as a motor transport clearance certificate, on the prescribed form and shall endorse on each such clearance certificate the registration mark and number allotted in respect thereof:

Provided that the holder of a motor transport licence may, on application to the registering authority and payment of the fee as hereinbefore contemplated, obtain additional motor transport clearance certificates under such licence.

(3) A motor transport licence shall be valid for a period commencing on the date on which the application for such licence is approved by the registering authority or any later date which may be determined by the registering authority and ending on the 31st day of December following upon such date.

(4) (a) Whenever, in the opinion of the Councillor, the holder of a motor transport licence—

(i) has in the course of carrying on a business contemplated in subsection (1) contravened any provision of this Act;

(ii) is not carrying on such business properly; or

(iii) has failed to comply with any condition subject to which such licence was issued;

the Councillor may suspend, for such period as he may determine, or cancel such licence.

(b) When a motor transport licence has been suspended or cancelled in terms of paragraph (a), the holder of such licence shall forthwith surrender such licence and all the motor transport clearance certificates issued thereunder to the Director.

(5) The provisions of sections 35 and 37 shall *mutatis mutandis* apply in respect of a motor transport licence and the holder of such licence.

(6) No person shall operate a motor vehicle on a public road under the authority of a motor transport licence unless—

(a) there is displayed on such vehicle in the manner prescribed a motor transport clearance certificate issued under such licence and the registration mark endorsed on such clearance certificate; and

(b) such vehicle is a new motor vehicle of which such person is not the owner and which is, when it is so operated, being delivered in the course of a business of delivering motor vehicles.

(7) A motor vehicle which is licensed by virtue of a licence similar to a motor transport licence issued in a prescribed territory shall when operated on a public road in KaNgwane and if the requirements of the law of the prescribed territory relating to the licence are complied with, be deemed to be registered and licensed.

(8) Any person who contravenes or fails to comply with the provisions of subsections (4) (b) and (6) shall be guilty of an offence.

Verandering van eiendomsreg op motorvoertuig

41. (1) Vir die toepassing van hierdie artikel beteken—

(a) "motorhandelaar," met betrekking tot 'n motorvoertuig, 'n motorhandelaar wat 'n motorhandelaarslisensie hou van die klas waaraan sodanige motorvoertuig behoort waar sodanige voertuig die eiendom is van sodanige handelaar vir die doel om dit te verkoop of te verruil, en

(b) "voorgeskrewe vorm" ook enige dokument wat die besonderhede bevat wat in die voorgeskrewe vorm vereis word.

(2) Niemand mag, hetsy vir homself of namens iemand anders—

(a) enige motorvoertuig vrywillig van die hand sit of aflewer kragtens 'n huurkoop- of opskortverkoop-ooreenkoms of 'n huurooreenkoms wat vir die huur van sodanige voertuig vir 'n tydperk van minstens 12 maande voorsiening maak nie, tensy sodanige voertuig, indien daar vereis word dat dit ingevolge hierdie Hoofstuk geregistreer en gelisensieer moet word, aldus op naam van die eienaar daarvan geregistreer en gelisensieer is of geregistreer en gelisensieer is omdat die eienaar daarvan 'n motorhandelaar is of ingevolge die bepalings van die voorbehoudsbepalings by artikel 5 (1) geregistreer en gelisensieer is of tensy sodanige voertuig, indien dit kragtens artikel 7 van lisensieëring vrygestel is, op naam van die eienaar daarvan geregistreer is, en

(b) 'n motorvoertuig vrywillig verkry of in ontvangs neem waar enige sodanige voertuig ingevolge paragraaf (a) nie van die hand gesit of afgelewer mag word nie.

(3) (a) Wanneer 'n motorvoertuig van die hand gesit of afgelewer word ooreenkomstig die bepalings van subartikel (2) en waar sodanige voertuig by 'n registrasie-owerheid binne KaNgwane geregistreer of geregistreer en gelisensieer is, moet die oordraer, wat nie 'n motorhandelaar is nie, aan die nuwe eienaar, wat nie 'n motorhandelaar is nie, 'n kennisgewing van oordrag van eiendomsreg op die voorgeskrewe vorm oorhandig wat behoorlik deur sodanige oordraer en nuwe eienaar ingevul is, tesame met die registrasiesertifikaat, motorvoertuiglisensie of korttermynlisensie, na gelang van die geval, en klaringsbewys, ten opsigte van en vir sover hulle op sodanige voertuig van toepassing is en die oordraer moet onverwyld 'n dergelike kennisgewing van oordrag, wat behoorlik deur sodanige oordraer en nuwe eienaar ingevul is, stuur aan die registrasie-owerheid by wie se kantoor sodanige voertuig geregistreer is.

(b) Vanaf die datum waarop 'n motorvoertuig van die hand gesit of afgelewer word, soos in paragraaf (a) beoog, word die registrasie of registrasie en lisensieëring daarvan van nul en gener waarde: Met dien verstande dat, ondanks andersluidende bepalings in hierdie Hoofstuk vervat, enige sodanige voertuig op 'n openbare pad gebruik kan word terwyl dit op die voorgeskrewe wyse die registrasiemerk wat daaraan toegeken is en die klaringsbewys in paragraaf (a) genoem, waar sodanige bewys ten opsigte van sodanige voertuig vereis word, vertoon ten einde die registrasie of registrasie en lisensieëring daarvan uit te voer gedurende 'n tydperk van 21 dae vanaf sodanige datum.

(c) Indien dit uit die kennisgewing in paragraaf (a) genoem, blyk dat die nuwe eienaar die betrokke motorvoertuig moet registreer of registreer en lisensieer by die kantoor van 'n ander registrasie-owerheid as die registrasie-owerheid wat sodanige kennisgewing ontvang het, moet sodanige laasgenoemde registrasie-owerheid 'n afskrif van sodanige kennisgewing aan sodanige ander registrasie-owerheid stuur.

(d) Die nuwe eienaar in paragraaf (a) genoem, moet wanneer hy om die registrasie of registrasie en lisensieëring van die betrokke motorvoertuig aansoek doen ingevolge artikel

Change of ownership of motor vehicle

41. (1) For the purposes of this section—

(a) "motor dealer", in relation to a motor vehicle means a motor dealer holding a motor dealer's licence of the class to which such motor vehicle belongs where such vehicle is owned by such dealer for the purpose of sale or exchange; and

(b) "prescribed form" includes any document containing the particulars required by the prescribed form.

(2) No person shall, either for himself or on behalf of any other person—

(a) voluntarily dispose of any motor vehicle or deliver any motor vehicle pursuant to any hire-purchase or suspensive sale agreement or any agreement of hire providing for the hiring of such vehicle for a period of not less than 12 months unless such vehicle, if required to be registered and licensed under this Chapter, is so registered and licensed in the name of the owner thereof or is registered and licensed by virtue of the owner being a motor dealer or is registered and licensed in terms of the proviso to section 5 (1) or unless such vehicle, if exempt from licensing in terms of section 7, is registered in the name of the owner thereof; and

(b) voluntarily acquire or take delivery of any motor vehicle where any such vehicle may not be disposed of or delivered in terms of paragraph (a).

(3) (a) On the disposal or delivery of a motor vehicle in accordance with the provisions of subsection (2) and where such vehicle is registered or registered and licensed with a registering authority within KaNgwane, the transferor, not being a motor dealer, shall deliver to the new owner, not being a motor dealer, a notice of transfer of ownership on the prescribed form, duly completed by such transferor and new owner, together with the registration certificate, motor vehicle licence or short-term licence, as the case may be, and the clearance certificate, in respect of and in so far as they are applicable to such vehicle, and the transferor shall forthwith transmit a like notice of transfer, duly completed by such transferor and new owner, to the registering authority at whose office such vehicle is registered.

(b) From the date of the disposal or delivery of a motor vehicle as contemplated in paragraph (a), the registration or registration and licensing thereof shall become null and void: Provided that, notwithstanding anything to the contrary contained in this Chapter, any such vehicle may be operated on a public road while displaying, in the prescribed manner, the registration mark allotted to it and the clearance certificate referred to in paragraph (a), where such certificate is required in respect of such vehicle, for the purpose of effecting the registration or registration and licensing thereof during a period of 21 days from such date.

(c) If it appears from the notice referred to in paragraph (a) that the new owner is required to register or register and license the motor vehicle concerned at the office of a registering authority, other than the registering authority which received such notice, such last-mentioned registering authority shall forward to such other registering authority a copy of such notice.

(d) The new owner referred to in paragraph (a) shall, on applying for the registration or registration and licensing of the motor vehicle concerned in terms of section 11 or

11 of artikels 11 en 17, aan die betrokke registrasie-owerheid die kennisgewing, die registrasiesertifikaat, motorvoertuiglisensie of korttermynlisensie, na gelang van die geval, en die klaringsbewys in bedoelde paragraaf genoem. Met dien verstande dat indien geld vir sodanige lisensie uitgesonderd 'n korttermynlisensie betaal is, geen verdere lisensiegeld van die nuwe eienaar vereis word nie, indien andersins van hom vereis sou word om sodanige geld te betaal nie, maar die bedrag van die geld aldus betaal, word op die nuwe motorvoertuiglisensie geëndosseer.

(e) Die registrasie-owerheid moet daarna die aansoek in paragraaf (d) genoem, ingevolge artikel 12 of artikels 12 en 18 afhandel en daarbenewens die vorige registrasiesertifikaat, motorvoertuiglisensie of korttermynlisensie en die klaringsbewys intrek: Met dien verstande dat, ondanks andersluidende bepalings in hierdie Wet vervat, die motorvoertuiglisensie en klaringsbewys, indien deur sodanige registrasie-owerheid uitgereik nie soos hiertevore bepaal, ingetrek word nie, maar aan die nuwe eienaar terugbesorg word in plaas daarvan om 'n soortgelyke motorvoertuiglisensie en klaringsbewys ingevolge artikel 18 uit te reik: Met dien verstande voorts dat, indien die naam en adres van die vorige eienaar op die motorvoertuiglisensie verskyn, die naam en adres van die nuwe eienaar op die motorvoertuiglisensie geëndosseer moet word voordat dit aan die nuwe eienaar terugbesorg word.

(f) Indien die dokumente in paragraaf (e) genoem deur 'n ander registrasie-owerheid uitgereik is, verwittig die registrasie-owerheid in bedoelde paragraaf genoem, onverwyld sodanige ander registrasie-owerheid van die feit van sodanige intrekking, insluitende volle besonderhede van die betrokke motorvoertuig, op die voorgeskrewe vorm en sodanige ander registrasie-owerheid bring 'n geskikte inskrywing in sy rekords aan.

(4) (a) Wanneer 'n motorvoertuig van die hand gesit of afgelewer word ooreenkomstig die bepalings van subartikel (2) en waar sodanige voertuig by 'n registrasieowerheid kragtens hierdie Wet binne KaNgwane geregistreer of geregistreer en gelisensieer is, moet die oordraer, wat nie 'n motorhandelaar is, aan die nuwe eienaar wat 'n motorhandelaar is 'n kennisgewing van die oordrag van eiendomsreg op die voorgeskrewe vorm wat behoorlik deur sodanige oordraer en motorhandelaar ingevul is, oorhandig tesame met die registrasiesertifikaat, motorvoertuiglisensie of korttermynlisensie, na gelang van die geval, en die klaringsbewys, ten opsigte van en vir sover hulle op sodanige voertuig van toepassing is en sodanige oordraer en motorhandelaar stuur elk onverwyld 'n dergelyke kennisgewing van oordrag wat behoorlik deur sodanige oordraer en motorhandelaar ingevul is, aan die registrasie-owerheid by wie se kantoor sodanige voertuig geregistreer is.

(b) 'n Motorvoertuig in paragraaf (a) genoem, mag terwyl dit op die eiendom van 'n motorhandelaar is, alleenlik op 'n openbare pad gebruik word kragtens die magtiging van en ooreenkomstig die bepalings en voorwaardes van 'n motorhandelaarslisensie maar, ondanks, andersluidende bepalings in hierdie Wet vervat, sonder dat dit nodig is om enige bestaande registrasiemerk van sodanige voertuig te verwyder.

(c) Wanneer 'n motorvoertuig in paragraaf (a) genoem van die hand gesit word, moet 'n motorhandelaar die registrasiesertifikaat, motorvoertuiglisensie of korttermynlisensie en klaringsbewys, in bedoelde paragraaf genoem, aan die nuwe eienaar oorhandig en moet hy en die nuwe eienaar 'n kennisgewing van oordrag van eiendomsreg op die voorgeskrewe vorm invul.

(d) Die kennisgewing in paragraaf (c) genoem, moet onverwyld deur sodanige motorhandelaar gestuur word aan die registrasie-owerheid by wie se kantoor sodanige voertuig geregistreer is.

sections 11 and 17, submit to the registering authority concerned the notice, the registration certificate, motor vehicle licence or short-term licence, as the case may be, and the clearance certificate referred to in that paragraph: Provided that if a fee has been paid for such licence, other than a short-term licence, no further licence fee shall be required from the new owner if he would otherwise have been required to pay such fee but the amount of the fee so paid shall be endorsed on the new motor vehicle licence.

(e) The registering authority shall thereupon dispose of the application referred to in paragraph (d) in terms of section 12 or sections 12 and 18 and shall, in addition, cancel the previous registration certificate, motor vehicle licence or short-term licence and the clearance certificate: Provided that, notwithstanding anything to the contrary contained in this Act, the motor vehicle licence and clearance certificate, if issued by such registering authority shall not be cancelled as hereinbefore provided, but shall be returned to the new owner in lieu of issuing a similar motor vehicle licence and clearance certificate in terms of section 18: Provided further that, if the motor vehicle licence bears the name and address of the previous owner, the name and address of the new owner shall be endorsed on the motor vehicle licence before it is returned to the new owner.

(f) If the documents referred to in paragraph (e) were issued by another registering authority, the registering authority referred to in that paragraph shall forthwith inform such other registering authority of the fact of such cancellation, including full details of the motor vehicle concerned, on the prescribed form and such other registering authority shall make a suitable entry in its records.

(4) (a) On the disposal or delivery of a motor vehicle in accordance with the provisions of subsection (2) and where such vehicle is registered or registered and licensed with a registering authority within KaNgwane, the transferor, not being a motor dealer, shall deliver to the new owner, being a motor dealer, a notice of transfer of ownership on the prescribed form, duly completed by such transferor and motor dealer, together with the registration certificate, motor vehicle licence or short-term licence, as the case may be, and clearance certificate, in respect of and in so far as they are applicable to such vehicle and such transferor and motor dealer shall each forthwith transmit a like notice of transfer, duly completed by such transferor and motor dealer, to the registering authority at whose office such vehicle is registered.

(b) A motor vehicle referred to in paragraph (a) shall, while owned by a motor dealer, only be operated on a public road under the authority of and in accordance with the terms and conditions of a motor dealer's licence but, notwithstanding anything to the contrary contained in this Act, without the necessity of his removing any existing registration mark from such vehicle.

(c) On disposing of a motor vehicle referred to in paragraph (a), a motor dealer shall deliver to the new owner the registration certificate motor vehicle licence or short-term licence and clearance certificate referred to in that paragraph and he and the new owner shall complete a notice of transfer of ownership on the prescribed form.

(d) The notice referred to in paragraph (c) shall be forwarded without delay by such motor dealer to the registering authority at whose office such vehicle is registered.

(e) Indien dit uit die kennisgewing in paragraaf (d) genoem, blyk dat die nuwe eienaar die betrokke motorvoertuig moet registreer of registreer en lisensieer by die kantoor van 'n ander registrasie-owerheid as die registrasie-owerheid wat sodanige kennisgewing ontvang het, moet sodanige laasgenoemde registrasie-owerheid onverwyld 'n afskrif van sodanige kennisgewing aan sodanige ander registrasie-owerheid stuur.

(f) Ten einde die registrasie en lisensiering van 'n motorvoertuig in paragraaf (c) genoem uit te voer is die bepalings van subartikel 3 (d), (e) en (f) *mutatis mutandis* van toepassing.

(5) Wanneer 'n motorvoertuig van die hand gesit of afgelewer word ooreenkomstig die bepalings van subartikel (2) en in omstandighede waarvoor hiertevore nie voorsiening gemaak word nie, moet die oordraer aan die nuwe eienaar 'n kennisgewing van oordrag van eiendomsreg op die voorgeskrewe vorm wat behoorlik deur sodanige oordraer en nuwe eienaar ingevul is, oorhandig en enige aansoek om die registrasie of registrasie en lisensiering van sodanige voertuig ingevolge artikel 11 of artikels 11 en 17 moet van sodanige kennisgewing vergesel gaan.

(6) Iedereen wat die bepalings van subartikel (2), (3), (4) of (5) oortree of versuim om daaraan te voldoen, is skuldig aan 'n misdryf.

Herinbesitneming van geregistreerde motorvoertuig ingevolge huurkoop-, opgekort-, verkoop of huurooreenkoms

42. (1) Waar iemand enige geregistreerde motorvoertuig ingevolge 'n huurkoop- of opskortverkoop- of 'n huurooreenkoms wat vir die huur van sodanige voertuig vir 'n tydperk van minstens 12 maande voorsiening maak, weer in besit neem, moet sodanige persoon—

(a) binne 21 dae van sodanige herinbesitneming, die registrasie-owerheid waar sodanige voertuig geregistreer is van sodanige herinbesitneming in kennis stel, en

(b) aan sodanige registrasie-owerheid die bewys lewer wat die registrasie-owerheid versoek aangaande sy reg om sodanige motorvoertuig in besit te neem.

(2) Waar 'n registrasie-owerheid oortuig is dat iemand die reg het om 'n geregistreerde motorvoertuig weer in besit te neem, soos in subartikel (1) beoog, moet sodanige registrasie-owerheid die registrasie van sodanige voertuig intrek en enige lisensie uitgereik ten opsigte van sodanige voertuig word dan van nul en gener waarde: Met dien verstande dat die registrasie-owerheid die registrasie en lisensiering van enige sodanige motorvoertuig moet herstel indien dit later bewys word dat sodanige persoon nie tot sodanige herinbesitneming geregtig was nie.

(3) Indien binne die tydperk in subartikel 1 (a) genoem, enige sodanige motorvoertuig van die hand gesit word aan 'n motorhandelaar wat die houer van 'n motorhandelaarslisensie is of afgelewer word kragtens 'n huurkoop- of opskortverkoop- of huurooreenkoms wat vir die huur van sodanige voertuig vir 'n tydperk van minstens 12 maande voorsiening maak, of van die hand gesit word aan enige ander persoon, word sodanige motorvoertuig ondanks andersluidende bepalings in hierdie Wet vervat, geag vir daardie doel geregistreer en gelisensieer te wees.

(4) Indien iemand, wat 'n motorvoertuig ingevolge subartikel (1) weer in besit geneem het, nie sodanige voertuig van die hand kan sit of kan aflewer binne die tydperk in subartikel (3) beoog nie, is hy vanaf die dag wat volg op die verstryking van sodanige tydperk vir die registrasie en lisensiering van sodanige voertuig aanspreeklik, en vir daardie doel is die bepalings van artikel 19 nie van toepassing nie.

(e) If it appears from the notice referred to in paragraph (d) that the new owner is required to register or register and license the motor vehicle concerned at the office of a registering authority other than the registering authority which received such notice, such last-mentioned registering authority shall forthwith forward to such other registering authority a copy of such notice.

(f) For the purpose of effecting the registration and licensing of a motor vehicle referred to in paragraph (c), the provisions of subsection 3 (d), (e) and (f) shall apply *mutatis mutandis*.

(5) On the disposal or delivery of a motor vehicle in accordance with the provisions of subsection (2) and in circumstances not hereinbefore provided for, the transferor shall deliver to the new owner a notice of transfer of ownership on the prescribed form, duly completed by such transferor and new owner, and any application for the registration or registration and licensing of such vehicle in terms of section 11 or sections 11 and 17 shall be accompanied by such notice.

(6) Any person who contravenes or fails to comply with the provisions of subsection (2), (3), (4) or (5) shall be guilty of an offence.

Repossession of registered motor vehicle under hire-purchase, suspensive sale or hire agreement

42. (1) Where any person repossesses any registered motor vehicle under any hire-purchase or suspensive sale agreement or any agreement of hire providing for the hiring of such vehicle for a period of not less than 12 months such person shall—

(a) within 21 days of such repossession notify the registering authority where such vehicle is registered of such repossession; and

(b) furnish such registering authority with such proof as it may request of such person's right to repossess such motor vehicle.

(2) Where a registering authority is satisfied that a person has the right to repossess a registered motor vehicle as contemplated in subsection (1), such registering authority shall cancel the registration of such motor vehicle and any licence issued in respect of such vehicle shall thereupon become null and void: Provided that the registering authority shall re-instate the registration and licensing of any such motor vehicle if it is subsequently proved that such person was not entitled to such repossession.

(3) If, within the period referred to in subsection (1) (a), any such motor vehicle is disposed of to a motor dealer holding a motor dealer's licence or is delivered pursuant to any hire-purchase or suspensive sale agreement or any agreement of hire providing for the hiring of such vehicle for a period of not less than 12 months or is disposed of to any other person, such motor vehicle shall, notwithstanding anything to the contrary contained in this Act, be deemed to be registered and licensed for that purpose.

(4) If a person who has repossessed a motor vehicle in terms of subsection (1), is unable to dispose of or deliver such vehicle within the period contemplated in subsection (3), he shall from the day following upon the expiry of such period, be liable for the registration and licensing of such vehicle and for that purpose the provisions of section 19 shall not apply.

(5) Waar 'n lisensiegeld alreeds vir die lopende jaar in KaNgwane ten opsigte van die motorvoertuig in subartikel (3) of (4) genoem, betaal is, is geen verdere lisensiegeld vir sodanige voertuig ten opsigte van dieselfde jaar betaalbaar nie.

(6) Waar iemand wat 'n motorvoertuig ingevolge subartikel (1) weer in besit geneem het, nie besit kan verkry nie van enige dokumente wat nodig is om sodanige motorvoertuig te registreer en te lisensieer nie, moet die registrasie-owerheid wat die registrasie van sodanige voertuig ingevolge subartikel (2) ingetrek het, by betaling van die toepaslike geld in artikel 172 bedoel, 'n duplikaat van sodanige dokument aan so iemand uitreik.

(7) Iedereen wat die bepalings van subartikel (1) oortree of versuim om daaraan of aan 'n versoek ingevolge genoemde subartikel te voldoen, is skuldig aan 'n misdryf.

Plig van motorhandelaar om register te hou van motorvoertuie deur hom verkry of van die hand gesit

43. (1) 'n Motorhandelaar wat 'n motorhandelaarslisensie hou, moet, ten opsigte van die kleinhandelsbesigheid waarvoor sodanige lisensie gehou word, 'n register in die voorgeskrewe vorm hou van motorvoertuie deur hom verkry of van die hand gesit in die koop van sy besigheid om motorvoertuie te koop, te verkoop of te verruil en hy moet aan die registrasie-owerheid van die gebied waarin hy sy besigheid dryf binne 10 dae na die einde van elke maand 'n opgawe op die voorgeskrewe vorm stuur van alle motorvoertuie deur hom gedurende die voorafgaande maand verkry of van die hand gesit: Met dien verstande dat, indien geen motorvoertuig gedurende sodanige maand verkry of van die hand gesit is nie, hy sodanige opgawe, behoorlik deur hom onderteken en ingevul en met die woord "NUL" daaroor geskryf, moet stuur.

(2) 'n Register in subartikel (1) genoem, moet, op versoek aan die motorhandelaar, deur sodanige handelaar vir inspeksie deur die Direkteur, 'n inspekteur van lisensies of enige polisiebeampte of registrasie-owerheid voorgelê word te eniger tyd gedurende die tydperk van drie jaar, gereken vanaf die datum van die jongste inskrywing in sodanige register.

(3) Indien 'n motorhandelaar ophou om 'n besigheid te dryf ten opsigte waarvan hy ingevolge subartikel (1) 'n register moet hou, moet hy sodanige register aan die registrasie-owerheid in wie se gebied sodanige besigheid geleë is, oorhandig en sodanige register word dan die eiendom van genoemde registrasie-owerheid.

(4) Enige motorhandelaar wat die bepalings van subartikel (1), (2) of (3) oortree of versuim om daaraan of aan 'n versoek ingevolge subartikel 1 (2), te voldoen, is skuldig aan 'n misdryf.

Plig van persoon om inligting betreffende motorvoertuig te verskaf

44. (1) Iedereen moet, indien hy aldus deur die Direkteur of 'n polisiebeampte of enige registrasie-owerheid daartoe gelas word, die getuienis verstrek wat die Direkteur of sodanige polisiebeampte of registrasie-owerheid vereis in verband met enigemotorvoertuig of tipe motorvoertuig of motorvoertuigbak wat in sy besit is of te eniger tyd in sy besit was.

(2) Iedereen wat versuim om te voldoen aan 'n opdrag ingevolge die bepalings van subartikel (1), is skuldig aan 'n misdryf.

Tydlike permit om 'n motorvoertuig wat nie afsonderlik geregistreer en gelisensieer is nie, op 'n openbare pad te gebruik

45. (1) Ten einde 'n motorvoertuig op 'n openbare pad te gebruik waar sodanige voertuig nie afsonderlik geregistreer

(5) Where a licence fee which has already been paid for the current year in respect of a motor vehicle referred to in subsection (3) or (4), no further licence fee for such vehicle shall be payable in respect of the same year.

(6) Where a person who has repossessed a motor vehicle in terms of subsection (1), is unable to obtain possession of any document required for the registration and licensing of such vehicle, the registering authority which has cancelled the registration of such vehicle in terms of subsection (2) shall, upon payment of the appropriate fee referred to in section 172, issue to such person a duplicate of such document.

(7) Any person who contravenes or fails to comply with the provisions of subsection (1) or with any request made in terms of that subsection, shall be guilty of an offence.

Duty of motor dealer to keep register of motor vehicles acquired or disposed of by him

43. (1) A motor dealer holding a motor dealer's licence shall, in respect of the retail business for which such licence is held, keep a register in the prescribed form of motor vehicles acquired or disposed of by him in the course of his business of buying, selling or exchanging motor vehicles and shall render to the registering authority of the area in which he carries on such business within 10 days of the end of each month, a return, on the prescribed form, of all motor vehicles acquired or disposed of by him during the preceding month: Provided that if no motor vehicle was acquired or disposed of during such month, he shall render such return, duly signed and completed by him, with the word "NIL" written across it.

(2) A register referred to in subsection (1) shall, on request to the motor dealer, be produced by such dealer for inspection by the Director, an inspector of licences or any police officer or registering authority at any time within the period of three years reckoned from the date of the latest entry in such register.

(3) If a motor dealer ceases to carry on a business in respect of which he is required to keep a register in terms of subsection (1), he shall deliver such register to the registering authority in whose area such business is situated and such register shall thereupon become the property of the said registering authority.

(4) Any motor dealer who contravenes or fails to comply with the provisions of subsection (1), (2) or (3) or with any request in terms of subsection (2) shall be guilty of an offence.

Duty of person to furnish information regarding motor vehicle

44. (1) Any person shall, if so directed by the Director or a police officer or any registering authority furnish such evidence as the Director or such police officer or registering authority may require in regard to any motor vehicle or type of motor vehicle or motor vehicle body which is or may at any time have been in his possession.

(2) Any person who fails to comply with a direction in terms of subsection (1) shall be guilty of an offence.

Temporary permit for the purpose of operating on a public road, a motor vehicle which has not been separately registered and licensed

45. (1) For the purpose of operating a motor vehicle on a public road where such vehicle has not been separately

of geregistreer en gelisensieer is nie en nie andersins aldus ingevolge die bepalings van hierdie Hoofdstuk gebruik mag word nie—

(a) kan 'n eienaar van enige sodanige motorvoertuig te eniger tyd gedurende 'n tydperk van 21 dae vanaf die datum waarop aanspreeklikheid vir die registrasie of registrasie en lisensiering van sodanige voertuig ontstaan of, waar sodanige voertuig as 'n nuwe voertuig wat net 'n onderstel is, verkry is, te eniger tyd voor sodanige datum; of

(b) kan 'n motorhandelaar wat 'n motorhandelaarslisensie hou, te eniger tyd ten einde enige sodanige motorvoertuig in ontvangs te neem;

by die registrasie-owerheid in wie se gebied die motorvoertuig is, of, indien sodanige motorvoertuig verkry word van 'n motorhandelaar wat 'n motorhandelaarslisensie hou, by genoemde handelaar of by voormelde registrasie-owerheid, ten opsigte van sodanige motorvoertuig op die voorgeskrewe vorm aansoek doen om 'n permit en twee kaarte (in hierdie artikel onderskeidelik 'n tydelike permit en identiteitskaarte genoem) soos voorgeskryf, en sodanige aansoek moet vergesel gaan van die toepaslike geld in Deel VIII van Bylae 2 van hierdie Wet bepaal.

(2) (a) Waar die betrokke motorvoertuig 'n voorruit het, moet sodanige tydelike permit, nadat dit behoorlik ingevul is, aan die binnekant van die voorruit in die onderste linkerkant aangeheg word sodat die inskrywing daarop deur die glas sigbaar is.

(b) Waar die betrokke motorvoertuig nie 'n voorruit het nie, moet sodanige tydelike permit, nadat dit behoorlik ingevul is, aan die linkersy daarvan in 'n opvallende plek aangeheg word of deur die bestuurder daarvan persoonlik gehou word.

(c) Die twee identiteitskaarte, behoorlik ingevul en elkeen met die registrasiemerk van die betrokke registrasie-owerheid daarop asook 'n reeksnommer wat met die van die tydelike permit ooreenstem, moet aan die motorvoertuig bevestig word, dit wil sê een sodanige kaart moet aan die voorkant en die ander aan die agterkant van die motorvoertuig bevestig word, en wel in 'n regop posisie sodat die letters en syfers daarop regop staan en maklik leesbaar is en geensins gemaskeer is nie en moet in die plek voorgeskryf vir die vertoon van 'n registrasiemerk wees.

(d) Die eienaar (uitgesonderd 'n motorhandelaar wat die houer van 'n motorhandelaarslisensie is) van 'n motorvoertuig ten opsigte waarvan identiteitskaarte uitgereik is, moet sodanige kaarte aan die toepaslike registrasie-owerheid oorhandig nadat registrasie van die motorvoertuig uitgevoer is en binne die tydperk wat deur sodanige owerheid toegelaat word en sodanige kaarte word daarna deur sodanige registrasie-owerheid vernietig.

(3) Wanneer sodanige tydelike permit en identiteitskaarte op die voorgeskrewe wyse aan die motorvoertuig bevestig is en daarop vertoon word kan sodanige motorvoertuig, indien dit die eiendom is van 'n persoon wat nie 'n motorhandelaar is wat die houer van 'n motorhandelaarslisensie is nie, vir 'n tydperk van nie langer nie as 21 dae vanaf die datum waarop aanspreeklikheid vir registrasie of registrasie en lisensiering ontstaan of, in die geval van 'n motorvoertuig wat die eiendom is van 'n motorhandelaar wat die houer van 'n motorhandelaarslisensie is, vir 'n tydperk van 21 dae vanaf die datum waarop sodanige permit uitgereik is, op 'n openbare pad gebruik word asof sodanige voertuig geregistreer en gelisensieer is.

(4) Wanneer 'n tydelike permit uitgereik word, moet die teenblad daarvan behoorlik ingevul word deur die persoon wat die permit uitreik.

(5) Die registrasie-owerheid in wie se gebied enige motorhandelaar 'n motorhandelaarslisensie hou, moet aan sodanige handelaar op aansoek en by betaling van die geld

registered or registered and licensed and may not otherwise be so operated in terms of the provisions of this Chapter—

(a) the owner of such motor vehicle may, at any time during a period of 21 days from the date on which liability for registration or registration and licensing of such vehicle arises or, where such vehicle was acquired as a new vehicle being a chassis only, at any time before such date; or

(b) a motor dealer holding a motor dealer's licence may, at any time for the purpose of taking delivery of such motor vehicle;

apply on the prescribed form to the registering authority in whose area the motor vehicle is, or if such motor vehicle is acquired from a motor dealer holding a motor dealer's licence to that dealer or to the registering authority aforesaid, for a permit and two cards (in this section referred to respectively as a temporary permit and identification cards), as prescribed, in respect of such motor vehicle, and such application shall be accompanied by the appropriate fee provided for in Part VIII of Schedule 2 to this Act.

(2) (a) Where the motor vehicle concerned has a windscreen, such temporary permit shall, after due completion, be affixed inside the windscreen in the lower left-hand corner so that the inscription thereon is visible through the glass.

(b) Where the motor vehicle concerned does not have a windscreen, such temporary permit shall, after due completion, be affixed to the left side thereof in a conspicuous position or be carried on the person of the driver thereof.

(c) The two identification cards duly completed and each bearing the registration mark of the registering authority concerned and a serial number corresponding to that of the temporary permit, shall be affixed on the motor vehicle one such card being affixed on the front and the other on the back of the motor vehicle in an upright position so that the letters and figures thereon are in an upright position and easily distinguishable and not in any way obscured and shall be in the position prescribed for the display of a registration mark.

(d) The owner (not being a motor dealer holding a motor dealer's licence) of a motor vehicle in respect of which identification cards have been issued, shall deliver such cards to the appropriate registering authority after registration of the motor vehicle has been effected and within such period as may be allowed by such authority and such cards shall thereupon be destroyed by such registering authority.

(3) When such temporary permit and identification cards have been affixed to and are displayed upon the motor vehicle in the prescribed manner, such motor vehicle may, if owned by a person other than a motor dealer holding a motor dealer's licence, be operated on a public road for a period not exceeding 21 days from the date on which liability for registration or registration and licensing of such vehicles arises or, in the case of a motor vehicle owned by a motor dealer holding a motor dealer's licence, for a period of 21 days from the date of issue of such permit as if such vehicle were registered and licensed.

(4) Upon the issue of a temporary permit the counterfoil thereof shall be duly completed by the person who issues such permit.

(5) The registering authority in whose area any motor dealer holds a motor dealer's licence shall supply such dealer, upon application and upon payment of the

voorgeskrif in Deel VIII van Bylae 2 van hierdie Wet 'n aantal blanko tydelike permitte en blanko identiteitskaart verskaf om deur hom uitgereik te word, en hy kan die handelaar te eniger tyd na redelike kennisgewing opdrag gee om ongebruikte permitte en identiteitskaarte terug te gee, of sodanige handelaar kan dit teruggee, en daarna word die gelde wat ten opsigte van sodanige ongebruikte permitte en identiteitskaarte betaal is, aan sodanige handelaar terugbetaal.

(6) Die teenblaaië van tydelike permitte wat aan 'n motorhandelaar voorsien is, moet aan die betrokke registrasie-owerheid onmiddellik na die uitreiking van alle permitte in 'n boek terugbesorg word indien die permitte by verskaffing aan sodanige handelaar in boekvorm ingebind was, en, indien hulle nie aldus ingebind was nie, moet die teenblaaië terugbesorg word al na sodanige registrasie-owerheid gelas.

(7) (a) 'n Tydelike permit mag nie ten opsigte van 'n motorvoertuig in artikel 19 (1) genoem, uitgereik word nie, tensy 'n padwaardigheidsertifikaat, ingevolge genoemde artikel verkry, ten opsigte daarvan voorgelê word en waar die eienaar van sodanige voertuig 'n kennisgewing van oordrag van eiendomsreg, in artikel 41 genoem, moet hê, tensy sodanige kennisgewing ook voorgelê word.

(b) 'n Registrasie-owerheid of motorhandelaar wat 'n tydelike permit uitreik, endosseer daarop die datum, nommer en plek van uitreiking van die padwaardigheidsertifikaat en besorg sodanige sertifikaat aan die eienaar wat dit behou vir die doel om die betrokke motorvoertuig te registreer en te lisensieer.

(8) 'n Permit en kaarte uitgereik ten opsigte van 'n motorvoertuig in 'n voorgeskrewe gebied ingevolge enige wet betreffende motorvoertuie wat in daardie gebied van krag is en wat dieselfde doel dien as 'n tydelike permit en identiteitskaarte word, indien die bepalings van die wet van sodanige gebied betreffende die gebruik van 'n motorvoertuig op openbare pad kragtens sodanige permit nagekom word, vir die toepassing van hierdie Hoofstuk as 'n tydelike permit en identiteitskaarte geag.

(9) Iedereen wat die bepalings van subartikel (2) (d) oortree of versuim om daaraan te voldoen of enige motorhandelaar wat die bepalings van subartikel (4), (6) of (7) oortree of versuim om daaraan te voldoen of versuim om aan 'n opdrag ingevolge subartikel (5) of (6) gehoor te gee of versuim om 'n behoorlike rekord te hou van enige tydelike permit deur hom uitgereik, is skuldig aan 'n misdryf.

(10) 'n Motorhandelaar wat, vir die toepassing van hierdie artikel 'n tydelike permit of identiteitskaarte uitreik wat nie ingevolge subartikel (5) aan hom voorsien is nie, is skuldig aan 'n misdryf.

Spesiale permit om 'n motorvoertuig in beperkte omstandighede op 'n openbare pad te gebruik

46. (1) Iedereen kan by aansoek op die voorgeskrewe vorm van 'n registrasie-owerheid 'n spesiale permit en identiteitskaarte verkry wat indien dit op die wyse in artikel 45 bepaal ten opsigte van 'n tydelike permit en identiteitskaarte vertoon word, hom die reg verleen om met die doel om 'n motorvoertuig te toets of 'n herstelplek, 'n ondersoeker van voertuie of 'n weegbrug te bereik of 'n motorvoertuig weer in besit te neem soos in artikel 42 beoog, sodanige voertuig op 'n openbare pad te gebruik asof dit geregistreer en gelisensieer is.

(2) 'n Aansoek om 'n spesiale permit ingevolge subartikel (1) moet vergesels gaan van die toepaslike geld in Deel VIII van Bylae 2 van hierdie Wet bepaal.

(3) 'n Spesiale permit is geldig vir 'n tydperk van twee dae na die datum van uitreiking daarvan.

appropriate fee provided for in Part VIII of Schedule 2 to this Act, with a number of blank temporary permits and blank identification cards for issue by him, and may at any time after reasonable notice direct such dealer to return, or such dealer may return, any unused permits and identification cards whereupon such dealer shall be refunded the fees paid in respect of such unused permits and identification cards.

(6) The counterfoils of temporary permits supplied to a motor dealer shall be returned to the registering authority concerned immediately upon the issue of all permits forming any book, if the permits were, when furnished to such dealer, bound in book form and, if they were not so bound, the counterfoils shall be returned as may be directed by such registering authority.

(7) (a) A temporary permit shall not be issued in respect of a motor vehicle referred to in section 19 (1), unless a roadworthy certificate, obtained in terms of that section, is produced in respect thereof and where the owner of such vehicle is required to have a notice of transfer of ownership referred to in section 41, unless such notice is also produced.

(b) A registering authority or motor dealer issuing a temporary permit shall endorse thereon the date, number and place of issue of the roadworthy certificate and shall return such certificate to the owner who shall retain it for the purpose of the registration and licensing of the motor vehicle concerned.

(8) Any permit and cards issued in respect of a motor vehicle in a prescribed territory in terms of any law relating to motor vehicles in force in that territory and serving the same purpose as a temporary permit and identification cards shall, if the provisions of the law of such territory relating to the operation on a public road of a motor vehicle under the authority of such permit are complied with, be deemed to be a temporary permit and identification cards for the purposes of this Chapter.

(9) Any person who contravenes or fails to comply with the provisions of subsection (2) (d) or any motor dealer who contravenes or fails to comply with the provisions of subsection (4), (6) or (7) or fails to comply with a direction in terms of subsection (5) or (6) or fails to keep a proper record of any temporary permit issued by him, shall be guilty of an offence.

(10) Any motor dealer who for the purposes of this section, issues a temporary permit or identification card which has not been supplied to him in terms of subsection (5), shall be guilty of an offence.

Special permit for purpose of operating on a public road a motor vehicle in restricted circumstances

46. (1) Any person may, upon application on the prescribed form, obtain from a registering authority a special permit and identification card which, if displayed in the manner provided for in section 45 in respect of a temporary permit and identification cards, shall entitle him to operate a motor vehicle on a public road for the purpose of testing it or reaching a place of repair, an examiner of vehicles or a weighbridge or repossessing a motor vehicle as contemplated in section 42 as if such vehicle were registered and licensed.

(2) An application for a special permit in terms of subsection (1) shall be accompanied by the appropriate fee provided for in Part VIII of Schedule 2 to this Act.

(3) A special permit shall be valid for a period of two days after the date of issue thereof.

(4) Wanneer iemand 'n motorvoertuig kragtens 'n permit wat ingevolge subartikel (1) uitgereik is, op 'n openbare pad gebruik, laat hy niemand toe om as 'n passasier in of op sodanige motorvoertuig te wees nie.

(5) Iedereen wat die bepalings van subartikel (4) oortree of versuim om daaraan te voldoen is skuldig aan 'n misdryf.

(6) 'n Permit uitgereik ten opsigte van 'n motorvoertuig in 'n voorgeskrewe gebied ingevolge enige wet betreffende motorvoertuie wat in daardie gebied van krag is en wat dieselfde doel dien as 'n spesiale permit word, indien die bepalings van die wet van sodanige gebied betreffende die gebruik van 'n motorvoertuig op 'n openbare pad kragtens sodanige permit, nagekom word, vir die toepassing van hierdie Hoofstuk as 'n spesiale permit geag.

Addisionele vereistes ten opsigte van die vertoon aan motorvoertuig van registrasiemerk, klaringsbewys en motorhandelaarsklaringsbewys

47. (1) Niemand mag op 'n openbare pad 'n motorvoertuig gebruik—

(a) waarvan die registrasiemerk, klaringsbewys of motorhandelaarsklaringsbewys, hoewel dit aangeheg of geskilder en onderhou is soos voorgeskryf, op enige wyse versteek of gemaskeer is of onleesbaar geraak het nie, behalwe waar sodanige registrasiemerk tydelik versteek of gemaskeer is of onleesbaar geraak het weens 'n oorsaak buite die beheer van die bestuurder van sodanige voertuig;

(b) waarop 'n registrasiemerk of enigiets wat voorgee om 'n registrasiemerk, klaringsbewys of motorhandelaarsklaringsbewys te wees, vertoon word wat die eienaar van sodanige voertuig nie hoef te vertoon ingevolge artikel 14, 18 (3) of 34 (1) nie;

(c) terwyl daar 'n ontwerp, versiering, figuur of letter op die voor- of agterkant van enige plaat voorkom wat die registrasiemerk vertoon wat nie op sodanige voertuig van toepassing is nie;

(d) terwyl daar binne 15 sentimeter van die registrasiemerk wat op sodanige voertuig van toepassing is, 'n ontwerp, versiering, figuur of letter voorkom wat nie 'n samestellende deel van die standaarduitrusting of bou van genoemde motorvoertuig uitmaak nie: Met dien verstande dat die bepalings van hierdie paragraaf nie van toepassing is op 'n kenteken van die land van registrasie wat ooreenkomstig die Konvensie aangeheg is nie;

(e) waarin 'n plaat vervoer word waarop 'n registrasiemerk voorkom wat nie op sodanige motorvoertuig van toepassing is nie of enigiets wat voorgee om 'n registrasiemerk te wees nie, tensy hy kan bewys dat sodanige plaat nie met 'n misdadige bedoeling vervoer is nie;

(f) wat, indien dit geag word geregistreer en gelisensieer te wees omdat sodanige voertuig in 'n voorgeskrewe gebied geregistreer en gelisensieer is nie voldoen aan die wet van sodanige voorgeskrewe gebied wat op die registrasie en lisensiering van 'n motorvoertuig en sake in verband daarmee betrekking het nie;

(g) indien sodanige voertuig geregistreer is in 'n voorgeskrewe gebied wat nie—

- (i) 'n provinsie; of
- (ii) 'n nasionale staat; of
- (iii) die gebied Suidwes-Afrika; of
- (iv) 'n Naturelletuisland;

is nie, sonder dat die kenteken van die land van registrasie, toegeken ooreenkomstig die Konvensie, daarop vertoon word nie; of

(h) indien sodanige voertuig in die Republiek geregistreer is en 'n ander kenteken as die kenteken aan die Republiek ingevolge die Konvensie toegeken, daarop vertoon word nie.

(4) Where a person operates a motor vehicle on a public road under the authority of a permit issued in terms of subsection (1), he shall not allow any person to be in or on such motor vehicle as a passenger.

(5) Any person who contravenes or fails to comply with the provisions of subsection (4) shall be guilty of an offence.

(6) Any permit issued in respect of a motor vehicle in a prescribed territory in terms of any law relating to motor vehicles in force in that territory and serving the same purpose as a special permit shall, if the provisions of the law of such territory relating to the operation on a public road of a motor vehicle under the authority of such permit are complied with, be deemed to be a special permit for the purposes of this Chapter.

Additional requirements in regard to display of registration mark, clearance certificate and motor dealer's clearance certificate on motor vehicle

47. (1) No person shall operate on a public road a motor vehicle—

(a) upon which the registration mark, clearance certificate or motor dealer's certificate, though affixed or painted and maintained as prescribed, is in any way concealed or obscured or has become illegible, except where such registration mark is temporarily concealed or obscured or has become illegible by reason of a cause beyond the control of the driver of such vehicle;

(b) upon which is displayed a registration mark or anything purporting to be a registration mark, clearance certificate or motor dealer's clearance certificate which the owner of such vehicle is not required to display in terms of section 14, 18 (3) or 34 (1);

(c) while any design, ornamentation, figure or letter appears on the front or reverse side of any plate displaying the registration mark applicable to such vehicle;

(d) while there appears within 15 centimetres of the registration mark applicable to such vehicle, any design, ornamentation, figure or letter which is not a component part of the standard equipment or construction of that motor vehicle: Provided that the provisions of this paragraph shall not apply to a distinguishing sign of the country of registration affixed in terms of the Convention;

(e) in which is carried any plate bearing a registration mark which is not applicable to such motor vehicle or anything purporting to be a registration mark, unless he can prove that such plate was not carried with criminal intent;

(f) which, if deemed to be registered and licensed by reason of such vehicle having been registered and licensed in a prescribed territory, does not comply with the law of such prescribed territory relating to the registration and licensing of a motor vehicle and matters incidental thereto;

(g) if such vehicle is registered in a prescribed territory other than—

- (i) any province; or
- (ii) any national state; or
- (iii) the territory of South-West Africa; or
- (iv) any Native Homeland;

without displaying thereon the distinguishing sign of the country of registration allotted in terms of the convention; or

(h) if such vehicle is registered in the Republic and displays thereon a distinguishing sign other than the distinguishing sign allotted to the Republic in terms of the Convention.

(2) Iedereen wat die bepalings van subartikel (1) oortree of versuim om daaraan te voldoen, is skuldig aan 'n misdryf.

(3) By enige vervolging weens 'n oortreding van subartikel (1) (a), (c) of (d) word vermoed, totdat die teendeel bewys word, dat die registrasiemerk wat aan die motorvoertuig gevind word, die registrasiemerk is wat op sodanige motorvoertuig van toepassing is.

Vasstelling van tarra van motorvoertuig

48. (1) (a) Iedereen wat 'n nuwe motorvoertuig van die hand sit of aflewer soos in artikel 41 beoog, moet aan die nuwe eienaar 'n sertifikaat verstrek waarin die tarra van sodanige voertuig aangegee word en, in die geval van 'n bus of goederevoertuig, moet sodanige sertifikaat daarbenewens die bruto voertuigmassa van sodanige voertuig aangee.

(b) Indien die tarra aangegee in die sertifikaat in paragraaf (a) genoem, nie die massa van die bak of bak en kap van die betrokke motorvoertuig insluit nie, moet die sertifikaat duidelik aldus geëndosseer word.

(2) 'n Registrasie-owerheid kan te eniger tyd van 'n eienaar van 'n motorvoertuig vereis om binne 'n vasgestelde tydperk 'n weegbrugsertifikaat voor te lê, wat deur die eienaar op eie koste verkry moet word van die persoon in beheer van 'n weegbrug wat deur sodanige registrasie-owerheid goedgekeur word, waarin die tarra en besonderhede van die betrokke motorvoertuig aangegee word, of hy kan vereis dat sodanige eienaar die massa van sodanige motorvoertuig binne 'n vasgestelde tydperk op eie koste moet bepaal in die teenwoordigheid van 'n persoon wat namens sodanige registrasie-owerheid optree.

(3) Iedereen wat die bepalings van subartikel (1) of (2) oortree of versuim om daaraan of aan enige vereiste daarkragtens te voldoen, is skuldig aan 'n misdryf.

Registrasie-owerheid moet register hou van motorvoertuie geregistreer en gelisensieer

49. (1) 'n Registrasie-owerheid moet 'n register in geskikte vorm hou waarin, ten opsigte van elke motorvoertuig, uitgesonderd 'n motorvoertuig in subartikel (2) genoem, wat in die gebied van sodanige registrasie-owerheid geregistreer is, sodanige besonderhede aangegee word waaraan sodanige motorvoertuig geredelik geïdentifiseer kan word en sodanige besonderhede moet die volgende insluit:

(a) Die nommer aan die motorvoertuig toegeken en die naam en adres van sy eienaar; en

(b) besonderhede van enige motorvoertuiglisensie ten opsigte van die betrokke motorvoertuig uitgereik.

(2) 'n Afsonderlike register soos in subartikel (1) beoog moet ten opsigte van motorfiets en motordriewiele gehou word.

Registrasie-owerheid moet registrasie intrek van motorvoertuig wat nie teen 1 Julie gelisensieer is nie

50. (1) Op of na die eerste dag van Julie van elke jaar moet 'n registrasie-owerheid die registrasie van elke motorvoertuig wat ingevolge hierdie Hoofstuk gelisensieer moet wees en ten opsigte waarvan geen aansoek om 'n motorvoertuiglisensie ontvang is nie, in sy register met ingang van sodanige eerste dag van Julie intrek.

(2) Die intrekking van 'n registrasie ingevolge subartikel (1) onthef nie die eienaar van die betrokke motorvoertuig van aanspreeklikheid vir enige hernuwingslisensie waarvoor hy ingevolge artikel 16 aanspreeklik is en van enige boete ingevolge artikel 51 verskuldig nie en, indien sodanige eienaar aldus aanspreeklik is, is hy daarbenewens aanspreeklik ten opsigte van die registrasie van sodanige voertuig met ingang van die eerste dag van Januarie van die jaar waarin die vorige registrasie van sodanige voertuig ingetrek is.

(2) Any person who contravenes or fails to comply with the provisions of subsection (1) shall be guilty of an offence.

(3) In any prosecution for a contravention of subsection (1) (a), (c) or (d) it shall be presumed, until the contrary is proved, that the registration mark found on the motor vehicle is the registration mark applicable to such motor vehicle.

Ascertaining tare of motor vehicle

48. (1) (a) Any person who disposes of or delivers a new motor vehicle as contemplated in section 41 shall supply to the new owner a certificate stating the tare of such vehicle and, in the case of a bus or goods vehicle, such certificate shall in addition state the gross vehicle mass of such vehicle.

(b) If the tare given in the certificate referred to in paragraph (a) does not include the mass of the body or body and cab of the motor vehicle concerned, the certificate shall be clearly endorsed to that effect.

(2) A registering authority may at any time require an owner of a motor vehicle to produce within a specified period a weighbridge certificate, to be obtained by the owner at his own expense from the person in charge of a weighbridge approved by such registering authority, stating the tare and particulars of the motor vehicle in question, or may require such owner to have the mass of such motor vehicle determined within a specified period, at his own expense, in the presence of a person acting on behalf of the registering authority.

(3) Any person who contravenes or fails to comply with the provisions of or with any requirement of subsection (1) or (2) shall be guilty of an offence.

Registering authority to keep register of motor vehicles registered and licensed

49. (1) A registering authority shall keep a register in suitable form giving, in respect of each motor vehicle registered except a motor vehicle referred to in subsection (2) registered in the area of such registering authority such particulars as will enable such motor vehicle to be readily identified, and such particulars shall include the following:

(a) The number allotted to the motor vehicle and the name and address of its owner; and

(b) details of any motor vehicle licence issued in respect of the motor vehicle concerned.

(2) A separate register as contemplated in subsection (1) shall be kept in respect of motor cycles and motor tricycles.

Registering authority to cancel registration of motor vehicle, not licensed by 1 July

50. (1) A registering authority shall, on or after the first day of July in each and every year, cancel in its register, with effect from such first day of July, the registration of every motor vehicle required to be licensed under this Chapter and in respect of which no application for a motor vehicle licence has been received.

(2) The cancellation of a registration in terms of subsection (1) shall not relieve the owner of the motor vehicle concerned from liability for any renewal licence for which he may be liable in terms of section 16 and any penalty due in terms of section 51 and, if such owner is so liable, he shall be liable, in addition, in respect of the registration of such vehicle with effect from the first day of January of the year in which the previous registration of such vehicle was cancelled.

Boete vir laat betaling van registrasie en lisensiegeld

51. (1) Waar 'n tydperk ingevolge hierdie Hoofstuk voorgeskryf word waarbinne 'n aansoek om die registrasie of lisensiering van 'n motorvoertuig gedoen word en die eienaar versuim om sodanige aansoek binne sodanige tydperk te doen, moet hy aan die toepaslike registrasie-owerheid 'n boete betaal op die toepaslike registrasie- of lisensiegeld of op albei teen die tarief van 12 persent per jaar bereken op elke volle R2 van sodanige geld vir elke voltooide maand gereken vanaf die datum waarop aanspreeklikheid vir sodanige registrasie of lisensiering ontstaan het: Met dien verstande dat die boete nie meer mag wees as die totaal van die toepaslike geld wat betaalbaar is nie.

(2) Die betaling deur 'n eienaar van 'n motorvoertuig van 'n registrasie- of lisensiegeld ingevolge hierdie Hoofstuk en boete ingevolge subartikel (1), onthef hom nie van blootstelling aan vervolging weens sy versuim om betyds om sodanige registrasie of lisensie aansoek te doen nie en 'n skuldigbevinding weens 'n versuim om aansoek te doen om sodanige registrasie of lisensie en om dit te verkry, onthef nie sodanige eienaar van sy aanspreeklikheid om aansoek te doen om sodanige registrasie of lisensie ingevolge hierdie Hoofstuk en dit te verkry en om enige boete wat ingevolge subartikel (1) deur hom verskuldig is, te betaal nie.

(3) Ondanks andersluidende bepalings in hierdie artikel vervat, is die eienaar van 'n motorvoertuig nie aanspreeklik vir enige boete nie indien hy sy aansoek om registrasie of 'n lisensie op die voorgeskrewe vorm by die registrasie-owerheid indien, tesame met die toepaslike geld en binne die tydperk toegelaat versuim om enige maar verwante dokumente of besonderhede wat deur sodanige registrasie-owerheid vereis word, te verskaf en sodanige registrasie-owerheid oortuig is dat sodanige versuim toe te skryf is aan omstandighede buite die beheer van sodanige eienaar.

(4) Waar die Uitvoerende Raadslid oortuig is dat betaling van 'n registrasie- of lisensiegeld vertraag is weens oorsake buite die beheer van die eienaar van 'n motorvoertuig of waaraan sodanige eienaar nie skuld het nie, kan hy gelas dat 'n boete wat ten opsigte van sodanige registrasie of lisensie betaal is of soveel daarvan as wat die omstandighede na sy mening regverdig, aan sodanige eienaar terugbetaal moet word.

Nietigverklaring van registrasie of lisensiering indien tjek geweier word

52. (1) Indien 'n aansoeker om die registrasie of lisensiering van 'n motorvoertuig die toepaslike geld deur middel van 'n tjek betaal en die tjek by aanbidding geweier word, is die registrasie of lisensiering of albei, na gelang van die geval, van sodanige motorvoertuig nietig vanaf die dag waarop dit uitgevoer is en moet die aansoeker, wanneer die betrokke registrasie-owerheid dit vereis, die registrasiesertifikaat of motorvoertuiglisensie of albei, na gelang van die geval, en enige klaringsbewys ten opsigte van genoemde motorvoertuig onverwyld aan sodanige registrasie-owerheid oorhandig.

(2) Iedereen wat versuim om te voldoen aan 'n vereiste ingevolge subartikel (1) gestel, is skuldig aan 'n misdryf.

Aansoeker om registrasie of lisensiering van motorvoertuig in skuld by die registrasie-owerheid

53. Waar 'n aansoeker om die registrasie of lisensiering van 'n motorvoertuig, die bedrag van enige gelde en boetes betaalbaar ten opsigte van sodanige voertuig aan die betrokke registrasie-owerheid verskuldig is, kan sodanige registrasie-owerheid weier om sodanige registrasie of lisensiering uit te voer tot tyd en wyl die bedrag van sodanige gelde en boetes betaal is en enige gelde deur sodanige persoon aangebied, word eers aangewend om enige sodanige bedrag te vereffen.

Penalty for late payment of registration and licence fee

51. (1) Where a period is prescribed under this Chapter within which an application for the registration or licensing of a motor vehicle shall be made, and the owner fails to make such application within such period, he shall pay to the appropriate registering authority a penalty on the appropriate registering or licence fee, or both, at the rate of 12 per cent per annum, calculated on each full R2 of such fee for every completed month reckoned from the date upon which liability for such registration or licensing arose: Provided that no penalty shall exceed the total amount of the appropriate fee payable.

(2) The payment by an owner of a motor vehicle of any registration or licence fee in terms of this Chapter and of any penalty in terms of subsection (1), shall not relieve him from liability to prosecution arising out of his failure to apply timeously for such registration or licence, nor shall a conviction for a failure to apply for an obtain such registration or licence relieve such owner from his liability to apply for and obtain such registration or licence in terms of this Chapter and to pay any penalty due by him in terms of subsection (1).

(3) Notwithstanding anything to the contrary contained in this section, the owner of a motor vehicle shall not be liable to any penalty if he submits his application for registration or a licence to the registering authority on the prescribed form, together with the appropriate fee and within the period allowed but fails to furnish any relevant document or particulars required by such registering authority and such registering authority is satisfied that such failure was due to circumstances beyond the control of such owner.

(4) Where the Councillor is satisfied that payment of a registration or licence fee was delayed by causes beyond the control of or not due to any fault on the part of the owner of a motor vehicle, he may direct that any penalty paid in respect of such registration or licence, or so much thereof as the circumstances appear to him to justify, shall be refunded to such owner.

Avoidance of registration or licensing where cheque dishonoured

52. (1) If any applicant for the registration or licensing of a motor vehicle pays the appropriate fee by cheque and the cheque is dishonoured on presentation, the registration or licensing, or both, as the case may be, of such motor vehicle shall be void as from the day on which it was effected, and the applicant shall, on demand made by the registering authority concerned, forthwith deliver to such registering authority the registration certificate or motor vehicle licence, or both, as the case may be, and any clearance certificate issued in respect of the motor vehicle.

(2) Any person who fails to comply with a demand made in terms of subsection (1) shall be guilty of an offence.

Applicant for registration or licensing of motor vehicle indebted to registering authority

53. Where an applicant for the registration or licensing of a motor vehicle is indebted to the registering authority concerned in the amount of any fees and penalties payable in respect of such vehicle, such registering authority may refuse to effect such registration or licensing until the amount of such fees and penalties have been paid and any moneys tendered by such applicant shall first be applied in liquidation of any such amount.

Identiteitsnommer of merk ten opsigte van motorvoertuig**54. (1) Waar—**

(a) 'n motorvoertuig nie enige spesiale identiteitsnommer of -merk dra nie; of

(b) die vervaardiger se volgnummer of soortgelyke identiteitsnommer of -merk op 'n motorvoertuig uitgewis of geskend is;

kan 'n registrasie-owerheid 'n spesiale identiteitsnommer of -merk op sodanige voertuig laat insny, indruk bosseleer of permanent laat vassit wat daarna as genoegsame identifikasie vir die doel van die registrasie van sodanige voertuig geag word.

(2) In die omstandighede in subartikel (1) (b) genoem, moet die betrokke registrasie-owerheid 'n volledige beskrywing van sodanige voertuig en die naam en adres van die aansoeker wat om registrasie aansoek doen, aan die naaste polisiekantoor verstrek.

(3) Iedereen wat sonder die skriftelike toestemming van 'n registrasie-owerheid 'n identiteitsnommer of -merk wat vir die doel van registrasie ingevolge hierdie Hoofstuk gebruik word, verander, uitwis of skend of laat verander, uitwis of skend, is skuldig aan 'n misdryf en by skuldigbevinding strafbaar met 'n boete van hoogstens R200 of met gevangenisstraf vir 'n tydperk van hoogstens ses maande of met sodanige boete sowel as sodanige gevangenisstraf.

HOOFSTUK 3**LISENSIËRING VAN BESTUURDERS VAN MOTORVOERTUIG****Bestuurder van motorvoertuig moet gelisensieer wees**

55. (1) Behoudens die bepalings van artikel 20 van die Grondwet van die Nasionale State, 1971 (Wet 21 van 1971), mag niemand 'n motorvoertuig op 'n openbare pad bestuur nie behalwe met die magtiging en ooreenkomstig die bepalings en voorwaardes van 'n lisensie ingevolge hierdie Hoofstuk aan hom uitgereik of wat vir die toepassing van hierdie Hoofstuk as 'n lisensie geag word.

(2) Iedereen wat die bepalings van subartikel (1) oortree of versuim om daaraan te voldoen, is skuldig aan 'n misdryf.

'n Lisensie om te bestuur, hetsy 'n leerlinglisensie of bestuurderslisensie

56. (1) 'n Lisensie wat die bestuur van 'n motorvoertuig magtig, word deur 'n registrasie-owerheid uitgereik ooreenkomstig die bepalings van hierdie Hoofstuk en is of—

(a) 'n voorlopige lisensie, wat as 'n leerlinglisensie bekend staan; of

(b) 'n lisensie, wat as 'n bestuurderslisensie bekend staan;

en, uitgesonderd soos andersins in hierdie Hoofstuk bepaal, word niemand ondervra of getoets vir die doel om 'n bestuurderslisensie te verkry nie, tensy hy die houer van 'n leerlinglisensie is.

(2) (a) Behalwe soos anders bepaal in paragraaf (b) omvat die uitdrukking "leerlinglisensie" of "bestuurderslisensie" in hierdie Wet nie 'n lisensie wat buite KaNgwane uitgereik is nie.

(b) 'n Voorlopige lisensie wat in 'n provinsie, 'n nasionale staat die gebied Suidwes-Afrika of 'n Naturelletuisland uitgereik is, word geag 'n leerlinglisensie te wees wat ingevolge hierdie Hoofstuk uitgereik is.

Identification number or mark in respect of motor vehicle**54. (1) Where—**

(a) a motor vehicle does not bear any special identification number or mark; or

(b) the manufacturer's serial number or similar identification number or mark on any motor vehicle has been obliterated or defaced;

a registering authority may cause to be cut, impressed, embossed on or attached permanently to such vehicle a special identification number or mark which thereafter shall be deemed sufficient identification for the purpose of the registration of such vehicle.

(2) In the circumstances referred to in subsection (1) (b), the registering authority concerned shall cause a full description of such vehicle and the name and address of the applicant applying for registration to be furnished to the nearest police station.

(3) Any person who, without the written permission of a registering authority, alters, obliterates or defaces or causes the alteration, obliteration or defacement of any identification number or mark used for the purposes of registration in terms of this Chapter shall be guilty of an offence and liable on conviction to a fine not exceeding R200 or to imprisonment for a period not exceeding six months, or to both such fine and such imprisonment.

CHAPTER 3**LICENSING OF DRIVERS OF MOTOR VEHICLES****Driver of motor vehicle required to be licensed**

55. (1) Subject to the provisions of section 20 of the National States Constitution Act, 1971 (Act 21 of 1971), no person shall drive a motor vehicle on a public road except under the authority and in accordance with the terms and conditions of a licence issued to him under this Chapter or deemed to be a licence for the purpose of this Chapter.

(2) Any person who contravenes or fails to comply with the provisions of subsection (1) shall be guilty of an offence.

A licence to drive, either a learner's or driver's licence

56. (1) A licence authorising the driving of a motor vehicle shall be issued by a registering authority in accordance with the provisions of this Chapter and shall be either—

(a) a provisional licence, to be known as a learner's licence; or

(b) a licence, to be known as a driver's licence;

and, except as otherwise provided for in this Chapter, no person shall be examined and tested for the purpose of obtaining a driver's licence unless he is the holder of a learner's licence.

(2) (a) Except as otherwise provided in paragraph (b), the expression "learner's licence" or "driver's licence" in this Act shall not include any licence issued outside KaNgwane.

(b) A provisional licence issued in any province, any national state, the territory of South-West Africa or any Native Homeland, shall be deemed to be a learner's licence issued in terms of this Chapter.

Indeling van leerling- of bestuurderslisensie en magtiging daarby verleen

57. (1) 'n Leerling- of bestuurderslisensie word, behoudens die bepalings van hierdie Hoofstuk, ten opsigte van enige van die volgende klasse motorvoertuie uitgereik en word dienooreenkomstig ingedeel:

(a) 'n Motorfiets sonder syspan wat 'n enjin met 'n silinderinhoud van hoogstens 50 cm³ het of wat deur elektriese krag aangedryf word;

(b) 'n motorfiets sonder syspan wat 'n enjin met 'n silinderinhoud van meer as 50 cm³ het;

(c) 'n motorfiets met syspan;

(d) 'n motordriewiel;

(e) 'n trekker wat nie deur elektriese krag aangedryf word nie;

(f) 'n motorvoertuig deur elektriese krag aangedryf;

(g) 'n motorvoertuig wat 'n tipe mobiele landbou- of nywerheidsuitrusting of masjienerie is wat nie ontwerp is hoofsaaklik vir die vervoer van persone of goedere nie, en die besondere tipe motorvoertuig moet in die leerling- of bestuurderslisensie gespesifiseer word;

(h) 'n ligte motorvoertuig, dit wil sê 'n motorvoertuig wat nie van 'n klas soos voormeld is nie, en waarvan die tarra nie 3 500 kg oorskry nie, of indien sodanige motorvoertuig 'n bus of goederevoertuig is, die bruto voertuig-massa nie 3 500 kg oorskry nie;

(i) 'n medium motorvoertuig, dit wil sê, 'n motorvoertuig wat nie van klas soos voormeld is nie, en waarvan die tarra 3 500 kg oorskry, maar nie 9 000 kg nie of, indien sodanige motorvoertuig 'n bus of 'n goederevoertuig is, die bruto voertuigmassa 3 500 kg oorskry maar nie 9 000 kg nie;

(j) 'n swaar motorvoertuig, dit wil sê, 'n motorvoertuig wat nie van 'n klas soos voormeld is nie en waarvan die tarra 9 000 kg oorskry, maar nie 16 000 kg nie of, indien sodanige motorvoertuig 'n bus of goederevoertuig is, die bruto voertuigmassa 9 000 kg oorskry, maar nie 16 000 kg nie;

(k) 'n ekstra swaar motorvoertuig, dit wil sê, 'n motorvoertuig wat nie van 'n klas soos voormeld is nie en waarvan die tarra 16 000 kg oorskry of, indien sodanige motorvoertuig 'n bus of goederevoertuig is, die bruto voertuig-massa 16 000 kg oorskry; of

(l) 'n motorvoertuig van enige klas soos voormeld en spesiaal ingerig, gebou of uitgerus vir gebruik deur 'n liggaamlik gestremde persoon, en sodanige klas en die noodsaaklike modifikasies van die voertuig word in die leerling- en bestuurderslisensie uiteengesit: Met dien verstande dat 'n motorvoertuig soos in hierdie paragraaf beoog, slegs 'n afsonderlike klas uitmaak ten opsigte van die houer van sodanige lisensie.

(2) Behoudens die bepalings van subartikel (3), word die houer van 'n lisensie in subartikel (1) genoem, gemagtig om die klas motorvoertuig waarop sodanige lisensie betrekking het, te bestuur en is hy daarbenewens, indien hy die houer is van 'n lisensie genoem in—

(a) subartikel (1) (b), geregtig om 'n motorvoertuig te bestuur van die klas in subartikel (1) (a) genoem;

(b) subartikel (1) (c), geregtig om 'n motorvoertuig te bestuur van die klas in subartikel (1) (a), (b) of (d) genoem;

(c) subartikel (1) (e) geregtig om 'n selfgedrewe dors-, oes-, of snymasjien of sodanige ander voertuig as wat die Uitvoerende Raadslid voorskryf, te bestuur;

(d) subartikel (1) (h), geregtig om 'n motorvoertuig te bestuur van die klas in subartikel (1) (e), (f) of (g) genoem, waar in die geval van 'n motorvoertuig van die klas in paragraaf (f) of (g) genoem die tarra van sodanige

Classification of learner's or driver's licence and authority conveyed thereby

57. (1) A learner's or driver's licence shall, subject to the provisions of this Chapter, be issued in respect of any one of the following classes of motor vehicles and shall be classified accordingly:

(a) A motor cycle without side-car which has an engine with a cylinder capacity not exceeding 50 cm³ or which is propelled by electric power;

(b) a motor cycle without side-car which has an engine with a cylinder capacity exceeding 50 cm³;

(c) a motor cycle with side-car;

(d) a motor tricycle;

(e) a tractor which is not propelled by electrical power;

(f) a motor vehicle propelled by electrical power;

(g) a motor vehicle, being a type of mobile agricultural or industrial equipment or machinery, which is not designed principally for the conveyance of persons or goods, and the particular type of motor vehicle shall be specified in the learner's and driver's licence;

(h) a light motor vehicle, that is to say, a motor vehicle not being of a class as aforesaid, the tare of which does not exceed 3 500 kg or, if such motor vehicle is a bus or goods vehicle, the gross vehicle mass of which does not exceed 3 500 kg;

(i) a medium motor vehicle, that is to say, a motor vehicle not being of a class as aforesaid, the tare of which exceeds 3 500 kg but not 9 000 kg or, if such motor vehicle is a bus or goods vehicle, the gross vehicle mass of which exceeds 3 500 kg but not 9 000 kg;

(j) a heavy motor vehicle, that is to say, a motor vehicle not being of a class as aforesaid, the tare of which exceeds 9 000 kg but not 16 000 kg or if such motor vehicle is a bus or goods vehicle, the gross vehicle mass of which exceeds 9 000 kg but not 16 000 kg;

(k) an extra heavy motor vehicle, that is to say, a motor vehicle not being of a class as aforesaid, the tare of which exceeds 16 000 kg or, if such motor vehicle is a bus or goods vehicle the gross vehicle mass of which exceeds 16 000 kg; or

(l) a motor vehicle of any class as aforesaid which is specially adapted, constructed or equipped for use by a physically disabled person, such class and the essential modifications of the vehicle being specified in the learner's and driver's licence: Provided that a motor vehicle as contemplated in this paragraph shall only constitute a separate class in respect of the holder of such licence.

(2) Subject to the provisions of subsection (3), the holder of a licence referred to in subsection (1) shall be authorised to drive the class of motor vehicle to which his licence relates and shall, in addition, if he is the holder of a licence mentioned in—

(a) subsection (1) (b), be entitled to drive a motor vehicle of the class referred to in subsection (1) (a);

(b) subsection (1) (c), be entitled to drive a motor vehicle of the class referred to in subsection (1) (a), (b) or (d);

(c) subsection (1) (e), be entitled to drive a self-propelled threshing machine, harvester or mower or such other motor vehicle as the Councillor may prescribe;

(d) subsection (1) (h), be entitled to drive a motor vehicle of the class referred to in subsection (1) (e), (f) or (g) where, in the case of a motor vehicle of the class referred to in paragraph (f) or (g), the tare of such motor

motorvoertuig nie 3 500 kg oorskry nie of, in die geval 'n motorvoertuig van die klas in paragraaf (f) genoem wat 'n bus of goedervoertuig is, die bruto voertuigmassa nie 3 500 kg oorskry nie;

(e) subartikel (1) (i), geregtig om 'n motorvoertuig te bestuur van die klas in subartikel (1) (e), (f), (g) of (h) genoem waar, in die geval van 'n motorvoertuig van die klas in paragraaf (f) of (g) genoem, die tarra van sodanige motorvoertuig nie 9 000 kg oorskry nie of, in die geval van 'n motorvoertuig van die klas in paragraaf (f) genoem wat 'n bus of goedervoertuig is, die bruto voertuigmassa nie 9 000 kg oorskry nie;

(f) subartikel (1) (j), geregtig om 'n motorvoertuig te bestuur van die klas in subartikel (1) (e), (f), (g), (h) of (i) genoem waar, in die geval van 'n motorvoertuig van die klas in paragraaf (f) of (g) genoem, die tarra van sodanige motorvoertuig nie 16 000 kg oorskry nie of, in die geval van 'n motorvoertuig van die klas in paragraaf (f) genoem wat 'n bus of goedervoertuig is, die bruto voertuigmassa nie 16 000 kg oorskry nie; of

(g) subartikel (1) (k), geregtig om 'n motorvoertuig te bestuur van die klas in subartikel (1) (e), (f), (g), (h), (i) of (j) genoem.

(3) (a) Die houër van 'n lisensie om 'n motorvoertuig van 'n besondere klas te bestuur, is nie, uitgesonderd in die omstandighede in subartikel (2) genoem, geregtig om enige ander klas motorvoertuig kragtens sodanige lisensie te bestuur nie.

(b) Die magtiging wat by 'n leerlinglisensie verleen word om 'n motorvoertuig te bestuur, is onderworpe aan die volgende voorwaardes:

(i) Die houër van 'n leerlinglisensie moet, uitgesonderd waar sodanige lisensie betrekking het op 'n motorvoertuig wat geen sitplek vir 'n passasier het nie of op 'n motorfiets sonder syspan, wanneer hy sodanige voertuig bestuur, in of op genoemde voertuig vergesel word deur en onder die regstreekse persoonlike toesig wees van 'n persoon wat langs hom sit of wat reg agter hom sit waar so 'n persoon nie langs hom kan sit nie en wat in besit is van 'n lisensie, uitgesonderd 'n leerling- of soortgelyke lisensie, wat hom die reg verleen om genoemde klas motorvoertuig te bestuur;

(ii) 'n leerlinglisensie ten opsigte van motorfiets sonder syspan, verleen die houër daarvan nie die reg om sodanige motorfiets op 'n openbare pad te bestuur terwyl 'n passasier vervoer word nie;

(iii) 'n leerlinglisensie magtig nie die bestuurder van 'n openbare motorvoertuig terwyl ander passasiers as 'n persoon wat die houër van 'n leerlinglisensie ingevolge subartikel (1) vergesel, vervoer word nie.

Insluiting van bestuurderslisensie in 'n identiteitsdokument

58. (1) Ondanks andersluidende bepalinge in 'n herroepe wet vervat, word 'n bestuurderslisensie wat kragtens 'n bepaling van sodanige wet in 'n identiteitsdokument vervat moes gewees het, maar wat nie aldus vervat is nie, geag 'n geldige bestuurderslisensie te wees: Met dien verstande dat 'n bestuurderslisensie wat nie in 'n identiteitsdokument vervat is nie, met ingang van 1 Februarie 1983, of sodanige later datum wat die Uitvoerende Raadslid by kennisgewing in die *Staatskoerant* bepaal, ophou om 'n geldige bestuurderslisensie te wees.

(2) Die houër van 'n bestuurderslisensie in subartikel (1) bedoel, kan te eniger tyd voor die datum waarop sodanige lisensie ophou om 'n geldige bestuurderslisensie te wees, indien hy in besit is van 'n identiteitsdokument of in die proses is om dit te verkry, aansoek doen om 'n bestuurderslisensie om sodanige eersgenoemde bestuurderslisensie te vervang.

vehicle does not exceed 3 500 kg or, in the case of a motor vehicle of the class referred to in paragraph (f) which is a bus or goods vehicle, the gross vehicle mass does not exceed 3 500 kg;

(e) subsection (1) (i) be entitled to drive a motor vehicle of the class referred to in subsection 1 (e), (f), (g) or (h) where, in the case of a motor vehicle of the class referred to in paragraph (f) or (g) the tare of such motor vehicle does not exceed 9 000 kg or, in the case of a motor vehicle of the class referred to in paragraph (f), which is a bus or goods vehicle, the gross vehicle mass does not exceed 9 000 kg;

(f) subsection (1) (j), be entitled to drive a motor vehicle of the class referred to in subsection (1) (e), (f), (g), (h) or (i) where, in the case of a motor vehicle of the class referred to in paragraph (f) or (g), the tare of such motor vehicle does not exceed 16 000 kg or in the case of a motor vehicle of the class referred to in paragraph (f) which is a bus or goods vehicle, the gross vehicle mass does not exceed 16 000 kg; or

(g) subsection (1) (k) be entitled to drive a motor vehicle of the class referred to in subsection (1) (e), (f), (g), (h), (i) or (j).

(3) (a) The holder of a licence to drive a motor vehicle of a particular class shall not, except in the circumstances referred to in subsection (2), be entitled to drive any other class of motor vehicle by virtue of such licence.

(b) The authority to drive a motor vehicle conveyed by a learner's licence shall be subject to the following conditions:

(i) The holder of a learner's licence shall, except where such licence relates to a motor vehicle having no seating accommodation for a passenger or to a motor cycle without side-car, when driving such vehicle, be accompanied in or on that vehicle by and be under the direct personal supervision of a person seated next to him or immediately behind him, where such person cannot be seated next to him, and who is in possession of a licence, other than a learner's or similar licence, entitling him to drive that class of motor vehicle;

(ii) a learner's licence in respect of a motor cycle without side-car, shall not authorise the holder thereof to drive such motor cycle on a public road while carrying a passenger; and

(iii) a learner's licence shall not authorise the driving of a public motor vehicle while carrying passenger's other than a person accompanying the holder of a learner's licence in terms of subparagraph (i).

Inclusion of driver's licence in an identity document

58. (1) Notwithstanding anything to the contrary contained in any repealed law, any driver's licence which under any provision of such law had to be contained in an identity document and which is not so contained, shall be deemed to be a valid driver's licence: Provided that any driver's licence which is not contained in an identity document shall, with effect from 1 February 1983, or such later date as the Councillor may by notice in the *Gazette* determine, cease to be a valid driver's licence.

(2) The holder of a driver's licence referred to in subsection (1), may at any time before the date on which such licence ceases to be a valid driver's licence, if he is in possession of, or in the process of obtaining an identity document, apply for a driver's licence to take the place of such first-mentioned driver's licence.

(3) 'n Aansoek ingevolge subartikel (2) word gerig aan die Direkteur—

(a) op die aansoekvorm om 'n identiteitsdokument in die geval waar die aansoeker nie in besit van 'n identiteitsdokument is nie; of

(b) op die voorgeskrewe vorm in die geval waar die aansoeker in besit is van 'n identiteitsdokument; en gaan vergesel van die aansoeker se identiteitsdokument, as daar is, en sy bestuurderslisensie.

(4) (a) By ontvangs van 'n aansoek bedoel in subartikel (2), reik die Direkteur, indien hy daarvan oortuig is dat die lisensie wat die aansoek vergesel, geldig is en die aansoeker die houer daarvan is, 'n bestuurderslisensie op die voorgeskrewe vorm kosteloos aan die aansoeker uit, en spesifiseer hy op sodanige bestuurderslisensie, met inagneming van die klasse motorvoertuie waarop sodanige lisensie betrekking het, die klas in artikel 57 (1) genoem ten opsigte waarvan dit uitgereik word.

(b) Indien daar 'n geskil ontstaan oor die klas ten opsigte waarvan die bestuurderslisensie ingevolge paragraaf (a) uitgereik is, bepaal die Direkteur die klas.

(5) Die bestuurderslisensie deur die Direkteur ingevolge subartikel (4) uitgereik, word, behoudens die bepaling van enige Wet in die woordomskeuring van "identiteitsdokument" genoem, of enige regulasie onder enige sodanige Wet gemaak, geheg aan die identiteitsdokument wat op die aansoeker betrekking het, en die Direkteur teken op sodanige lisensie aan, as 'n voorwaarde waarop dit uitgereik word, elke endossement wat op die lisensie wat die aansoek vergesel, aangebring is, tensy sodanige endossement ingevolge artikel 71 of andersins verval het.

(6) Ondanks andersluidende bepalinge van hierdie Wet kan die bevoegdhede en werksaamhede wat by subartikel (4) en (5) en artikel 71 (3) aan die Direkteur verleen of opgedra word, uitgeoefen of verrig word—

(a) deur die Direkteur-generaal van Binnelandse Aangeleenthede van die Regering van die Republiek of iemand wat in diens van die Staat is of die bekleer is van 'n pos in die Staatsdiens van die Republiek wat in opdrag of onder beheer of op las van bedoelde Direkteur-generaal optree; met betrekking tot 'n identiteitsdokument wat ingevolge die Bevolkingsregistrasiewet, 1950 (Wet 30 van 1950), of die Wet op Identiteitsdokument in Suidwes-Afrika, 1970 (Wet 37 van 1970), uitgereik is; of

(b) deur die Direkteur-generaal van Samewerking en -Ontwikkeling of iemand in diens van die Staat is of 'n bekleer is van 'n pos in die Staatsdiens van die Republiek wat in opdrag of onder beheer of op las van bedoelde Direkteur-generaal optree, met betrekking tot 'n houer van 'n identiteitsdokument wat ingevolge die Swartes (Afskaffing van Passe en Koördinering van Dokument) Wet (Wet 67 van 1952), uitgereik is.

Geldigheid van lisensie uitgereik ingevolge herroepe wet wat die bestuur van 'n motorvoertuig magtig

59. 'n Lisensie wat kragtens 'n herroepe wet uitgereik is, of daarkragtens geag is geldig te gewees het en wat, die bestuur van 'n motorvoertuig magtig, word geag 'n bestuurders- of leerlinglisensie na gelang van die geval, ingevolge hierdie Hoofstuk te wees.

Uitwerking van intrekking of opskorting van lisensie wat die bestuur van 'n motorvoertuig magtig

60. 'n Persoon wie se leerling- of bestuurderslisensie of ander lisensie wat hom ingevolge hierdie Hoofstuk gewoonlik sou magtig om 'n motorvoertuig in KaNgwane te bestuur, ingevolge hierdie Wet, 'n herroepe wet of enige vroeëre wet of deur 'n bevoegde gesag buite KaNgwane

(3) An application in terms of subsection (2) shall be made to the Director—

(a) on the application form for an identity document, in the case where the applicant is not in possession of an identity document; or

(b) on the prescribed form in the case where the applicant is in possession of an identity document;

and shall be accompanied by the applicant's identity document, if any, and his driver's licence.

(4) (a) On receipt of an application in terms of subsection (3), the Director shall issue to the applicant, free of charge, a driver's licence on the prescribed form if he is satisfied that the licence accompanying the application is valid and that the applicant is the holder thereof, and he shall, having regard to the class of motor vehicle to which such licence relates, specify on such driver's licence the class referred to in section 57 (1) in respect of which it is issued.

(b) If there is a dispute as to the class in respect of which a driver's licence has been issued in terms of paragraph (a), the Director shall determine the class.

(5) The driver's licence issued by the Director in terms of subsection (4) shall, subject to the provisions of any Act referred to in the definition of "identity document" or any regulation made under any such Act, be affixed to the identity document relating to the applicant and the Director shall record on such licence, as a condition subject to which it is issued, every endorsement, made upon the licence accompanying the application, unless such endorsement has lapsed in terms of section 71 or otherwise.

(6) Notwithstanding anything to the contrary contained in this Act, the powers and functions conferred on or assigned to the Director by subsections (4) and (5) and section 71 (3) may be exercised or performed—

(a) by the Director-General of Internal Affairs of the Government of the Republic or any person employed by the State or who is the holder of a post in the public service of the Republic acting under a delegation from or under the control or direction of the said Director-General, in relation to any holder of an identity document issued in terms of the Population Registration Act, 1950 (Act 30 of 1950), or the Identity Documents in South West Africa Act, 1970 (Act 37 of 1970); or

(b) by the Director-General for Co-operation and Development or any person employed by the State or who is the holder of a post in the public service of the Republic acting under a delegation from or under the control or direction of the said Director-General, in relation to any holder of an Identity Document issued in terms of the Blacks (Abolition of Passes and Co-ordination of Documents) Act, 1952 (Act 67 of 1952).

Validity of licence issued under repealed law authorising the driving of a motor vehicle

59. A licence which was issued or deemed to be valid under a repealed law and which, authorises the driving of a motor vehicle shall be deemed to be a driver's or learner's licence under this Chapter, as the case may be.

Effect of cancellation or suspension of licence authorising the driving of a motor vehicle

60. Any person, whose learner's or driver's licence or other licence which, in terms of this Chapter, would ordinarily authorise him to drive a motor vehicle in KaNgwane has been cancelled in terms of this Act, a repealed law or

ingetrek is, word geag ongelisensieer te wees, en 'n persoon wie se lisensie soos voormeld ingevolge hierdie Wet, 'n herroepe wet of enige vroeëre wet of deur bevoegde gesag buite KaNgwane opgeskort is word, gedurende die tydperk wat sodanige opskorting van krag bly, geag ongelisensieer te wees.

Onbevoegdheid om 'n leerling- of bestuurderslisensie te verkry of te hou

61. 'n Persoon is onbevoeg om 'n leerling- of bestuurderslisensie te verkry of te hou—

(a) indien hy—

(i) in die geval van enige lisensie vir 'n motorfiets sonder syspan wat 'n enjin met 'n silinderinhoud van hoogstens 50 cm³ het of wat deur elektriese krag aangedryf word, onder die ouderdom van 16 jaar is;

(ii) in die geval van 'n leerlinglisensie vir 'n ligte motorvoertuig, onder die ouderdom van 17 jaar is; of

(iii) in die geval van enige ander lisensie, onder die ouderdom van 18 jaar is;

(b) gedurende enige tydperk ten opsigte waarvan hy deur 'n bevoegde gesag in KaNgwane of elders onbevoeg verklaar is om 'n lisensie om 'n motorvoertuig te bestuur, te verkry of te hou, terwyl sodanige onbevoegdheid van krag bly;

(c) waar 'n lisensie om 'n motorvoertuig te bestuur, wat deur hom gehou word, deur 'n bevoegde gesag in KaNgwane of elders opgeskort is, terwyl sodanige opskorting van krag bly;

(d) waar 'n lisensie om 'n motorvoertuig te bestuur, waarvan hy die houer was, deur 'n bevoegde gesag in KaNgwane of elders ingetrek is terwyl sodanige intrekking van krag bly;

(e) indien sodanige lisensie betrekking het op 'n klas motorvoertuig wat hy alreeds geregtig is om te bestuur omdat hy die houer is van 'n lisensie om genoemde klas motorvoertuig te bestuur;

(f) indien hy aan die een of ander van die volgende siekte of gebreke ly:

(i) Onbeheerde epilepsie;

(ii) onderhewigheid aan skielike aanvalle van ontredende duiseligheid of floute te wyte aan hipertensie of enige ander oorsaak;

(iii) geestesongesteldheid soos omskryf in artikel 1 van die Wet op Geestesongesteldheid, 1973 (Wet 18 van 1973);

(iv) enige toestand wat spierinkoördinasie veroorsaak;

(v) onbeheerde *diabetes mellitus*;

(vi) gesigsgebrek soos vasgestel volgens 'n standaard deur die Uitvoerende Raadslid bepaal;

(vii) enige ander siekte of liggaamsgebrek wat hom waarskynlik onbekwaam maak om 'n motorvoertuig van die klas waarna sodanige lisensie verwys, doeltreffend te bestuur en te beheer sonder om vir die publiek 'n gevaar te wees: Met dien verstande dat doofheid op sigself nie as so 'n gebrek geag word nie;

(g) indien hy verslaaf is aan die gebruik van 'n verdowingsmiddel wat 'n narkotiese uitwerking het of aan die oormatige gebruik van sterk drank; of

(h) in enige ander omstandighede wat die Uitvoerende Raadslid of in die algemeen of ten opsigte van 'n besondere klas leerling- of bestuurderslisensie voorskryf.

Aansoek om leerlinglisensie

62. (1) 'n Persoon wat 'n leerlinglisensie wil verkry, moet persoonlik daarom aansoek doen by die registrasieowerheid in wie se gebied hy permanent woonagtig is of, as hy geen permanente woonplek het nie, by enige registrasieowerheid.

any prior law or by a competent authority outside KaNgwane shall be deemed to be unlicensed and any person whose licence as aforesaid has been suspended in terms of this Act, any repealed law or any prior law or by a competent authority outside KaNgwane, shall, during the period such suspension remains in force, be deemed to be unlicensed.

Disqualification from obtaining or holding learner's or driver's licence

61. Any person shall be disqualified from obtaining or holding a learner's or driver's licence—

(a) if he—

(i) in the case of any licence for a motor cycle without side-car which has an engine with a cylinder capacity not exceeding 50 cm³ or which is propelled by electrical power, is under the age of 16 years;

(ii) in the case of a learner's licence for a light motor vehicle, is under the age of 17 years; or

(iii) in the case of any other licence, is under the age of 18 years;

(b) during any period in respect of which he has been declared by a competent authority in KaNgwane or elsewhere to be disqualified from obtaining or holding a licence to drive a motor vehicle while such disqualification remains in force;

(c) where a licence to drive a motor vehicle held by him has been suspended by a competent authority in KaNgwane or elsewhere, while such suspension remains in force;

(d) where a licence to drive a motor vehicle of which he was the holder has been cancelled by a competent authority in KaNgwane or elsewhere, while such cancellation remains in force;

(e) if such licence relates to a class of motor vehicle which he is already entitled to drive by virtue of being the holder of a licence to drive that class of motor vehicle;

(f) if he is suffering from one or other of the following diseases or disabilities:

(i) uncontrolled epilepsy;

(ii) liability to sudden attacks of disabling giddiness or fainting due to hypertension or any other cause;

(iii) a psychopathic disorder as defined in section 1 of the Mental Health Act, 1973 (Act 18 of 1973);

(iv) any condition causing muscular inco-ordination;

(v) uncontrolled *diabetes mellitus*;

(vi) defective vision as ascertained in accordance with a standard determined by the Councillor;

(vii) any other disease or disability which is likely to render him incapable of effectively driving and controlling a motor vehicle of the class to which such licence refers without endangering public safety: Provided that deafness shall not of itself be deemed to be any such disability;

(g) if he is addicted to the use of any drug having a narcotic effect or to the excessive use of intoxicating liquor; or

(h) in such other circumstances as the Councillor may prescribe either generally or in respect of a particular class of learner's or driver's licence.

Application for learner's licence

62. (1) Any person desiring to obtain a learner's licence, shall apply therefore in person to the registering authority in whose area he permanently resides or if he has no permanent residence, to any registering authority.

(2) 'n Aansoek ingevolge subartikel (1) word op die voorgeskrewe vorm gedoen.

(3) So 'n aansoek gaan vergesel van—

(a) die geld in Deel VIII van Bylae 2 by hierdie Wet bepaal vir die ondersoek vir 'n leerlinglisensie;

(b) in die geval waar die aansoeker nie in besit is van 'n identiteitsdokument nie en nie by wet verplig is om in besit van so 'n dokument te wees nie, twee identiese afdrucke van 'n swart-wit foto van die aansoeker wat—

(i) onlangs geneem is;

(ii) skerp omlyn en sonder skaduwees is;

(iii) van die grootte is wat gewoonlik as paspoort-grootte bekend staan en minstens 40 mm by 40 mm is;

(iv) net die kop en skouers van die aansoeker uitbeeld; en

(v) die aansoeker se volle gesig van voor toon en, uitgesonderd met die goedkeuring van die Sekretaris, hom sonder hoofbedekking toon;

(c) in die geval waar die aansoeker in besit is van 'n identiteitsdokument of by wet verplig is om in besit te wees van so 'n dokument, sodanige dokument; en

(d) in die geval van 'n aansoeker wat 65 jaar of ouer is, 'n sertifikaat deur 'n geneesheer dat hy nie ingevolge artikel 61 (f) of (g) onbevoeg is om 'n leerling- of bestuurderslisensie te verkry nie.

Uitreiking van leerlinglisensie

63. (1) By ontvangs van 'n aansoek in artikel 62 genoem, laat die betrokke registrasie-owerheid, indien hy daarvan oortuig is uit die inligting in sodanige aansoek verstrekt uit enige ander inligting wat hy redelikerwys vereis, dat die aansoeker nie ingevolge artikel 61 onbevoeg is om 'n leerlinglisensie te verkry nie, die aansoeker deur 'n toetsbeampte vir bestuurderslisensie ondervra en toets aangaande sy kennis van die padreëls, padverkeerstekens en die kontrolemiddels van 'n motorvoertuig van die klas waarop sy aansoek betrekking het en ooreenkomstig enige handleiding deur die Direkteur uitgereik.

(2) Indien die toetsbeampte vir bestuurderslisensies daarvan oortuig is dat die aansoeker voldoende kennis van die padreëls, padverkeerstekens en kontrolemiddels van 'n motorvoertuig van die betrokke klas het en nie ingevolge artikel 61 onbevoeg is om 'n leerlinglisensie te verkry nie, reik sodanige toetsbeampte 'n leerlinglisensie op die voorgeskrewe vorm uit of magtig hy die uitreiking daarvan aan sodanige aansoeker ten opsigte van sodanige klas motorvoertuig.

(3) Iedere aansoeker om 'n leerlinglisensie teken sowel die leerlinglisensie as die teenblad of duplikaat daarvan in teenwoordigheid van die persoon wat namens sodanige registrasie-owerheid optree.

(4) Die registrasie-owerheid heg, in die geval van 'n aansoeker in artikel 62 (3) (b) genoem, een afdruk van die foto ingevolge daardie artikel vereis aan die leerlinglisensie in die ruimte daarvoor gelaat en sodanige registrasie-owerheid moet die ander afdruk van sodanige foto aan sodanige teenblad of duplikaat aanheg.

(5) 'n Leerlinglisensie is geldig vir 'n tydperk van ses maande vanaf die datum van uitreiking daarvan: Met dien verstande dat 'n leerlinglisensie vir 'n ligte motorvoertuig wat uitgereik word voordat die aansoeker die ouderdom van 18 jaar bereik, geldig is vir 'n tydperk wat eindig op 'n datum drie maande nadat hy die ouderdom van 18 jaar bereik of vir 'n tydperk van ses maande vanaf die datum van die uitreiking daarvan, watter tydperk ookal die langste is.

(2) An application in terms of subsection (1) shall be made on the prescribed form.

(3) Such application shall be accompanied—

(a) by the fee provided for an examination for a learner's licence in Part VIII of Schedule 2 to this Act;

(b) in the case where the applicant is not in possession of an identity document and is not required by law to be in possession of such document, by two identical copies of a black and white photograph of the applicant which shall—

(i) have been recently taken;

(ii) be clear cut and without shadows;

(iii) be of the size commonly known as passport size and not less than 40 mm by 40 mm;

(iv) depict only the head and shoulders of the applicant; and

(v) show the applicant's full face and, except with the approval of the Director show him without headgear;

(c) in the case where the applicant is in possession of an identity document or is required by law to be in possession of such a document, by such document; and

(d) in the case of an applicant who is 65 years old, by a certificate signed by a medical practitioner that the applicant is not disqualified in terms of section 61 (f) of (g) from obtaining a learner's or driver's licence.

Issue of learner's licence

63. (1) Upon receipt of an application referred to in section 62, the registering authority concerned shall, if satisfied from the information furnished in such application or from such further information as it may reasonably require, that the applicant is not disqualified in terms of section 61 from obtaining a learner's licence, cause the applicant to be examined and tested by an examiner for drivers' licences as to his knowledge of the rules of the road, road traffic signs, and the controls of a motor vehicle of the class to which the application relates and in accordance with any manual issued by the Director.

(2) If the examiner for drivers' licences is satisfied that the applicant has sufficient knowledge of the rules of the road, road traffic signs and the controls of a motor vehicle of the class concerned and is not disqualified in terms of section 61 from obtaining a learner's licence such examiner shall, issue or authorise the issue of a learner's licence on the prescribed form to such applicant in respect of such class of motor vehicle.

(3) Every applicant for a learner's licence shall sign both the learner's licence and the counterfoil or duplicate thereof in the presence of the person acting on behalf of such registering authority.

(4) The registering authority shall, in the case of an applicant referred to in section 62 (3) (b), affix to the learner's licence, in the space provided therefor, one copy of the photograph required in terms of that section and such registering authority shall affix the other copy of such photograph to such counterfoil or duplicate.

(5) A learner's licence shall be valid for a period of six months from the date of the issue thereof: Provided that a learner's licence for a light motor vehicle which is issued before the applicant attains the age of 18 years shall be valid for a period ending on a date three months after he attains the age of 18 years or for a period of six months from the date of the issue thereof, whichever is the longer period.

(6) 'n Toetsbeampte vir bestuurderslisensies wat 'n leerlinglisensie opsetlik of nalatig in stryd met die bepalings van hierdie artikel uitreik of die uitreiking daarvan magtig, is skuldig aan 'n misdryf en by skuldigbevinding strafbaar met 'n boete van hoogstens R200 of met gevangenisstraf vir 'n tydperk van hoogstens ses maande of met sodanige boete sowel as sodanige gevangenisstraf.

Aansoek om en uitreiking van bestuurderslisensie

64. (1) Die houër van 'n leerlinglisensie wat 'n bestuurderslisensie wil verkry, moet persoonlik by die registrasie-owerheid in wie se gebied hy permanent woonagtig is of as hy geen permanente woonplek het nie by enige registrasie-owerheid op die voorgeskrewe vorm aansoek doen om 'n lisensie om die klas motorvoertuig te bestuur waarop sy leerlinglisensie betrekking het en sodanige aansoek gaan vergesels van—

(a) die geld wat in Deel VIII van Bylae 2 by hierdie Wet vir 'n ondersoek vir 'n bestuurderslisensie bepaal word;

(b) in die geval waar die aansoeker in besit is van 'n identiteitsdokument of by Wet verplig is om in besit te wees van so 'n dokument, sodanige dokument; en

(c) in die geval waar die aansoeker nie in besit is van 'n identiteitsdokument nie en nie by wet verplig is om in besit van so 'n dokument te wees nie, twee afdrukke van 'n foto van homself wat aan die bepalings van artikel 62 (3) (b) voldoen.

(2) (a) By ontvangs van 'n aansoek ingevolge subartikel (1), laat die registrasie-owerheid die aansoeker deur 'n toetsbeampte vir bestuurderslisensie ondervra en toets ooreenkomstig die bepalings van hierdie artikel op 'n gespesifiseerde dag en tyd en vir die doel moet die aansoeker 'n motorvoertuig voorsien van die klas waarop sy aansoek betrekking het.

(b) Indien die aansoeker versuim om hom aan die ondervraging en toets op die dag en tyd gespesifiseer ingevolge paragraaf (a) te onderwerp, en nie in staat is om die registrasie-owerheid daarvan te oortuig dat sodanige versuim om 'n rede buite sy beheer is, word die geld betaal vir sodanige ondervraging en toets aan die Regering verbeur.

(c) Enige verdere ondervraging en toets wat die registrasie-owerheid vir die aansoeker reël, is aan die betaling van 'n verdere geld onderhewig.

(3) Die toetsbeampte vir bestuurderslisensies moet hom deur waarneming, navraag en praktiese toets en ooreenkomstig enige handleiding deur die Direkteur uitgereik daarvan oortuig dat die aansoeker—

(a) 'n leerlinglisensie hou van die klas ten opsigte waarvan sy aansoek gedoen word;

(b) alle padverkeerstekens ken en verstaan;

(c) 'n grondige kennis van die padreëls het asook van die verskillende seine wat 'n bestuurder van 'n motorvoertuig moet gee wanneer hy op 'n openbare pad bestuur;

(d) nie onderworpe is aan enige onbevoegdheid in artikel 61 genoem nie;

(e) sonder hulp—

(i) die betrokke motorvoertuig aan die gang kan sit en sodanige voertuig daarna redelik vinnig in beweging kan bring en, terwyl sodanige voertuig in beweging is 'n akkurate koers kan hou;

(ii) korrek regs om en links om met sodanige motorvoertuig kan draai;

(iii) sodanige motorvoertuig binne 'n redelike afstand tot stilstand kan bring wanneer hy teen verskillende snelhede ry en dat sodanige aansoeker in 'n noodgeval die remme van sodanige voertuig onmiddellik en doeltreffend sal kan aanslaan;

(6) An examiner for drivers' licences who wilfully or negligently issues or authorised the issue of a learner's licence, contrary to the provisions of this section, shall be guilty of an offence and liable on conviction to a fine not exceeding R200 or to imprisonment for a period not exceeding six months, or to both such fine and such imprisonment.

Application for and issue of driver's licence

64. (1) The holder of a learner's licence who desires to obtain a driver's licence shall apply in person on the prescribed form to the registering authority in whose area he permanently resides or, if he has no place of permanent residence to any registering authority for a licence to drive the class of motor vehicle to which his learner's licence refers and such application shall be accompanied—

(a) by the fee provided for an examination for a driver's licence in Part VIII of Schedule 2 to this Act;

(b) in the case where the applicant is in possession of an identity document or is required by law to be in possession of such a document, by such document;

(c) in the case where the applicant is not in possession of an identity document and is not required by law to be in possession of such a document, by two copies of a photograph of himself complying with the provisions of section 62 (3) (b).

(2) (a) Upon receipt of an application in terms of subsection (1), the registering authority shall cause the applicant to be examined and tested by an examiner for drivers' licences in accordance with the provisions of this section on a specified day and time, and for that purpose the applicant shall provide a motor vehicle which is of the class to which his application refers.

(b) If the applicant fails to submit himself for the examination and test on the day and time specified in terms of paragraph (a) and is unable to satisfy the registering authority that such failure was due to circumstances beyond his control, the fee paid for such examination and test shall be forfeited to the Government.

(c) Any further examination and test which the registering authority may arrange for the applicant, shall be subject to the payment of a further fee.

(3) The examiner for drivers' licences shall, by observation, inquiry and practical test and in accordance with any manual issued by the Director, satisfy himself that the applicant—

(a) holds a learner's licence of the class in respect of which his application is made;

(b) knows and understands all road traffic signs;

(c) has a sound knowledge of the rules of the road and the different signals which a driver of a motor vehicle is required to give when driving on a public road;

(d) is not subject to any disqualification mentioned in section 61;

(e) can unaided—

(i) start the motor vehicle concerned and thereafter put such vehicle in motion in a reasonable quick time and, while such motor vehicle is in motion, maintain an accurate course;

(ii) make right-hand and left-hand turns correctly with such motor vehicle;

(iii) stop such motor vehicle within a reasonable distance when travelling at various speeds and that in an emergency such applicant will be able to apply the brakes of such motor vehicle promptly and effectively;

(iv) alle kontrolemiddels van sodanige motorvoertuig vaardig kan hanteer sonder om uit die bestuurder se sitplek te beweeg;

(v) alle voorgeskrewe bestuurseine op 'n duidelike en onmiskenbare wyse kan gee;

(vi) behalwe in die geval van 'n motorvoertuig sonder trurat, sodanige motorvoertuig 'n redelike afstand in trurat agteruit kan laat loop en links om en regs om in trurat by aangeduide plek kan draai;

(vii) met die motorvoertuig in 'n nou pad kan draai om in die teenoorgestelde rigting te gaan; en

(viii) teen 'n helling van minstens een op 15 maar hoogstens een op 10, sodanige motorvoertuig tot stilstand kan bring, stilstaande kan hou en daarmee kan wegtrek; en

(f) in die algemeen bekwaam is om 'n motorvoertuig van die klas waarop die aansoek betrekking het, te bestuur.

(4) As 'n toetsbeampte vir bestuurderslisensies hom ingevolge subartikel (3) daaraan oortuig het dat 'n aansoeker om 'n bestuurderslisensie bevoeg is om 'n motorvoertuig van die klas waarop sy aansoek betrekking het, te bestuur, reik sodanige toetsbeampte teen betaling aan die betrokke registrasie-owerheid deur die aansoeker van die toepaslike geld in Deel VIII van Bylae 2 van hierdie Wet bepaal, aan sodanige aansoeker 'n bestuurderslisensie op die voorgeskrewe vorm uit of magtig hy die uitreiking daarvan ten opsigte van sodanige klas motorvoertuig, en—

(a) in die geval waar die aansoeker aan die vereistes van subartikel (3) (d) voldoen met behulp van 'n bril, 'n kunsledemaat of ander liggaamlike hulp, endosseer hy die lisensie dienooreenkomstig, en sodanige endossement is 'n voorwaarde onderworpe waaraan die lisensie uitgereik word;

(b) in die geval van 'n aansoeker in subartikel (1) (b) genoem, heg hy, behoudens die bepalings van enige wet in die woordskrywing van "identiteitsdokument" genoem of enige regulasie ingevolge enige sodanige wet gemaak, die lisensie of laat dit aanheg aan die identiteitsdokument van die aansoeker in die ruimte daarvoor voorsien.

(5) In die geval van 'n aansoeker in subartikel (1) (c) genoem heg die registrasie-owerheid aan die bestuurderslisensie, in die ruimte daarvoor voorsien, een afdruk van die foto vereis ingevolge daardie subartikel en die aansoeker onderteken sowel die bestuurderslisensie as die teenblad of duplikaat daarvan in teenwoordigheid van die persoon wat namens sodanige registrasie-owerheid optree en sodanige registrasie-owerheid heg die ander afdruk van sodanige foto van sodanige teenblad of duplikaat aan.

(6) 'n Toetsbeampte vir bestuurderslisensies wat opsetlik of nalatig 'n bestuurderslisensie uitreik of die uitreiking daarvan magtig of 'n endossement daarop aanbring in stryd met die bepalings van hierdie artikel, is skuldig aan 'n misdryf en by skuldigbevinding strafbaar met 'n boete van hoogstens R200 of gevangenisstraf vir 'n tydperk van hoogstens ses maande of met sodanige boete sowel as sodanige gevangenisstraf.

Houer van lisensie om motorvoertuig te bestuur moet kennis gee van verandering van woonplek

65. (1) Wanneer die houer van 'n lisensie om 'n motorvoertuig te bestuur wat in 'n identiteitsdokument vervat is en ingevolge hierdie Hoofstuk of 'n wet van 'n provinsie of 'n nasionale staat of die gebied Suidwes-Afrika of 'n Naturrelletuisland, sy woonplek permanent verander, hetsy van 'n plek buite na 'n plek binne KaNgwane of van een plek na 'n ander in KaNgwane moet hy binne 14 dae na so 'n verandering die Direkteur op die vorm voorgeskryf vir die

(iv) operate all controls of such motor vehicle competently and without moving from the driver's seat;

(v) give all prescribed driving signals in a clear and unmistakable manner;

(vi) except in the case of a motor vehicle not fitted with a reverse gear, cause such motor vehicle to proceed backwards in reverse gear for a reasonable distance and make a left-hand and right-hand turn in reverse gear into an indicated position;

(vii) in a narrow road, turn the motor vehicle round so as to proceed in the opposite direction; and

(viii) on a gradient of at least one in 15 but not steeper than one in 10, stop such motor vehicle, keep it stationary and move off with it; and

(f) is generally capable of driving a motor vehicle of the class to which the application relates.

(4) If an examiner for drivers' licences has satisfied himself in terms of subsection (3) that an applicant for a driver's licence is competent to drive a motor vehicle of the class of which his application relates, such examiner shall on payment by the applicant to the registering authority concerned of the appropriate fee provided for in Part VIII of Schedule 2 to this Act, issue or authorise the issue of a driver's licence on the prescribed form to such applicant in respect of such class of motor vehicle, and shall—

(a) in the case where the applicant complies with the requirement of subsection (3) (d) while wearing glasses, an artificial limb or other physical aid, endorse the licence accordingly and such endorsement shall be a condition subject to which the licence is issued;

(b) in the case of an applicant referred to in subsection (1) (b), affix or cause to be affixed, subject to the provisions of any act referred to in the definition of "identity document" or any regulation made under any such act, the licence, in the space provided, to the identity document of the applicant.

(5) The registering authority shall in the case of an applicant referred to in subsection (1) (c), affix to the driver's licence, in the space provided therefore, one copy of the photograph required in terms of that subsection and the applicant shall sign both the driver's licence and the counterfoil or duplicate thereof, in the presence of the person acting on behalf of such registering authority, and such registering authority shall affix the other copy of such photograph to such counterfoil or duplicate.

(6) An examiner for drivers' licences who wilfully or negligently issues or authorises the issue of a driver's licence or effects an endorsement thereon contrary to the provisions of this section, shall be guilty of an offence and liable on conviction to a fine not exceeding R200 or to imprisonment for a period not exceeding six months, or to both such fine and such imprisonment.

Holder of licence to drive motor vehicle shall give notice of change of place of residence

65. (1) When the holder of a licence to drive a motor vehicle, which is contained in an identity document and was issued in terms of this Chapter or a law of any province, national state or the territory of South-West Africa, or any Native Homeland, has changed his place of residence permanently, either from a place outside to a place within KaNgwane or from one place to another in KaNgwane he shall, within 14 days after such change, notify the Director

toepassing van artikel 10 (1) van die Bevolkingsregistrasiewet, 1950 (Wet 30 van 1950), van sy nuwe woon- en posadres in kennis stel.

(2) Iedereen wat die bepalings van subartikel (1) oortree of versuim om daaraan te voldoen, is skuldig aan 'n misdryf en by skuldigbevinding strafbaar met 'n boete van hoogstens R100 of gevangenisstraf vir 'n tydperk van hoogstens drie maande.

Reg. van appèl by Uitvoerende Raadslid

66. (1) Iemand wat hom veronreg voel oor die weiering van 'n toetsbeampte vir bestuurderslisensies om aan hom 'n leerling- of bestuurderslisensie uit te reik of die uitreiking daarvan te magtig, kan binne 21 dae van sodanige weiering, 'n skriftelike kennisgewing van appèl teen sodanige weiering by die Uitvoerende Raadslid indien en so iemand moet terselfdertyd 'n afskrif van sodanige kennisgewing aan die betrokke toetsbeampte vir bestuurderslisensies bestel.

(2) Na ontvangs van die afskrif van 'n kennisgewing in subartikel (1) genoem, verstrekk die toetsbeampte vir bestuurderslisensies onverwyld aan die Uitvoerende Raadslid sy redes vir die weiering waarop sodanige kennisgewing betrekking het.

(3) Ten einde 'n appèl ingevolge subartikel (1) te beslis, kan die Uitvoerende Raadslid 'n persoon benoem om die appellant te ondervra en te toets aangaande sy bekwaamheid om die betrokke klas motorvoertuig te bestuur en kan hy daarbenewens van iedere party by sodanige appèl vereis om die inligting of getuieis te verstrek wat hy dienstig ag.

(4) Die Direkteur stel die betrokke partye skriftelik in kennis van die uitslag van 'n appèl ingevolge subartikel (1) en, indien sodanige appèl slaag, moet die toetsbeampte vir bestuurderslisensies aan die beslissing van die Uitvoerende Raadslid uitvoering gee.

Omstandighede waarin lisensie of permit wat in voorgeskrewe gebied uitgereik is en die bestuurder van 'n motorvoertuig magtig, of internasionale bestuurspermit, geag word 'n lisensie ingevolge hierdie Hoofstuk

67. (1) Behoudens die bepalings van subartikel (2), word—

(a) 'n lisensie wat die bestuurder van 'n motorvoertuig magtig en—

(i) wat kragtens 'n wet van 'n provinsie, 'n nasionale staat, die gebied Suidwes-Afrika of 'n Naturelletuisland uitgereik is;

(ii) wat in 'n voorgeskrewe gebied (met uitsondering van 'n provinsie, of 'n nasionale staat of die gebied Suidwes-Afrika of 'n Naturelletuisland) uitgereik is terwyl die houder daarvan nie permanent in KaNgwane woonagtig was nie; of

(iii) wat in enige ander land of gebied uitgereik is terwyl die houder daarvan nie permanent in KaNgwane woonagtig was nie en wat in 'n amptelike taal van KaNgwane is of waaraan aangeheg is, in 'n amptelike taal van KaNgwane en uitgereik deur 'n bevoegde gesag, of 'n sertifikaat van egtheid en geldigheid met betrekking tot sodanige lisensie of 'n vertaling van sodanige lisensie en indien sodanige lisensie die foto en handtekening van die houder daarvan bevat of dit daarby aangeheg is; of

(b) 'n internasionale bestuurspermit wat uitgereik is terwyl die houder daarvan nie permanent in KaNgwane woonagtig was nie;

geag 'n lisensie vir die toepassing van hierdie Hoofstuk te wees ten opsigte van die klas motorvoertuig waarop sodanige lisensie of permit betrekking het en onderworpe aan die bepalings en voorwaardes daarvan: Met dien verstande dat, waar sodanige lisensie 'n voorlopige lisensie is, dit nie die bestuur van 'n openbare motorvoertuig wat passasiers vervoer, magtig nie.

on the form prescribed for the purposes of section 10 (1) of the Population Registration Act, 1950 (Act 30 of 1950), of his new residential and postal address.

(2) Any person who contravenes or fails to comply with the provisions of subsection (1) shall be guilty of an offence and liable on conviction to a fine not exceeding R100, or to imprisonment for a period not exceeding three months.

Right of appeal to Councillor

66. (1) Any person who is aggrieved by the refusal of an examiner for drivers' licences to issue or authorise the issue to him of a learner's or driver's licence, may, within 21 days of such refusal, lodge a written notice of appeal against any such refusal with the Councillor and such person shall at the same time serve a copy of such notice on the examiner for drivers' licences concerned.

(2) After receipt of the copy of a notice referred to in subsection (1) the examiner for drivers' licences shall forthwith furnish the Councillor with his reasons for the refusal to which such notice refers.

(3) For the purpose of deciding an appeal in terms of subsection (1), the Councillor may appoint any person to examine and test the appellant as to his competency to drive the class of motor vehicle in issue and may, in addition require either party to such appeal to furnish such information or evidence as he may deem expedient.

(4) The Director shall notify the parties concerned in writing of the result of an appeal in terms of subsection (1) and, if such appeal is allowed, the examiner for drivers' licences shall give effect to the decision of the Councillor.

Circumstances in which licence or permit issued in prescribed or other territory authorising the driving of a motor vehicle or international driving permit deemed to be a licence under this Chapter

67. (1) Subject to the provisions of subsection (2)—

(a) a licence authorising the driving of a motor vehicle issued—

(i) in terms of a law of any province, any national state, the territory of South-West Africa, or any Native Homeland;

(ii) in a prescribed territory (other than a province, a national state, the territory of South-West Africa or a Native Homeland) while the holder thereof was not permanently resident in KaNgwane; or

(iii) in any other country or territory while the holder thereof was not permanently resident in KaNgwane and which is in an official language of KaNgwane or to which is attached in an official language of KaNgwane and is issued by a competent authority, either a certificate of authenticity and validity relating to such licence or a translation of such licence and if such licence contains or has attached thereto the photograph and signature of the holder thereof; and

(b) an international driving permit issued while the holder thereof was not permanently resident in KaNgwane;

shall, in respect of the class of motor vehicle to which such licence or permit relates and subject to the terms and conditions thereof, be deemed to be a licence for the purpose of this Chapter: Provided that where such licence is a provisional licence it shall not authorise the driving of a public motor vehicle carrying passengers.

(2) (a) Wanneer die houer van 'n lisensie in subartikel (1) (a) (ii) genoem op die datum in artikel 58 (1) genoem vir 'n tydperk van minstens ses maande onafgebroke permanent in KaNgwane woonagtig was of op 'n datum daarna vir 'n tydperk van ses maande onafgebroke aldus woonagtig was, word sodanige lisensie vanaf daardie datum nie langer geag 'n lisensie vir die toepassing van hierdie Hoofstuk te wees nie.

(b) Wanneer die houer van 'n lisensie in subartikel (1) (a) (iii) bedoel permanent in KaNgwane woonagtig word, word sodanige lisensie nadat sodanige houer vir 'n onafgebroke tydperk van ses maande aldus woonagtig was, nie langer geag 'n lisensie vir die toepassing van hierdie Hoofstuk te wees nie.

(c) Die houer van lisensie in subartikel (1) (a) (ii) of (iii) genoem, wat nie 'n voorlopige lisensie is nie, kan te eniger tyd terwyl hy in besit is van 'n identiteitsdokument of in die proses is om dit te verkry en terwyl sodanige lisensie geag word 'n lisensie vir die toepassing van hierdie Hoofstuk te wees, aansoek doen om 'n bestuurderslisensie om sodanige lisensie te vervang en vir die doel is die bepalings van artikel 58 (3), (4) en (5) *mutatis mutandis* van toepassing.

(3) Iemand wat die houer van 'n internasionale bestuurderspermit is; of wat die houer van so 'n permit was, kan gedurende die geldigheidsduur van sodanige permit of binne 'n tydperk van ses maande vanaf die datum waarop sodanige permit verval het as hy in besit is van 'n identiteitsdokument of in die proses is om dit te verkry, die aansoek doen om 'n bestuurderslisensie om sodanige permit te vervang en vir die doel is die bepalings van artikel 58 (3), (4) en (5) *mutatis mutandis* van toepassing.

Bevoegdheid van Administrasie van die Suid-Afrikaanse Spoorweë en Hawens om 'n lisensie uit te reik wat die bestuur van 'n motorvoertuig magtig

68. (1) Ondanks andersluidende bepalings in hierdie Hoofstuk vervat, kan aan iedereen wat in diens van die Staat is as 'n werknemer van die Administrasie van die Suid-Afrikaanse Spoorweë en Hawens, indien hy nie ingevolge artikel 61 onbevoeg is om 'n leerling- of bestuurderslisensie te verkry of te hou nie, en behoudens die bepalings van subartikel (2), deur sodanige Administrasie 'n lisensie in die vorm en onderworpe aan die voorwaardes wat die Uitvoerende Raadslid goedkeur, uitgereik word wat die bestuur van die motorvoertuig magtig.

(2) 'n Lisensie ingevolge subartikel (1) uitgereik, gee aan die houer daarvan net die reg om 'n motorvoertuig te bestuur wat aan die Staat behoort, en in die uitvoering van sy pligte ten behoeve van die Staat.

Opskorting of intrekking deur die Uitvoerende Raadslid van lisensie wat die bestuur van 'n motorvoertuig magtig

69. (1) Waar die houer van 'n leerling- of bestuurderslisensie, na die mening van die Uitvoerende Raadslid, onbevoeg is om sodanige lisensie ingevolge artikel 61 te hou, trek die Uitvoerende Raadslid sodanige lisensie in.

(2) Waar die houer van 'n leerling- of bestuurderslisensie of van enige ander lisensie wat hom magtig om 'n motorvoertuig ingevolge hierdie Hoofstuk te bestuur na die mening van die Uitvoerende Raadslid 'n bron van gevaar vir die publiek sou uitmaak terwyl hy 'n motorvoertuig op 'n openbare pad bestuur, kan die Uitvoerende Raadslid sodanige lisensie intrek of opskort.

(3) Vir die toepassing van subartikel (1) of (2) kan die Uitvoerende Raadslid die houer van 'n lisensie, in bedoelde subartikel genoem, versoek om hom die tydperk wat die Uitvoerende Raadslid bepaal, te onderwerp—

(a) aan 'n ondervraging en toets deur een of meer toetsbeamptes vir bestuurderslisensies deur die Uitvoerende Raadslid benoem om sodanige houer se

(2) (a) When the holder of a licence referred to in subsection (1) (a) (ii) has on the date referred to in section 58 (1) been permanently resident in KaNgwane for a continuous period of not less than six months, or has on a date thereafter been so resident for a continuous period of six months, such licence shall, from that date, no longer be deemed to be a licence for the purpose of this Chapter.

(b) When the holder of a licence referred to in subsection 1 (a) (iii) becomes permanently resident in KaNgwane, such licence shall, after such holder has been so resident for a continuous period of six months, no longer be deemed to be a licence for the purpose of this Chapter.

(c) The holder of a licence referred to in subsection (1) (a) (ii) or (iii) not being a provisional licence, may at any time while he is in possession of, or in the process of obtaining, an identity document and while such licence is deemed to be a licence for the purpose of this Chapter, apply for a driver's licence to take the place of such licence, and for this purpose the provisions of section 58 (3), (4) and (5) shall apply *mutatis mutandis*.

(3) Any person who is the holder of an international driving permit, or who was the holder of any such permit, may, during the currency of such permit or within a period of six months from the date of the expiration of such permit, if he is in possession of, or in the process of obtaining an identity document, apply for a driver's licence to take the place of such permit, and for this purpose the provisions of section 58 (3), (4) and (5) shall apply *mutatis mutandis*.

Power of South African Railways and Harbours Administration to issue a licence authorising the driving of a motor vehicle

68. (1) Notwithstanding anything to the contrary contained in this Chapter, any person who is in the service of the State as an employee of the South African Railways and Harbours Administration may, if he is not disqualified in terms of section 61 from obtaining or holding a learner's or driver's licence and subject to the provisions of subsection (2), be issued by such Administration with a licence authorising the driving of a motor vehicle in such form and subject to such conditions as the Councillor may approve.

(2) Any licence issued in terms of subsection (1) shall only entitle the holder thereof to drive a motor vehicle owned by the State and in the execution of his duties on behalf of the State.

Suspension or cancellation by the Councillor of licence authorising the driving of a motor vehicle.

69. (1) Where, in the opinion of the Councillor, the holder of a learner's or driver's licence is disqualified from holding such licence in terms or section 61, the Councillor shall cancel such licence.

(2) Where, in the opinion of the Councillor, the holding of a learner's or driver's licence or of any other licence authorising him to drive a motor vehicle in terms of this Chapter would constitute a source of danger to the public while driving a motor vehicle on public road, the Councillor may cancel or suspend any such licence.

(3) For the purposes of subsection (1) or (2) the Councillor may request the holder of a licence referred to in those subsections to submit himself within such period as the Councillor may determine—

(a) to an examination and, test by one or more examiners for driver's licences nominated by the Councillor as to such holder's competence to drive and control a motor

bevoegdheid vas te stel om 'n motorvoertuig van die klas waarop sy lisensie betrekking het, te bestuur en te beheer en vir die doel van sodanige toets moet sodanige houër 'n motorvoertuig van genoemde klas voorsien;

(b) aan 'n ondersoek deur 'n geneesheer, deur die Uitvoerende Raadslid benoem, om sodanige houër se liggaamlike en geestelike geskiktheid vas te stel om 'n motorvoertuig te bestuur; of

(c) aan sodanige ondervraging, ondersoek en toets.

(4) Die koste van enige ondersoek of toets in subartikel (3) (b) genoem, word teen die KaNgwane Inkomstefonds in rekening gebring.

(5) As iemand versuim om te voldoen aan 'n versoek ingevolge subartikel (3), kan die Uitvoerende Raadslid onverwyld die betrokke lisensie opskort of intrek, na gelang van die geval, tensy sodanige persoon in staat is om die Uitvoerende Raadslid te oortuig, binne 'n tydperk deur die Uitvoerende Raadslid bepaal, dat sodanige versuim te wyte is aan 'n rede buite sy beheer en dat sodanige lisensie nie aldus opgeskort of ingetrek behoort te word nie.

(6) Die opskorting of intrekking van 'n lisensie ingevolge hierdie artikel, is van toepassing op enige ander lisensie wat deur die houër van sodanige opgeskorte of ingetrekke lisensie gehou en ingevolge hierdie Hoofstuk as 'n geldige lisensie erken word, al na die Uitvoerende Raadslid bepaal.

(7) Iedereen wie se lisensie ingevolge hierdie artikel opgeskort of ingetrek is, moet sodanige lisensie onverwyld aan die Direkteur oorhandig wat die bevoegde gesag wat sodanige lisensie uitgereik het in kennis stel van die stappe wat ten opsigte daarvan ingevolge hierdie artikel gedoen is, waar sodanige bevoegde gesag binne KaNgwane of 'n voorgeskrewe gebied is.

(8) Die Uitvoerende Raadslid kan, waar hy dit dienstig ag en op die voorwaardes wat hy goed dink, 'n lisensie herstel wat ingevolge hierdie artikel opgeskort is, en daarna moet die Direkteur die bevoegde gesag wat sodanige lisensie uitgereik het, van sodanige herstelling in kennis stel, indien sodanige bevoegde gesag binne KaNgwane of 'n voorgeskrewe gebied is.

(9) Die Uitvoerende Raadslid kan, waar hy dit dienstig ag en op die voorwaardes wat hy goed dink, 'n persoon wie se lisensie ingevolge hierdie artikel ingetrek is, magtig om aansoek te doen om 'n leerlinglisensie of 'n bestuurderslisensie.

(10) Iedereen wat die bepalings van subartikel (7), of 'n voorwaarde ingevolge subartikel (8) opgelê, oortree of versuim om daaraan te voldoen, is skuldig aan 'n misdryf.

Bevoegdheid van Uitvoerende Raadslid met betrekking tot opgeskorte lisensie of persoon onderworpe aan bevoegdheid

70. (1) Die Uitvoerende Raadslid kan, as hy dit dienstig ag en op die voorwaardes wat hy goed dink, op skriftelike aansoek van die betrokke persoon enige opskorting intrek van 'n lisensie wat sodanige persoon magtig om 'n motorvoertuig in KaNgwane te bestuur en waar sodanige opskorting opgelê is as gevolg van 'n skuldigbevinding deur 'n hof binne KaNgwane, en elke sodanige aansoek om sodanige intrekking van opskorting moet vergesel gaan van 'n bedrag van R10 betaalbaar aan die KaNgwane-Regering.

(2) Die Uitvoerende Raadslid kan, as hy dit dienstig ag en op die voorwaardes wat hy goed dink, op skriftelike aansoek van die betrokke persoon verklaar dat sodanige persoon wat onderworpe is aan 'n onbevoegdheid in artikel 61 (b) of (d) genoem, nie meer aan sodanige onbevoegdheid onderworpe is nie, en elke aansoek om sodanige verklaring moet vergesel gaan van 'n bedrag van R10 betaalbaar aan die KaNgwane-Regering.

vehicle of the class to which his licence relates, and such holder shall provide for such test a motor vehicle of the class to which his licence relates;

(b) to an examination by a medical practitioner nominated by the Councillor as to such holder's physical and mental fitness to drive a motor vehicle; or

(c) to both examination and such test.

(4) The cost of any examination or test referred to in subsection (3) (1) shall be a charge against the KaNgwane Revenue Fund.

(5) If any person fails to comply with a request in terms of subsection (3), the Councillor may forthwith suspend or cancel, as the case may be, the licence concerned unless such person is able to satisfy the Councillor within a period determined by the Councillor that such failure was due to a reason beyond his control and that such licence should not be suspended or cancelled.

(6) The suspension or cancellation of a licence in terms of this section shall apply to any other licence held by the holder of such suspended or cancelled licence and recognised under this Chapter as a valid licence, as the Councillor may determine.

(7) Any person whose licence has been suspended or cancelled in terms of this section shall forthwith deliver such licence to the Director, who shall notify the competent authority which issued such licence of the action taken in respect thereof in terms of this section, where such competent authority is within KaNgwane or a prescribed territory.

(8) The Councillor may, where he deems it expedient and on such conditions as he may deem fit, reinstate a licence suspended in terms of this section, whereupon the Director shall notify the competent authority which issued such licence of such reinstatement if such competent authority is within KaNgwane or a prescribed territory.

(9) The Councillor may, where he deems it expedient and on such conditions as he may deem fit, authorise a person whose licence has been cancelled in terms of this section to apply for a learner's or a driver's licence.

(10) Any person who contravenes or fails to comply with the provisions of subsection (7) or any condition imposed in terms of subsection (8) shall be guilty of an offence.

Power of Councillor in relation to suspended licence or person subject to disqualification

70. (1) The Councillor may, if he deems it expedient and on such conditions as he may deem fit, on written application by the person concerned cancel any suspension of a licence authorising such person to drive a motor vehicle in KaNgwane, where such suspension has been imposed as a result of a conviction by a court within KaNgwane, and every such application for such cancellation of a suspension shall be accompanied by a fee of R10 payable to the KaNgwane Government.

(2) The Councillor may, if he deems it expedient and on such conditions as he may deem fit, on written application by the person concerned declare that any such person who is subject to any disqualification referred to in section 61 (b) or (d) shall no longer be subject to any such disqualification, and every application for such declaration shall be accompanied by a fee of R10 payable to the KaNgwane Government.

(3) Geen aansoek word by die Uitvoerende Raadslid gedoen met die doel om die bepalings van subartikel (1) of (2) toe te pas nie, tensy 'n tydperk van drie maande, na die datum waarop die opskorting of onbevoegdheid in werking getree het, verstryk het.

(4) Iedereen wat versuim om te voldoen aan enige voorwaarde wat kragtens subartikel (1) of (2) aan hom deur die Uitvoerende Raadslid opgelê is, is skuldig aan 'n misdryf.

Verval van endossemente op lisensie

71. (1) 'n Endossement ingevolge 'n hofbevel aangebring op 'n lisensie wat die bestuur van 'n motorvoertuig kragtens hierdie Hoofstuk magtig, verval na die verstryking van 'n tydperk van drie jaar vanaf die datum waarop sodanige endossement aangebring is, indien gedurende sodanige tydperk geen verdere endossement op sodanige lisensie aangebring is nie: Met dien verstande dat geen tydperk van opskorting van sodanige lisensie by die berekening van die tydperk van drie jaar ingesluit word nie.

(2) Waar, met betrekking tot 'n bestuurderslisensie, uitgesonderd 'n bestuurderslisensie wat ingevolge artikel 58 (4) of 64 (4) (b) uitgereik is, alle endossemente ingevolge subartikel (1) verval het, kan die registrasie-owerheid wat sodanige lisensie uitgereik het, na aansoek deur die houer daarvan op die voorgeskrewe vorm en die voorlegging van twee foto's van homself wat aan die bepalings van artikel 62 (3) (b) voldoen en by betaling aan sodanige registrasie-owerheid van die geld in artikel 64 (4) bedoel, aan sodanige houer 'n bestuurderslisensie sonder enige endossement daarop uitreik.

(3) Waar, met betrekking tot 'n bestuurderslisensie wat ingevolge artikel 58 (4) of 64 (4) (b) uitgereik is, alle endossemente ingevolge subartikel (1) verval het, kan die Direkteur na aansoek deur die houer daarvan, op die voorgeskrewe vorm, aan sodanige houer 'n bestuurderslisensie sonder enige sodanige endossemente daarop uitreik.

Instrukteurs van leerlingbestuurders moet 'n sertifikaat van die Uitvoerende Raadslid verkry

72. (1) Niemand mag vir beloning iemand anders onderlig in die bestuur van 'n motorvoertuig of sodanige persoon die padreëls of padverkeerstekens leer of oor hom toesig hou in of by die bestuur van 'n motorvoertuig op 'n openbare pad nie, tensy hy die houer is van 'n sertifikaat (in hierdie artikel 'n instruksertifikaat genoem) wat met die magtiging van die Uitvoerende Raadslid aan hom uitgereik is: Met dien verstande dat geen persoon 'n instruksertifikaat mag hou nie, tensy—

(a) hy in besit is van 'n bestuurskoollisensie; of

(b) hy in diens is van 'n bestuurskoollisensiehouer.

(2) Niemand mag enige ander persoon vir enige doel in subartikel (1) genoem in diens neem of van sy dienste gebruik maak nie, tensy sodanige ander persoon die houer van 'n instruksertifikaat is.

(3) 'n Persoon wat 'n instruksertifikaat wil verkry moet by die Uitvoerende Raadslid op die voorgeskrewe vorm aansoek doen.

(4) Die Uitvoerende Raadslid vereis van 'n aansoeker om 'n instruksertifikaat om hom te onderwerp aan—

(a) 'n ondervraging en toets deur 'n bevoegde persoon deur die Uitvoerende Raadslid benoem, ten einde die bevoegdheid van sodanige aansoeker om as 'n instruksieur van leerlingbestuurders op te tree, te bepaal: Met dien verstande dat ten opsigte van 'n aansoek om die hernuwing van 'n instruksertifikaat die Uitvoerende Raadslid van sodanige ondervraging en toets kan afsien; en

(b) 'n mediese ondersoek deur 'n geneesheer deur die Uitvoerende Raadslid benoem, ten einde die liggaamlike en geestelike geskiktheid van sodanige aansoeker om as 'n instruksieur van leerlingbestuurders op te tree, te bepaal.

(3) No application shall be made to the Councillor for the purpose of applying the provisions of subsection (1) or (2), unless a period of three months has elapsed from the date the suspension or disqualification became effective.

(4) Any person who fails to comply with any condition imposed upon him by the Councillor under subsection (1) or (2) shall be guilty of an offence.

Lapsing of endorsements on licence

71. (1) An endorsement pursuant to any order of a court on any licence authorising the driving of a motor vehicle under this Chapter shall lapse after the expiry of a period of three years from the date upon which such endorsement was made, if, during such period, no further endorsement has been made on such licence: Provided that no period of suspension on such licence shall be included in the calculation of the period of three years.

(2) Where in relation to a driver's licence other than a driver's licence issued in terms of section 58 (4) or 64 (4) (b), all endorsements have lapsed in terms of subsection (1), the registering authority which issued such licence may, upon application by the holder thereof on the prescribed form and the submission of two photographs of himself complying with the provisions of section 62 (3) (b) and upon payment to such registration authority of the fee referred to in section 64 (4), issue to such holder a driver's licence free from any such endorsements.

(3) Where, in relation to a driver's licence issued in terms of section 58 (4) or 64 (4) (b), all endorsements have lapsed in terms of subsection (1), the Director may upon application by the holder thereof on the prescribed form, issue to such holder a driver's licence free from any such endorsements.

Instructors of learner-drivers to obtain certificate of the Councillor

72. (1) No person shall for reward instruct any other person in the driving of a motor vehicle or teach such person the rules of the road or road traffic signs or supervise him in the driving of a motor vehicle on a public road unless he holds a certificate (in this section referred to as an instructor's certificate) issued to him on the authority of the Councillor: Provided that no person shall hold an instructor's certificate unless—

(a) he is in possession of a driving school licence; or

(b) he is employed by the holder of a driving school licence.

(2) No person shall employ or make use of the service of any other person for any purpose referred to in subsection (1) unless such other person is the holder of an instructor's certificate.

(3) A person desiring to obtain an instructor's certificate shall apply to the Councillor on the prescribed form.

(4) The Councillor shall require an applicant for an instructor's certificate to submit himself to—

(a) an examination and a test by a competent person nominated by the Councillor in order to determine the competence of such applicant to act as an instructor of learner-drivers: Provided that in respect of an application for the renewal of an instructor's certificate, the Councillor may dispense with such examination and test; and

(b) a medical examination by a medical practitioner nominated by the Councillor in order to determine the physical and mental fitness of such applicant to act as an instructor of learner-drivers.

(5) Die aansoeker moet die koste bestry van die mediese ondersoek wat ingevolge subartikel (4) (b) uitgevoer word.

(6) Indien die Uitvoerende Raadslid oortuig is dat 'n aansoeker in subartikel (3) genoem, van goeie karakter is met inagneming van enige skuldigbevindings teen hom aangeteken, bevoeg is om as 'n instrukteur van leerlingbestuurders op te tree, nie aan enige liggaamlike of geestelike gebrek ly om aldus op te tree nie en aan die voorwaardes wat die Uitvoerende Raadslid goed dink om op te lê of in die algemeen of in die besonder, voldoen of voldoen het, magtig hy die uitreiking van 'n instrukteursertifikaat aan sodanige aansoeker.

(7) Die registrasie-owerheid in wie se gebied 'n aansoeker in subartikel (3) genoem, sy bedryf as instrukteur van leerlingbestuurders wil beoefen, moet, op vertoning van die magtiging in subartikel (6) genoem en op die voorwaardes waaraan dit onderworpe is, by betaling van die toepaslike geld in Deel VIII van Bylae 2 by hierdie Wet bepaal, aan die aansoeker 'n instrukteursertifikaat op die voorgeskrewe vorm uitreik.

(8) 'n Instrukteursertifikaat is geldig vir een jaar vanaf die datum van uitreiking daarvan, maar kan te eniger tyd deur die Uitvoerende Raadslid ingetrek of opgeskort word indien—

(a) die Uitvoerende Raadslid van mening is dat dit in die openbare belang is om sodanige instrukteursertifikaat in te trek of op te skort, hetsy om rede enige kriminele oortredings deur so 'n instrukteur begaan of andersins; of

(b) enige van die voorwaardes waaraan die instrukteursertifikaat onderwerp is, nie nagekom word nie;

en in so 'n geval stel die Direkteur daardie persoon en die betrokke registrasie-owerheid dienooreenkomstig in kennis.

(9) Die houer van 'n instrukteursertifikaat wat verval het of wat ingevolge subartikel (8) ingetrek of opgeskort is, moet sodanige sertifikaat onverwyld aan die Direkteur oorlewer.

(10) By verstryking van enige tydperk van opskorting in subartikel (8) genoem, moet die Direkteur die instrukteursertifikaat ingevolge subartikel (9) oorlewer, aan die persoon wat daartoe geregtig is, terugbesorg indien die geldigheid daarvan nog nie verval het nie.

(11) Waar die houer van 'n instrukteursertifikaat voor die verstryking daarvan om 'n nuwe instrukteursertifikaat aansoek doen, bly sodanige eersgenoemde sertifikaat, ondanks sodanige verstryking van krag totdat sodanige houer deur die Direkteur, van die uitslag van sy aansoek om sodanige nuwe instrukteursertifikaat in kennis gestel word.

(12) 'n Instrukteursertifikaat uitgereik ingevolge die bepalings van hierdie artikel word ten alle tye deur die instrukteur aan wie dit uitgereik is op sy persoon gedra terwyl hy iemand anders onderrig, leer of toesig oor hom hou soos in subartikel (1) beoog.

(13) Iedereen wat die bepalings van subartikel (1), (2), (9) of (12) oortree of versuim om daaraan te voldoen, is aan 'n misdryf skuldig.

Ongeldigheid van leerling of bestuurderslisensie in stryd met die bepalings van hierdie Hoofstuk uitgereik

73. (1) 'n Leerling- of bestuurderslisensie wat strydig met die bepalings van hierdie Hoofstuk uitgereik is, is nietig en die houer daarvan moet, op aanvraag deur die registrasie-owerheid wat sodanige lisensie uitgereik het of 'n polisie-beampte, sodanige lisensie onverwyld aan sodanige registrasie-owerheid of polisiebeampte oorlewer.

(2) Iedereen wat die bepalings van subartikel (1) oortree of versuim om te voldoen is skuldig aan 'n misdryf.

(5) The applicant shall bear the cost of the medical examination carried out in terms of subsection (4) (b).

(6) The Councillor shall, if satisfied that an applicant referred to in subsection (3), having regard to any convictions recorded against him is of good character, is competent to act as an instructor of learner-drivers, is not suffering from any physical or mental defect as to act, and complies or has complied with such conditions as the Councillor may deem fit to impose, either generally or specifically, authorise the issue of an instructor's certificate to such applicant.

(7) The registering authority in whose area an applicant referred to in subsection (3), desires to carry on his occupation as an instructor of learner-drivers shall, on production of the authority referred to in subsection (6) and on the conditions to which it is subject, issue to an applicant on payment of the appropriate fee provided for in Part VIII of Schedule 2 to this Act, an instructor's certificate on the prescribed form.

(8) An instructor's certificate shall be valid for one year from the date of issue thereof but may at any time be cancelled or suspended by the Councillor if—

(a) the Councillor is of the opinion that it is in the public interest that such instructor's certificate be cancelled or suspended, whether by reason of any criminal contraventions committed by such instructor or otherwise; or

(b) there has been failure to comply with any of the conditions to which the instructor's certificate is subject,

and in such event the Director shall notify that person and the registering authority concerned accordingly.

(9) The holder of an instructor's certificate which has lapsed or has been cancelled or suspended in terms of subsection (8), shall forthwith surrender such certificate to the Director.

(10) Upon the expiry of any period of suspension referred to in subsection (8), the Director shall restore to the person entitled thereto, the instructor's certificate surrendered in terms of subsection (9), if the validity thereof has not expired.

(11) Where the holder of an instructor's certificate applies before the expiry thereof, for a new instructor's certificate, such first-mentioned certificate shall, notwithstanding such expiry, remain in force and effect until such holder is notified of the result of his application for such new instructor's certificate by the Director.

(12) An instructor's certificate issued in terms of the provisions of this section shall at all times be carried on his person by the instructor to whom it was issued when instructing, teaching or supervising any other person as contemplated in subsection (1).

(13) Any person who contravenes or fails to comply with the provisions of subsections (1), (2), (9) or (12) shall be guilty of an offence.

Avoidance of learner's or driver's licence issued contrary to the provisions of this Chapter

73. (1) Any learner's or driver's licence issued contrary to the provisions of this Chapter shall be void and the holder thereof shall, on demand by the registering authority which issued such licence or a police officer, forthwith surrender any such licence to such registering authority or police officer.

(2) Any person who fails to comply with the provisions of subsection (1) shall be guilty of an offence.

Misdryf om te versuim om onbevoegdheid te openbaar ten opsigte van lisensie wat magtiging verleen om motorvoertuig te bestuur

74. (1) Iedereen wat by 'n aansoek om 'n leerling- of bestuurderslisensie opsetlik versuim om 'n onbevoegdheid te openbaar, waaraan hy ingevolge artikel 61 onderworpe is, is skuldig aan 'n misdryf.

(2) Iedereen wat—

(a) die houer van 'n lisensie is wat die bestuur van 'n motorvoertuig ingevolge hierdie Hoofstuk magtig; en

(b) weet dat hy onbevoeg is om sodanige lisensie te hou;

moet binne 21 dae van die datum van die inwerkingtreding van hierdie Wet of, ingeval sodanige onbevoegdheid na sodanige datum ontstaan, binne 21 dae nadat hy van so 'n onbevoegdheid bewus geword het, sodanige lisensie aan die Direkteur oorlewer wat daarna sodanige lisensie intrek en die bevoegde gesag wat die uitgereik het, dienooreenkomstig in kennis stel.

(3) Iedereen wat die bepalings van subartikel (2) oortree of versuim om daaraan te voldoen, is skuldig aan 'n misdryf.

Misdryf om 'n ongelisensieerde bestuurder toe te laat of te help om 'n motorvoertuig te bestuur

75. (1) Niemand wat—

(a) die eienaar is van of verantwoordelik is vir of in beheer is van 'n motorvoertuig, mag 'n ander persoon gebruik of toelaat om sodanige voertuig op 'n openbare pad te bestuur nie, tensy sodanige ander persoon ingevolge hierdie Hoofstuk gelisensieer is om sodanige voertuig te bestuur; of

(b) die houer van 'n lisensie is wat die bestuur van 'n motorvoertuig ingevolge hierdie Hoofstuk magtig, mag toelaat dat sodanige lisensie deur 'n ander persoon gebruik word nie.

(2) Iedereen wat die bepalings van subartikel (1) oortree of versuim om daaraan te voldoen, is skuldig aan 'n misdryf.

HOOFSTUK 4

OPENBARE MOTORVOERTUIG

Geskiktheidsertifikaat vereis ten opsigte van 'n openbare motorvoertuig

76. (1) Niemand mag 'n openbare motorvoertuig op 'n openbare pad gebruik nie—

(a) tensy daar ten opsigte van sodanige voertuig 'n geskiktheidsertifikaat van krag is; en

(b) behalwe ooreenkomstig die bepalings en voorwaardes van sodanige sertifikaat.

(2) 'n Dokument deur 'n bevoegde gesag in enige voorgeskrewe gebied uitgereik en wat dieselfde doel dien as 'n geskiktheidsertifikaat word ooreenkomstig die bepalings en voorwaardes daarvan, vir die toepassing van subartikel (1), 'n geskiktheidsertifikaat geag.

(3) Iedereen wat die bepalings van subartikel (1) oortree of versuim om daaraan te voldoen, is skuldig aan 'n misdryf.

Bestuurder van openbare motorvoertuig moet in besit van permit wees

77. (1) Niemand mag 'n openbare motorvoertuig op 'n openbare pad bestuur nie behalwe ooreenkomstig die bepalings en voorwaardes van 'n permit (wat as 'n openbare bestuurpermit bekend staan) wat ingevolge hierdie Hoofstuk aan hom uitgereik is en tensy hy sodanige permit by hom in sodanige motorvoertuig het.

Failure to disclose disqualifications in respect of licence authorising the driving of a motor vehicle an offence

74. (1) Any person who, in applying for a learner's or driver's licence, wilfully fails to disclose any disqualification to which he is subject in terms of section 61, shall be guilty of an offence.

(2) Any person who—

(a) is the holder of a licence authorising the driving of a motor vehicle in terms of this Chapter; and

(b) knows that he is disqualified from holding such licence;

shall, within 21 days of the date of the coming into operation of this Act or, in the event of such disqualification arising after such date, within 21 days of becoming aware of such disqualification, surrender such licence to the Director who shall thereupon cancel such licence and advise the competent authority which issued it accordingly.

(3) Any person who contravenes or fails to comply with the provisions of subsection (2) shall be guilty of an offence.

Permitting or assisting unlicensed driver to drive motor vehicle an offence

75. (1) No person who—

(a) is the owner, or is in charge or control, of a motor vehicle shall employ or permit any other person to drive such vehicle on a public road unless such other person is licensed under this Chapter to drive such vehicle; or

(b) is the holder of a licence authorising the driving of a motor vehicle under this Chapter, shall allow such licence to be used by any other person.

(2) Any person who contravenes or fails to comply with the provisions of subsection (1) shall be guilty of an offence.

CHAPTER 4

PUBLIC MOTOR VEHICLES

Certificate of fitness required in respect of a public motor vehicle

76. (1) No person shall operate a public motor vehicle on a public road—

(a) unless there is in force in respect of such vehicle a certificate of fitness; and

(b) except in accordance with the terms and conditions of such certificate.

(2) Any document issued by a competent authority in any prescribed territory and serving a similar purpose to that of a certificate of fitness shall, in accordance with the terms and conditions thereof, be deemed to be a certificate of fitness for the purposes of subsection (1).

(3) Any person who contravenes or fails to comply with the provisions of subsection (1) shall be guilty of an offence.

Permit required by driver of public motor vehicle

77. (1) No person shall drive a public motor vehicle on a public road except in accordance with the terms and conditions of a permit (to be known as a public driving permit) issued to him under this Chapter and unless he has such permit with him in such vehicle.

(2) Die bepalings van subartikel (1) is nie van toepassing nie—

(a) ten opsigte van 'n openbare motorvoertuig wat die eiendom is van 'n regeringsdepartement, die Administrasie van Suidwes-Afrika of 'n plaaslike owerheid.

(b) op iedereen wat 'n openbare motorvoertuig, uitgesonderd vir verhuur of vergoeding, op 'n openbare pad bestuur waar sodanige voertuig aan so iemand sonder bestuurder verhuur is.

(3) 'n Dokument deur 'n bevoegde gesag in enige voorgeskrewe gebied uitgereik en wat dieselfde doel dien as 'n openbare bestuurpermit, word, behoudens die bepalings en voorwaardes daarvan, vir die toepassing van subartikel (1) 'n openbare bestuurpermit geag.

(4) Iedereen wat die bepalings van subartikel (1) oortree of versuim om daaraan te voldoen, is skuldig aan 'n misdryf.

Geldigheidsduur van geskiktheidsertifikaat

78. (1) 'n Geskiktheidsertifikaat ten opsigte van 'n openbare motorvoertuig is, behoudens die bepalings van hierdie Wet met betrekking tot die opskorting of intrekking van enige sodanige sertifikaat, geldig vir 'n tydperk van ses maande vanaf die datum van uitreiking daarvan of, indien die aansoeker daarom 'n onverstreke geskiktheidsertifikaat vir die betrokke openbare motorvoertuig hou wat nog geldig is vir nie langer as 14 dae nie, vir 'n tydperk van ses maande vanaf die datum wat volg op die datum van verstryking van sodanige onverstreke geskiktheidsertifikaat of, in enige geval vir enige korter tydperk wat die uitreiker van sodanige sertifikaat bepaal.

(2) In die geval van 'n openbare motorvoertuig wat 'n skoolbus is, word die tydperk van ses maande in subartikel (1) genoem, deur 'n tydperk van 12 maande vervang.

(3) Vir die toepassing van subartikel (2), beteken "skoolbus" 'n bus wat hoofsaaklik vir die vervoer van skoolkinders gebruik word.

Aansoek om geskiktheidsertifikaat

79. (1) Iedereen wat 'n openbare motorvoertuig op 'n openbare pad wil gebruik, moet, behoudens die bepalings van artikel 86 (4), op die voorgeskrewe vorm by die registrasie-owerheid by wie se kantoor sodanige motorvoertuig geregistreer is of by enige ander registrasie-owerheid wat die Direkteur bepaal of indien sodanige voertuig geag word in KaNgwane geregistreer te wees deurdat sodanige registrasie elders uitgevoer is, by enige registrasie-owerheid op die voorgeskrewe vorm om 'n geskiktheidsertifikaat ten opsigte daarvan aansoek doen, en sodanige aansoek moet vergesel gaan van die geld wat vir 'n ondersoek vir 'n geskiktheidsertifikaat in Deel VIII van Bylae 2 van hierdie Wet bepaal word: Met dien verstande dat waar sodanige aansoek gedoen word deur 'n persoon wat nie die eienaar daarvan is nie, sodanige persoon die betrokke registrasie-owerheid moet oortuig dat hy die reg het om sodanige motorvoertuig te gebruik en totdat hy aldus oortuig is, kan die betrokke registrasie-owerheid weier om sodanige aansoek te oorweeg.

(2) Die registrasie-owerheid bepaal die tyd waarop en die plek waar die voertuig in subartikel (1) genoem aan 'n ondersoeker van voertuie gelewer moet word om ondersoek en getoets te word.

Ondersoek van openbare voertuig en uitreiking van geskiktheidsertifikaat

80. (1) By lewering van die openbare motorvoertuig soos in artikel 79 (2) beoog ondersoek en toets die ondersoeker van voertuie sodanige voertuig ten einde hom daarvan te oortuig dat sodanige voertuig padwaardig is en oortuig hy hom voorts ten opsigte van enige ander aangeleentheid wat vir die doel van die geskiktheidsertifikaat soos voorgeskryf, vereis word.

(2) The provisions of subsection (1) shall not apply—

(a) in respect of a public motor vehicle owned by any Government department, the Administration of South-West Africa or any local authority;

(b) to any person driving, otherwise than for hire or reward, a public motor vehicle on a public road where such vehicle has been hired out to such person without a driver.

(3) Any document issued by a competent authority in any prescribed territory and serving a similar purpose to that of a public driving permit shall, subject to the terms and conditions thereof, be deemed to be a public driving permit for the purposes of subsection (1).

(4) Any person who contravenes or fails to comply with the provisions of subsection (1) shall be guilty of an offence.

Period of validity of certificate of fitness

78. (1) A certificate of fitness in respect of a public motor vehicle shall, subject to the provisions of this Act relating to the suspension or cancellation of any such certificate, be valid for a period of six months from the date of the issue thereof or, if the applicant therefore holds an unexpired certificate of fitness for the public motor vehicle concerned which is still valid for not more than 14 days, for a period of six months from the date following upon the date of expiry of such unexpired certificate of fitness or, in any event, for such shorter period as the issuer of such certificate may determine.

(2) In the case of a public motor vehicle which is a school bus, there shall be substituted for the period of six months referred to in subsection (1), a period of 12 months.

(3) For the purpose of subsection (2), "school bus" means a bus used principally for the conveyance of school children.

Application for certificate of fitness

79. (1) Any person who desires to operate a public motor vehicle on a public road shall, subject to the provisions of section 86 (4), apply on the prescribed form for a certificate of fitness in respect thereof to the registering authority, at whose office such vehicle is registered or to such other registering authority as the Director may determine, or if such vehicle is deemed to be registered in KaNgwane by virtue of such registration having been effected elsewhere, to any registering authority, and such application shall be accompanied by the fee provided for an examination for a certificate of fitness in Part VIII of Schedule 2 to this Act: Provided that, where any such application is made by a person who is not the owner thereof, such person shall satisfy the registering authority concerned that he has the right to the use of such vehicle and until so satisfied the registering authority concerned may refuse to consider such application.

(2) The registering authority shall determine the time and place at which the vehicle referred to in subsection (1) shall be produced to an examiner of vehicles for examination and test.

Examination of public motor vehicle and issue of certificate of fitness

80. (1) On the production of the public motor vehicle as contemplated in section 79 (2), the examiner of vehicles shall examine and test such vehicle in order to satisfy himself that such vehicle is roadworthy and he shall further satisfy himself in respect of such other matters required for the purpose of the certificate of fitness as may be prescribed.

(2) (a) Indien die ondersoeker van voertuie oortuig is soos in subartikel (1) vereis, reik hy by betaling deur die aansoeker van die geld in Deel VIII van Bylae 2 van hierdie Wet vir 'n geskiktheidsertifikaat bepaal, 'n geskiktheidsertifikaat op die voorgeskrewe vorm uit of magtig hy die uitreiking daarvan aan sodanige aansoeker op die wyse wat die betrokke registrasie-owerheid bepaal en dien hy 'n afskrif van sodanige sertifikaat by sodanige registrasie-owerheid in.

(b) Waar die ondersoeker van voertuie nie oortuig is soos in subartikel (1) vereis nie, kan hy die aansoeker toelaat om, binne 'n tydperk deur sodanige ondersoeker vasgestel maar hoogstens 'n tydperk van 14 dae vanaf die datum van die ondersoek van die betrokke openbare motorvoertuig deur sodanige ondersoeker, enige defek in sodanige voertuig te herstel en, indien sodanige ondersoeker daarna oortuig is soos in subartikel (1) vereis, tree hy ingevolge paragraaf (a) op.

(3) 'n Ondersoeker van voertuie wat 'n geskiktheidsertifikaat wat wesenlik onjuis is, opsetlik of nalatig uitreik of die uitreiking daarvan magtig, is skuldig aan 'n misdryf en by skuldigbevinding strafbaar met 'n boete van hoogstens R200 of met gevangenisstraf vir 'n tydperk van hoogstens 6 maande of met sowel sodanige boete as sodanige gevangenisstraf.

Bevoegdheid van regeringsdepartement of die Administrasie van Suidwes-Afrika om geskiktheidsertifikaat uit te reik

81. Ondanks die bepalings van artikels 79 en 80 kan 'n regeringsdepartement, of die Administrasie van Suidwes-Afrika ten opsigte van enige openbare motorvoertuig wat die eiendom van die betrokke regeringsdepartement of sodanige Administrasie is, 'n geskiktheidsertifikaat op die voorgeskrewe vorm uitreik.

Misdryf vir persoon om meer as een geskiktheidsertifikaat ten opsigte van dieselfde motorvoertuig te hou

82. (1) Niemand mag meer as een geskiktheidsertifikaat ten opsigte van enige besondere openbare motorvoertuig hou nie waar die geldigheidsduur van sodanige sertifikaat saamval of gedeeltelik saamval.

(2) Iedereen wat die bepalings van subartikel (1) oortree of versuim om daaraan te voldoen, is skuldig aan 'n misdryf.

Geskiktheidsertifikaat moet in of aan openbare motorvoertuig gehou word

83. (1) 'n Geskiktheidsertifikaat ten opsigte van 'n openbare motorvoertuig moet te alle tye in of aan sodanige motorvoertuig gehou word terwyl dit op 'n openbare pad gebruik word.

(2) Iedereen wat 'n openbare motorvoertuig in stryd met die bepalings van subartikel (1) gebruik, is skuldig aan 'n misdryf.

Magtiging verleen deur geskiktheidsertifikaat onderworpe aan bepalings van wet

84. Die bepalings en voorwaardes van 'n geskiktheidsertifikaat wat op 'n openbare motorvoertuig betrekking het en die magtiging wat daardeur verleen word, word nie vertolk as sou dit afbreuk doen aan enige bepalings van hierdie Wet waaraan sodanige voertuig onderworpe is nie en, in die geval van 'n teenstrydigheid tussen die bepalings en voorwaardes van sodanige sertifikaat en enige bepalings van hierdie Wet, gee laasgenoemde die deurslag.

(2) (a) If the examiner of vehicles is satisfied as required in subsection (1), he shall, upon payment by the applicant of the fee provided for a certificate of fitness in Part VIII of Schedule 2 to this Act, issue or authorise the issue of a certificate of fitness on the prescribed form to such applicant in such manner as the registering authority concerned may determine and he shall submit a copy of any such certificate to such registering authority.

(b) Where the examiner of vehicles is not satisfied as required in subsection (1), he may allow the applicant, within a period fixed by such examiner but not exceeding a period of 14 days from the date of the examination of the public motor vehicle concerned by such examiner, to remedy any defect in such vehicle and if such examiner is thereafter satisfied as required in terms of subsection (1), he shall act in terms of paragraph (a).

(3) Any examiner of vehicles who wilfully or negligently issues or authorises the issue of a certificate of fitness which is materially incorrect shall be guilty of an offence and be liable on conviction to a fine not exceeding R200 or to imprisonment for a period not exceeding six months or to both such fine and such imprisonment.

Power of Government department or the Administration of South-West Africa to issue certificate of fitness

81. Notwithstanding the provisions of sections 79 and 80, any Government department or the Administration of South-West Africa may, in respect of any public motor vehicle owned by the Government department concerned or such administration, issue a certificate of fitness on the prescribed form.

Offence for person to hold more than one certificate of fitness in respect of same motor vehicle

82. (1) No person shall hold more than one certificate of fitness in respect of any particular public motor vehicle where the periods of validity of such certificate coincide or overlap.

(2) Any person who contravenes or fails to comply with the provisions of subsection (1), shall be guilty of an offence.

Certificate of fitness to be carried in or on public motor vehicle

83. (1) A certificate of fitness issued in respect of a public motor vehicle shall be carried in or on such vehicle at all times while it is being operated on a public road.

(2) Any person who operates a public motor vehicle contrary to the provisions of subsection (1) shall be guilty of an offence.

Authority conveyed by certificate of fitness subject to provisions of act

84. The terms and conditions of a certificate of fitness relating to a public motor vehicle and the authority conveyed thereby shall not be construed as derogating from any provisions of this Act to which such vehicle may be subject and, in the event of any conflict between the terms and conditions of such certificate and any such provision, the latter shall prevail.

Uitwerking van verandering aan openbare motorvoertuig op geskiktheidsertifikaat

85. (1) Behoudens die bepalings van subartikel (3) word 'n geskiktheidsertifikaat ten opsigte van 'n openbare voertuig van nul en gener waarde indien sodanige voertuig op so 'n wyse verander word dat—

(a) die geskiktheidsertifikaat nie meer sodanige voertuig juis beskryf nie; of

(b) sodanige verandering die bepalings en voorwaardes raak waarvolgens sodanige sertifikaat uitgereik is.

(2) Binne sewe dae nadat 'n geskiktheidsertifikaat ingevolge subartikel (1) van nul en gener waarde word, moet die houer van sodanige sertifikaat dit oorlewer aan die registrasie-owerheid deur wie dit uitgereik is.

(3) Die bepalings van hierdie artikel is nie van toepassing nie ten opsigte van 'n openbare motorvoertuig waarvan—

(a) net die enjin vervang word, maar die eienaar van sodanige motorvoertuig moet binne 21 dae vanaf sodanige vervanging die geskiktheidsertifikaat ten opsigte van sodanige motorvoertuig aan die registrasie-owerheid wat dit uitgereik het, voorlê en moet terselfdertyd daardie registrasie-owerheid van die nuwe enjinnummer voorsien, waarop die registrasie-owerheid sy register of rekord en die geskiktheidsertifikaat dienoreenkomstig wysig; of

(b) die registrasienommer uit hoofde van die bepalings van hierdie Wet verander moet word, maar die eienaar van sodanige motorvoertuig moet, wanneer hy aan sodanige bepalings voldoen die geskiktheidsertifikaat ten opsigte van sodanige motorvoertuig aan die betrokke registrasie-owerheid voorlê waarop die registrasie-owerheid die geskiktheidsertifikaat dienoreenkomstig wysig: Met dien verstande dat die bepalings van hierdie paragraaf nie van toepassing is nie waar die registrasienommer verander moet word uit hoofde van 'n verandering van eiendomsreg van sodanige motorvoertuig.

(4) Elke eienaar van 'n openbare motorvoertuig wat die bepalings van subartikel (2) of (3) oortree of versuim om daaraan te voldoen, is skuldig aan 'n misdryf.

Opskorting of intrekking van geskiktheidsertifikaat deur Uitvoerende Raadslid

86. (1) Waar 'n persoon wat die houer van 'n geskiktheidsertifikaat is wat binne KaNgwane ten opsigte van 'n openbare motorvoertuig uitgereik is, skuldig bevind is aan 'n tweede of daaropvolgende oortreding wat, na die mening van die Uitvoerende Raadslid, op 'n openbare motorvoertuig of op sodanige sertifikaat betrekking het, kan die Uitvoerende Raadslid elke geskiktheidsertifikaat wat deur genoemde persoon gehou word, opskort vir die tydperk wat hy bepaal, of kan hy dit intrek en in sodanige geval stel hy genoemde persoon dienoreenkomstig in kennis.

(2) Indien 'n opskorting of intrekking ingevolge subartikel (1) uitvoer word, moet die betrokke persoon onverwyld elke geskiktheidsertifikaat wat in KaNgwane aan hom uitgereik is, aan die Direkteur oorlewer.

(3) By die verstryking van enige tydperk van opskorting in subartikel (1) genoem, besorg die Direkteur op versoek aan die persoon, wat daarop geregtig is, elke geskiktheidsertifikaat wat aan hom ingevolge subartikel (2) oorgelewer is en waarvan die geldigheid nog nie verstryk het nie.

(4) Uitgesonderd met die toestemming van die Uitvoerende Raadslid, is niemand geregtig om 'n geskiktheidsertifikaat vir 'n openbare motorvoertuig te verkry nie—

(a) gedurende enige tydperk waarin 'n geskiktheidsertifikaat waarvan hy die houer was, ingevolge subartikel (1) opgeskort is, of

(b) indien 'n geskiktheidsertifikaat waarvan hy die houer was, ingevolge subartikel (1) ingetrek is.

Effect of alteration of public motor vehicle on certificate of fitness

85. (1) Subject to the provisions of subsection (3), a certificate of fitness in respect of a public motor vehicle shall become null and void where such vehicle is altered in such manner that—

(a) the certificate of fitness no longer correctly describes such vehicle; or

(b) such alteration affects the terms and conditions under which such certificate was issued.

(2) Within seven days of a certificate of fitness becoming null and void in terms of subsection (1) the holder of such certificate shall surrender it to the registering authority which issued it.

(3) The provisions of this section shall not apply in respect of a public motor vehicle of which—

(a) the engine only is replaced, but the owner of such motor vehicle shall, within 21 days of such replacement, submit the certificate of fitness in respect of such motor vehicle to the registering authority which issued it and shall at the same time furnish that registering authority with the new engine number whereupon the registering authority shall amend its register or records and the certificate of fitness accordingly; or

(b) the registration number is required to be altered by virtue of the provisions of this Act, but the owner of such motor vehicle shall, when he complies with such provisions, submit the certificate of fitness in respect of such motor vehicle to the registering authority concerned, whereupon the registering authority shall amend the certificate of fitness accordingly: Provided that the provisions of this paragraph shall not apply where the registration number is required to be altered by virtue of a change of ownership of such motor vehicle.

(4) Any owner of a public motor vehicle who contravenes or fails to comply with the provisions of subsection (2) or (3) shall be guilty of an offence.

Suspension or cancellation of certificate of fitness by Councillor

86. (1) Where a person, who is the holder of a certificate of fitness issued in KaNgwane in respect of a public motor vehicle, has been convicted of a second or subsequent offence which, in the opinion of the Councillor, relates to a public motor vehicle or to such certificate, the Councillor may suspend for such period as he may determine, or cancel, every certificate of fitness held by that person and in such event he shall notify that person accordingly.

(2) If a suspension or cancellation is effected in terms of subsection (1), the person concerned shall forthwith surrender every certificate of fitness issued to him in KaNgwane to the Director.

(3) Upon the expiry of any period of suspension referred to in subsection (1) the Director shall upon request restore to the person entitled thereto, every certificate of fitness surrendered to him in terms of subsection (2), the validity whereof has not expired.

(4) No person shall, except with the consent of the Councillor, be entitled to obtain a certificate of fitness for a public motor vehicle—

(a) during any period in which a certificate of fitness of which he was the holder is suspended in terms of subsection (1); or

(b) if any certificate of fitness of which he was the holder has been cancelled in terms of subsection (1).

(5) Waar 'n persoon wat die houer van 'n geskiktheid-sertifikaat is wat buite KaNgwane uitgereik is, skuldig bevind is aan 'n tweede of daaropvolgende oortreding wat, na die mening van die Uitvoerende Raadslid, op 'n openbare motorvoertuig of op sodanige sertifikaat betrekking het, kan die Uitvoerende Raadslid sodanige persoon in kennis stel dat elke sodanige sertifikaat deur hom gehou nie meer binne KaNgwane van krag is nie en, vanaf die datum waarop sodanige persoon aldus in kennis gestel word, is sodanige sertifikaat nie meer binne KaNgwane van krag nie.

(6) Iedereen wat die bepalings van subartikel (2) oortree of versuim om daaraan te voldoen, is skuldig aan 'n misdryf.

Indeling van en magtiging verleen deur openbare bestuurpermit

87. Behoudens die bepalings van hierdie Hoofstuk en Hoofstuk III, magtig 'n openbare bestuurpermit die bestuur van 'n openbare motorvoertuig wat—

- (a) passasiers of passasiers en goedere vervoer; of
- (b) net goedere vervoer;

en word dit dienooreenkomstig ingedeel: Met dien verstande dat 'n openbare bestuurpermit van die klas in paragraaf (a) genoem die bestuur van 'n openbare motorvoertuig van die klas in paragraaf (b) genoem, magtig.

Aansoek om openbare bestuurpermit

88. (1) 'n Persoon wat 'n openbare bestuurpermit wil verkry, moet, behoudens die bepalings van hierdie Hoofstuk by die registrasie-owerheid in wie se gebied hy permanent woonagtig is of as hy nie 'n permanente woonplek het nie by enige registrasie-owerheid op die voorgeskrewe vorm daarom aansoek doen.

(2) 'n Aansoek in subartikel (1) genoem, moet—

(a) vergesel gaan van die geld vir 'n openbare bestuurpermit in Deel VIII van Bylae 2 by hierdie Wet bepaal;

(b) vergesel gaan van 'n lisensie wat die aansoeker magtig om 'n motorvoertuig ingevolge hierdie Wet te bestuur;

(c) vergesel gaan van twee afdrucke van 'n foto van die aansoeker wat aan die bepalings van artikel 62 (3) (b) voldoen;

(d) 'n verklaring in die voorgeskrewe vorm bevat of die aansoeker iemand is wat ingevolge artikel 61 (f) of (g) onbevoeg sou wees of nie en, in die geval van 'n openbare bestuurpermit vir die vervoer van passasiers of passasiers en goedere, 'n sertifikaat op die voorgeskrewe vorm deur 'n geneesheer dat die aansoeker, na die mening van sodanige geneesheer, nie aldus onbevoeg sou wees nie;

(e) besonderhede verstrek van enige openbare bestuurpermit wat die aansoeker alreeds hou.

Voorwaardes wat die uitreiking van openbare bestuurpermit beheer

89. (1) 'n Openbare bestuurpermit word nie deur 'n registrasie-owerheid uitgereik nie—

(a) tensy, in die geval van 'n openbare motorvoertuig vir die vervoer van passasiers of passasiers en goedere, die aansoeker daarom 21 jaar of ouer is of, in die geval van 'n openbare motorvoertuig net vir die vervoer van goedere, die aansoeker daarom 18 jaar of ouer is en in iedere geval in besit is van 'n lisensie wat die bestuur van 'n motorvoertuig ingevolge hierdie Wet magtig;

(b) tensy sodanige registrasie-owerheid oortuig is dat die aansoeker—

(i) indien hy voornemens is om 'n openbare motorvoertuig te bestuur wat passasiers vervoer, bevoeg is om sodanige voertuig te bestuur;

(5) Where a person, who is the holder of a certificate of fitness issued outside KaNgwane has been convicted of a second or subsequent offence which, in the opinion of the Councillor, relates, to a public motor vehicle or to such certificate, the Councillor may inform such person that every such certificate held by him is no longer of force and effect within KaNgwane and, from the date such person is so informed, such certificate shall cease to be of force and effect within KaNgwane.

(6) Any person who contravenes or fails to comply with the provisions of subsection (2) shall be guilty of an offence.

Classification of and authority conveyed by public driving permit

87. A public driving permit shall, subject to the provisions of this Chapter and Chapter 3, authorise the driving of a public motor vehicle conveying—

- (a) passengers or passengers and goods; or
- (b) goods only;

and shall be classified accordingly: Provided that a public driving permit of the class referred to in paragraph (a) shall authorise the driving of a public motor vehicle of the class referred to in paragraph (b).

Application for public driving permit

88. (1) A person desiring to obtain a public driving permit shall, subject to the provisions of this Chapter, apply therefore on the prescribed form to the registering authority in whose area he permanently resides or if he has no place of residence to any registering authority.

(2) An application referred to in subsection (1) shall—

(a) be accompanied by the fee provided for a public driving permit in Part VIII of Schedule 2 to this Act;

(b) be accompanied by a licence authorising the applicant to drive a motor vehicle in terms of this Act;

(c) be accompanied by two copies of a photograph of the applicant complying with the provisions of section 62 (3) (b);

(d) contain a declaration in the prescribed form as to whether or not the applicant is a person who would be disqualified in terms of section 61 (f) or (g) and, in the case of a public driving permit for the conveyance of passengers or passengers and goods, a certificate or the prescribed form by a medical practitioner that in the opinion of such practitioner the applicant would not be so disqualified; and

(e) furnish details of any public driving permit already held by the applicant.

Conditions governing issue of public driving permit

89. (1) A public driving permit shall not be issued by a registering authority—

(a) unless, in the case of a public motor vehicle for the conveyance of passengers or passengers and goods, the applicant therefor is of the age of 21 years or over or, in the case of a public motor vehicle for the conveyance of goods only, the applicant therefor is of the age of 18 years or over and is in either case in possession of a licence authorising the driving of a motor vehicle in terms of this Act;

(b) unless such registering authority is satisfied that the applicant—

(i) if he intends to drive a public vehicle carrying passengers, is competent to drive such vehicle;

(ii) van goeie karakter is met inagneming van enige skuldigbevindings teen hom aangeteken; en

(iii) nie iemand is wat ingevolge artikel 61 (f) of (g) onbevoeg sou wees nie; en

(c) waar sodanige permit die vervoer van passasiers sou magtig en die aansoeker daarom skuldig bevind is daaraan dat hy 'n motorvoertuig bestuur het terwyl hy onder die invloed van sterk drank of 'n verdowingsmiddel van 'n narkotiese uitwerking het, of dat hy 'n motorvoertuig bestuur het terwyl die konsentrasie alkohol in sy bloed 'n wetlike beperking oorskry het of dat hy roekeloos bestuur het, uitgesonderd met die toestemming van die Uitvoerende Raadslid.

(2) Vir die toepassing van subartikel (1) (b) (iii), moet die aansoeker op eie koste die mediese getuienis verstrek wat die registrasie-owerheid vereis, ongeag of mediese getuienis ingevolge artikel 88 (2) (d) verstrek is of nie.

(3) (a) 'n Registrasie-owerheid moet elke aansoek om 'n openbare bestuurpermit, uitgesonderd om 'n hernuwing van so 'n permit en kan enige aansoek om 'n hernuwing van 'n openbare bestuurpermit, voorlê aan die polisiebeampte in bevel van die polisiekantoor vir die gebied waar die aansoeker permanent woonagtig is of, indien die aansoeker nie aldus woonagtig is nie, aan die polisiebeampte in bevel van enige polisiekantoor vir 'n verslag of enige skuldigbevindings teen hom aangeteken is en sodanige beampte word hierby gemagtig om dienoreenkomstig verslag te doen.

(b) Vir die doel om 'n aansoeker in paragraaf (a) genoem, te identifiseer, het 'n polisiebeampte die reg om die vinger- en palmafdrukke van sodanige aansoeker te neem.

(4) Uitgesonderd met die toestemming van die Uitvoerende Raadslid is niemand geregtig om 'n openbare bestuurpermit te verkry nie—

(a) gedurende 'n tydperk waarin 'n openbare bestuurpermit waarvan hy die houer is, ingevolge hierdie Wet opgeskort is; of

(b) indien 'n openbare bestuurpermit waarvan hy die houer was, ingevolge hierdie Wet ingetrek is.

(5) Waar die registrasie-owerheid 'n openbare bestuurpermit wat die vervoer van passasiers of passasiers en goedere magtig, aan 'n persoon uitreik wat die houer is van 'n openbare bestuurpermit wat hom magtig om net goedere te vervoer, moet sodanige persoon sodanige laasgenoemde permit onverwyld aan sodanige registrasie-owerheid oorlewer om ingetrek te word.

(6) 'n Openbare bestuurpermit is, behoudens die bepalinge van hierdie Wet, geldig vir 'n tydperk van 12 maande vanaf die datum van uitreiking daarvan of, indien die aansoeker daarom 'n onverstreke openbare bestuurpermit van dieselfde klas hou, vir 'n tydperk van 12 maande vanaf die datum wat volg op die datum van verstryking van sodanige onverstreke openbare bestuurpermit.

(7) Waar die houer van 'n openbare bestuurpermit voor die verstryking daarvan om 'n nuwe openbare bestuurpermit aansoek doen, bly sodanige eersgenoemde permit, ondanks andersluidende bepalinge in subartikel (6) vervat, van krag totdat sodanige houer deur die registrasie-owerheid of, in die geval van 'n appêl ingevolge artikel 92, deur die Direkteur van die uitslag van sy aansoek om sodanige nuwe openbare bestuurpermit in kennis gestel word.

(8) Iedereen wat die bepalinge van subartikel (4) of (5) oortree of versuim om daaraan te voldoen, is skuldig aan 'n misdryf.

(ii) having regard to any conviction recorded against him is of good character; and

(iii) is not a person who would be disqualified in terms of section 61 (f) or (g); and

(c) where such permit would authorise the conveyance of passengers and the applicant has been convicted of driving a motor vehicle while under the influence of intoxicating liquor or a drug having a narcotic effect, or of driving a motor vehicle while the concentration of alcohol in his blood exceeded a statutory limitation or of reckless driving, except with the consent of the Councilor.

(2) For the purposes of subsection (1) (b) (iii) the applicant shall furnish, at his own cost, such medical evidence as the registering authority may require, whether or not medical evidence has been furnished in terms of section 88 (2) (d).

(3) (a) A registering authority shall submit every application for a public driving permit, other than for a renewal of such permit, and may submit any application for the renewal of a public driving permit, to the police officer in charge of the police station for the area where the applicant is permanently resident or to the police officer in charge of any police station if the applicant has not permanent residence, for a report as to whether he has any convictions recorded against him and such officer is hereby authorised to report accordingly.

(b) For the purpose of identifying any applicant referred to in paragraph (a), a police officer shall be entitled to take the finger and palm prints of such applicant.

(4) No person shall, except with the consent of the Councilor, be entitled to obtain a public driving permit—

(a) during any period in which a public driving permit of which he is the holder is suspended in terms of this Act; or

(b) if any public driving permit of which he was the holder has been cancelled in terms of this Act.

(5) Where the registering authority issues a public driving permit authorising the conveyance of passengers or passengers and goods to a person who is the holder of a public driving permit authorising the conveyance of goods only, such person shall forthwith surrender such latter permit to such registering authority for cancellation.

(6) A public driving permit shall, subject to the provisions of this Act, be valid for a period of 12 months from the date of issue thereof or, if the applicant therefor holds an unexpired public driving permit of the same class, for a period of 12 months from the date following upon the date of expiry of such unexpired public driving permit.

(7) Where the holder of a public driving permit applies, before the expiry thereof, for a new public driving permit, such first-mentioned permit shall, notwithstanding anything to the contrary contained in subsection (6), remain of force and effect until such holder is notified of the result of his application for such new public driving permit by the registering authority, or in the event of an appeal in terms of section 92, by the Director.

(8) Any person who contravenes or fails to comply with the provisions of subsection (4) or (5) shall be guilty of an offence.

Uitreiking van openbare bestuurpermit

90. (1) Wanneer 'n registrasie-owerheid oortuig is dat 'n aansoeker in artikel 88 (1) genoem, daarom geregtig is dat 'n openbare bestuurpermit van die klas waarom aansoek gedoen is, aan hom uitgereik word, reik hy sodanige openbare bestuurpermit op die voorgeskrewe vorm aan die aansoeker uit.

(2) Een afdruk van die foto in artikel 88 (2) genoem, moet aan die openbare bestuurpermit vasgeheg word en die ander afdruk moet aan die register of rekord in artikel 93 genoem vasgeheg word.

Opskorting of intrekking van openbare bestuurpermit deur Uitvoerende Raadslid

91. (1) Waar enige omstandighede ontstaan met betrekking tot die houër van 'n openbare bestuurpermit in KaNgwane uitgereik, wat na die mening van die Uitvoerende Raadslid 'n registrasie-owerheid so geregverdig het om te weier om 'n openbare bestuurpermit aan sodanige houër uit te reik of waar sodanige houër skuldig bevind is aan 'n tweede of daaropvolgende oortreding wat, na die mening van die Uitvoerende Raadslid betrekking het op die bestuur van 'n motorvoertuig of versuim om na 'n ongeluk stil te hou of om dit aan te meld, kan die Uitvoerende Raadslid die openbare bestuurpermit wat deur sodanige persoon gehou word, opskort of intrek en in sodanige geval stel die Direkteur genoemde persoon dienooreenkomstig in kennis.

(2) Die houër van 'n openbare bestuurpermit wat ingevolge subartikel (1) opgeskort of ingetrek is, moet sodanige bestuurpermit onverwyld aan die Direkteur oorlewer.

(3) By verstryking van enige tydperk van opskorting in subartikel (1) genoem, moet die Direkteur die openbare bestuurpermit ingevolge subartikel (2) aan hom oorgelewer, aan die persoon wat daartoe geregtig is, terugbesorg indien die geldigheid daarvan nog nie verval het nie.

(4) Waar enige omstandighede ontstaan met betrekking tot die houër van 'n openbare bestuurpermit buite KaNgwane uitgereik wat, na die mening van die Uitvoerende Raadslid 'n registrasie-owerheid sou geregverdig het om te weier om 'n openbare bestuurpermit aan sodanige houër uit te reik of waar sodanige houër skuldig bevind is aan 'n tweede of daaropvolgende oortreding wat, na die mening van die Uitvoerende Raadslid, betrekking het op die bestuur van 'n motorvoertuig of versuim om na 'n ongeluk stil te hou of om dit aan te meld, kan die Uitvoerende Raadslid deur middel van die Direkteur sodanige persoon in kennis stel dat sodanige permit nie meer binne KaNgwane van krag is nie en vanaf die datum waarop sodanige persoon aldus in kennis gestel word, hou sodanige permit op om binne KaNgwane van krag te wees.

(5) Iedereen wat die bepalings van subartikel (2) oortree of versuim om daaraan te voldoen, is skuldig aan 'n misdryf.

Reg van appèl by Uitvoerende Raadslid

92. (1) Iedereen wat hom veronreg voel oor—

(a) die weiering van 'n ondersoeker van voertuie om 'n geskiktheidsertifikaat aan hom uit te reik of magtiging vir die uitreiking daarvan aan hom te verleen, ten opsigte van 'n openbare motorvoertuig of die bepalings en voorwaardes waarvolgens sodanige sertifikaat aan hom uitgereik is; of

(b) die weiering van 'n registrasie-owerheid om 'n openbare bestuurpermit aan hom uit te reik;

kan binne 21 dae van enige sodanige weiering of, indien die appèl betrekking het op die bepalings en voorwaardes van 'n geskiktheidsertifikaat, binne 21 dae van die uitreiking daarvan, 'n skriftelike kennis van appèl teen sodanige weiering of bepalings en voorwaardes by die Uitvoerende Raadslid indien en moet terselfdertyd 'n afskrif van sodanige kennisgewing by die betrokke ondersoeker van

Issue of public driving permit

90. (1) A registering authority, upon being satisfied that an applicant referred to in section 88 (1) is entitled to the issue of a public driving permit of the class applied for, shall issue such public driving permit on the prescribed form to the applicant.

(2) One copy of the photograph referred to in section 88 (2) shall be affixed to the public driving permit and the other copy shall be affixed to the register or record referred to in section 93.

Suspension or cancellation of public driving permit by Councillor

91. (1) Where any circumstances arise in relation to the holder of a public driving permit issued in KaNgwane, which, in the opinion of the Councillor, would have justified a registering authority in refusing the issue a public driving permit to such holder or such holder has been convicted of a second or subsequent offence which, in the opinion of the Councillor, relates to the driving of a motor vehicle or a failure to stop after or to report an accident, the Councillor may suspend or cancel the public driving permit held by such person and in such event the Director shall notify that person accordingly.

(2) The holder of a public driving permit which is suspended or cancelled in terms of subsection (1) shall forthwith surrender such permit to the Director.

(3) Upon the expiry of any period of suspension referred to in subsection (1), the Director shall restore to the person entitled thereto the public permit surrendered to him in terms of subsection (2), if the validity thereof has not expired.

(4) Where any circumstances arise in relation to the holder of a public driving permit issued outside KaNgwane which, in the opinion of the Councillor, would have justified a registering authority in refusing to issue a public driving permit to such holder, or such holder has been convicted of a second or subsequent offence which, in the opinion of the Councillor, relates to the driving of a motor vehicle or a failure to stop after or to report an accident, the Councillor may, through the Director, inform such person that such permit is no longer of force and effect within KaNgwane and from the date such person is so informed such permit shall cease to be of force and effect within KaNgwane.

(5) Any person who contravenes or fails to comply with the provisions of subsection (2) shall be guilty of an offence.

Right of appeal to Councillor

92. (1) Any person who is aggrieved at—

(a) the refusal of an examiner of vehicles to issue a certificate of fitness or to authorise the issue of such certificate to him in respect of a public motor vehicle or the terms and conditions under which any such certificate was issued to him; or

(b) the refusal of a registering authority to issue to him a public driving permit;

may, within 21 days of any such refusal or, if the appeal relates to the terms and conditions of a certificate of fitness, within 21 days of the issue thereof, lodge a written notice of appeal against such refusal or terms and conditions with the Councillor and shall at the same time submit a copy of such

voertuie of registrasie-owerheid, na gelang van die appèl indien, en elk sodanige kennisgewing moet vergesel gaan van 'n bedrag van R10 betaalbaar aan die KaNgwane-Regering.

(2) Binne 21 dae na ontvangs van die afskrif van die kennisgewing in subartikel (1) genoem, moet die betrokke ondersoeker van voertuie of registrasie-owerheid sy redes vir die beslissing waarop sodanige kennisgewing betrekking het, aan die Uitvoerende Raadslid verstrek.

(3) Ten einde 'n appèl ingevolge subartikel (1) te beslis, kan die Uitvoerende Raadslid—

(a) waar sodanige appèl op 'n geskikheidsertifikaat betrekking het, die betrokke motorvoertuig laat ondersoek en toets deur 'n ondersoeker van voertuie deur hom benoem; en

(b) iedere party wat by sodanige appèl betrokke is, versoek om die inligting en getuienis te verstrek wat hy nodig ag.

(4) Die Direkteur stel die betrokke partye skriftelik in kennis van die uitslag van 'n appèl ingevolge subartikel (1) en, indien sodanige appèl slaag, moet die ondersoeker van voertuie of die registrasie-owerheid, na gelang van die geval aan die beslissing van die Uitvoerende Raadslid uitvoering gee.

Register van geskikheidsertifikate en openbare bestuurpermitte moet deur registrasie-owerheid gehou word

93. (1) 'n Registrasie-owerheid hou 'n geskikte register of rekord in alfabetiese groepe van alle persone aan wie geskikheidsertifikate en openbare bestuurpermitte uitgereik is.

(2) 'n Registrasie-owerheid teken in die register of rekord wat ingevolge subartikel (1) deur hom gehou word, besonderhede aan van alle skuldigbevindings deur en bevele van enige hof wat enige geskikheidsertifikaat of openbare bestuurpermit raak wat deur sodanige owerheid uitgereik is en van enige opskorting, intrekking of endossement van enige sodanige sertifikaat of permit ingevolge, of erken deur hierdie Wet, waarvan hy enige kennis dra.

Nietigverklaring van geskikheidsertifikaat of openbare bestuurpermit uitgereik in stryd met die bepalings van hierdie Hoofstuk

94. (1) 'n Geskikheidsertifikaat vir 'n openbare motorvoertuig of 'n openbare bestuurpermit in stryd met die bepalings van hierdie Hoofstuk uitgereik, is nietig en die houer daarvan moet, op aanvraag deur die registrasie-owerheid wat sodanige sertifikaat of permit uitgereik het of 'n polisie-beampte, sodanige sertifikaat of permit onverwyld aan sodanige registrasie-owerheid of polisiebeampte oorlewer.

(2) Iedereen wat die bepalings van subartikel (1) oortree of versuim om daaraan te voldoen, is skuldig aan 'n misdryf.

Persoon, wat nie die houer van 'n openbare bestuurpermit is nie, toelaat of help om openbare motorvoertuig te bestuur

95. (1) Niemand wat—

(a) die eienaar is van of verantwoordelik is vir of in beheer is van 'n motorvoertuig, mag enige ander persoon in diens neem of toelaat om sodanige voertuig op 'n openbare pad as 'n openbare voertuig te bestuur nie, tensy sodanige ander persoon die houer van 'n openbare bestuurpermit is waar sodanige permit ingevolge hierdie Hoofstuk vir daardie doel vereis word; of

(b) die houer van 'n openbare bestuurpermit ingevolge hierdie Hoofstuk is, mag toelaat dat sodanige permit deur enige ander persoon gebruik word nie.

notice to the examiner of vehicles or registering authority concerned as the case may be and every such notice shall be accompanied by a fee of R10, payable to the KaNgwane Government.

(2) The examiner of vehicles or registering authority shall, within 21 days after the receipt of the copy of the notice referred to in subsection (1), furnish the Councillor with his or its reasons for the decision to which such notice relates.

(3) For the purpose of deciding an appeal in terms of subsection (1), the Councillor may—

(a) where such appeal concerns a certificate of fitness, cause the motor vehicle concerned to be examined and tested by an examiner of vehicles nominated by him; and

(b) require either party to such appeal to furnish such information and evidence as he may deem necessary.

(4) The Director shall notify the result of an appeal in terms of subsection (1) in writing to the parties concerned and, if such appeal is allowed, the examiner of vehicles or the registering authority, as the case may be, shall give effect to the decision of the Councillor.

Register to be kept by registering authority of certificates of fitness and public driving permits

93. (1) A registering authority shall keep a suitable register or record in alphabetical groups of all persons to whom certificates of fitness and public driving permits have been issued.

(2) A registering authority shall record, in the register or record kept by it in terms of subsection (1), particulars of all convictions by and orders of any court affecting any certificate of fitness or public driving permit issued by such authority and of any suspension, cancellation or endorsement of any such certificate or permit in terms of or recognised by this Act, of which it has any knowledge.

Avoidance of certificate of fitness or public driving permit issued contrary to the provisions of this Chapter

94. (1) Any certificate of fitness for a public motor vehicle or any public driving permit issued contrary to the provisions of this Chapter shall be void and the holder thereof shall, on demand by the registering authority which issued such certificate or permit or a police officer, forthwith surrender any such certificate or permit to such registering authority or police officer.

(2) Any person who contravenes or fails to comply with the provisions of subsection (1) shall be guilty of an offence.

Permitting or assisting person not being the holder of a public driving permit to drive public motor vehicle

95. (1) No person who—

(a) is the owner of or is in charge or control of a motor vehicle, shall employ or permit any other person to drive such vehicle on a public road as a public motor vehicle, unless such other person is the holder of a public driving permit, where such permit is required in terms of this Chapter for that purpose; or

(b) is the holder of a public driving permit under this Chapter, shall allow such permit to be used by any other person.

(2) Iedereen wat enige bepalinge van subartikel (1) oortree of versuim om daaraan te voldoen, is skuldig aan 'n misdryf.

Omstandighede waarin motorvoertuig vermoed word 'n openbare motorvoertuig te wees

96. (1) Indien daar by enige vervolging ingevolge hierdie Wet bewys word dat 'n persoon passasiers of goedere in 'n motorvoertuig op 'n openbare pad vervoer het, word daar vermoed, totdat die teendeel bewys word, dat hy sodanige passasiers of goedere vir huur of vergoeding vervoer het.

(2) Waar 'n geskiktheidsertifikaat ten opsigte van 'n motorvoertuig van krag is, word daar vermoed, totdat die teendeel bewys word, dat sodanige voertuig 'n openbare motorvoertuig is.

Plig van bestuurder, kondukteur en passasiers met betrekking tot openbare bus en openbare motorvoertuig in die algemeen.

97. (1) Dit is die plig van die bestuurder of, as daar 'n kondukteur is, van die kondukteur van 'n openbare bus (uitgesonderd 'n openbare bus wat uitsluitlik vir die vervoer van skoolkinders gebruik word) om, wanneer ook al sodanige bus die getal passasiers bevat wat sodanige bus ingevolge die geskiktheidsertifikaat toegelaat word om te vervoer, 'n kennisgewingbord met die woord "VOL" en "FULL" daarop op 'n duidelik sigbare plek aan die bus te vertoon en om sodanige kennisgewingbord te verwyder sodra die getal passasiers minder as die toegelate getal is.

(2) Wanneer ook al die kennisgewingbord met die woord "VOL" en "FULL" daarop ingevolge subartikel (1) vertoon word, mag niemand anders as 'n polisiebeampte, die eienaar van die openbare bus of iemand wat in die uitvoering van sy pligte met betrekking tot die openbare bus optree die bus bestyg of binnegaan nie.

(3) Iedereen wat 'n openbare bus in stryd met die bepalinge van subartikel (2) binnegaan, moet sodanige bus onmiddellik verlaat wanneer hy deur die bestuurder of kondukteur daarvan daartoe versoek word.

(4) Die bestuurder of kondukteur van 'n openbare bus mag niemand toelaat om op of uit sodanige bus te klim terwyl dit loop nie en niemand mag daarop of daaruit klim terwyl dit loop nie.

(5) Die bestuurder van 'n openbare bus mag nie toelaat dat iemand voor hom of dat 'n passasier langs hom is terwyl die bus loop nie, tensy sodanige passasier op 'n afsonderlike sitplek sit.

(6) Die bestuurder of kondukteur van 'n openbare bus mag nie toelaat dat goedere in sodanige bus in 'n gang of op so 'n plek geplaas word dat dit die volle en vrye toegang tot 'n ingang of uitgang van sodanige bus versper of belemmer of dat dit op sodanige wyse in sodanige bus geplaas word dat dit die redelike gemak en gerief van iemand in sodanige bus belemmer of vir sodanige persoon 'n bron van gevaar uitmaak nie.

(7) Iedereen wat deur die bestuurder of kondukteur van 'n openbare bus versoek word om enige goedere te verskuif ten einde aan die vereistes van subartikel (6) te voldoen, moet sodanige goedere onmiddellik verskuif.

(8) Die bestuurder of, as daar 'n kondukteur is, die kondukteur van 'n openbare bus moet toesien dan minstens twee uitgange uit sodanige bus te alle tye onbelemmerd gehou word.

(9) Niemand mag, terwyl hy in of op 'n openbare bus reis—

(a) onweloweglike, onbetaamlike, aanstootlike of kyfagtige taal of gebare gebruik of maak nie;

(b) hom op 'n onweloweglike, onbetaamlike aanstootlike of kyfagtige wyse gedra nie;

(2) Any person who contravenes or fails to comply with any provision of subsection (1) shall be guilty of an offence.

Circumstances in which motor vehicle presumed to be a public motor vehicle

96. (1) If in any prosecution under this Act it is proved that a person has conveyed passengers or goods in a motor vehicle on a public road, it shall be presumed, until the contrary is proved that he so conveyed such passengers or goods for hire or reward.

(2) Where a certificate of fitness is in force in respect of a motor vehicle, such vehicle shall be presumed, until the contrary is proved, to be a public motor vehicle.

Duty of driver, conductor and passenger in relation to public motor vehicle generally

97. (1) It shall be the duty of the driver or, if there is a conductor, of the conductor of a public bus (other than a public bus used exclusively for the conveyance of school children) whenever such bus contains the number of passengers which it is permitted to carry in terms of the certificate of fitness for such bus, to exhibit a notice board with the word "FULL" and "VOL" in a conspicuous position thereon and to remove such notice board as soon as the number of passengers falls below the number so permitted.

(2) Whenever the notice board bearing the word "FULL" and "VOL" is being exhibited in terms of subsection (1), no person, other, than a police officer, the owner of the public bus or any person acting in the execution of his duties in relation to the public bus, shall mount or enter such bus.

(3) Any person who enters a public bus contrary to the provisions of subsection (2) shall immediately leave such bus when requested to do so by the driver or conductor thereof.

(4) The driver or conductor of a public bus shall not permit any person to mount or alight, and no person shall mount or alight from such bus while it is in motion.

(5) The driver of a public bus shall not permit any person to be in front of him or permit any passenger to be beside him while such bus is in motion unless such passenger is seated on a separate seat.

(6) The driver or conductor of a public bus shall not allow any goods to be placed in such bus in any passage way or in such position as to obstruct or impede full and free access to any entrance or exit of such bus or in such manner as to interfere with the reasonable comfort or convenience of, or to constitute a source of danger to, any person in such bus.

(7) Any person who is requested by the driver or conductor of a public bus to move any goods in order to comply with the requirements of subsection (6), shall immediately so move such goods.

(8) The driver or, if there is a conductor, the conductor of a public bus shall ensure that at least two means of exit are at all times kept unobstructed in such bus.

(9) No person shall, whilst travelling in or upon a public bus—

(a) use obscene, indecent, offensive or quarrelsome language or gestures;

(b) behave in an obscene, indecent, offensive or quarrelsome manner;

(c) hom op enige wyse opsetlik met die redelike gerief of gemak van die passasiers in of op sodanige bus bemoei nie;

(d) die bestuurder of kondukteur van sodanige bus by die uitvoering van sy pligte opsetlik hinder of belemmer nie;

(e) sodanige bus opsetlik beskadig nie; of

(f) op enige deel van of uit sodanige bus spoeg nie.

(10) Niemand mag 'n persoon wat jonger as 17 jaar is, as kondukteur op 'n openbare bus in diens hê of so iemand toelaat om as 'n kondukteur daarop op te tree nie.

(11) Iemand wat van 'n openbare bus gebruik maak, moet elke wettige opdrag van die kondukteur of bestuurder van sodanige bus, insluitende 'n opdrag met betrekking tot die sitplek in sodanige bus waarop so iemand sit, gehoorsaam en moet sy naam en adres aan sodanige bestuurder of kondukteur verstrek indien hy op redelike gronde daarom gevra word.

(12) Die bestuurder van 'n openbare motorvoertuig wat passasiers vervoer, moet, wanneer hy 'n spooroorweg nader, sodanige voertuig binne 15 meter maar nie nader nie as vyf meter vanaf die naaste spoorstaaf van sodanige oorweg tot stilstand bring en, terwyl hy aldus stilhou, moet hy luister en albei rigtings langs sodanige spoor kyk om te sien of 'n trein aankom en of daar seine is wat die nadering van 'n trein aandui en hy mag nie aanry voordat hy vasgestel het dat dit veilig is om dit te doen nie: Met dien verstande dat die bepalings van hierdie subartikel nie van toepassing is as die pad- of spoorverkeer by sodanige oorweg gereël word deur slagbome, hekke of seine wat deur 'n persoon by sodanige oorweg beheer word.

(13) Iedereen, i. e. uitende die bestuurder of kondukteur van 'n openbare motorvoertuig, wat enige bepaling van hierdie artikel of enige versoek of opdrag daarkragtens oortree of versuim om daaraan te voldoen, is skuldig aan 'n misdryf.

HOOFSTUK 5

PADVERKEERSTEKENS EN ALGEMENE SNELHEIDSGRENS

Bevoegdheid van Uitvoerende Raads lid om padverkeerstekens voor te skryf

98. Behoudens die bepalings van hierdie Wet kan die Uitvoerende Raads lid van tyd tot tyd, ten einde die gebruik van 'n openbare pad of 'n gedeelte van sodanige pad deur verkeer in die algemeen of enige besondere klas van verkeer te verbied, te beperk, te reël en te beheer, of vir die doel om enige openbare pad of 'n gedeelte daarvan as 'n openbare pad van 'n besondere klas aan te wys, die tekens, seine, merke of ander middels (wat as padverkeerstekens bekend staan) voorskryf asook hul betekenis en die voorwaardes en omstandighede waaronder 'n padverkeersteken op 'n openbare pad vertoon mag word, wat hy dienstik ag.

Bevoegdheid om padverkeerstekens te toon

99. (1) Die Uitvoerende Raads lid of 'n persoon in die diens van die Regering van KaNgwane wat hy in die algemeen of in die besonder daartoe magtig, kan ten opsigte van enige openbare pad, die padverkeerstekens wat hy of sodanige persoon dienstig ag op die voorgeskrewe wyse laat vertoon of toelaat dat dit vertoon word.

(2) Die Administrasie van die Suid-Afrikaanse Spoorweë en Hawens of 'n persoon in sy diens wat hy of in die algemeen of in die besonder daartoe magtig, kan, ten opsigte van enige spooroorweg op enige openbare pad en onder sy jurisdiksie, die padverkeerstekens wat sodanige Administrasie of persoon dienstig ag, op die voorgeskrewe wyse vertoon of laat vertoon.

(c) wilfully interfere in any way with the reasonable comfort or convenience of the passengers in or upon such bus;

(d) wilfully obstruct or impede the driver or conductor of such bus in the performance of his duties;

(e) wilfully damage such bus; or

(f) spit upon any part of or from such bus.

(10) No person shall employ any person who is less than 17 years of age as a conductor or permit any such person to act as a conductor on a public bus.

(11) A person making use of a public bus shall obey every lawful instruction of the conductor or driver of such bus, including a direction as to what seat in such bus such person shall occupy and shall furnish his name and address to such driver or conductor if requested on reasonable grounds to do so.

(12) The driver of a public motor vehicle which is carrying passengers shall, upon approaching any railway level crossing, stop such vehicle within 15 metres but not less than five metres from the nearest rail of such crossing and while so stopped shall listen and shall look in both directions along such rail for any approaching train and for signals indicating the approach of a train and shall not proceed until he has ascertained that it is safe to do so: Provided that the provisions of this subsection shall not apply if the road or rail traffic at such crossing is regulated by booms, gates or signals controlled by any person at such crossing.

(13) Any person, including the driver or conductor of a public motor vehicle, who contravenes or fails to comply with any provision of this section of any request or direction in terms thereof, shall be guilty of an offence.

CHAPTER 5

ROAD TRAFFIC SIGNS AND GENERAL SPEED LIMIT

Power of Councillor to prescribed road traffic signs

98. Subject to the provisions of this Act, the Councillor may from time to time, for the purpose of prohibiting or restricting or regulating and controlling the use of a public road or any section of such a road by traffic generally or any particular class of traffic or for the purpose of allotting any public road or a section thereof as a public road of a particular class, prescribe such signs, signals, markings or other devices (to be known as road traffic signs), their significance, and the conditions and circumstances under which any road traffic sign may be displayed on a public road as he may deem expedient.

Authority to display road traffic signs

99. (1) The Councillor or any person in the employ of the Government of KaNgwane authorised thereto by the Councillor, either generally or specifically, may, in respect of any public road, cause or permit to be displayed in the prescribed manner such road traffic signs as he or such person may deem expedient.

(2) The South African Railways and Harbours Administration or any person in its employ authorised thereto by it, either generally or specifically may, in respect of any railway level crossing on a public road and under its jurisdiction, cause or permit to be displayed, in the prescribed manner, such road traffic signs as such Administration or person may deem expedient.

(3) In die omstandighede en onderworpe aan die voorwaardes en reëlings wat bepaal word deur die Uitvoerende Raadslid, kan skoliere of studente in patrollies (wat as skolierepatrollies bekend staan) georganiseer word ten einde op die voorgeskrewe wyse 'n toepaslike padverkeersteken te vertoon om die veiligheid te verseker van skoliere of studente wat 'n openbare pad oorstek.

(4) Die Uitvoerende Raadslid kan, onderworpe aan die voorwaardes wat hy dienstig ag, enige vereniging of klub magtig om enige padverkeerstekens op 'n openbare pad in subartikel (1) genoem te vertoon en sodanige vereniging of klub kan daarna, op die voorgeskrewe wyse, 'n wapen of ander teken van die vereniging of klub tesame met sodanige padverkeerstekens vertoon.

(5) Ondanks andersluidende bepalings in hierdie artikel vervat, kan die Uitvoerende Raadslid die Administrasie van Suid-Afrikaanse Spoorweë en Hawens, ten opsigte van enige spooroorweg in subartikel (2) genoem, gelas om 'n padverkeersteken te vertoon of te verwyder en, indien sodanige Administrasie in gebreke bly om dit te doen, kan die Uitvoerende Raadslid of iemand deur hom daartoe magtig, sodanige teken laat vertoon of laat verwyder, na gelang van die geval, en die Uitvoerende Raadslid verhaal die koste daarvan op sodanige Administrasie.

(6) 'n Padverkeersteken wat by die inwerkingtreding van hierdie Wet op 'n openbare pad ingevolge 'n herroepe wet vertoon word en wat ooreenkom met 'n padverkeersteken in subartikel (1) genoem word geag ingevolge hierdie Hoofstuk op sodanige pad vertoon te wees.

(7) Iemand wat nie ingevolge hierdie artikel daartoe gemagtig is nie, mag nie enige padverkeerstekens op 'n openbare pad vertoon, toelaat dat dit vertoon of verwyder of toelaat dat dit verwyder word nie.

(8) Iedereen wat die bepalings van subartikel (7) oortree of versuim om daaraan te voldoen, is skuldig aan 'n misdryf.

(9) Die Uitvoerende Raadslid kan, by skriftelike kennisgewing, van die eienaar of okkupeerder van grond waarop 'n padverkeersteken of ander ding wat na 'n padverkeersteken lyk, vertoon word, of waarop enige ding vertoon word wat 'n padverkeersteken onsigbaar maak of die doeltreffendheid daarvan belemmer, vereis om sodanige teken of ding binne 'n vermelde tydperk te verwyder en, indien sodanige eienaar of okkupeerder in gebreke bly om aan sodanige kennisgewing gehoor te gee, is hy skuldig aan 'n misdryf en kan die Uitvoerende Raadslid sodanige teken of ander ding laat verwyder.

(10) Ondanks andersluidende bepalings in hierdie artikel vervat, kan die Uitvoerende Raadslid, onderworpe aan die voorwaardes wat hy dienstig ag, enige persoon magtig om op 'n openbare pad enige teken, sein, merk of middel te vertoon ten einde die geskiktheid daarvan as 'n padverkeersteken vas te stel.

(11) Iedereen wat enige padverkeersteken of enige teken, sein, merk of middel in subartikel (10) genoem, wat ingevolge hierdie Hoofstuk vertoon word of geag word vertoon te wees, verwyder of opsetlik of nalatig beskadig of wat, sonder behoorlike magtiging, die posisie of inskripsie, letterwerk, kleur of merk daarop verander, is skuldig aan 'n misdryf.

Versuim om padverkeersteken te gehoorsaam

100. (1) Behoudens die bepalings van subartikel (3) is iedereen wat versuim om aan 'n voorskrif van 'n padverkeersteken wat op die voorgeskrewe wyse vertoon te word, te voldoen, tensy anders deur 'n polisiebeampte gelas, skuldig aan 'n misdryf.

(3) In such circumstances and subject to such conditions and arrangement as may be determined by the Councillor, scholars or students may be organised into patrols (to be known as scholar patrols) for the purpose of displaying, in the prescribed manner, an appropriate road traffic sign for the purpose of ensuring the safety of any scholars or students crossing a public road.

(4) The Councillor may, subject to such conditions as he may deem expedient, authorise any association or club to display any road traffic signs on any public road referred to in subsection (1), and any such association or club may thereupon in the prescribed manner, display a badge or other token of the association or club in conjunction with any such road traffic sign.

(5) Notwithstanding anything to the contrary contained in this section, the Councillor may direct the South African Railways and Harbours Administration, in respect of any railway level crossing referred to in subsection (2), to display or to remove any road traffic sign and if such Administration fails to do so, the Councillor or any person authorised thereto by him may cause such sign to be displayed or to be removed, as the case may be, and the Councillor shall recover the cost thereof from such Administration.

(6) Any road traffic sign displayed on a public road at the commencement of this Act in terms of any repealed law shall be deemed to be displayed on such road in terms of this Chapter.

(7) No person, who is not authorised in terms of this section thereto shall display or permit to be displayed or removed any road traffic sign on a public road.

(8) Any person who contravenes or fails to comply with the provisions of subsection (7) shall be guilty of an offence.

(9) The Councillor may, by notice in writing, require the owner or occupier of any land on which any road traffic sign or other thing resembling a road traffic sign is displayed or on which anything is displayed which hides from view or interferes with the effectiveness of any road traffic sign, to remove such sign or thing within a stated period and, if such owner or occupier fails to comply with such notice he shall be guilty of an offence and the Councillor may cause such sign or other thing to be removed.

(10) Notwithstanding anything to the contrary contained in this section, the Councillor may, subject to such conditions as he may deem expedient, authorise any person to display on a public road any sign, signal, marking or device for the purpose of ascertaining the suitability thereof as a road sign.

(11) Any person who removes or wilfully or negligently damages or, without proper authority, alters the position or any inscription, lettering, colour or design of any road traffic sign, or any sign signal, marking or device referred to in subsection (10), displayed or deemed to be displayed in terms of this Chapter, shall be guilty of an offence.

Failure to obey a road traffic sign

100. (1) Subject to the provisions of subsection (3), any person who, unless otherwise directed by a police officer, fails to comply with any direction conveyed by a road traffic sign displayed in the prescribed manner, shall be guilty of an offence.

(2) By 'n vervolging vir 'n oortreding van of versuim om te voldoen aan die bepalings van subartikel (1), word daar vermoed totdat die teendeel bewys word, dat die padverkeersterken deur die bevoegde owerheid ingevolge die bevoegdheid aan hom deur of kragtens hierdie Wet verleen en ooreenkomstig die bepalings van hierdie Wet vertoon is.

(3) Die bepalings van subartikel (1) is nie van toepassing nie ten opsigte van 'n brandbestrydingsvoertuig, 'n ambulans of 'n voertuig wat deur 'n polisiebeampte in die uitvoering van sy pligte bestuur word, terwyl dit op 'n openbare pad met behoorlike inagneming van die veiligheid van ander verkeer bestuur word: Met dien verstande dat 'n brandbestrydingsvoertuig of 'n ambulans met 'n toestel wat 'n voorgeskrewe klank kan afgee of 'n klok toegerus moet wees en sodanige toestel of klok aanhoudend geloei of gelui moet word terwyl daardie brandbestrydingsvoertuig of ambulans aldus met verontagsaming van 'n padverkeersterken bestuur word.

Algemene snelheidsgrens in beboude gebied

101. (1) Tensy 'n toepaslike padverkeersterken vertoon word wat anders aandui, is elke openbare pad of gedeelte daarvan in 'n stedelike gebied onderworpe aan 'n algemene snelheidsgrens van 60 kilometer per uur en niemand mag 'n voertuig vinniger op enige sodanige pad of gedeelte daarvan bestuur nie.

(2) Behoudens die bepalings van subartikel (3), is iedereen wat die bepalings van subartikel (1) oortree of versuim om daaraan te voldoen, skuldig aan 'n misdryf.

(3) Die bepalings van subartikel (1) is nie van toepassing waar 'n persoon nie redelik bewus kon gewees het dat hy op 'n openbare pad of gedeelte daarvan in 'n stedelike gebied was nie.

Algemene snelheidsgrens buite beboude gebied

102. (1) Behalwe waar 'n toepaslike padverkeersterken vertoon word wat anders aandui mag niemand buite 'n stedelike gebied op 'n openbare pad of gedeelte daarvan 'n voertuig bestuur teen 'n hoër snelheid as 90 kilometer per uur nie.

(2) Iedereen wat die bepalings van subartikel (1) oortree of versuim om daaraan te voldoen, is skuldig aan 'n misdryf.

Vrystelling van algemene snelheidsgrense

103. Die bepalings van artikels 101 en 102 is nie ten opsigte van 'n brandbestrydingsvoertuig, 'n ambulans of 'n voertuig wat deur 'n polisiebeampte in die uitvoering van sy pligte bestuur word, van toepassing nie terwyl dit op 'n openbare pad met behoorlike inagneming van die veiligheid van ander verkeer bestuur word: Met dien verstande dat 'n brandbestrydingsvoertuig of 'n ambulans met 'n toestel wat 'n voorgeskrewe klank kan afgee of 'n klok toegerus moet wees en sodanige toestel of klok aanhoudend geloei of gelui moet word terwyl daardie brandbestrydingsvoertuig of ambulans aldus met verontagsaming van daardie bepalings bestuur word.

Bevoegdheid van Uitvoerende Raads lid om snelheidsgrens vir verskillende klasse voertuie voor te skryf

104. (1) Ondanks andersluidende bepalings in hierdie Hoofstuk vervat, kan die Uitvoerende Raads lid 'n snelheidsgrens vir enige besondere klas voertuig voorskryf en niemand mag enige sodanige klas voertuig vinniger op 'n openbare pad bestuur nie.

(2) Iedereen wat die bepalings van subartikel (1) oortree of versuim om daaraan te voldoen, is skuldig aan 'n misdryf.

(2) In any prosecution for a contravention of or a failure to comply with the provisions of subsection (1), it shall be presumed, until the contrary is proved, that the road traffic sign was displayed by the proper authority pursuant to the powers given to it by or under this Act and in accordance with the provisions of this Act.

(3) The provisions of subsection (1) shall not apply in respect of a fire-fighting vehicle, an ambulance or a vehicle driven by a police officer in the execution of his duties, while it is being driven on a public road with due regard to the safety of other traffic: Provided that a fire-fighting vehicle or an ambulance shall be fitted with a device capable of emitting a prescribed sound or a bell and such device or bell shall be constantly sounded while that fire-fighting vehicle or ambulance is so driven in disregard of a road traffic sign.

General speed limit inside built-up area

101. (1) Unless an appropriate road traffic sign is displayed to the contrary, every public road or portion thereof within a built-up area shall be subject to a general speed limit of 60 kilometres per hour and no person shall drive a vehicle on any such road or section thereof in excess of such speed.

(2) Subject to the provisions of subsection (3), any person who contravenes or fails to comply with the provisions of subsection (1) shall be guilty of an offence.

(3) The provisions of subsection (1) shall not apply where a person could not reasonably have been aware that he was on a public road or section thereof within an built-up area.

General Speed limit outside built-up area

102. (1) Unless an appropriate road traffic sign is displayed to the contrary, no person shall drive a motor vehicle on a public road or section thereof outside an built-up area at a speed in excess of 90 kilometres per hour.

(2) Any person who contravenes or fails to comply with the provisions of subsection (1) shall be guilty of an offence.

Exemption from general speed limits

103. The provisions of sections 101 and 102 shall not apply in respect of a fire-fighting vehicle, an ambulance or a vehicle driven by a police officer in the execution of his duties, while it is being driven on a public road with due regard to the safety of other traffic: Provided that a fire-fighting vehicle or an ambulance shall be fitted with a device capable of emitting a prescribed sound or a bell and such device or bell shall be constantly sounded while that fire-fighting vehicle or ambulance is so driven in disregard of those provisions.

Power of Councillor to prescribe speed limit for different classes of vehicles

104. (1) Notwithstanding anything to the contrary contained in this Chapter, the Councillor may prescribe a speed limit for any particular class of vehicle in excess of which no person shall drive a vehicle of any such class on a public road.

(2) Any person who contravenes or fails to comply with the provisions of subsection (1) shall be guilty of an offence.

HOOFSTUK 6**PADREËLS****Voertuig moet aan linkerkant van ryvlak bestuur word**

105. Iedereen wat 'n voertuig op 'n openbare pad bestuur, moet aan die linkerkant van die ryvlak bestuur en, waar die ryvlak breed genoeg is, op so 'n wyse dat hy nie op daardie helfte van die ryvlak aan sy regterkant oorgaan nie: Met dien verstande dat daar aldus oorgestaan kan word—

(a) waar dit gedoen kan word sonder om ander verkeer of eiendom wat daarop is of mag wees te belemmer of in gevaar te bring, en as dit nie deur 'n padverkeersteken verbied word nie; of

(b) ter nakoming van 'n opdrag van 'n polisiebeampte.

Bestuur op verdeelde openbare pad

106. (1) Wanneer ook al enige openbare pad in twee of meer ryvlakke verdeel is deur middel van 'n tussenruimte of deur 'n fisiese versperring of 'n skeidingstrook wat so aangelê is dat dit 'n hindernis vir voertuigverkeer is, mag niemand 'n voertuig op sodanige openbare pad bestuur nie behalwe op die linkerkantse ryvlak, tensy hy deur middel van 'n toepaslike padverkeersteken of deur 'n polisiebeampte gelas of toegelaat word om 'n ander ryvlak te gebruik.

(2) Niemand mag 'n voertuig op, oor, deur of binne enige tussenruimte, versperring of strook in subartikel (1) genoem, bestuur nie, uitgesonderd deur 'n opening in sodanige ruimte, versperring of strook of by 'n oorgang of kruising: Met dien verstande dat niemand deur sodanige opening by enige sodanige oorgang of kruising aldus mag bestuur waar sodanige bestuur deur 'n toepaslike padverkeersteken of polisiebeampte verbied word nie: Met dien verstande voorts dat die bepalings van hierdie subartikel nie op 'n polisiebeampte in die uitvoering van sy pligte van toepassing is nie.

Verbystek van voertuig

107. (1) Behoudens die bepalings van subartikels (2) en (4) en van artikel 105 moet die bestuurder van 'n voertuig wat 'n ander voertuig wil verbystek wat op 'n openbare pad in dieselfde rigting gaan aan die regterkant daarvan op 'n veilige afstand verbystek en mag hy nie weer op die linkerkant van die ryvlak bestuur totdat hy veilig by die voertuig wat aldus verbystek word, verby is nie: Met dien verstande dat, in die omstandighede soos hierbo vermeld, aan die linkerkant van sodanige voertuig verbystek mag word as die bestuurder van die verbystekende voertuig dit met veiligheid vir homself en vir ander verkeer of eiendom wat op sodanige pad is of wees, kan doen en—

(a) die voertuig wat verbygestek word, besig is om regs te draai of die bestuurder daarvan sy voorneme te kenne gegee het om regs te draai;

(b) sodanige pad 'n openbare pad in 'n stedelike gebied is en beperk is tot voertuie wat in een rigting beweeg en die ryvlak breed genoeg is vir twee of meer rye bewegende voertuie;

(c) sodanige pad 'n openbare pad in 'n beboude gebied is en die ryvlak breed genoeg is vir twee of meer rye bewegende voertuie wat in elke rigting beweeg;

(d) die ryvlak van sodanige pad beperk is tot voertuie wat in een rigting beweeg en deur toepaslike padverkeerstekens in verkeersbane ingedeel is; of

(e) hy ter nakoming van die opdrag van 'n polisiebeampte bestuur of in verkeer bestuur wat in die algemeen deur sodanige beampte gereël word, en ooreenkomstig sodanige reëling;

en daar in geen geval verbygestek mag word soos in die voorafgaande paragrawe genoem, deur op die skouers of op die soom van die betrokke openbare pad te bestuur.

CHAPTER 6**RULES OF THE ROAD****Vehicle to be driven on left side of roadway**

105. Any person driving a vehicle on a public road shall drive on the left side of the roadway and, where the roadway is of sufficient width, in such manner as not to encroach on that half of the roadway to his right: Provided that such encroachment shall be permissible—

(a) where it can be done without obstructing or endangering other traffic or property which is or may be on such roadway and it is not prohibited by a road traffic sign; or

(b) in compliance with a direction of a police officer.

Driving on divided public road

106. (1) Whenever any public road has been divided into two or more roadways by means of an intervening space or by a physical barrier or dividing section so constructed as to impede vehicular traffic, no person shall drive a vehicle upon such public road except upon the left-hand roadway unless directed or permitted by an appropriate road traffic sign or a police officer to use another roadway.

(2) No person shall drive a vehicle on, over, across or within any dividing space, barrier or section referred to in subsection (1) except through an opening in such space, barrier or section or at a cross-over or intersection: Provided that no person shall so drive through any such opening or at any such cross-over or intersection where such driving is prohibited by an appropriate road traffic sign or a police officer: Provided further that the provisions of this subsection shall not apply to a police officer in the execution of his duties.

Passing of vehicles

107. (1) Subject to the provisions of subsections (2) and (4) and of section 105, the driver of a vehicle intending to pass any other vehicle proceeding in the same direction on a public road shall pass to the right thereof at a safe distance and shall not again drive on the left side of the roadway until safely clear of the vehicle so passed: Provided that in the circumstances as aforesaid, passing to the left of such vehicle shall be permissible if the person driving the passing vehicle can do so with safety to himself and other traffic or property which is or may be on such road and—

(a) the vehicle being passed is turning to its right or the driver thereof has signalled his intention of turning to his right;

(b) such road is a public road in a built-up area and is restricted to vehicles moving in one direction, and the roadway is of sufficient width for two or more lines of moving vehicles;

(c) such road is a public road in a built-up area and the roadway is of sufficient width for two or more lines of moving vehicles moving in each direction;

(d) the roadway of such road is restricted to vehicles moving in one direction and is divided into traffic lanes by appropriate road traffic signs; or

(e) he is driving in compliance with the direction of a police officer or in traffic which is under the general direction of such officer, and in accordance with such direction;

and in no event shall any passing as mentioned in the foregoing paragraphs, be done by driving on the shoulders of the roadway or on the verge of the public road.

(2) Die bestuurder van 'n voertuig mag nie ander verkeer wat op 'n openbare pad in dieselfde rigting gaan, verbystek nie wanneer hy die kruin van 'n bult, of 'n draai nader of enige ander plek nader waar sy uitsig so beperk is dat so 'n verbystek 'n gevaar kan skep met betrekking tot ander verkeer wat miskien vanaf die teenoorgestelde rigting mag nader, tensy—

(a) hy dit kan doen sonder om op die regterkant van die ryvlak oor te gaan; of

(b) die ryvlak van sodanige pad beperk is tot voertuig wat in een rigting beweeg.

(3) Die bestuurder van 'n voertuig op 'n openbare pad moet uitgesonderd in die omstandighede in die voorbehoedsbepaling van subartikel (1) genoem, wanneer hy bewus word van ander verkeer wat in dieselfde rigting gaan en wat sy voertuig wil verbystek, met sy voertuig so na aan die linkerkant van die ryvlak ry as wat moontlik is sonder om homself of ander verkeer of eiendom op die ryvlak in gevaar te bring en hy mag nie die vaart van sy voertuig versnel totdat die ander voertuig verbygestek het nie.

(4) Wanneer hy op die punt staan om naderende verkeer verby te steek, moet die bestuurder van 'n voertuig op 'n openbare pad sorg dat die voertuig wat hy bestuur nie op die ryvlak aan sy regterkant oorgaan op 'n wyse wat sodanige naderende verkeer belemmer of in gevaar bring nie.

(5) Die bestuurder van 'n voertuig wat 'n stilstaande bus op 'n openbare pad wil verbystek, moet dit doen met behoorlike inagneming van die veiligheid van persone wat sodanige bus nader of verlaat of dit miskien mag nader of verlaat.

Oorsteek of binnegaan van openbare pad of verkeersbaan

108. (1) Die bestuurder van 'n voertuig mag nie 'n openbare pad oorsteek nie, tensy sodanige pad oor 'n lang genoeg afstand vry is van bewegende verkeer sodat hy sodanige pad kan oorsteek sonder om sodanige verkeer te belemmer of in gevaar te bring.

(2) Die bestuurder van 'n voertuig mag nie 'n openbare pad binnegaan nie, tensy hy dit met veiligheid vir homself en vir andere kan doen.

(3) Die bestuurder van 'n voertuig op 'n openbare pad wat deur toepaslike padverkeerstekens in verkeersbane ingedeel is, mag nie van die een baan in 'n ander baan draai of dit oorsteek nie, tensy hy dit kan doen sonder om ander verkeer te belemmer of in gevaar te bring.

Bestuurseine

109. Die bestuurder van 'n voertuig op 'n openbare pad wat van voorneme is om sodanige voertuig tot stilstand te bring of skielik die vaart daarvan te verminder of om sodanige voertuig na links of na regs te draai of om sodanige motorvoertuig na links of na regs te draai, moet, uitgesonderd in 'n noodgeval wanneer daar nie genoeg tyd is nie, 'n opvallende sein op die voorgeskrewe wyse van sodanige voorneme gee, wat sigbaar is vir 'n persoon wat hom van voor, of van agter of van die kant nader, en wat lank genoeg duur om sodanige persoon van sodanige voorneme te waarsku.

Ryvoorrang by sekere padaansluitings

110. Die bestuurder van 'n voertuig op 'n openbare pad moet, wanneer hy enige deel van 'n openbare pad wil binnegaan wat 'n aansluiting van twee of meer openbare paaie uitmaak en waar voertuigverkeer vereis word om rondom 'n verkeerseiland in sodanige aansluiting te beweeg, ryvoorrang verleen aan alle voertuigverkeer wat van sy regterkant in sodanige aansluiting nader, tensy sy ingang tot sodanige aansluiting beheer word deur 'n opdrag gegee deur 'n polisiebeampte of 'n voorskrif aangedui deur 'n padverkeersteken wat van hom 'n ander optrede vereis.

(2) The driver of a vehicle shall not pass other traffic proceeding in the same direction on a public road when he is approaching the summit of a rise, a curve, or any other place where his view is so restricted that any such passing could create a hazard in relation to other traffic which might approach from the opposite direction, unless—

(a) he can do so without encroaching on the right-hand side of the roadway; or

(b) the roadway of such road is restricted to vehicles moving in one direction.

(3) The driver of a vehicle on a public road shall, except in the circumstances referred to in the proviso to subsection (1), upon becoming aware of other traffic proceeding in the same direction and wishing to pass his vehicle, cause his vehicle to travel as near to the left edge of the roadway as is possible without endangering himself or other traffic or property on the roadway and shall not accelerate his vehicle until the other vehicle has passed.

(4) When about to pass on-coming traffic, the driver of a vehicle on a public road shall ensure that the vehicle driven by him does not encroach on the roadway to his right in such manner as may obstruct or endanger such oncoming traffic.

(5) The driver of a vehicle intending to pass a stationary bus on a public road shall do so with due care of the safety of persons who are approaching or leaving or may approach or leave such bus.

Crossing or entering public road or traffic lane

108. (1) The driver of a vehicle shall not cross a public road unless such road is clear of moving traffic for a sufficient distance to allow him to cross such road without obstructing or endangering any such traffic.

(2) The driver of a vehicle shall not enter a public road unless he can do so with safety to himself and others.

(3) The driver of a vehicle on a public road divided into traffic lanes by appropriate road traffic signs shall not turn from one lane into or across another lane unless he can do so without obstructing or endangering other traffic.

Driving signals

109. The driver of a vehicle on a public road, who intends to stop such vehicle or reduce suddenly the speed thereof or to turn such vehicle to the left or to the right, shall, except in the case of an emergency when time does not permit, give a conspicuous signal, in the prescribed manner, of such intention, visible to any person approaching him from the front or from the rear, or from the side, and of a duration sufficient to warn any such person of such intention.

Right of way at certain road junctions

110. The driver of a vehicle on a public road shall, when he intends entering any section of a public road which constitutes a junction of two or more public roads where vehicular traffic is required to move around a traffic island within such junction, yield the right of way to all vehicular traffic approaching from his right within such junction, unless his entry into such junction is controlled by an instruction given by a police officer or by a direction conveyed by a road traffic sign requiring him to act differently.

Prosedure wanneer gedraai word

111. (1) Die bestuurder van 'n voertuig op 'n openbare pad wat links wil draai, moet, met behoorlike inagneming van die bepalings van artikel 110, sy voorneme om te draai op die voorgeskrewe wyse te kenne gee voordat hy die punt bereik waar hy wil draai en moet sy voertuig tot so na aan die linkerkant van die pad waarop hy reis, stuur as wat omstandighede toelaat en moet die draai met die nodige sorg uitvoer en by die verkeersstroom aansluit wat op daardie tydstop met die openbare pad langs gaan waarin hy wil indraai of wat sodanige pad nader of binnekom.

(2) Die bestuurder van 'n voertuig op 'n openbare pad wat regs wil draai, moet, met behoorlike inagneming van die bepalings van artikel 110, sy voorneme om te draai op die voorgeskrewe wyse te kenne gee voordat hy die punt bereik waar hy wil draai en mag nie aldus draai nie, tensy hy dit kan doen sonder om ander verkeer te belemmer of in gevaar te bring en—

(a) as hy 'n voertuig op die ryvlak van 'n openbare pad bestuur wat vir verkeer in albei rigtings bedoel is—

(i) moet hy vir sover as wat omstandighede dit toelaat sy voertuig stuur tot onmiddellik links van die middellyn van die ryvlak waarop hy reis; en

(ii) waar die draai by 'n kruising is, mag hy nie op die regterhelfte van die ryvlak waarin of waaruit hy wil draai, oorgaan nie behalwe binne die kruising self, maar moet hy in elk geval links na enige verkeerseiland in sodanige kruising verbystek of aan die voorskrif aangedui deur 'n toepaslike padverkeersteken voldoen; of

(b) as hy 'n voertuig op die ryvlak van 'n openbare pad bestuur wat vir verkeer net in een rigting bedoel is—

(i) moet hy sodanige voertuig tot so na aan die regterkant van die ryvlak stuur as wat omstandighede toelaat; en

(ii) waar die draai by 'n kruising is, mag hy nie op die regterhelfte van die ryvlak waarin hy wil indraai, oorgaan nie behalwe binne die kruising self, maar moet hy in elke geval aan die linkerkant van enige verkeerseiland in sodanige kruising verbystek of aan die voorskrif aangedui deur 'n toepaslike padverkeersteken voldoen: Met dien verstande dat waar sodanige draai gemaak gaan word in 'n ryvlak in wat vir verkeer net in een rigting bedoel is, hy op die regterhelfte van daardie ryvlak kan oorgaan.

Die sleep van voertuie

112. Niemand mag 'n voertuig, wat 'n ander voertuig sleep, op 'n openbare pad gebruik nie—

(a) tensy die sleeptou of -ketting of ander verbindingsstoelsoosel so aangebring is dat die afstand tussen die twee voertuie hoogstens 3,5 m is;

(b) tensy die voertuig wat gesleep word, stewig vasgemaak is aan die voertuig wat dit sleep en onder behoorlike beheer is;

(c) tensy die verbindingsmiddel tussen die twee voertuie vir ander gebruikers van sodanige openbare pad maklik waarneembaar gemaak is: Met dien verstande dat die bepalings van hierdie paragraaf nie van toepassing is waar die gesleepte voertuig 'n sleepwa is of waar die afstand tussen die twee voertuie hoogstens 1,8 m is nie;

(d) tensy daar iemand in beheer van die stuurapparaat van die gesleepte voertuig is, waar sodanige gesleepte voertuig 'n ander motorvoertuig as 'n sleepwa is, en so iemand 'n lisensie hou wat aan hom die reg verleen om die klas voertuig wat gesleep word, te bestuur of 'n lisensie hou wat hom magtig om 'n voertuig te bestuur van die klas in artikel 57 (1) (h) genoem: Met dien verstande dat die bepalings van hierdie paragraaf nie van toepassing is

Procedure when turning

111. (1) The driver of a vehicle on a public road who desires to turn to the left, shall, with due regard to the provisions of section 110, before reaching the point at which he intends to turn, indicate in the prescribed manner his intention to turn and shall steer his vehicle as near to the left side of the roadway on which he is travelling as circumstances may permit and shall make such turn with due care and merge into such traffic stream as may at the time be proceeding along, towards or into the public road into which he desires to turn.

(2) The driver of a vehicle on a public road who desires to turn to the right shall, with due regard of the provisions of section 110, before reaching the point at which he desires to turn, indicate in the prescribed manner his intention to turn and shall not so turn unless he can do so without obstructing or endangering other traffic and—

(a) if he is driving a vehicle on a roadway of a public road where such roadway is intended for traffic in both directions—

(i) he shall steer such vehicle as near as circumstances may permit to the immediate left of the middle of the roadway on which he is travelling; and

(ii) where the turn is at an intersection, he shall not encroach on the right half of the roadway into or out of which he intends to turn, except in the intersection itself but shall in any event pass to the left of any traffic island in such intersection or comply with the direction conveyed by any appropriate road traffic sign; or

(b) if he is driving a vehicle on a roadway of a public road where such roadway is intended for traffic in one direction only—

(i) he shall steer such vehicle as near as circumstances permit to the right side of such roadway; and

(ii) where the turn is at an intersection, he shall not encroach on the right half of the roadway into which he intends to turn, except in the intersection itself but shall in any event pass to the left of any traffic island in such intersection or comply with the direction conveyed by any appropriated road traffic sign: Provided that where such turn is to be made into a roadway intended for traffic in one direction only, he may encroach on the right half of that roadway.

Towing of vehicles

112. No person shall operate on a public road any vehicle which is towing another vehicle—

(a) unless the tow-rope or chain or other connecting appliance is so adjusted that the distance separating the two vehicles does not exceed 3,5 m;

(b) unless the towed vehicle is securely attached to the towing vehicle and is under proper control;

(c) unless the means of connection between the two vehicles has been rendered easily discernible to other users of such public road: Provided that the provisions of this paragraph shall not apply where the towed vehicle is a trailer or where the distance separating the two vehicles does not exceed 1,8 m;

(d) unless there is a person in control of the steering apparatus of the towed vehicle, where such towed vehicle is a motor vehicle other than a trailer, and such person holds a licence entitling him to drive the class of vehicle which is being towed or a licence authorising him to drive a vehicle of the class referred to in section 57 (1) (h): Provided that the provisions of this paragraph shall not

wanneer 'n voertuig op so 'n wyse gesleep word dat sy stuurbare wiel of wiele bokant die grond gedra word of wanneer dit deur middel van 'n stuurslotsleepstang aan die sleepvoertuig verbind is nie;

(e) teen 'n hoër snelheid as 30 km per uur in die geval van 'n motorvoertuig wat 'n ander motorvoertuig, uitgesonderd 'n sleepwa, sleep, tensy die verbindingstoestel 'n sleepstang is;

(f) as die gesleepte voertuig passasiers vervoer, uitgesonderd waar sodanige gesleepte voertuig 'n leunwa is: Met dien verstande dat 'n trekker wat nie ontwerp of in staat is om teen 'n hoër snelheid as 30 km per uur op 'n redelike gelyk pad te loop nie, een sleepwa kan sleep wat passasiers nie vir huur of beloning vervoer nie en as sodanige vervoer nie ingevolge enige ander bepaling van hierdie Wet verbied word nie; of

(g) as die gesleepte voertuig 'n motorvoertuig sonder doeltreffende remme is, tensy die verbindingstoestel 'n sleepstang is.

Stilhou met voertuie

113. Behalwe om 'n ongeluk te vermy of ter nakoming van 'n padverkeersteken of van 'n opdrag van 'n polisie-beampte, of om enige rede buite die beheer van die bestuurder, mag niemand 'n voertuig op die ryvlak van 'n openbare pad tot stilstand bring nie—

(a) langs of regoor 'n uitgraving of versperring op die openbare pad indien ander verkeer daardeur belemmer of in gevaar gebring sal word;

(b) in 'n tunnel of duikweg of op 'n brug of binne 6 m vanaf enige tunnel, duikweg of brug;

(c) in of binne 6 m van die begin of einde van enige gedeelte van sodanige ryvlak waar die normale breedte daarvan om enige rede vernou is;

(d) in stryd met 'n padverkeersteken;

(e) aan die regterkant daarvan met sy voorkant in die rigting van naderende verkeer;

(f) langs of regoor enige ander voertuig op sodanige ryvlak, waar sodanige ryvlak nouer as 9 m is;

(g) binne die spoorwegreserwe by 'n spooroorweg; of

(h) op enige ander plek waar die stilhou met die voertuig 'n gevaar of 'n belemmering vir ander verkeer sou uitmaak of waarskynlik sou uitmaak.

Parkering van voertuie

114. (1) Niemand mag 'n voertuig op 'n openbare pad parkeer nie—

(a) in stryd met 'n padverkeersteken;

(b) op enige plek wat in artikel 113 bepaal word;

(c) aan dieselfde kant as 'n brandkraan binne 'n ruimte begrens deur die middellyn van die ryvlak en lyne reg-hoekig met die middellyn 1,5 m aan weerskante van die brandkraan, as sodanige brandkraan duidelik sigbaar is vir en as sodanig herkenbaar is deur bestuurders van bewegende voertuie of as dit deur middel van 'n toepaslike padverkeersteken aangedui word;

(d) op enige plek waar die voertuig 'n padverkeersteken sal verberg;

(e) op so 'n wyse dat dit op die sypaadje, as daar een is, sal staan nie; of

(f) op so 'n wyse dat dit 'n private openbare voertuigingang na so 'n pad versper nie.

(2) Niemand mag 'n voertuig op enige gedeelte van die ryvlak (uitgesonderd die skouers) van 'n openbare pad buitekant 'n beboude gebied of met enige deel van sodanige voertuig binne 1 m van die rand van sodanige ryvlak parkeer nie uitgesonderd in 'n parkeerplek deur 'n toepaslike padverkeersteken afgemerk.

apply when a vehicle is so towed that its steerable wheel or wheels is or are carried clear off the ground or where the towed vehicle is connected to the towing vehicle by a steering lock tow-bar;

(e) at a speed in excess of the rate of 30 km per hour in the case of a motor vehicle towing another motor vehicle, other than a trailer, unless the connecting appliance is a tow-bar;

(f) if the towed vehicle is conveying passengers, except where such towed vehicle is a semi-trailer: Provided that a tractor not designed for or capable of exceeding a speed of 30 km per hour on a reasonably level road, may tow one trailer conveying passengers, otherwise than for hire of reward, where such conveyance is not prohibited in terms of any other provision of this Act; or

(g) if the towed vehicle is a motor vehicle without efficient brakes unless the connecting appliance is a tow-bar.

Stopping of vehicles

113. Except in order to avoid an accident or in compliance with a road traffic sign or with a direction given by a police officer or for any cause beyond the control of the driver, no person shall stop a vehicle on the roadway of a public road—

(a) alongside or opposite an excavation or obstruction on the public road if other road traffic would be obstructed or endangered by such stopping;

(b) within any tunnel or subway or on any bridge or within 6 m of any tunnel, subway or bridge;

(c) in or within 6 m of the beginning or end of any part of such roadway where the normal width thereof has for any reason been constricted;

(d) in contravention of a road traffic sign;

(e) on the right-hand side thereof facing oncoming traffic;

(f) alongside or opposite any other vehicle on such roadway, where such roadway is less than 9 m wide;

(g) within the railway reserve at a level crossing; or

(h) in any other place where the stopping of the vehicle would or would be likely to constitute a danger or an obstruction to other traffic.

Parking of vehicles

114. (1) No person shall park a vehicle on a public road—

(a) in contravention of any road traffic sign;

(b) in any place specified in section 113;

(c) on the same side as a fire hydrant within an area bounded by the centre line of the roadway and lines at right angles to such centre line 1,5 m on either side of the hydrant, if such hydrant is clearly visible to and recognisable as such by drivers of moving vehicles or if it is indicated by an appropriated road traffic sign;

(d) in any place where the vehicle would obscure any road traffic sign;

(e) in such manner as to encroach upon the sidewalk, if any; or

(f) in such a manner as to obstruct any private or public vehicular entrance to such road.

(2) No person shall park a vehicle on any section of the roadway (excluding the shoulders) of a public road outside an urban area or with any part of such vehicle within 1 m of the edge of such roadway except in a parking place demarcated by an appropriate road traffic sign.

(3) Niemand mag 'n voertuig op die ryvlak van 'n openbare pad binne 'n beboude gebied parkeer nie—

(a) 9 m van sy naderingskant van 'n voetoorgang deur toepaslike padverkeerstekens afgemerk, tensy sodanige parkering deur toepaslike padverkeerstekens veroorloof word;

(b) binne 5 m vanaf 'n kruising;

(c) op of oor die werkmeganisme van 'n robot;

(d) met die buitekant van enige linkerviel van die voertuig meer as 450 mm binne die ryvlak tensy sodanige parkering geskied ooreenkomstig 'n toepaslike padverkeersteken; of

(e) waar die pad nouer as 5,5 m is nie, tensy die betrokke openbare pad beperk is tot voertuie wat in een rigting beweeg en sodanige parkering deur toepaslike padverkeerstekens toegelaat word.

Vrystelling van stilhou en parkeerbepalings

115. Die bepalinge van artikels 113 en 114 is nie van toepassing nie ten opsigte van 'n ambulans, 'n brandbestrydingsvoertuig, 'n voertuig wat deur 'n polisiebeampte in die uitvoering van sy plig gebruik word of 'n voertuig wat in verband met die aanleg of onderhoud van 'n openbare pad of die lewering van elektrisiteit of water of enige ander noodsaaklike openbare diens gebruik word, indien sodanige diens nie behoorlik uitgevoer kan word sonder om sodanige bepalinge te oortree nie.

Verpligte stilhou

116. Die bestuurder van 'n voertuig op 'n openbare pad moet sodanige voertuig tot stilstand bring—

(a) ooreenkomstig 'n voorskrif van 'n padverkeersteken of 'n sein deur 'n polisiebeampte in uniform; of

(b) op versoek of op die sein van 'n persoon wat 'n bees, perd, donkie, muil, skaap, bok, vark of volstruis op sodanige pad lei, ry of aanjaag.

Algemene pligte van bestuurder of passasier van voertuig op openbare pad

117. (1) Niemand wat 'n voertuig op 'n openbare pad het, mag—

(a) sodanige voertuig agteruit laat loop nie, tensy dit met veiligheid gedoen kan word en nie langer of verder as wat vir die veiligheid of redelike gerief van enige insittende van sodanige voertuig of van ander verkeer of sodanige pad nodig is nie;

(b) 'n ander voertuig op 'n korter afstand volg as wat, met inagneming van die snelheid van sodanige ander voertuig en die verkeer op en die toestand van die ryvlak, redelik en verstandig is nie;

(c) iemand toelaat om 'n posisie in of op sodanige voertuig in te neem wat kan verhinder dat die bestuurder daarvan volle beheer oor die bewegings van die voertuig kan uitoefen of 'n aanduiding kan gee van sy voorneme om stil te hou, stadiger te ry of van koers te verander nie;

(d) wanneer hy sodanige voertuig bestuur, iemand toelaat om die stuur- of werkmeganisme van die voertuig beet te kry of om hom daarmee te bemoei nie;

(e) wanneer hy sodanige voertuig bestuur, so 'n posisie inneem dat hy nie volle beheer oor die voertuig het of dat hy nie 'n volle uitsig op die ryvlak en verkeer voor en agter sodanige voertuig het nie;

(f) sodanige voertuig sonder toesig op so 'n pad laat sonder om die rem daaraan op 'n wyse vas trek of enige ander metode aan te wend wat doeltreffend sal verhinder dat die voertuig uit die posisie beweeg waarin dit gelaat is nie;

(3) No person shall park a vehicle on the roadway of a public road within an built-up area—

(a) within 9 m of his approach side of a pedestrian crossing demarcated by appropriate road traffic signs, unless such parking is permitted by appropriated road traffic signs;

(b) within 5 m of any intersection;

(c) upon or over the actuating mechanism of a robot;

(d) with the outside of any left-hand wheel of the vehicle more than 450 mm within the roadway unless such parking is done in conformity with an appropriate road traffic sign; or

(e) which is less than 5,5 m wide unless the public road concerned is restricted to vehicles moving in one direction and such parking is permitted by appropriate road traffic signs.

Exemptions from stopping and parking provisions

115. The provisions of sections 113 and 114 shall not apply in respect of an ambulance, a fire-fighting vehicle, a vehicle used by a police officer in the execution of his duty or a vehicle used on the construction or maintenance of a public road or the supply of electricity or water or any other essential public service, if such service cannot properly be performed without infringing such provisions.

Compulsory stops

116. The driver of a vehicle on a public road shall stop such vehicle—

(a) in compliance with any direction conveyed by a road traffic sign or given by a police officer in uniform; or

(b) at the request or on the signal of a person leading, riding or driving any bovine animal, horse, ass, mule, sheep, goat, pig or ostrich on such road.

General duties of driver or passenger of vehicle on public road

117. (1) No person having a vehicle on a public road, shall—

(a) cause such vehicle to travel backwards unless it can be done in safety and is not done for a greater distance or time than may be necessary for the safety or reasonable convenience of any occupant of that vehicle or of other traffic on such road;

(b) follow another vehicle more closely than is reasonable and prudent having regard to the speed of such other vehicle and the traffic on the conditions of the roadway;

(c) permit any person to occupy any position in or on such vehicle which may prevent the driver thereof from exercising complete control over the movements of the vehicle or signalling his intention of stopping, slowing down or changing direction;

(d) when driving such vehicle, permit any person to take hold of or interfere with the steering or operating mechanism of the vehicle;

(e) when driving such vehicle, occupy such position that he has not complete control over such vehicle or has not a full view of the roadway and traffic ahead and to the rear of such vehicle;

(f) allow such vehicle to remain unattended on such road without so setting its brake or adopting such other method as will effectively prevent the vehicle from moving from the position in which it is left;

(g) as sodanige voertuig aan die kant van so 'n pad geparkeer is, daarmee uit sodanige posisie vertrek nie, tensy hy dit kan doen sonder om bewegende verkeer wat uit die een of die ander rigting nader te hinder en met veiligheid vir homself en andere;

(h) versuim om onmiddellike en absolute ryvoorrang te verleen aan 'n voertuig wat 'n toestel of klok ingevolge artikel 100 (3) laat loei of lui nie;

(i) toelaat dat enige deel van sy liggaam by sodanige voertuig uitsteek terwyl dit op so 'n pad in beweging is nie, behalwe vir die doel om 'n handsein te gee wat hy ingevolge hierdie Wet moet gee of gemagtig is om te gee of tensy hy besig is om sodanige voertuig te ondersoek of te toets;

(j) enige persoon of dier toelaat om op die dak, 'n trap of treeplak van sodanige voertuig te wees terwyl sodanige voertuig in beweging is nie;

(k) die enjin daarvan laat loop of toelaat dat dit loop op so 'n wyse dat rook of dampe afgegee word wat nie afgegee sal word as die enjin in 'n goeie toestand verkeer of doeltreffend loop nie;

(l) die enjin daarvan laat loop of toelaat dat dit loop terwyl die motorvoertuig stilstaan en sonder toesig is nie;

(m) enige petrol of ander vloeibare brandstof of enige olie of ander ontvlambare of aanstootlike stof, as of ander vullis nalatig of opsetlik uit sodanige voertuig op so 'n pad of in lopende water stort of laat stort of toelaat dat dit gestort word nie; of

(n) die enjin daarvan laat loop of toelaat dat dit loop terwyl petrol of ander ontvlambare brandstof in die brandstoftank van sodanige voertuig ingegooi word of sodanige enjin laat aansit of toelaat dat dit aangesit word voordat die petrol of ander ontvlambare brandstof klaar in sodanige voertuig se tank ingegooi en die dop van sodanige brandstoftank teruggeplaas is nie.

(2) Niemand, uitgesonderd die bestuurder, mag die stuur- of werkmeganisme van 'n voertuig beetkry of hom daarmee bemoei terwyl dit op 'n openbare pad in beweging is nie, tensy daar redelikerwys afgelei kan word dat die bestuurder nie langer die voertuig kan bestuur of beheer nie.

(3) Geen passasier in 'n voertuig op 'n openbare pad mag enige deel van sy liggaam by sodanige voertuig laat uitsteek nie.

(4) Niemand mag op of van 'n voertuig op 'n openbare pad op- of afklim nie, tensy die voertuig stilstaan en tensy hy dit kan doen met veiligheid vir homself en vir ander gebruikers van die pad.

(5) Niemand mag 'n voertuig op 'n sypaadjie bestuur, trek of stoot nie: Met dien verstande dat die bepalings van hierdie subartikel nie op 'n kinderwa, 'n rolstoel, 'n kinder-karretjie of 'n kinderspeelvoertuig van toepassing is nie.

Pligte met betrekking tot 'n motorfiets of motordriewiel

118. (1) Niemand mag 'n motorfiets of motordriewiel op 'n openbare pad bestuur nie, tensy sy voete op voetrusse rus wat vir die doel geskik is en, waar die ontwerp van sodanige motorfiets of motordriewiel dit moontlik maak, hy wydsbeen op die saal van sodanige motorfiets of motordriewiel sit.

(2) Niemand mag 'n passasier op 'n motorfiets op 'n openbare pad vervoer nie, tensy sodanige motorfiets 'n enjin het met 'n silinderinhoud van meer as 50 kubieke sentimeter en tensy so 'n passasier in 'n syspan of wydsbeen op 'n agtersaal sit wat aan sodanige motorfiets vasgeheg is en, in sodanige laasgenoemde geval, voetrusse vir sodanige passasier voorsien is.

(3) Behoudens die bepalings van subartikel (2) mag nie meer as twee persone op 'n openbare pad op 'n motorfiets ry nie, uitgesonderd 'n persoon wat in 'n syspan ry wat aan sodanige fiets vasgeheg is.

(g) if such vehicle is parked at the side of such road, drive the vehicle from that position unless he is able to do so without interfering with moving traffic approaching from either direction and with safety to himself and others;

(h) fail to give an immediate and absolute right of way to a vehicle sounding a device or bell in terms of section 100 (3);

(i) allow any portion of his body to protrude beyond such vehicle while it is in motion on such road except for the purpose of giving any hand signal which he is required or authorised to give in terms of this Act or unless he is engaged in examining or testing such vehicle;

(j) permit any person or animal to occupy the roof or any step or running board of such vehicle while such vehicle is in motion.

(k) cause or allow the engine thereof to run in such a manner that it emits smoke or fumes which would not be emitted if the engine were in good condition or run in an efficient manner;

(l) cause or allow the engine thereof to run while such vehicle is stationary and unattended;

(m) negligently or wilfully deposit or cause or permit to be deposited any petrol or other liquid fuel or any oil or grease or other inflammable or offensive matter, ashes or other refuse from such vehicle upon such road or into any running water; or

(n) cause or allow the engine thereof to run while petrol or other inflammable fuel is being delivered into the fuel tank of such vehicle or cause or allow such engine to be started up before the delivery of the petrol or other inflammable fuel into the fuel tank of such vehicle has been completed and the cover of such fuel tank has been replaced.

(2) No person other than the driver shall take hold of or interfere with the steering or operating mechanism of a vehicle while it is in motion on a public road, unless it may reasonably be inferred that the driver is no longer capable of steering or controlling such vehicle.

(3) No passenger in a vehicle on a public road shall permit any part of his body to protrude beyond such vehicle.

(4) No person shall enter or alight from any vehicle on a public road unless such vehicle is stationary and unless he can do so with safety to himself and other users of the road.

(5) No person shall drive, pull or push a vehicle upon a sidewalk: Provided that the provisions of this subsection shall not apply to a perambulator, invalid chair, baby cart or child's play vehicle.

Duties relating to a motor cycle or motor tricycle

118. (1) No person shall drive a motor cycle or motor tricycle on a public road unless his feet are resting on foot rests suitable for the purpose and, where the design of such motor cycle or motor tricycle makes it possible to do so, he is seated astride on the saddle of such motor cycle or motor tricycle.

(2) No person shall on a public road carry a passenger on a motor cycle unless it has an engine with a cylinder capacity exceeding 50 cubic centimetres and unless such passenger is seated in a side-car or astride a pillion attached to such cycle and, in such latter event, foot rests have been provided for such passenger.

(3) Subject to the provisions of subsection (2), not more than two persons shall ride upon a motor cycle on a public road excluding a person riding in a side-car attached to such motor cycle.

(4) Hoogstens twee volwasse persone mag in 'n syspan wat aan 'n motorfiets vasgeheg is, op 'n openbare pad vervoer word.

(5) Geen persoon of dier of artikel mag op 'n openbare pad op 'n motorfiets of motordriewiel voor die bestuurder daarvan vervoer word nie: Met dien verstande dat 'n artikel wat nie lywig van aard is nie aldus vervoer kan word as dit stewig daaraan vasgemaak is of geplaas is in 'n geskikte bagasiedraer wat vir daardie doel daaraan bevestig is as dit so vervoer word dat dit nie die bestuurder se uitsig belemmer of hom verhoed om volkome beheer oor sodanige motorfiets of motordriewiel uit te oefen nie.

(6) (a) Persone, uitgesonderd 'n polisiebeampte in die uitvoering van hulle pligte wat motorfiets op 'n openbare pad bestuur, moet agtermekaar bestuur behalwe wanneer een motorfiets 'n ander verbystek en twee of meer persone wat motorfiets bestuur, mag nie 'n ander voertuig op dieselfde tydstryk verbystek nie: Met dien verstande dat, waar 'n openbare pad in verkeersbane ingedeel is, elke sodanige baan, vir die toepassing van hierdie paragraaf, as 'n openbare pad beskou word.

(b) Vir die toepassing van paragraaf (a) omvat motorfiets 'n motordriewiel.

(7) Niemand wat 'n motorfiets of motordriewiel op 'n openbare pad bestuur, mag aan 'n ander bewegende voertuig vashou nie.

(8) Iemand wat 'n motorfiets of motordriewiel op 'n openbare pad bestuur, moet minstens een hand op die stuurstang van sodanige motorfiets of motordriewiel hê.

Voertuig wat buitensporige geraas maak

119. (1) Niemand mag 'n voertuig op 'n openbare pad gebruik as sodanige voertuig buitensporige geraas maak nie hetsy regstreeks of onregstreeks as gevolg van—

(a) enige defek daarin, insluitende 'n defek van ontwerp of bou, gebrek aan reparasie of foutiewe verstelling van sodanige voertuig of enige deel of bybehore daarvan;

(b) die verkeerde pak of rangskikking van die vrag van sodanige voertuig;

(c) die gebruik, uitgesonder die gebruik van 'n toestel of klok ingevolge artikel 100 (3), van enige toebehore of toestel wat buitensporige geraas maak; of

(d) enige opsetlike daad of versuim deur sodanige persoon.

(2) By enige vervolging ingevolge subartikel (1), is dit 'n goeie verdediging indien die aangeklaagde persoon tot bevrediging van die hof bewys dat die geraas ten opsigte waarvan hy aangekla word, toe te skryf was aan die een of ander tydelike of toevallige oorsaak en nie verhoed kon word deur die uitoefening van behoorlike ywer en sorg van sy kant nie.

Gebruik van toeter

120. Niemand mag die klanktoestel of toeter van 'n voertuig op 'n openbare pad gebruik nie, behalwe wanneer sodanige gebruik nodig is ten einde te voldoen aan die bepalings van hierdie Wet of om veiligheidsredes.

Ry op trapfiets

121. (1) Niemand mag op 'n trapfiets op 'n openbare pad ry nie, tensy hy wydsbeen op die saal van sodanige trapfiets sit.

(2) Persone wat op trapfiets op 'n openbare pad ry, moet agtermekaar ry behalwe wanneer een trapfiets 'n ander verbystek en twee of meer persone wat op trapfiets ry, mag nie 'n ander voertuig op dieselfde tydstryk verbystek nie.

(3) Niemand wat op 'n openbare pad op 'n trapfiets ry of daarop sit, mag aan 'n ander bewegende voertuig vashou nie.

(4) Not more than two adult persons shall be carried in a side-car attached to a motor cycle on a public road.

(5) No person, or animal or article shall be carried on a motor cycle or motor tricycle on a public road in front of the driver thereof: Provided that an article of a non-bulky nature may be so carried if securely attached thereto or placed in a suitable carrier thereon for that purpose and carried in such a way as not to obstruct the driver's view or prevent him from exercising complete control over such motor cycle or motor tricycle.

(6) (a) Persons, other than a police officer in the execution of his duties, driving motor cycles on a public road shall drive in single file except in the course of overtaking another motor cycle and two or more persons driving motor cycles shall not overtake another vehicle at the same time: Provided that where a public road is divided into traffic lanes, each such lane shall, for the purpose of this paragraph, be regarded as a public road.

(b) For the purposes of paragraph (a), a motor cycle shall include a motor tricycle.

(7) No person driving a motor cycle or motor tricycle on a public road shall take hold of any other vehicle which is in motion.

(8) A person driving a motor cycle or motor tricycle on a public road shall do so with at least one hand on the handlebars of such motor cycle or motor tricycle.

Vehicles causing excessive noise

119. (1) No person shall operate a vehicle on a public road if such vehicle causes excessive noise either directly or indirectly as a result of—

(a) any defect therein, including a defect in design or construction, lack of repair to or faulty adjustment of such vehicle or any part or accessory thereof;

(b) the faulty packing or adjustment of the load of such vehicle;

(c) the use, except the use of a device or bell in terms of section 100 (3) of any fitting or devices which produce excessive noise; or

(d) any wilful act of omission by such person.

(2) In any prosecution under subsection (1) it shall be a good defence if the person charged proves to the satisfaction of the court that the noise, in respect of which he is charged, was due to some temporary or accidental cause and could not have been prevented by the exercise of due diligence and care on his part.

Use of hooter

120. No person shall, on a public road, use the sounding device or hooter of a vehicle except when such use is necessary in order to comply with the provisions of this Act or for reasons of safety.

Riding of pedal cycles

121. (1) No person shall ride a pedal cycle on a public road unless he is seated astride on the saddle of such pedal cycle.

(2) Persons riding pedal cycles on a public road shall ride in single file except in the course of overtaking another pedal cycle and two or more persons riding pedal cycles shall not overtake another vehicle at the same time.

(3) No person riding or seated on a pedal cycle on a public road shall take hold of any other vehicle which is in motion.

(4) Niemand wat op 'n trapfiets op 'n openbare pad ry, mag sodanige trapfiets opsetlik van die een kant na die ander kant laat swenk nie.

(5) Niemand wat op 'n trapfiets op 'n openbare pad ry, mag enige persoon, dier of artikel daarop vervoer wat sy uitsig belemmer of hom verhoed om volle beheer oor die bewegings van sodanige trapfiets uit te oefen nie.

(6) Iemand wat op 'n trapfiets op 'n openbare pad ry, moet minstens een hand op die stuurstang daarvan hê terwyl sodanige trapfiets in beweging is.

(7) Wanneer 'n gedeelte van 'n openbare pad afgesonder is vir gebruik deur persone wat op trapfiets ry, mag niemand op 'n trapfiets op enige ander gedeelte van sodanige pad ry nie.

Voertuie wat op spoorstawe loop

122. (1) Wanneer spoorstawe wat oor 'n openbare pad aangelê is, gebruik word vir die doeleindes van 'n private lokomotief of ander private voertuig wat op spoorstawe loop, ongeag of sodanige voertuig getrek of aangedryf word, mag niemand wat sodanige lokomotief of voertuig bestuur of daarvoor toetsig het, sodanige lokomotief of voertuig sodanige openbare pad laat oorsteek of dit toelaat nie, tensy hy gebruikers van sodanige ryvlak voldoende waarskuwing gegee het van die voorneme om die lokomotief of voertuig oor sodanige pad te bestuur, te trek of aan te dryf.

(2) Niemand wat 'n lokomotief of voertuig in subartikel (1) genoem, bestuur of onder sy toetsig het, mag dit op 'n openbare pad tot stilstand laat kom of toelaat dat dit tot stilstand kom op 'n wyse wat verkeer op sodanige openbare pad versper of hinder nie.

Dier op openbare pad

123. (1) Behoudens die bepalings van subartikel (2), mag niemand 'n bees, perd, donkie, muil, skaap, bok, vark of volstruis op enige gedeelte van 'n openbare pad laat of toelaat waar daardie gedeelte omhein of op enige ander maniere aan weerskante ingekamp is nie en mag niemand sodanige dier of volstruis op 'n plek laat waarvandaan dit op sodanige gedeelte van 'n openbare pad kan dwaal nie.

(2) Die bepalings van subartikel (1) is nie van toepassing nie op—

(a) 'n dier waarop gery word of wat gebruik word om 'n voertuig op 'n openbare pad te trek; of

(b) enige dier wat van een plek na 'n ander plek aangejaag word op so 'n wyse dat dit nie 'n bron van gevaar of van skade vir enige ander persoon of voertuig wat sodanige pad gebruik, uitmaak nie.

(3) By enige vervolging weens 'n oortreding van subartikel (1) word daar vermoed, totdat die teendeel bewys word, dat enige dier of volstruis in subartikel (1) genoem, deur die eienaar van sodanige dier of volstruis op die betrokke gedeelte van die openbare pad of plek gelaat is of toegelaat is om daarop te wees, en word 'n gedeelte van 'n openbare pad as aan weerskante omhein of ingekamp beskou selfs al is daar 'n opening in die omheining of inkamping wat toegang tot sodanige pad verleen.

(4) Niemand mag 'n dier in subartikel (1) genoem—

(a) gedurende die tydperk tussen 'n halfuur na sononder en 'n halfuur voor sonop op 'n openbare pad aanjaag nie, tensy iemand wat 'n rooi lig dra wat in helder weer vir 'n afstand van minstens 150 m sigbaar is, sodanige dier oppas of, in die geval van 'n trop of kudde van meer as 10 diere, iemand wat sodanige diere oppas en 'n lig dra soos voormeld die diere vooruit gaan en iemand anders wat 'n lig dra soos voormeld die diere volg;

(b) gedurende 'n ander tydperk dan dié in paragraaf (a) bedoel op 'n openbare pad aanjaag nie, tensy iemand wat 'n rooi doek minstens 300 mm by 300 mm op 'n opvallende wyse vertoon, sodanige dier oppas of, in die geval

(4) No person riding a pedal cycle on a public road shall deliberately cause such pedal cycle to swerve from side to side.

(5) No person riding a pedal cycle on a public road shall carry thereon any person, animal or article which obstructs his view or which prevents him from exercising complete control over the movements of such pedal cycle.

(6) A person riding a pedal cycle on a public road shall do so with at least one hand on the handlebars of such pedal cycle while it is in motion.

(7) Whenever a section of a public road has been set aside for use by persons riding pedal cycles, no person shall ride a pedal cycle on any other portion of such road.

Vehicle running on rails

122. (1) Whenever rails laid across any public road are used for the purposes of any privately-owned locomotive or other privately-owned vehicle running on rails, whether drawn or propelled, no person driving or being in charge of such locomotive or vehicle shall cause or allow such locomotive or vehicle to cross such public road unless he has given sufficient warning to users of such roadway of the intention to drive, draw or propel the locomotive or vehicle across such road.

(2) No person driving or being in charge of any locomotive or vehicle referred to in subsection (1), shall cause or allow it to be stopped on a public road in such manner as to obstruct or hinder traffic on such road.

Animal on public road

123. (1) Subject to the provisions of subsection (2), no person shall leave or allow any bovine animal, horse, ass, mule, sheep, goat, pig or ostrich to be on any section of a public road where that section is fenced or in other manner enclosed along both sides, and no person shall leave such animal or ostrich in a place from where it may stray onto any such section of a public road.

(2) The provisions of subsection (1) shall not apply to—

(a) any animal which is being ridden or is being used to draw a vehicle along a public road; or

(b) any animal which is being driven from one place to another in such manner as not to constitute a source of danger or injury to any person or vehicle using such road.

(3) In any prosecution for a contravention of subsection (1) it shall be presumed, until the contrary is proved, that any animal or ostrich referred to in subsection (1) was left or allowed to be on the section of the public road or place concerned by the owner of such animal or ostrich and a section of a public road shall be regarded as fenced or enclosed along both sides even though there is an opening in the fence or other enclosure which provided access to such road.

(4) No person shall drive any animal referred to in subsection (1)—

(a) along a public road during the period between half-an-hour after sunset and half-an-hour before sunrise unless a person carrying a red light visible in clear weather for a distance of at least 150 m tends such an animal, or, in the case of a flock or herd of more than 10 animals, a person tending such animals and carrying a light as aforesaid precedes and another such person carrying a light as aforesaid follows such animals;

(b) along a public road during the period other than that referred to in paragraph (a), unless a person displaying in a conspicuous manner a red cloth, not less than 300 mm by 300 mm tends such animals or, in the case of a flock

van 'n trop of kudde van meer as 10 diere iemand wat sodanige diere oppas en 'n doek vertoon soos voormeld die diere vooruitgaan en iemand anders wat 'n doek vertoon soos vermeld die diere volg.

(5) 'n Persoon wat toesig het oor 'n dier op 'n openbare pad, moet dit op so 'n wyse oppas dat dit nie 'n versperring of gevaar vir ander verkeer uitmaak nie.

Trekdiervoertuie

124. (1) Niemand mag 'n trekdiervoertuig op 'n openbare pad gebruik nie, tensy die naam en adres van die eienaar daarvan met letters van minstens 25 mm hoog op 'n opvallende plek aan die linkerkant van sodanige voertuig bevestig of geskilder is: Met dien verstande dat geen bepaling hierin vervat van toepassing is op 'n voertuig wat uitsluitlik vir die vervoer van persone anders as vir huur of beloning gebruik word nie.

(2) Niemand mag 'n trekdiervoertuig op 'n openbare pad gebruik nie, tensy die voertuig en die tuie en ander uitrusting daarvan in 'n doeltreffende en veilige toestand verkeer.

(3) Die eienaar van 'n trekdiervoertuig mag sodanige voertuig nie op 'n openbare pad deur iemand laat gebruik of toelaat dat hy dit gebruik nie wat weens sy ouderdom of andersins nie bekwaam is om sodanige voertuig te bestuur en te beheer nie.

(4) Die bestuurder van 'n trekdiervoertuig op 'n openbare pad moet te alle tye sy onverdeelde aandag gee aan die bestuur van die voertuig onder sy beheer en, as die voertuig op 'n openbare pad staan, mag die bestuurder nie ophou om beheer oor elke dier te hou solank sodanige dier nog ingespan is nie, tensy iemand anders wat bekwaam is om dit te doen, die beheer oor elk sodanige dier oorneem of elk sodanige dier so vasgemaak is dat dit nie kan weggaan van die plek waar dit gelaat is nie.

(5) Niemand mag 'n voertuig wat deur 'n span diere getrek word wat nie deur middel van leisels beheer word nie, op 'n openbare pad gebruik nie, tensy daar iemand is wat die span lei en beheer oor sodanige span uitoefen.

(6) Die bestuurder van of 'n ander persoon wat toesig het oor 'n voertuig wat deur 'n dier getrek word, mag nie toelaat dat sodanige voertuig op 'n openbare pad buite 'n stede-lyke gebied 'n ander voertuig wat op 'n dergelyke wyse getrek word, op 'n korter afstand as 150 m volg nie, gemeet vanaf die voorste dier voor eersgenoemde voertuig, behalwe om 'n voertuig wat stadiger ry, in te haal of wanneer 'n voertuig wat vinniger ry sodanige voertuig ingehaal het en besig is om daarvan weg te ry.

Voetgangers se reg van voorrang van voetoorgang

125. (1) Waar daar 'n voetoorgang saam met 'n robot is, mag 'n voetganger nie sodanige voetoorgang binnegaan nie behalwe ooreenkomstig die aanduidings van sodanige robot soos voorgeskryf.

(2) In omstandighede nie in subartikel (1) genoem nie, moet die bestuurder van 'n voertuig die reg van voorrang verleen, stadiger ry of stilhou as dit nodig is om aldus toe te gee aan 'n voetganger wat die ryvlak binne 'n voetoorgang oorsteek, wanneer die voetganger op dié helfte van die ryvlak is waarop die voertuig ry, of wanneer die voetganger so naby vanaf die teenoorgestelde helfte van die ryvlak aankom dat hy in gevaar is.

(3) Geen voetganger mag 'n voetoorgang skielik binnegaan en in die pad van 'n voertuig loop of hardloop wat so naby is dat dit onmoontlik vir die bestuurder is om toe te gee soos is subartikel (2) beoog nie.

(4) Wanneer ook al 'n voertuig by 'n voetoorgang tot stilstand gebring is om voetgangers toe te laat om die ryvlak oor te steek, mag die bestuurder van enige ander voertuig wat van agter af aankom nie sodanige voertuig wat tot stilstand gebring is, verbystek nie.

or herd of more than 10 animals, a person tending such animals and displaying a cloth as aforesaid precedes and another such person displaying a cloth as aforesaid follows such animals.

(5) A person in charge of an animal on a public road shall tend it in such a manner as not to constitute an obstruction or danger to other traffic.

Animal drawn vehicles

124. (1) No person shall operate an animal-drawn vehicle on a public road unless the name and address or the owner thereof is affixed or painted in a conspicuous position on the left side of such vehicle in letters not less than 25 mm high: Provided that nothing therein contained shall apply to a vehicle used solely for the conveyance of persons otherwise than for hire or reward.

(2) No person shall operate an animal-drawn vehicle on a public road unless the vehicle and the harness and other equipment thereof are in an efficient and safe condition.

(3) The owner of an animal-drawn vehicle shall not cause or permit such vehicle to be used on a public road by any person who is not competent whether by reason of his age or otherwise, to drive and control such vehicle.

(4) The driver of an animal-drawn vehicle on a public road shall at all times give his undivided attention to the driving of the vehicle under his control and, if the vehicle is standing on a public road, the driver shall not cease to retain control over every animal which is still harnessed to the vehicle unless some other person competent to do so takes charge of every such animal or every such animal is so fastened that it cannot move from the place where it has been left.

(5) No person shall operate a vehicle drawn by a team of animals not controlled by reins on a public road unless there is a person leading the team and exercising control over such team.

(6) The driver or other person in charge of a vehicle drawn by any animal shall not, on a public road outside a built-up area, permit such vehicle to follow any other vehicle similarly drawn at a distance of less than 150 m reckoned from the foremost animal of such first-mentioned vehicle, except for the purpose of overtaking a vehicle travelling at a slower speed or when a vehicle travelling at a greater speed has overtaken such vehicle and is drawing away from it.

Pedestrian's right of way in pedestrian crossing

125. (1) Where a pedestrian crossing situated in conjunction with a robot, a pedestrian shall not enter such crossing except in accordance with the indications of such robot as prescribed.

(2) In circumstances not referred to in subsection (1), the driver of a vehicle shall yield the right of way, slowing down or stopping if need to be so yield, to a pedestrian crossing the roadway within a pedestrian crossing when the pedestrian is upon the half of the roadway upon which the vehicle is travelling, or when the pedestrian is approaching so closely from the opposite half of the roadway as to be in danger.

(3) No pedestrian shall suddenly enter a pedestrian crossing and walk or run into the path of a vehicle which is so close that it is impossible for the driver to yield as contemplated in subsection (2).

(4) Whenever any vehicle is stopped at a pedestrian crossing to permit pedestrians to cross the roadway, the driver of any other vehicle approaching from the rear shall not pass such stopped vehicle.

Pligte van voetgangers

126. (1) Wanneer ook al 'n sygaardjie of voetpad aan die ryvlak van 'n openbare pad grens, mag 'n voetganger nie op sodanige ryvlak loop nie uitgesonderd om van die een kant van sodanige ryvlak na die ander kant oor te steek of om 'n ander voldoende rede.

(2) 'n Voetganger op 'n openbare pad wat geen sygaardjie of voetpad het wat aan die ryvlak grens nie, moet so naby as wat prakties moontlik is aan die rand van die ryvlak aan sy regterkant loop sodat sy gesig na die aankomende verkeer op sodanige ryvlak gekeer is.

(3) Geen voetganger mag 'n openbare pad oorsteek sonder om hom daarvan te oortuig dat die ryvlak vry genoeg is van aankomende verkeer om hom toe te laat om dit met veiligheid te doen nie.

(4) Wanneer 'n voetganger 'n openbare pad oorsteek deur middel van 'n voettoegang of op enige ander wyse, mag hy nie daarop talm nie maar moet hy vinnig oorstap.

(5) Geen voetganger op 'n openbare pad mag hom op so 'n wyse gedra dat hy vir homself of vir ander verkeer wat op sodanige pad is of kan wees, 'n bron van gevaar is of moontlik kan wees nie.

Wedrenne en sport op openbare paaie

127. (1) Niemand mag sonder die voorafverkreë skriftelike toestemming van die Uitvoerende Raadslid enige wedren, snelheidstoets, betroubaarheidsrit, heuvelklimwedstryd of sportbyeenkoms of 'n openbare pad organiseer of daaraan deelneem nie.

(2) Wanneer hy sy toestemming ingevolge subartikel (1) verleen, kan die Uitvoerende Raadslid, benewens enige voorgeskrewe vereistes, die voorwaardes stel wat hy in die omstandighede van enige bepaalde geval goed dink om die veiligheid van die publiek te verseker en kan hy die deelnemers aan sodanige wedren, toets, rit, wedstryd of sportbyeenkoms, na gelang van die geval, asook die organiseerder of beamptes wat in verband daarmee in diens is, vrystel van die nakoming van enige snelheidsgrens, beperking of verbodsbepaling met betrekking tot verkeer op die betrokke openbare pad of gedeelte daarvan: Met dien verstande dat die Uitvoerende Raadslid, in plaas daarvan om vrystelling van enige sodanige snelheidsgrens te verleen, 'n ander snelheidsgrens ten opsigte van sodanige openbare pad of gedeelte daarvan kan vasstel en in so 'n geval is so 'n snelheidsgrens van toepassing net op sodanige wedren, toets, rit, wedstryd of sportbyeenkoms, na gelang van die geval.

Konvooi op openbare pad

128. (1) Niemand mag 'n motorvoertuig wat deel uitmaak van 'n konvooi van motorvoertuie wat aan 'n motorhandelaar of ander persoon gelever word—

(a) tussen die ure 18h00 op 'n Vrydag of, in die geval waar sodanige Vrydag 'n openbare feesdag is, die Donderdag wat sodanige Vrydag onmiddellik voorafgaan en 06h00 op 'n Maandag of, in die geval waar sodanige Maandag 'n openbare feesdag is, die Dinsdag wat onmiddellik op sodanige Maandag volg; en

(b) tussen die ure 18h00 op die dag onmiddellik voor Kersdag en 06h00 op die dag onmiddellik na Welwillendheidsdag en die mate wat sodanige ure nie reeds binne 'n tydperk in paragraaf (a) bedoel, val nie;

op 'n openbare pad gebruik nie.

(2) By 'n vervolging weens 'n oortreding van subartikel (1), word daar vermoed, totdat die teendeel bewys word, dat 'n motorvoertuig in die proses was om aan 'n motorhandelaar of ander persoon gelever te word.

Duties of pedestrian

126. (1) Whenever a sidewalk or footpath abuts on the roadway of a public road, a pedestrian shall not walk in such roadway except for the purpose of crossing from one side of such roadway to the other or for some other sufficient reason.

(2) A pedestrian on a public road which has no sidewalk or footpath abutting on the roadway, shall walk as near as is practicable to the edge of the roadway on his right-hand so as to face oncoming traffic on such roadway.

(3) No pedestrian shall cross a public road without satisfying himself that the roadway is sufficiently free of oncoming traffic to permit him to do so in safety.

(4) A pedestrian, when crossing a public road by means of a pedestrian crossing or in any other manner, shall not loiter thereon but shall proceed with due despatch.

(5) No pedestrian on a public road shall conduct himself in such a manner as, or as is likely, to constitute a source of danger to himself or to other traffic which is or may be on such road.

Racing and sports on public roads

127. (1) No person shall, without the prior written consent of the Councillor, organise or take part in any race, speed trial, reliability trial, hill-climbing competition or sports meeting on a public road.

(2) In granting his consent in terms of subsection (1) the Councillor may impose, in addition to any prescribed requirements, such conditions for ensuring the public safety as he may deem proper in the circumstances of any particular case and he may exempt the participants in such race, trial, competition or sports meeting, as the case may be, as well as the organiser or officials engaged in connection therewith, from the observance of any speed limit, restriction or prohibition relating to traffic on the public road or portion thereof concerned: Provided that in lieu of granting exemption from any such speed limit, the Councillor may fix some other speed limit in respect of such public road or section thereof and in such event such speed limit shall apply only to such race, trial, competition or sports meeting, as the case may be.

Convoys on public road

128. (1) No person shall operate a motor vehicle forming part of a convoy of motor vehicles, which is being delivered to a motor dealer or other person, on a public road—

(a) between the hours of 18h00 on a Friday or, in the case where such Friday is a public holiday, the Thursday immediately preceding such Friday and 06h00 on a Monday or, in the case where such Monday is a public holiday, the Tuesday immediately succeeding such Monday; and

(b) between the hours of 18h00 on the day immediately preceding Christmas Day, and 06h00 on the day immediately succeeding Day of Goodwill to the extent to which such hours do not already fall within a period contemplated in paragraph (a).

(2) In a prosecution for a contravention of subsection (1), it shall be presumed, until the contrary is proved, that a motor vehicle was being delivered to a motor dealer or other person while it was operated on a public road.

Belemmering of versperring van verkeer op openbare pad

129. (1) Niemand mag opsetlik of onnodig die vrye en behoorlike deurgang van verkeer op 'n openbare pad belet, verhoed of onderbreek nie.

(2) Behoudens die bepalings van hierdie Wet of enige ander wet, mag niemand enige voorwerp, wat verkeer op 'n openbare pad in gevaar kan bring of kan beskadig, op sodanige pad plaas of los of laat plaas of los nie.

Voertuig op openbare pad gelaat of gelos

130. (1) Enige voertuig wat op 'n openbare pad staan in 'n posisie of in omstandighede wat, na die mening van 'n polisiebeampte, moontlik gevaar of 'n versperring vir ander verkeer op sodanige pad kan veroorsaak, kan onverwyld deur sodanige polisiebeampte na 'n veiliger plek verwyder word.

(2) Enige voertuig, wat geparkeer is op 'n plek waar die stilhou met 'n voertuig ingevolge artikel 113 verbied word of wat vir 'n ononderbroke tydperk van langer as sewe dae op een plek op 'n openbare pad gelaat is, word geag deur die eienaar daarvan gelos te wees en kan deur of op las van die owerheid wat jurisdiksie oor sodanige pad het, verwyder word en sodanige owerheid moet alle redelike stappe doen om die eienaar daarvan op te spoor en sodanige eienaar is, uitgesonderd in die geval van 'n gesteelde voertuig aan sodanige owerheid aanspreeklik vir die uitgawe aangegaan—

(a) by die verwydering van die voertuig;

(b) by die bewaring daarvan vir 'n tydperk van hoogstens vier maande; en

(c) in verband met die poging om hom op te spoor; en sodanige owerheid kan, behoudens die bepalings van subartikel (3), besit van so 'n voertuig behou totdat sodanige uitgawes deur sodanige eienaar betaal is.

(3) Indien—

(a) sodanige eienaar deur die owerheid in subartikel (2) genoem, opgespoor word en versuim om die betrokke voertuig in herbesit te neem en die uitgawes in daardie subartikel genoem te betaal binne 14 dae nadat hy daartoe versoek is; of

(b) die eienaar na verloop van een maand vanaf die datum van verwydering in subartikel (2) genoem, nie opgespoor kan word nie;

kan sodanige voertuig en enigiets wat daarin is per openbare veiling te koop aangebied word nadat 14 dae kennis daarvan gegee is in die amptelike tale in 'n nuusblad wat in KaNgwane gesirkuleer word en, waneer ook al moontlik, moet die owerheid wat sodanige voertuig geregistreer het, van sodanige verkoop verwittig word.

(4) Die opbrengs van enige verkoping in subartikel (3) genoem, moet in die eerste instansie aangewens word vir die bestryding van die koste van die verwydering, bewaring, advertensie en verkoop van die betrokke voertuig en al die pogings wat aangewend is om die eienaar van sodanige voertuig op te spoor, en enige saldo moet aan die eienaar daarvan betaal word wanneer hy sy eis daartoe bewys het: Met dien verstande dat indien geen eis binne een jaar vanaf die datum van sodanige verkoping bewys kan word nie, sodanige saldo in die Inkomstefonds van KaNgwane gestort word.

(5) Indien 'n voertuig in subartikel (3) bedoel nie verkoop word nie, kan die Direkteur daardie voertuig op enige wyse wat hy goedgevind van die hand sit en enige gelde ontvang as gevolg van sodanige van-die-hand-sit word in die Inkomstefonds van KaNgwane gestort.

(6) Die uitoefening deur die Direkteur van die bevoegdheid by subartikel (5) aan hom verleen, maak hom nie aanspreeklik vir die verlies of diefstal of beskadiging van enige voertuig of deel daarvan of van enigiets daarin nie.

Hindering or obstructing traffic on public road

129. (1) No person shall wilfully or unnecessarily prevent, hinder or interrupt the free and proper passage of traffic on a public road.

(2) Subject to the provisions of this Act or any other law, no person shall place or abandon or cause to be placed or abandoned on a public road any object which may endanger or cause damage to traffic on such road:

Vehicle left or abandoned on public road

130. (1) Any vehicle standing on a public road in a position or in circumstances which, in the opinion of a police officer, are likely to cause danger or an obstruction to other traffic on such road, may be removed forthwith to a safer place by any such police officer.

(2) Any vehicle which has been parked in a place where the stopping of a vehicle is prohibited in terms of section 113 or which has been left in the same place on a public road for a continuous period of more than seven days, shall be deemed to have been abandoned by the owner thereof and may be removed by or at the instance of the authority having jurisdiction over such road and such authority shall take all reasonable steps to endeavour to trace the owner thereof and such owner shall, except in the case of a stolen vehicle, be liable to such authority for the expenses incurred—

(a) in the removal of the vehicle;

(b) in the custody thereof for a period not exceeding four months; and

(c) in connection with the endeavour to trace him;

and such authority may, subject to the provisions of subsection (3), retain possession of such vehicle until such expenses have been paid by such owner.

(3) If—

(a) such owner is traced by the authority referred to in subsection (2) and fails to recover the vehicle concerned and pay the expenses referred to that subsection within 14 days of being requested to do so; or

(b) after a lapse of one month from the date of removal referred to in subsection (2), the owner cannot be traced;

such vehicle and anything contained therein may be offered for sale by public auction after 14 days notice thereof has been given in the official languages in a newspaper circulating in KaNgwane, and whenever possible, the authority which registered such vehicle shall be advised of such sale.

(4) The proceeds of any sale referred to in subsection (3) shall be applied first to defray the cost of the removal, custody, advertising and sale of the vehicle concerned and all the endeavours made to trace the owner of such vehicle and any balance shall be paid to the owner thereof upon his establishing his claim thereto: Provided that if no claim be established within one year of the date of such sale such balance shall be paid into the KaNgwane Revenue Fund.

(5) If any vehicle as contemplated in subsection (3), is not sold, the Director may dispose of that vehicle in any manner he deems fit and any moneys received as a result of such disposal shall be paid into the KaNgwane Revenue Fund.

(6) The exercise by the Director of the powers conferred upon him by subsection (5), shall not render him liable for the loss of theft of or damage to any vehicle or part thereof or of anything therein.

(7) Sonder inkorting van die bepalings van enige ander wet is iedereen wat 'n voertuig vir 'n ononderbroke tydperk van langer as sewe dae op een plek op 'n openbare pad laat, skuldig aan 'n misdryf.

Beskadiging van openbare pad

131. Niemand mag op 'n openbare pad—

- (a) 'n wiel van enige voertuig op die oppervlakte van die ryvlak laat sleep nie, behalwe in 'n noodgeval;
- (b) gebruik maak van wielblokke of remskoene tussen enige wiel van 'n voertuig wat op die ryvlak beweeg en die oppervlakte van sodanige ryvlak nie; of
- (c) 'n voertuig of voorwerp op die ryvlak gebruik of beweeg op 'n wyse wat sodanige ryvlak beskadig of moontlik kan beskadig nie.

Handeldrywe op openbare paaie

132. Uitgesonderd op of in persele deur 'n bevoegde gesag gelisensieer, mag niemand enige goedere verkoop, uitstal, te koop aanbied of aflewer ter nakoming van 'n verkoop nie—

- (a) op enige openbare pad binne 180 m van 'n spoor-oorweg of enige padverkeersteken wat 'n blindehoek of -bult daarop aandui;
- (b) op enige openbare pad binne 'n stedelike gebied, binne 10 m van enige kruising daarvan af; of
- (c) op enige openbare pad buite 'n stedelike gebied, uigesonderd in die omstandighede en onderworpe aan die voorwaardes wat die Uitvoerende Raadslid voorskryf of, by ontstentenis aan 'n regulasie, al na hy òf in die algemeen òf in die besonder vasstel: Met dien verstande dat enige regulasie of vasstelling nie binne 180 m vanaf enige kruising op sodanige pad van toepassing is nie.

Misdrywe en strawwe

133. Iedereen wat enige bepaling van hierdie Hoofstuk of enige opdrag of versoek daarkragtens oortree of versuim om daaraan te voldoen, is skuldig aan 'n misdryf en by skuldigebevinding strafbaar met 'n boete van hoogstens R400 of met gevangenisstraf vir 'n tydperk van hoogstens een jaar of met sodanige boete sowel as sodanige gevangenisstraf.

HOOFSTUK 7

ONGELUKKE EN ONGELUKSVERSLAE

Plig van bestuurder in geval van ongeluk

134. (1) Die bestuurder van 'n voertuig op 'n openbare pad moet, wanneer sodanige voertuig betrokke is by of bydra tot enige ongeluk waarin 'n ander persoon gedood of beseer word of skade ly ten opsigte van enige eiendom of dier—

- (a) die voertuig onmiddellik tot stilstand bring;
- (b) die aard en omvang vasstel van enige beserings wat deur enige persoon opgedoen is;
- (c) indien 'n persoon beseer word, alle hulp aan die beseerde persoon verleen wat hy in staat is om te verleen;
- (d) die aard en omvang vasstel van die skade wat veroorsaak is;
- (e) indien hy daarom versoek word deur iemand wat redelike gronde het om dit te versoek, sy naam en adres, die naam en adres van die eienaar van die voertuig deur hom bestuur en, in die geval van 'n motorvoertuig, die registrasie- of soortgelyke merk daarvan verstrek;
- (f) indien hy nog nie reeds die inligting in paragraaf (e) genoem aan 'n polisiebeampte op die ongelukstoneel verstrek het nie, sodra dit redelik prakties is en in elk geval binne 24 uur nadat die ongeluk gebeur het, die ongeluk aan 'n polisiebeampte by 'n polisiekantoor of by 'n kantoor deur 'n bevoegde gesag vir gebruik deur 'n

(7) Without prejudice to the provisions of any other law, any person who leaves a vehicle in the same place on a public road for a continuous period of more than seven days shall be guilty of an offence.

Damage of public road

131. No person shall on a public road—

- (a) cause a wheel of any vehicle to drag upon the surface of the roadway, except in the case of emergency;
- (b) make use of chocks or shoes between any wheel of any vehicle moving along the roadway and the surface of such roadway; or
- (c) use or move any vehicle or thing on the roadway in a manner causing or likely to cause damage thereto.

Trading on public roads

132. Except on or in premises licensed by a competent authority, no person shall sell, display, offer for sale or deliver pursuant to a sale, any goods—

- (a) on any public road, within 180 m of a railway level crossing or any road traffic sign denoting a blind corner or rise thereon;
- (b) on any public road inside an urban area, within 10 m of any intersection thereon; or
- (c) on any public road outside an urban area, except in such circumstances and subject to such conditions as the Councillor may prescribe or, in the absence of any regulation as he may determine, either generally or specifically: Provided that no such regulation or determination shall apply within 180 m of any intersection on such road.

Offences and penalties

133. Any person who contravenes or fails to comply with any provision of this Chapter or with any direction or request in terms thereof shall be guilty of an offence and liable on conviction to a fine not exceeding R400 or to imprisonment for a period not exceeding one year, or to both such fine and such imprisonment.

CHAPTER 7

ACCIDENTS AND ACCIDENT REPORTS

Duty of driver in event of accident

134. (1) The driver of a vehicle on a public road at the time when such vehicle is involved in or contributes to any accident in which any other person is killed or injured or suffers damage in respect of any property or animal—

- (a) shall immediately stop the vehicle;
- (b) shall ascertain the nature and extent of any injury sustained by any person;
- (c) if a person is injured, shall render such assistance to the injured person as he may be capable of rendering;
- (d) shall ascertain the nature and extent of any damage sustained;
- (e) if required so to do by any person having reasonable grounds for so requiring, shall give his name and address, the name and address of the owner of the vehicle driven by him and, in the case of a motor vehicle, the registration or similar mark thereof;
- (f) if he has not already furnished the information referred to in paragraph (e) to a police officer at the scene of the accident shall, unless he is incapable of doing so by reason of injury sustained by him in the accident, as soon as reasonably practicable and in any case within 24 hours after the occurrence of such accident, report the accident

verkeersbeampte afgesonder, rapporteer en daar die inligting verstrek wat in vermelde paragraaf genoem word, tensy hy nie in staat is om dit te doen nie weens beserings wat hy in die ongeluk opgedoen het; en

(g) nie, uitgesonderd op las van of wanneer dit deur 'n geneesheer toegedien word in die geval van besering of skok, enige sterk drank drink of 'n verdowingsmiddel wat 'n narkotiese uitwerking het, inneem nie, tensy hy voldoen het aan die bepalings van paragraaf (f) waar dit sy plig is om dit te doen, en deur 'n geneesheer ondersoek is indien sodanige ondersoek deur 'n polisiebeampte vereis word.

(2) Iedereen wat 'n bepaling van subartikel (1) oortree of versuim om daaraan te voldoen, is skuldig aan 'n misdryf en by skuldigbevinding strafbaar—

(a) in enige geval van die dood van of besering aan 'n persoon en waar daar bewys word dat hy versuim het om enige plig uit te voer wat in paragraaf (a), (b), (c) of (f) van vermelde subartikel genoem word, met 'n boete van hoogstens R1 200 of met gevangenisstraf vir 'n tydperk van hoogstens drie jaar of met sodanige boete sowel as sodanige gevangenisstraf;

(b) in enige geval van skade ten opsigte van enige eiendom of dier en waar daar bewys word dat hy versuim het om enige plig uit te voer wat in paragraaf (a), (d) of (f) van vermelde subartikel genoem word, met 'n boete van hoogstens R400 of met gevangenisstraf vir 'n tydperk van hoogstens een jaar of met sodanige boete sowel as sodanige gevangenisstraf;

(c) in enige geval wat in paragraaf (g) van vermelde subartikel genoem word, met 'n boete van hoogstens R200 of met gevangenisstraf vir 'n tydperk van hoogstens ses maande of met sodanige boete sowel as sodanige gevangenisstraf; of

(d) in enige ander geval, met 'n boete van hoogstens R100 of met gevangenisstraf van hoogstens drie maande of met sodanige boete sowel as sodanige gevangenisstraf.

(3) (a) Niemand mag in 'n stedelike gebied enige voertuig, wat by 'n ongeluk betrokke is waarin 'n ander persoon gedood of beseer word, van die plek waarin dit tot stilstand gekom het, verwyder voordat sodanige verwydering deur 'n polisiebeampte gemagtig is nie, behalwe waar sodanige ongeluk die algehele versperring van die ryvlak van 'n openbare pad veroorsaak, en in so 'n geval kan die betrokke voertuig sonder sodanige magtiging en nadat die posisie daarvan duidelik op die oppervlak van die ryvlak gemerk is deur die persoon wat dit verwyder, in voldoende mate verskuif word om toe te laat dat verkeer deurgaen.

(b) Iedereen wat enige bepaling van paragraaf (a) oortree of versuim om daaraan te voldoen, is skuldig aan 'n misdryf.

(4) By enige vervolging weens 'n oortreding van enige bepaling van hierdie artikel, word daar vermoed, totdat die teendeel bewys word, dat die beskuldigde daarvan bewus was dat die ongeluk plaasgevind het en dat hy die ongeluk nie gerapporteer of die inligting nie verstrek het soos vereis by subartikel (1) (f) nie.

(5) In hierdie artikel beteken die woord "dier" 'n bees, perd, donkie, muil, skaap, bok, vark of volstruis.

Verslag vereis van garage oor motorvoertuig wat in ongeluk betrokke was

135. (1) Die persoon in beheer van 'n garage of ander plek waar motorvoertuie herstel word en waarheen 'n motorvoertuig gebring word om herstel te word en wat teken of merke toon dat dit onlangs in 'n ongeluk betrokke was, moet 'n aantekening hou van die aard van die tekens of merke, die enjinnommer, die registrasie- of soortgelyke merke, en, as dit bekend is, die naam en adres van die eienaar en bestuurder van sodanige voertuig gespesifiseer.

to any police officer at a police station or at any office set aside by a competent authority for use by a traffic officer and there furnish such information as is referred to in that paragraph;

(g) shall not, except on instructions of or when administered by a medical practitioner in the case of injury or shock, take any intoxicating liquor or drug having a narcotic effect unless he has complied with the provisions of paragraph (f), where it is his duty to do so, and has been examined by a medical practitioner if such examination is required by a police officer.

(2) Any person who contravenes or fails to comply with any provision of subsection (1) shall be guilty of an offence and liable on conviction—

(a) in any case of the death of or injury to a person and in which it is proved that he has failed to carry out any duty referred to in paragraph (a), (b), (c) or (f) of that subsection, to a fine not exceeding R1 200 or to imprisonment for a period not exceeding three years, or to both such fine and such imprisonment;

(b) in any case of damage in respect of any property or animal and in which it is proved that he has failed to carry out any duty referred to in paragraph (a), (d) or (f) of that subsection, to a fine not exceeding R400 or to imprisonment for a period not exceeding one year, or to both such fine and such imprisonment;

(c) in any case referred to in paragraph (g) of that subsection, to a fine not exceeding R200 or to imprisonment for a period not exceeding six months, or to both such fine and imprisonment; or

(d) in any other case, to a fine not exceeding R100 or to imprisonment not exceeding three months, or to both such fine and such imprisonment.

(3) (a) No person shall in an urban area remove any vehicle involved in an accident, in which any other person is killed or injured, from the position in which it came to rest, until such removal has been authorised by a police officer, except when such accident causes complete obstruction of the roadway of a public road, in which event the vehicle involved, may, without such authority and after its position has been clearly marked on the surface of the roadway by the person moving it, be moved sufficiently to allow the passage of traffic.

(b) Any person who contravenes or fails to comply with any provision of paragraph (a) shall be guilty of an offence.

(4) In any prosecution for a contravention of any provision of this section, it shall be presumed, until the contrary is proved, that the accused was aware of the fact that an accident has occurred and that he did not report the accident or furnish the information as required by subsection (1) (f).

(5) In this section the word "animal" means any bovine animal, horse, ass, mule, sheep, goat, pig or ostrich.

Report required from garage of motor vehicle involved in accident

135. (1) The person in charge of any garage or other place where motor vehicles are repaired, to which is brought for the purpose of repair any motor vehicle showing signs or marks of having recently been involved in an accident, shall keep a record specifying the nature of such signs or marks, the engine number, the registration or similar mark and, if known, the name and address of the owner and driver of such vehicle.

(2) 'n Persoon van wie daar vereis word om 'n aantekening ingevolge subartikel (1) te hou, moet die aantekening vir 'n tydperk van drie jaar vanaf die datum waarop dit gemaak is, hou en enige sodanige aantekening moet op versoek aan 'n polisiebeampte voorgelê word.

(3) Iedereen wat die bepalings van subartikel (1) of (2), of 'n versoek ingevolge subartikel (2) oortree of versuim om daaraan te voldoen is skuldig aan 'n misdryf.

Valse ongeluksverslag

136. Iedereen van wie vereis word om ingevolge artikel 134 of 135 verslag te doen of inligting te verstrek en wat wetens 'n valse verslag of wetens valse inligting verstrek, is skuldig aan 'n misdryf.

HOOFSTUK 8

ROEKELOSE OF NALATIGE BESTUUR, BESTUUR TERWYL ONDER DIE INVLOED VAN STERK DRANK OF 'N VERDOWINGSMIDDEL WAT 'N NARKOTIESE UITWERKING HET EN DIVERSE MISDRYWE

Roekelose of nalatige bestuur

137. (1) Iedereen wat 'n voertuig op 'n openbare pad roekeloos of nalatig bestuur, is skuldig aan 'n misdryf.

(2) Sonder om die gewone betekenis van die woord "roekeloos" te beperk, word daar geag dat iedereen wat 'n voertuig met opsetlike of moedswillige verontagsaming van die veiligheid van persone of eiendomme bestuur, genoemde voertuig roekeloos bestuur het.

(3) Wanneer daar oorweeg word of 'n misdryf ingevolge subartikel (1) begaan is, neem die hof al die omstandighede van die geval in ag, insluitende, maar sonder inkorting van die algemeenheid van die voorafgaande die aard, toestand en gebruik van die openbare pad waarop daar beweer word dat die misdryf begaan is, hoeveel verkeer daar inderdaad op daardie oomblik op die pad was of wat redelikerwys daarop verwag kon gewees het en die snelheid waarteen en die wyse waarop die voertuig bestuur is.

(4) 'n Persoon wat skuldig bevind word aan 'n misdryf ingevolge subartikel (1), is strafbaar—

(a) in die geval waar die hof bevind dat die misdryf begaan is deurdat roekeloos bestuur is, met 'n boete van hoogstens R800 of met gevangenisstraf vir 'n tydperk van hoogstens twee jaar of met sodanige boete sowel as sodanige gevangenisstraf; of

(b) in die geval waar die hof bevind dat die misdryf begaan is deurdat nalatig bestuur is met 'n boete van hoogstens R400 of met gevangenisstraf vir 'n tydperk van hoogstens een jaar of met sodanige boete sowel as sodanige gevangenisstraf.

Onbedagsame bestuur

138. Iedereen wat 'n voertuig op 'n openbare pad bestuur sonder redelike inagneming van enige ander persoon wat sodanige pad gebruik, is skuldig aan 'n misdryf.

Bestuur terwyl onder die invloed van sterk drank of 'n verdowingsmiddel wat 'n narkotiese uitwerking het, of met buitensporige hoeveelheid alkohol in bloed

139. (1) Iedereen wat op 'n openbare pad, terwyl hy onder die invloed is van sterk drank of 'n verdowingsmiddel wat 'n narkotiese uitwerking het—

(a) 'n voertuig bestuur; of

(b) in die bestuursplek sit van 'n motorvoertuig waarvan die enjin loop;

is skuldig aan 'n misdryf en by skuldigbevinding strafbaar met 'n boete van hoogstens R800 of met gevangenisstraf vir 'n tydperk van hoogstens twee jaar of met sodanige boete sowel as sodanige gevangenisstraf.

(2) A person required to keep a report in terms of subsection (1) shall retain such report for a period of three years from the date on which it was made and any such report shall, on demand, be produced to a police officer.

(3) Any person who contravenes or fails to comply with the provisions of subsection (1) or (2) or any demand in terms of subsection (2) shall be guilty of an offence.

False accident report

136. Any person who is required to make a report or furnish information in terms of section 134 or 135 and who knowingly makes a false report or knowingly furnishes false information shall be guilty of an offence.

CHAPTER 8

RECKLESS OR NEGLIGENT DRIVING, DRIVING WHILE UNDER THE INFLUENCE OF INTOXICATING LIQUOR OR A DRUG HAVING A NARCOTIC EFFECT AND MISCELLANEOUS OFFENCES

Reckless or negligent driving

137. (1) Any person who drives a vehicle on a public road recklessly or negligently shall be guilty of an offence.

(2) Without restricting the ordinary meaning of the word "recklessly" any person, who drives a vehicle in wilful or wanton disregard of the safety of persons or property, shall be deemed to drive that vehicle recklessly.

(3) In considering whether an offence has been committed under subsection (1), the court shall have regard to all the circumstances of the case, including, but without prejudice to the generality of the foregoing, the nature, condition and use of the public road upon which the offence is alleged to have been committed, the amount of traffic which at the time actually was or which could reasonably be expected to be upon that road and the speed at and the manner in which the vehicle was driven.

(4) A person convicted of an offence under subsection (1) shall be liable—

(a) in the case of the court finding that the offence was committed while driving recklessly, to a fine not exceeding R800 or to imprisonment for a period not exceeding two years, or to both such fine and imprisonment;

(b) in the case of the court finding that the offence was committed by driving negligently, to a fine not exceeding R400 or to imprisonment for a period not exceeding one year, or to both such fine and imprisonment.

Inconsiderate driving

138. Any person who drives a vehicle on a public road without reasonable consideration for any other person using that road shall be guilty of an offence.

Driving while under the influence of intoxicating liquor or a drug having a narcotic effect or with excessive amount of alcohol in blood

139. (1) Any person who on a public road, while under the influence of intoxicating liquor or a drug having a narcotic effect—

(a) drives a vehicle; or

(b) occupies the driver's seat of a motor vehicle, the engine whereof is running;

shall be guilty of an offence and liable on conviction to a fine not exceeding R800 or to imprisonment for a period not exceeding two years, or to both such fine and imprisonment.

(2) Iedereen wat op 'n openbare pad, terwyl die konsentrasie alkohol in enige monster van bloed geneem van enige deel van sy liggaam nie minder as 0,08 gram per 100 milliliter is nie—

(a) 'n voertuig bestuur; of

(b) in die bestuurderssitplek sit van 'n motorvoertuig waarvan die enjin loop;

is skuldig aan 'n misdryf en by skuldigbevinding strafbaar met 'n boete van hoogstens R400 of met gevangenisstraf vir 'n tydperk van hoogstens een jaar of met sodanige boete sowel as sodanige gevangenisstraf.

(3) Indien daar, by enige vervolging weens 'n oortreding van 'n bepaling van subartikel (2), bewys word dat die konsentrasie alkohol in enige monster van bloed geneem van enige deel van sy liggaam van die betrokke persoon te eniger tyd binne twee uur na die beweerde misdryf nie minder as 0,08 gram per honderd milliliter was nie, word daar vermoed, tensy die teendeel bewys word, dat sodanige konsentrasie ten tyde van die beweerde misdryf nie minder as 0,08 gram per 100 milliliter was nie.

(4) Waar daar by enige vervolging ingevolge hierdie Wet getuienis aangevoer word van 'n ontleding van 'n monster van die bloed van enige persoon, word daar vermoed, totdat die teendeel bewys word, dat enige spuit wat gebruik is om sodanige monster te neem en die houer waarin sodanige monster geplaas is vir versending na 'n ontleder, vry van enige stof of kontaminasie was wat die uitslag van sodanige ontleding kon geaffekteer het.

Ongemagtigde optrede met betrekking tot voertuig

140. (1) Iedereen wat sonder redelike grond of sonder die toestemming van die eienaar van of persoon wat wettig toesig het oor 'n voertuig—

(a) die masjinerie daarvan aan die gang sit;

(b) sodanige voertuig in rat sit;

(c) op enige wyse aan die masjinerie, bybehore of onderdele van 'n voertuig peuter; of

(d) in of op sodanige voertuig klim;

terwyl sodanige voertuig op 'n openbare pad is, is skuldig aan 'n misdryf.

(2) Iedereen wat, sonder die toestemming van die eienaar van of persoon wat wettig toesig het oor 'n voertuig, in sodanige voertuig op 'n openbare pad ry of dit bestuur, is skuldig aan 'n misdryf en by skuldigbevinding strafbaar met 'n boete van hoogstens R400 of met gevangenisstraf vir 'n tydperk van hoogstens een jaar of met sodanige boete sowel as sodanige gevangenisstraf.

(3) Iedereen wat sonder wettige verskoning aan 'n voertuig op 'n openbare pad of aan enige deel van die uitrusting of die bybehore van so 'n voertuig peuter of dit opsetlik beskadig, of enige voorwerp na so 'n voertuig gooi, is skuldig aan 'n misdryf.

Verskaffing van valse inligting

141. Sonder inkorting van enige ander bepaling van hierdie Wet, is iedereen wat—

(a) in verband met enige aansoek kragtens hierdie Wet; of

(b) in verband met die verstrekking van enige inligting wat, na sy wete, gebruik sal word of gebruik kan word vir enige doel ingevolge hierdie Wet;

'n verklaring aflê of inligting vestrek wat na sy wete vals of in enige wesenlike opsig misleidend is, is skuldig aan 'n misdryf.

(2) Any person who on a public road, while the concentration of alcohol in any specimen of blood taken from any part of his body, is not less than 0,08 gram per 100 millilitres—

(a) drives a vehicle; or

(b) occupies the driver's seat of a motor vehicle the engine whereof is running;

shall be guilty of an offence and liable on conviction to a fine not exceeding R400 or to imprisonment for a period not exceeding one year, or to both such fine and imprisonment.

(3) If, in any prosecution for a contravention of any provision of subsection (2), it is proved that the concentration of alcohol in any specimen of blood taken from any part of the body of the person concerned was not less than 0,08 gram per 100 millilitres at any time within two hours after the alleged offence, it shall be presumed, unless the contrary is proved, that such concentration was not less than 0,08 gram per 100 millilitres at the time of the alleged offence.

(4) Where in any prosecution under this Act evidence is tendered of the analysis of a specimen of the blood of any person, it shall be presumed, until the contrary is proved, that any syringe used for obtaining such specimen and the receptacle in which such specimen was placed for despatch to an analyst, were free of any substance or contamination which could have affected the result of such analysis.

Unauthorised acts in relation to vehicle

140. (1) Any person who, without reasonable cause or without the consent of the owner or person in lawful charge of a vehicle—

(a) sets the machinery thereof in motion; or

(b) places such vehicle in gear; or

(c) in any way interferes with the machinery, accessories or parts of such vehicle; or

(d) enters or climbs upon such vehicle;

while such vehicle is on a public road shall be guilty of an offence.

(2) Any person who, without the consent of the owner or person in lawful charge of any vehicle, rides in or drives such vehicle on a public road shall be guilty of an offence and liable on conviction to a fine not exceeding R400 or to imprisonment for a period not exceeding one year, or to both such fine and imprisonment.

(3) Any person who without lawful excuse tampers with or wilfully damages a vehicle on a public road or any part of the equipment or the accessories of any such vehicle, or who throws any object at any such vehicle, shall be guilty of an offence.

Furnishing false information

141. Without prejudice to any other provision of this Act, any person who—

(a) in connection with any application under this Act; or

(b) in connection with the furnishing of any information which to his knowledge is to be or may be used for any purpose under this Act;

makes a declaration or furnishes information which to his knowledge is false or in any material respect misleading, shall be guilty of an offence.

Onwettige optrede in verband met registrasie of dokumente

142. (1) Indien, met betrekking tot enige voertuig, enige persoon (hetsy skriftelik of deur te teken of op enige ander wyse) enige registrasiemerk of soortgelyke merk, waar sodanige soortgelyke merk deur 'n bevoegde gesag buite KaNgwane uitgereik is, namaak, of, met die opset om te bedrieg, vervang, verander, ontsier of skend of enigiets daaraan toevoeg of indien enige persoon wetende dat enige sodanige merk aldus nagemaak, vervang, verander, ontsier of geskend is of dat enigiets daaraan toegevoeg is, sodanige voertuig op 'n openbare pad met sodanige merk gebruik, is sodanige persoon skuldig aan 'n misdryf.

(2) Iedereen wat enige sertifikaat, lisensie of dokument wat ingevolge hierdie Wet uitgereik of erken word, namaak, of met die opset om te bedrieg, verander, ontsier of skend of enigiets daaraan toevoeg, of wat wetende dat enige sodanige sertifikaat, lisensie of dokument aldus nagemaak, verander, ontsier of geskend is of dat enigiets daaraan toegevoeg is, sodanige sertifikaat, lisensie of dokument gebruik of toelaat dat sodanige sertifikaat, lisensie of dokument deur 'n ander persoon gebruik word, is skuldig aan 'n misdryf.

(3) Iedereen wat—

(a) enige sertifikaat, lisensie of ander dokument gebruik wat ingevolge hierdie Wet uitgereik of erken word en waarvan hy nie die houer is nie; of

(b) toelaat dat enige sertifikaat, lisensie of ander dokument wat ingevolge hierdie Wet uitgereik of erken word en waarvan hy die houer is, deur 'n ander persoon gebruik word;

is skuldig aan 'n misdryf.

Iemand wat voor gee om 'n polisiebeampte of inspekteur van lisensies te wees of wat enige sodanige beampte ooreed om van sy plig afstand te doen

143. Iedereen—

(a) wat nie 'n polisiebeampte of inspekteur van lisensies is nie en wat deur woord, gedrag of optrede voorgee dat hy 'n polisiebeampte of inspekteur van lisensies is; of

(b) wat saamspan met 'n polisiebeampte of inspekteur van lisensies of hom ooreed of probeer ooreed om te versuim om sy plig uit te voer of om 'n daad te verrig wat in stryd is met sy plig;

is skuldig aan 'n misdryf.

HOOFSTUK 9

BEVOEGDHEID VAN HOF OM BEVEL UIT TE REIK VIR DIE ENDOSSEMENT, OPSKORTING OF INTREKING VAN BESTUURDERSLISENSIE OF -PERMIT OF OM 'N PERSOON ONBEVOEG TE VERKLAAR OM LEERLING- OF BESTUURDERSLISENSIE TE VERKRY

Voorlegging van bestuurlisensie en -permit aan hof

144. (1) Wanneer ook al 'n gelisensieerde bestuurder aangekla word van 'n misdryf ingevolge hierdie Wet wat betrekking het op die bestuur van 'n motorvoertuig of versuim om stil te hou na 'n ongeluk of om 'n ongeluk te rapporteer, moet hy elke lisensie en permit waarvan hy die houer is of duplikaat daarvan, indien hy nie in besit van die oorspronklike is nie, aan die hof voorlê wanneer die aanklag verhoor word of wanneer enige appél teen 'n skuldigbevinding van so 'n aanklag verhoor word.

(2) Vir die toepassing van hierdie Hoofstuk beteken—

(a) "lisensie"—

(i) 'n leerling- of bestuurderslisensie; of

(ii) 'n soortgelyke lisensie uitgereik deur bevoegde gesag buite KaNgwane; en

Unlawful acts in relation to registration or documents

142. (1) If, in relation to any vehicle, any person (whether in writing or by drawing or in any other manner) counterfeits or, with intent to deceive, substitutes, alters, defaces, mutilates or adds anything to any registration mark or similar mark where such similar mark has been allotted by a competent authority outside KaNgwane or, if any person knowing that any such mark has been so counterfeited, substituted, altered, defaced, mutilated or added to, operates that vehicle on a public road under such mark, such person shall be guilty of an offence.

(2) Any person who counterfeits or, with intent to deceive, alters, defaces, mutilates or adds anything to any certificate, licence or document issued or recognised in terms of this Act or who, knowing that any such certificate, licence or document has been so counterfeited, altered, defaced, mutilated or added to, uses that certificate, licence or document or permits that certificate licence or document to be used by any other person, shall be guilty of an offence.

(3) Any person who—

(a) uses any certificate, licence or other document issued or recognised in terms of this Act and of which he is not the holder; or

(b) permits any certificate, licence or document issued or recognised in terms of this Act and of which he is the holder to be used by any other person;

shall be guilty of an offence.

Personating traffic officer, police officer, or inspector of licences, or inducing any such officer to forego his duty

143. Any person who—

(a) not being a police officer or an inspector of licences, and who by words, conduct or demeanour, pretends that he is a police officer or an inspector of licences; or

(b) connives with, induces or attempts to induce, any police officer or inspector of licences to omit to carry out his duty or to do an act in conflict with his duty;

shall be guilty of an offence.

CHAPTER 9

POWER OF COURT TO ISSUE ORDER FOR ENDORSEMENT, SUSPENSION OR CANCELLATION OF DRIVING LICENCE OR PERMIT OR DISQUALIFYING PERSON FROM OBTAINING LEARNER'S OF DRIVER'S LICENCE

Production of driving licence and permit to court

144. (1) Whenever a licensed driver is charged with any offence under this Act relating to the driving of a motor vehicle or a failure to stop after or to report an accident, he shall produce every licence and permit or any duplicate thereof, if he is not in possession of the original to the court at the time of the hearing of the charge or at the time of the hearing of any appeal against a conviction on such charge.

(2) For the purposes of this Chapter—

(a) "licence" means—

(i) a learner's or driver's licence; or

(ii) a similar licence issued by a competent authority outside KaNgwane; and

(b) "permit"—

(i) 'n openbare bestuurpermit;

(ii) 'n soortgelyke permit uitgereik deur bevoegde gesag buite KaNgwane.

(3) 'n Bestuurder in subartikel (1) genoem, wat sonder redelike verskoning versuim om elke lisensie en permit waarvan hy die houer is, ingevolge genoemde subartikel voor te lê, is skuldig aan 'n misdryf.

Algemene bevoegdheid van hof om bevel uit te reik vir die endossement, opskorting of intrekking van 'n lisensie of permit te beveel of om persoon onbevoeg te verklaar om leerling- of bestuurderslisensie te verkry

145. Behoudens die bepalings van artikel 146 kan 'n hof wat 'n persoon skuldig bevind aan 'n misdryf ingevolge hierdie Wet of aan 'n gemeenregtelike misdryf wat in elke geval betrekking het op die bestuur van 'n motorvoertuig of versuim om na 'n ongeluk stil te hou of om 'n ongeluk te rapporteer, benewens die oplê van 'n straf, 'n bevel uitreik indien die persoon wat skuldig bevind word—

(a) die houer is van 'n lisensie of van 'n lisensie en 'n permit, dat besonderhede van die skuldigbevinding, vonnis en enige ander hofbevel wat daarop volg, op sodanige lisensie of lisensie en permit geëndosseer word en sodanige bevel word deur die griffier of klerk van sodanige hof dienooreenkomstig daarop geëndosseer;

(b) die houer is van 'n lisensie of van 'n lisensie en 'n permit, dat sodanige lisensie of lisensie en permit opgeskort word vir die tydperk wat die hof goed dink of dat sodanige lisensie of lisensie en permit ingetrek word en enige sodanige bevel word op sodanige lisensie of lisensie en permit geëndosseer soos in paragraaf (a) bepaal; of

(c) nie die houer van 'n lisensie is nie wat onbevoeg verklaar om 'n leerling- of bestuurderslisensie te verkry of vir 'n onbepaalde tydperk of vir die tydperk wat die hof goed dink;

Met dien verstande dat die inskrywing van enige endossement ooreenkomstig so 'n bevel, deur die hof wat die bevel uitreik, uitgestel kan word totdat 'n appél teen die skuldigbevinding of die vonnis of albei afgehandel is: Met dien verstande voorts dat hierdie artikel nie opgevat moet word as sou dit die intrekking van 'n lisensie wat 'n internasionale bestuurpermit is, magtig nie.

Plig van hof om bevel uit te reik vir die opskorting of intrekking van lisensie of 'n lisensie en permit of om 'n persoon onbevoeg te verklaar om 'n leerling- of bestuurderslisensie te verkry

146. (1) 'n Hof wat 'n persoon skuldig bevind aan 'n misdryf genoem in—

(a) artikel 134 (2) (a);

(b) artikel 137 (1), indien die bevinding van die hof is dat sodanige misdryf begaan is deurdat die betrokke voertuig roekeloos bestuur is; of

(c) artikel 139;

waar sodanige persoon die houer is van 'n lisensie of 'n lisensie en 'n permit waar sodanige persoon nie voorheen skuldig bevind is aan enige sodanige misdryf of na die mening van die hof 'n soortgelyke misdryf ingevolge 'n herroepe wet of 'n wet van enige provinsie nie, moet 'n bevel uitreik dat sodanige lisensie of lisensie en permit—

(i) opgeskort word vir 'n tydperk, wat minstens ses maande moet wees, wat hy goed dink; of

(ii) ingetrek word;

of indien sodanige persoon nie die houer van 'n lisensie of 'n permit is nie, reik die hof 'n bevel uit wat sodanige persoon onbevoeg verklaar om 'n leerling- of bestuurderslisensie te verkry of vir 'n onbepaalde tydperk of vir 'n tydperk van minstens ses maande.

(b) "permit" means—

(i) a public driving permit; or

(ii) a similar permit issued by a competent authority outside KaNgwane.

(3) Any driver referred to in subsection (1) who fails, without reasonable excuse, to produce in terms of that subsection every licence and permit of which he is the holder in terms of that subsection, shall be guilty of an offence.

General power of court to issue an order for the endorsement, suspension or cancellation of a licence or permit or to disqualify a person from obtaining a learner's or driver's licence

145. Subject to the provisions of section 146 any court before which a person is convicted of an offence under this Act or of an offence at common law relating in either case, to the driving of a motor vehicle or a failure to stop after or to report an accident, may, in addition to imposing a sentence issue an order if the person convicted is—

(a) the holder of a licence or of a licence and permit, that particulars of the conviction, sentence and any other order of the court consequent thereon be endorsed on such licence or licence and permit, and the registrar or clerk of such court shall endorse such licence or licence or licence and permit accordingly;

(b) the holder of a licence or of a licence and a permit that such licence or licence and permit be suspended for such period as the court may deem fit or that such licence or licence and permit be cancelled, and any such order shall be endorsed on such licence or licence and permit as provided for in paragraph (a); or

(c) not the holder of a licence declaring him to be disqualified from obtaining a learner's or driver's licence either indefinitely or for such period as the court may deem fit;

Provided that the making of any endorsement in terms of this section may be postponed by the court issuing the order until any appeal against the conviction or sentence or both has been disposed of: Provided further that this section shall not be construed as authorising the cancellation of a licence which is an international driving permit.

Duty of court to issue an order for the suspension or cancellation of a licence or permit disqualifying a person from obtaining a learner's or driver's licence

146. (1) Any court before which a person is convicted of an offence referred to in—

(a) section 134 (2) (a); or

(b) section 137 (1), if the finding of the court is that such offence was committed by driving the vehicle concerned recklessly; or

(c) section 139;

shall, where such person is the holder of a licence or of a licence and permit and where such person has not previously been convicted of any such offence or, in the opinion of the Court, a similar offence under a repealed law or any prior law or the law of any province, issue an order that such licence or licence and permit be—

(i) suspended for such period, not being less than six months, as it may deem fit; or

(ii) cancelled;

or, if such person is not the holder of any licence or permit issue an order disqualifying such person from obtaining a learner's or driver's licence either indefinitely or for a period of not less than six months.

(2) 'n Hof wat 'n persoon skuldig bevind aan 'n misdryf in subartikel (1) genoem, waar sodanige persoon die houër is van 'n lisensie of 'n lisensie en 'n permit en waar sodanige persoon een vorige skuldigbevinding in vermelde subartikel genoem teen hom het moet 'n bevel uitreik dat sodanige lisensie of lisensie en permit—

(a) opgeskort word vir die tydperk wat minstens 12 maande moet wees, wat hy goed dink; of

(b) ingetrek word;

of indien sodanige persoon nie die houër van 'n lisensie of permit is nie, reik die hof 'n bevel uit wat sodanige persoon onbevoeg verklaar om 'n leerling- of bestuurderslisensie te verkry of vir 'n onbepaalde tydperk of vir 'n tydperk van minstens 12 maande.

(3) 'n Hof wat 'n persoon skuldig bevind aan 'n misdryf in subartikel (1) genoem, waar sodanige persoon die houër is van 'n lisensie of 'n lisensie en 'n permit en waar sodanige persoon twee of meer vorige skuldigbevindinge in vermelde subartikel genoem teen hom het, moet 'n bevel uitreik dat sodanige lisensie of lisensie en permit ingetrek word, of indien sodanige persoon nie die houër van 'n lisensie of 'n permit is nie, reik die hof 'n bevel uit wat sodanige persoon vir 'n onbepaalde tydperk onbevoeg verklaar om 'n leerling- of bestuurderslisensie te verkry.

(4) 'n Lisensie of permit wat ingevolge hierdie artikel opgeskort of ingetrek word, word geëndosseer soos in artikel 145 (a) bepaal.

(5) Die inskrywing van 'n endossement ooreenkomstig 'n bevel kragtens hierdie artikel, kan deur die hof wat die bevel uitreik, uitgestel word totdat 'n appél teen die skuldigbevinding of vonnis of albei afgehandel is.

Prosedure na endossement, opskorting of intrekking van 'n lisensie of permit of verklaring van onbevoegdheid

147. (1) Waar 'n hof 'n bevel uitgereik het dat 'n lisensie, uitgesonderd 'n lisensie wat ingevolge artikel 58 (4) of 64 (4) (b) uitgereik is, of permit geëndosseer, opgeskort of ingetrek word, stel die griffier of klerk van sodanige hof die bevoegde gesag wat sodanige lisensie of permit uitgereik het, daarvan in kennis en van die skuldigbevinding en vonnis van die betrokke persoon.

(2) Waar 'n hof 'n bevel uitgereik het dat 'n lisensie, wat ingevolge artikel 58 (4) of 64 (4) (b) uitgereik is, geëndosseer, opgeskort of ingetrek word, stel die griffier of klerk van sodanige hof die Direkteur en die bevoegde gesag wat die identiteitsdokument uitgereik het, daarvan in kennis.

(3) Waar 'n hof 'n bevel uitgereik het dat 'n lisensie, uitgesonderd 'n lisensie wat ingevolge artikel 58 (4) of 64 (4) (b) uitgereik is, of permit ingetrek word, stuur die griffier of klerk van sodanige hof sodanige lisensie of permit aan die bevoegde gesag wat sodanige lisensie of permit uitgereik het.

(4) 'n Lisensie, uitgesonderd 'n lisensie wat ingevolge artikel 58 (4) of 64 (4) (b) uitgereik is, of permit wat opgeskort is as gevolg van 'n hofbevel word, gedurende die tydperk van opskorting deur die griffier of klerk van sodanige hof behou en, by verstryking van sodanige tydperk, aan die persoon wat daartoe geregtig is, op sy versoek teruggestuur.

(5) Wanneer ook al 'n lisensie of 'n lisensie en permit deur 'n hof geëndosseer, opgeskort of ingetrek word, is sodanige endossement, opskorting of intrekking van toepassing op elke ander lisensie en permit wat deur die betrokke persoon gehou word.

(2) Any court before which a person is convicted of an offence referred to in subsection (1) shall, where such person is the holder of a licence or a licence and a permit and where such person has one previous conviction referred to in that subsection, issue an order that such licence or licence and permit be—

(a) suspended for such period, not being less than 12 months, as it may deem fit; or

(b) cancelled;

or, if such person is not the holder of any licence or permit issue an order disqualifying such person from obtaining a learner's or driver's licence, either indefinitely or for a period of not less than 12 months.

(3) Any court before which a person is convicted of an offence referred to in subsection (1), shall, where such person is the holder of a licence or a licence and a permit and where such person has two or more previous convictions, referred to in that subsection, issue an order that such licence or such licence and permit be cancelled or, if such person is not the holder of any licence or permit, issue an order indefinitely disqualifying from obtaining a learner's or driver's licence.

(4) Any licence or permit suspended or cancelled in terms of this section shall be endorsed as provided for in section 145 (a).

(5) The making of an endorsement in accordance with an order in terms of this section, may be postponed by the court issuing the order until any appeal against the conviction or sentence or both has been disposed of.

Procedure subsequent to endorsement, suspension or cancellation of licence or permit

147. (1) Where a court has issued an order that any licence other than a licence issued in terms of section 58 (4) or 64 (4) (b), or permit be endorsed, suspended or cancelled, the registrar or clerk of such court shall advise the competent authority which issued such licence or permit thereof and of the conviction and sentence of the person concerned.

(2) Where a court has issued an order that a licence issued in terms of section 58 (4) or 64 (4) (b) be endorsed, suspended, or cancelled, the registrar or clerk of such court shall advise the Director and the competent authority who issued the identity document, thereof.

(3) Where a court has issued an order that a licence other than a licence issued in terms of section 58 (4) or 64 (4) (b), or permit be cancelled, the registrar or clerk of such court shall transmit such licence or permit to the competent authority which issued such licence or permit.

(4) A licence, other than a licence issued in terms of section 58 (4) or 64 (4) (b), or permit which has been suspended as a result of an order by a court shall, during the period of suspension, be retained by the registrar or clerk of such court, and, at the expiration of such period, shall be returned to the person entitled thereto at his request.

(5) Whenever any licence or licence and permit are endorsed, suspended or cancelled by a court, such endorsement, suspension or cancellation shall apply to every other licence or licence and permit held by the person concerned.

HOOFSTUK 10

ALGEMENE STRAF EN REGSPROSEDURE

Algemene straf ten opsigte van misdryf waar straf nie uitdruklik bepaal word nie

148. Iedereen wat skuldig bevind word aan 'n misdryf ingevolge hierdie Wet waarvoor daar geen straf uitdruklik bepaal word nie, is strafbaar met 'n boete van hoogstens R200 of met gevangenisstraf vir 'n tydperk van hoogstens ses maande of met sodanige boete sowel as sodanige gevangenisstraf.

Vermoede ten opsigte van 'n openbare pad

149. Waar daar by enige vervolging ingevolge hierdie Wet beweer word dat 'n misdryf op 'n openbare pad begaan is, word daar vermoed dat sodanige pad 'n openbare pad is totdat die teendeel bewys word.

Vermoede ten opsigte van openbare pad in 'n stedelike gebied

150. Waar daar by enige vervolging ingevolge hierdie Wet beweer word dat 'n misdryf op 'n openbare pad in 'n stedelike gebied begaan is, word daar vermoed dat sodanige pad 'n openbare pad in 'n stedelike gebied is totdat die teendeel bewys word.

Vermoede ten opsigte van massa vasgestel deur middel van 'n weegbrug of ander weegtoestel

151. Waar daar by enige kriminele geding wat voortspuit uit 'n beweerde oortreding van hierdie Wet, getuienis ter staving van sodanige oortreding gelewer word, van enige massa soos vasgestel deur middel van 'n weegbrug of ander weegtoestel, word sodanige massa as juis geag totdat die teendeel bewys word.

Vermoede ten opsigte van bruto voertuigmassa van motorvoertuig

152. Waar daar by enige vervolging ingevolge hierdie Wet, beweer word dat 'n misdryf begaan is met betrekking tot die bruto voertuigmassa van 'n motorvoertuig, word die massa wat aldus beweer word, by ontstentenis van getuienis soos in artikel 153 beoog, vermoed die bruto voertuigmassa van sodanige voertuig te wees totdat die teendeel bewys word.

Bewys van bruto voertuigmassa van 'n motorvoertuig

153. Enige dokument waarin voorgegee word dat dit deur 'n vervaardiger uitgereik is en waarin die bruto voertuigmassa van enige besondere model motorvoertuig deur hom vervaardig aangegee word, is *prima facie*-getuienis van die bruto voertuigmassa van sodanige model.

Vermoede dat eienaar voertuig bestuur of geparkeer het

154. (1) Waar dit by enige vervolging ingevolge hierdie Wet ter sake is om te bewys wie die bestuurder van 'n voertuig was, word daar vermoed, totdat die teendeel bewys word, dat sodanige voertuig deur die eienaar daarvan bestuur is.

(2) Wanneer ook al 'n voertuig geparkeer word in stryd met enige bepaling van hierdie Wet, word daar vermoed, totdat die teendeel bewys word, dat sodanige voertuig deur die eienaar daarvan geparkeer is.

Vermoede ten opsigte van beamptes

155. By enige vervolging ingevolge enige van die bepalinge van hierdie Wet, is die feit dat enige persoon voorgee om op te tree of voorgegee het om op te getree het as 'n polisiebeampte, 'n inspekteur van lisensies, 'n ondersoeker van voertuie of 'n toetsbeampte vir bestuurderslisensie *prima facie*-getuienis van sy aanstelling en magtiging om aldus op te tree: Met dien verstande dat die bepalinge van hierdie artikel nie van toepassing is op 'n vervolging op 'n aanklag wat op indentiteitsbedrog betrekking het nie.

CHAPTER 10

GENERAL PENALTY AND LEGAL PROCEDURE

General penalty in respect of offence where penalty not expressly provided

148. Any person convicted of an offence under this Act, for which no penalty is expressly provided, shall be liable to a fine not exceeding R200 or to imprisonment for a period not exceeding six months, or to both such fine and imprisonment.

Presumption in regard to public road

149. Where in any prosecution under this Act it is alleged that an offence was committed on a public road, such road shall be presumed to be a public road until the contrary is proved.

Presumption in regard to public road in an urban area

150. Where in any prosecution under this Act it is alleged that an offence was committed on a public road in an urban area, such road shall be presumed to be a public road in an urban area until the contrary is proved.

Presumption in regard to mass ascertained by means of a weighbridge or other weighing instrument

151. Where in any criminal proceedings arising out of an alleged contravention of this Act evidence in support of such contravention is given of any mass as ascertained by means of a weighbridge or other weighing instrument, such mass shall be deemed to be correct until the contrary is proved.

Presumption in regard to gross vehicle mass of motor vehicle

152. Where in any prosecution under this Act it is alleged that an offence was committed in relation to the gross vehicle mass of a motor vehicle, the mass so alleged shall, in the absence of evidence as contemplated in section 153, be presumed to be the gross vehicle mass of such vehicle until the contrary is proved.

Proof of gross vehicle mass of motor vehicle

153. Any document, purporting to have been issued by a manufacturer and stating the gross vehicle mass of any particular model of motor vehicle manufactured by him, shall be *prima facie* evidence as to the gross vehicle mass of such model.

Presumption that owner drove or parked vehicle

154. (1) Where in any prosecution under this Act it is material to prove who was the driver of a vehicle, it shall be presumed until the contrary is proved that such vehicle was driven by the owner thereof.

(2) Whenever a vehicle is parked in contravention of any provision of this Act, it shall be presumed until the contrary is proved that such vehicle was parked by the owner thereof.

Presumption in regard to officers

155. In any prosecution under any of the provisions of this Act, the fact that any person purports to act or has purported to act as a police officer, an inspector of licences, examiner of vehicles or examiner for drivers' licences, shall be *prima facie* evidence of his appointment and authority so to act: Provided that the provisions of this section shall not apply to a prosecution on a charge relating to personation.

Afskrif van inskrywing in register of rekord van registrasie-owerheid getuienis te wees

156. 'n Dokument, wat voorgee om 'n uittreksel te wees uit of 'n afskrif te wees van enige inskrywing vervat in enige register of rekord wat deur 'n registrasie-owerheid of die Direkteur gehou word en wat voorgee om as sodanig gesertifiseer te wees, is in alle howe en by alle geleenthede wat ook al toelaatbaar as getuienis en is *prima facie*-getuienis van die waarheid van die sake in sodanige dokument vermeld sonder die voorlegging van enige sodanige register of rekord of enige sertifikaat, lisensie of ander dokument waarop enige inskrywing gebaseer is.

HOOFTUK 11

ADDISIONELE BEVOEGDHEDE EN PLIGTE VAN BEAMPTES

Addisionele bevoegdhede en pligte van inspekteur van lisensies

157. (1) Benewens die bevoegdhede en pligte elders in hierdie Wet genoem, kan 'n inspekteur van lisensies—

(a) by skriftelike kennisgewing die eienaar of persoon in beheer van enige voertuig waar dit ook al gevind word, wat hy nie as padwaardig beskou nie, gelas om sodanige voertuig vir inspeksie, ondersoek of toets na die naaste beskikbare ondersoeker van voertuie te bring op 'n tyd en plek wat in sodanige kennisgewing vermeld moet word;

(b) ten opsigte van enige motorvoertuig, van die eienaar daarvan die voorlegging vereis van enige registrasie-sertifikaat, motorvoertuiglisensie, klaringsbewys, motorhandelaarslisensie, motorhandelaarsklaringsbewys, geskiktheidsertifikaat of enige soortgelyke dokument waar so 'n soortgelyke dokument deur 'n bevoegde gesag buite KaNgwane uitgereik is;

(c) enige motorvoertuig ondersoek ten einde hom daarvan te oortuig of dit die motorvoertuig is ten opsigte waarvan 'n dokument in paragraaf (b) genoem, uitgereik is;

(d) beslag lê op enige dokument in paragraaf (b) genoem en aan hom voorgelê, wat ongeldig skyn te wees of wederregtelik verander of ontsier is of wat wederregtelik gebruik word en waar daar op enige dokument aldus beslag gelê word, moet hy 'n kwitansie daarvoor aan die betrokke persoon uitreik;

(e) van die bestuurder of persoon in beheer van 'n voertuig vereis om sy naam en adres en enige ander besonderhede wat vir sy identifikasie nodig is, te verstrek;

(f) van enige persoon vereis om enige lisensie te toon wat hom magtig om 'n motorvoertuig te bestuur en om enige dokument, artikel of ander ding te toon wat so 'n persoon ten opsigte van 'n motorvoertuig ingevolge hierdie Wet moet hê;

(g) beslag lê op enige lisensie, dokument, artikel of ander ding wat ingevolge paragraaf (f) aan hom voorgelê is en wat na sy mening bewys kan lewer van 'n oortreding of ontduiking van 'n bepaling van hierdie Wet;

(h) van enige persoon in 'n voertuig vereis om sy naam en adres en enige ander besonderhede wat vir sy identifikasie nodig is, te verstrek asook enige ander inligting wat hy in staat is om te verstrek en wat tot die identifikasie van die bestuurder of eienaar van sodanige voertuig kan lei;

(i) van 'n persoon vereis om aan hom enige inligting te verstrek waartoe hy in staat is en wat kan lei tot die identifikasie van die bestuurder of eienaar van 'n voertuig te eniger tyd of gedurende enige tydperk; of

Copy of entry in register or record of registering authority to be evidence

156. A document purporting to be an extract from or copy of, any entry contained in any register or record kept by a registering authority or the Director and purporting to be certified as such, shall in all courts and upon all occasions whatsoever be admissible as evidence and shall be *prima facie* evidence of the truth of the matters stated in such document without the production of any such register or record or any certificate, licence or other document upon which any entry may be found.

CHAPTER 11

ADDITIONAL POWERS AND DUTIES OF OFFICERS

Additional powers and duties of inspector of licences

157. (1) In addition to the powers and duties referred to elsewhere in this Act, an inspector of licences may—

(a) by notice in writing, direct the owner or person in charge of any vehicle, wherever found, which he considers not to be roadworthy, to produce such vehicle for inspection, examination or testing to the nearest available examiner of vehicles at a time and place to be specified in such notice;

(b) in respect of any motor vehicle, demand from the owner thereof the production of any registration certificate, motor vehicle licence, clearance certificate, motor dealer's licence, motor dealer's clearance certificate, certificate of fitness or any like document where such like document was issued by a competent authority outside KaNgwane;

(c) examine any motor vehicle in order to satisfy himself whether it is the motor vehicle in respect of which any document referred to in paragraph (b) was issued;

(d) impound any document referred to in paragraph (b) and produced to him, which appears to be invalid or which has been unlawfully altered or defaced or which is being put to an unlawful use and, where any document is so impounded, he shall issue a receipt therefor to the person concerned;

(e) require the driver or person in charge of any vehicle to furnish his name and address and give any other particulars required as to his identification;

(f) demand from any person the production of any licence authorising him to drive a motor vehicle and the production of any document, article or other thing which such person is required to have in respect of any motor vehicle in terms of this Act;

(g) impound any licence, document, article or other thing produced to him in terms of paragraph (f) which in his opinion may afford evidence of a contravention or evasion of any provision of this Act;

(h) require any person in any vehicle to furnish his name and address and give any other particulars required as to his identification and to give such information as is in his power to give and which may lead to the identification of the driver or owner of such vehicle.

(i) require any person to give him any information which it is in the power of such person to give and which may lead to the identification of the driver or owner of a vehicle at any time or during any period; or

(j) te eniger tyd wat redelik is, met inagneming van die omstandighede van die geval, sonder voorafgaande kennisgewing en die uitoefening van enige bevoegdheid of die uitvoering van enige plig wat hy ingevolge hierdie Wet gemagtig is, of vereis word om uit te oefen of uit te voer, enige perseel binnegaan as hy rede het om te glo dat 'n voertuig daarop gehou word.

(2) Indien 'n inspekteur van lisensies nie 'n kenteken wat die aard van sy amp duidelik aantoon, opvallend dra wanneer hy enige bevoegdheid ingevolge subartikel (1) aan hom verleen, uitoefen nie, moet hy, indien 'n persoon in beheer van 'n voertuig of die eienaar of okkupeerder van enige perseel ten opsigte waarvan sodanige bevoegdheid uitgeoefen word, dit vereis, 'n aanstellingsbrief of ander -dokument met sy foto en handtekening daarop, toon.

Addisionele bevoegdhede en pligte van polisiebeampte

158. (1) Benewens die bevoegdhede en pligte elders in hierdie Wet vermeld, kan 'n polisiebeampte, wanneer hy in uniform is, van die bestuurder van enige voertuig vereis om sodanige voertuig tot stilstand te bring en kan 'n polisiebeampte in uniform of wat, as hy nie in uniform is nie, 'n kaart toon om homself as 'n polisiebeampte te identifiseer, enigeeen van die bevoegdhede wat aan 'n inspekteur van lisensies ingevolge artikel 157 (1) verleen word, uitoefen en kan hy daarbenewens—

(a) die remme of enige ander deel van enige voertuig of die uitrusting daarvan inspekteer en toets of laat inspekteer of toets deur 'n persoon wat hy bekwaam ag om dit te doen met die oog daarop vas te stel of sodanige voertuig of uitrusting aan die bepalinge van hierdie Wet voldoen: Met dien verstande dat geen sodanige beampte, tensy hy ook 'n gekwalifiseerde motorwerktuigkundige is, soos in artikel 3 (3) omskryf, by die uitoefening van die bevoegdheid wat hierby aan hom verleen word, enige van die meganisme of werkende dele van enige motorvoertuig mag uitmekaar haal nie en, indien hy sodanige voertuig aldus uitmekaar haal, moet hy die uitmekaargehaalde meganisme en dele weer monteer, tensy hy deur die persoon in beheer van die voertuig versoek word om dit nie te doen nie;

(b) die mate van enige voertuig of sy vrag of die massa daarvan met sy vrag of die massa daarvan sonder vrag vasstel en, as dit vir daardie doel nodig is, vereis dat die voertuig na 'n weegbrug moet gaan en dat enige persoon of goedere van sodanige voertuig verwyder moet word;

(c) enige voertuig bestuur wanneer dit nodig is vir die uitvoering van sy pligte, mits hy, in die geval van enige motorvoertuig, behoorlik gelisensieer is om 'n motorvoertuig van die betrokke klas te bestuur;

(d) indien dit vir sodanige polisiebeampte voorkom of 'n persoon, wat die bestuurder is of klaarblyklik in beheer is van 'n voertuig, weens sy fisiese of geestelike toestand hoe dit ookal ontstaan het, vir die oomblik nie in staat is om sodanige voertuig te bestuur of in beheer daarvan te wees nie, tydelik sodanige persoon verbied om voort te gaan om sodanige voertuig te bestuur of in beheer daarvan te wees en enige reëlins tref vir die veilige beskikking oor of plasing van die voertuig wat, na sy mening in die omstandighede nodig of wenslik is;

(e) verkeer op enige openbare pad reël en beheer en enige opdragte gee wat, na sy mening, nodig is vir die veilige en doeltreffende reëling van sodanige verkeer;

(f) indien die massa van 'n voertuig en die vrag daarop ingevolge hierdie Wet onwettig is, die gebruik van sodanige voertuig op 'n openbare pad verbied totdat sodanige massa verminder of verander is om aan hierdie Wet te voldoen; en

(g) van enige persoon vereis om sy naam en adres en enige ander besonderhede wat vir sy identifikasie nodig is, te verstrek waar na die mening van sodanige beampte,

(j) at any time which is reasonable, having regard to the circumstances of the case, without previous notice and in the exercise of any power or other performance of any duty which in terms of this Act he is authorised or required to exercise or perform, enter any premises on which he has reason to believe that any vehicle is kept.

(2) If an inspector of licences is not conspicuously wearing a token clearly indicating the nature of his office when exercising any authority conferred upon him in terms of subsection (1), he shall, if so required by any person in charge of any vehicle or the owner or occupier of any premises in respect of which such authority is being exercised, produce a letter or other document of appointment bearing his photograph and signature.

Additional powers and duties of police officer

158. (1) In addition to the powers and duties referred to elsewhere in this Act, a police officer, when in uniform, may require the driver of any vehicle to stop such vehicle and a police officer in uniform or who, if not in uniform, produces a card identifying himself as a police officer, may exercise any of the powers conferred upon an inspector of licences in terms of section 157 (1) and may in addition—

(a) inspect or test or cause to be inspected or tested by a person whom he considers competent to do so, the brakes or any other part of any vehicle, or the equipment thereof, with a view to ascertaining whether such vehicle or equipment complies with the provisions of this Act: Provided that no such officer, unless he is also a qualified motor mechanic as defined in section 3 (3), shall, in the exercise of the authority hereby conferred upon him, dismantle any of the mechanism or working parts of any motor vehicle and, if he does so dismantle such vehicle, he shall reassemble the dismantled mechanism or parts, unless requested by the person in charge of the vehicle not to do so;

(b) ascertain the dimensions of any vehicle or its load or the mass thereof with its load or the mass thereof unladen, and, if necessary for that purpose, require the vehicle to proceed to a weighbridge and require any person or goods to be removed from such vehicle;

(c) drive any vehicle when necessary in the execution of his duties if, in the case of any motor vehicle, he is duly licensed to drive a motor vehicle of the class concerned;

(d) if any person, being the driver or apparently in charge of a vehicle, appears to such police officer, by reason of his physical or mental condition, howsoever arising to be incapable for the time being of driving or being in charge of such vehicle, temporarily forbid such person to continue to drive or be in charge of such vehicle and make such arrangements for the safe disposal or placing of the vehicle as in his opinion may be necessary or desirable in the circumstances;

(e) regulate and control traffic upon any public road and give such directions as may, in his opinion, be necessary for the safe and efficient regulation of such traffic;

(f) if the mass of any vehicle and the load thereon is unlawful in terms of this Act, prohibit the operation of such vehicle on a public road until such mass has been reduced or adjusted to comply with this Act; and

(g) require any person to furnish his name and address and give any other particulars required as to his identification where, in the opinion of such officer, such

sodanige persoon op redelike gronde daarvan verdink kan word dat hy 'n misdryf ingevolge hierdie Wet begaan het, of in staat is om getuie af te lê in verband met die pleging of verdagte pleging van enige sodanige misdryf.

(2) Vir die toepassing van subartikel (1) kan die Kommissaris 'n kaart uitreik om 'n verkeersbeampte te identifiseer wat deur die Uitvoerende Raadslid aangestel is.

Bevoegdheede en pligte van ondersoeker van voertuie

159. (1) 'n Ondersoeker van voertuie kan enige voertuig inspekteer, ondersoek of toets ten einde vas te stel of dit padwaardig is en vir die doel kan hy die voertuig of enige gedeelte daarvan of sy uitrusting of bybehore uitmekaarhaal: Met dien verstande dat hy enige voertuig aldus uitmekaargehaal, weer moet monteer, tensy hy deur die persoon in beheer van die voertuig versoek word om dit nie te doen nie.

(2) 'n Ondersoeker van voertuie kan enige voertuig bestuur wanneer dit nodig is by die uitvoering van sy pligte, mits hy, in die geval van enige motorvoertuig, behoorlik gelisensieer is om 'n motorvoertuig van die betrokke klas te bestuur.

Kennisgewing om die gebruik van voertuig te staak

160. (1) Indien 'n voertuig, na die mening van 'n polisiebeampte of ondersoeker van voertuie, nie padwaardig is nie, kan hy deur middel van kennisgewing op die voorgeskrewe vorm aan die bestuurder of eienaar van sodanige voertuig bestel, gelas dat sodanige voertuig, behoudens die bepalinge van subartikel (2), nie op 'n openbare pad gebruik mag word nie.

(2) 'n Kennisgewing in subartikel (1) genoem—

(a) kan voorwaardes bevat ten effekte dat die voertuig nog gebruik kan word om enige bepaalde plek te bereik of nog gebruik kan word vir 'n gegewe tydperk of met beperkings met betrekking tot snelheid of roete of enigiets anders; en

(b) moet in die geval van 'n motorvoertuig, die registrasie-owerheid vermeld na wie sodanige voertuig vir ondersoek deur 'n ondersoeker van voertuie gebring moet word en, in enige ander geval, die polisiekantoor waarheen die voertuig vir ondersoek gebring moet word.

(3) 'n Polisiebeampte of ondersoeker van voertuie wat voornemens is om 'n kennisgewing te bestel soos in subartikel (1) beoog, kan, in die geval van 'n motorvoertuig, die klaringsbewys verwyder en, in die geval van 'n openbare motorvoertuig, die geskikheidsertifikaat.

(4) 'n Afskrif van die kennisgewing in subartikel (1) genoem, moet deur die betrokke polisiebeampte of ondersoeker van voertuie gestuur word aan die registrasie-owerheid of polisiekantoor in sodanige kennisgewing genoem, soos in subartikel (2) (b) beoog, en hy moet, waar dit van toepassing is, aan sodanige kennisgewing enige klaringsbewys en geskikheidsertifikaat aanheg wat ingevolge die bepalinge van subartikel (3) deur hom verwyder is.

(5) Waar enige voertuig na 'n ondersoeker van voertuie of na 'n polisiekantoor in 'n kennisgewing in subartikel (1) genoem, gebring word, moet sodanige ondersoeker of die bevelvoerende beampte van die polisiekantoor, bepaal of die voertuig, na sy mening in 'n padwaardige toestand is, en indien hy van mening is dat die voertuig in 'n padwaardige toestand is moet hy sodanige kennisgewing intrek en enige klaringsbewyse of geskikheidsertifikaat in subartikel (4) genoem, aan die persoon wat daartoe geregtig is, terugbesorg.

(6) Iedereen wat enige voertuig op 'n openbare pad gebruik in stryd met die bepalinge en voorwaardes van enige kennisgewing in subartikel (1) genoem en wat nie ingevolge subartikel (5) ingetrek is nie, of iedereen wat 'n kennisgewing in stryd met die bepalinge van subartikel (5) intrek, is skuldig aan 'n misdryf.

person may reasonably be suspected of having committed an offence under this Act or is able to give evidence in regard to the commission or suspected commission of any such offence.

(2) For the purposes of subsection (1), the Commissioner may issue a card identifying any traffic officer appointed by the Councillor.

Powers and duties of examiner of vehicles

159. (1) An examiner of vehicles may inspect, examine or test any vehicle in order to determine whether it is roadworthy and for that purpose may dismantle the vehicle or any part thereof or its equipment or accessories: Provided that he shall reassemble any vehicle so dismantled unless requested by the person in charge of the vehicle not to do so.

(2) An examiner of vehicles may drive any vehicle when necessary in the execution of his duties, if, in the case of any motor vehicle, he is duly licensed to drive a motor vehicle of the class concerned.

Notice to discontinue use of vehicle

160. (1) If, in the opinion of any police officer or examiner of vehicles, any vehicle is not roadworthy, he may by notice on the prescribed form, served on the driver or owner of such vehicle, direct that such vehicle shall, subject to the provisions of subsection (2), not be used on a public road.

(2) A notice referred to in subsection (1)—

(a) may contain conditions to the effect that the vehicle may continue to be used to reach any specified place or may continue to be used for a given time or under limitations as to speed or route or otherwise; and

(b) shall, in the case of a motor vehicle, name the registering authority to which such vehicle shall be produced for examination by an examiner of vehicles and, in any other case, the police station at which the vehicle shall be produced for examination.

(3) Any police officer or examiner of vehicles who intends to serve a notice as contemplated in subsection (1) may, in the case of a motor vehicle, remove the clearance certificate and, in the case of a public motor vehicle, in addition the certificate of fitness.

(4) A copy of the notice referred to in subsection (1) shall be forwarded to the registering authority or police station named in such notice as contemplated in subsection (2) (b), by the police officer or examiner of vehicles concerned and he shall, where applicable, attach to such notice any clearance certificate and certificate of fitness removed by him in terms of subsection (3).

(5) Where any vehicle is produced to an examiner of vehicles or at a police station named in a notice referred to in subsection (1), such examiner or the officer in charge of the police station shall determine whether, in his opinion, the vehicle is in a roadworthy condition and, if he is of the opinion that the vehicle is in a roadworthy condition, he shall cancel such notice and return to the person entitled thereto any clearance certificate or certificate of fitness referred to in subsection (4).

(6) Any person who operates any vehicle on a public road contrary to the terms and conditions of any notice referred to in subsection (1) and which has not been cancelled in terms of subsection (5) or any person who cancels a notice contrary to the provisions of subsection (5), shall be guilty of an offence.

Versuim om te voldoen aan opdrag of voorskrif van inspekteur van lisensies, polisiebeampte of ondersoeker van voertuie

161. (1) Behoudens die bepalings van subartikels (2) en (3) is iedereen wat versuim om enige opdrag of voorskrif wat deur 'n inspekteur van lisensies, 'n polisiebeampte of 'n ondersoeker van voertuie ingevolge artikel 157, 158 of 160 aan hom gegee word, na te kom of wat dit nakom op 'n wyse wat bedoel is om te bedrieg, of wat so 'n inspekteur, beampte of ondersoeker dwarsboom, hinder of belemmer by die uitoefening van enige bevoegdheid of die uitvoering van enige plig kragtens hierdie Wet, is skuldig aan 'n misdryf.

(2) Wanneer ook al die voorlegging van 'n dokument wat 'n voertuig nie hoef aan te hê nie, ingevolge artikel 157 (1) (b) of (f) vereis word, word die voorlegging daarvan by enige polisiekantoor of kantoor deur 'n bevoegde gesag vir gebruik deur 'n verkeersbeampte afgesonder, binne 'n tydperk van 21 dae na sodanige vereiste as voldoende nakoming van sodanige vereiste geag.

(3) Wanneer ook al enige dokument ingevolge subartikel (2) by enige polisiekantoor of kantoor in vermelde subartikel genoem, voorgelê word, moet die beampte in bevel van sodanige polisiekantoor of kantoor wat aldus afgesonder is, die beampte wat die betrokke vereiste gestel het onverwyld dienoreenkomstig in kennis stel en 'n bewys van voorlegging van sodanige dokument uitreik aan die persoon wat dit voorlê.

**HOOFTUK 12
REGULASIES**

Bevoegdheid van Uitvoerende Raadslid om regulasies te maak

162. (1) Die Uitvoerende Raadslid kan regulasies maak wat nie onbestaanbaar met die bepalings van hierdie Wet is nie, ten opsigte van enige saak wat beoog, vereis of toegelaat word om ingevolge hierdie Wet voorgeskryf te word en in die algemeen betreffende die gebruik van enige voertuig op 'n openbare pad, die bou en uitrusting daarvan en die voorwaardes waarop dit aldus gebruik kan word, en in enige opsig vir die beter uitvoering van die bepalings of doelstellings van hierdie Wet, en in die besonder, maar sonder inkorting van die algemeenheid van die voorafgaande bepalings, kan hy regulasies maak ten opsigte van enige van die volgende aangeleenthede:

(a) Die veiligheid van verkeer op 'n openbare pad, insluitende die beperking op die gebruik van enige sodanige pad of gedeelte daarvan deur sodanige verkeer en die pligte van die gebruikers van enige sodanige pad;

(b) die uitkenning van voertuie en, met betrekking tot 'n motorvoertuig, die grootte, vorm, kleur en karakter van die registrasiemerk wat ingevolge hierdie Wet vertoon moet word en die middels wat aanvaar moet word om enige sodanige merk geredelik uitkenbaar te maak, hetsy in die nag of in die dag, wanneer enige sodanige voertuig op 'n openbare pad gebruik word;

(c) die breedte, hoogte en lengte van enige voertuig, die deursnee van die wiele en die breedte, aard en toestand van die buitebande van 'n voertuig wanneer dit op 'n openbare pad gebruik word;

(d) die maksimum massa, met of sonder vrag, van enige voertuig, die hoogte en breedte van enige vrag wat deur 'n voertuig vervoer mag word, die wyse waarop 'n voertuig gelaai kan word, die uitsteeksel van enige vrag in enige rigting en die maksimum massa van enige voertuig of enige gedeelte daarvan wat deur die pad of enige bepaalde oppervlakte daarvan ondersteun word wanneer 'n voertuig in hierdie paragraaf genoem, op 'n openbare pad gebruik word;

Failure to comply with instruction or direction of inspector of licences police officer or examiner of vehicles

161. (1) Subject to the provisions of subsections (2) and (3) any person who fails to comply or who complies in a manner intended to deceive, with any instruction or direction given to him by an inspector of licences, a police officer or an examiner of vehicles in terms of section 157, 158 or 160 or obstructs, hinders or interferes with any such inspector, officer or examiner in the exercise of any power or the performance of any duty under this Act, shall be guilty of an offence.

(2) Whenever the production of any document which is not required to be carried on a vehicle is demanded in terms of section 157 (1) (b) or (f), the production thereof at any police station or office set aside by a competent authority for use by a traffic officer within a period of 21 days of such demand shall be deemed to be sufficient compliance with the demand.

(3) Whenever any document is produced in terms of subsection (2) at any police station or office referred to in the subsection, the officer in charge of such police station or office so set aside shall forthwith notify accordingly the officer who made the demand concerned and shall issue an acknowledgement of production of such document to the person producing it.

**CHAPTER 12
REGULATIONS**

Power of Concillor to make regulations

162. (1) The Councillor may make regulations, not inconsistent with the provisions of this Act, in respect of any matter contemplated, required or permitted to be prescribed under this Act and generally as to the use of any vehicle on a public road, its construction and equipment, and the conditions under which it may be so used, and in any other respect for the better carrying out of the provisions or objects of this Act, and in particular, but without prejudice to the generality of the foregoing provisions, may make regulations with respect to any of the following matters:

(a) the safety of traffic on a public road, including the restriction of the use of any such road or part thereof by such traffic and the duties of the users of any such road;

(b) the identification of vehicles and, in relation to a motor vehicle, the size, shape, colour and character of the registration mark to be displayed under this Act, and the means to be adopted to render any such mark easily distinguishable, whether by night or by day, when any such vehicle is operated on a public road;

(c) the width, height and length of, the diameter of the wheels of, and the width, nature and condition of the tyres of any vehicle when operated on a public road;

(d) the maximum mass, laden or unladen, of any vehicle, the height and width of any load which may be carried by any vehicle, the manner in which any vehicle may be loaded, the projection or overhang of any load in any direction and the maximum mass of any vehicle or any part thereof supported by the road or any specified area thereof, when any vehicle referred to in this paragraph is operated on a public road;

(e) die uitlating van uitlaatgas, rook, brandstof, olie, sigbare dampe, vonke, as of grint uit enige voertuig wat op 'n openbare pad gebruik word;

(f) buitensporige geraas weens die ontwerp of toestand van 'n voertuig of die laai daarvan, of weens die ontwerp, toestand of misbruik van 'n knaldemper, of van 'n toeter, klok of ander waarskuwingstoestel wanneer enige sodanige voertuig op 'n openbare pad gebruik word;

(g) die besonderhede wat op enige voertuig gemerk moet word;

(h) die sleep of trek van enige voertuig deur 'n ander voertuig op 'n openbare pad;

(i) die voorwaardes waarop enige motorvoertuig wat met stuurapparaat aan die linkerkant toegerus is, op 'n openbare pad gebruik kan word;

(j) die getal, aard van en soort lampe, met inbegrip van weerkaatsers, wat 'n voertuig wat op 'n openbare pad gebruik word, moet aanhê, die posisie waarin hulle moet wees, en wyse en voorwaardes waarop en tye wanneer hulle gebruik moet word en die gebruik van enige lamp of ligtoestel wat die publiek aan gevaar kan blootstel en, vir die toepassing van hierdie paragraaf, kan 'n weerkaatser omskryf word as 'n trukaatser waarop 'n standaardmerk voorkom soos omskryf in artikel 1 van die Wet op Standaarde, 1962 (Wet 33 van 1962), of waarop enige ander merk voorkom wat voorgeskryf word;

(k) die getal en aard van remme en om te verseker dat remme, knaldempers en stuurinrigting doeltreffend en in behoorlike werkende toestand is, ten opsigte van enige voertuig wat op 'n openbare pad gebruik word;

(l) in die algemeen vir die reëling van die gebruik van en beheer oor 'n voertuig op 'n openbare pad, sy bou, uitrusting, breedte van spore, afmetings, massa en gebruik ten opsigte van of die onderstel en bak of die onderstel, bak en vrag en die voorwaardes waaronder dit gebruik kan word;

(m) met betrekking tot 'n voertuig wat op 'n openbare pad gebruik word, die toestelle wat bevestig moet word om die nadering daarvan te sein, en die bestuurder daarvan in staat te stel om daarvan bewus te word dat 'n voertuig van agteraf aankom en om 'n aanduiding te gee van enige voorgename beweging daarvan, en die gebruik van enige sodanige toestelle, en om te verseker dat hulle doeltreffend is en in behoorlike werkende toestand gehou word;

(n) die beskerming van enige openbare pad, die massa, bande en vrag van enige voertuig met betrekking tot enige bepaalde brug of pont, die tyd wanneer en snelheid waarteen 'n voertuig van 'n bepaalde massa toegelaat kan word om oor enige brug of pont te gaan, die verstrekking van sekuriteit deur enige persoon vir skade aan enige openbare pad omrede van swaar verkeer, en die vergoeding van die koste van die herstel van sodanige skade;

(o) die stilhou en parkering van voertuie op openbare paaië;

(p) die verstrekking van ongeluksverslae en statistieke van enige aard wat ook al;

(q) die vasstelling van die getal passasiers vir die vervoer waarvan 'n openbare motorvoertuig ingerig is en die getal wat vervoer kan word, die algemene veiligheid, gerief en gemak van passasiers wat op of deur 'n openbare motorvoertuig vervoer word en die gedrag van die bestuurder, kondukteur en passasiers op sodanige voertuig;

(r) die spesifikasies vir die ondersoek van enige voertuig;

(s) enige lig wat na die mening van die Uitvoerende Raadslid, moontlik die behoorlike uitsig op enige padverkeersteken kan belemmer of wat met enige sodanige teken verwar kan word;

(t) die metode om enige feit vas te stel wat vir die toepassing van hierdie Wet vereis word;

(e) the emission of exhaust gas, smoke, fuel, oil, visible vapour, sparks, ashes or grit from any vehicle operated on a public road;

(f) excessive noise owing to the design or condition of any vehicle or the loading thereof, or to the design, condition or misuse of a silencer, or of a hooter, bell or other warning device, when any such vehicle is operated on a public road;

(g) the particulars to be marked on any vehicle;

(h) the towing or drawing of any vehicle by another vehicle on a public road;

(i) the conditions under which any motor vehicle may be operated on a public road when fitted with steering apparatus on the left side;

(j) the number, nature and kind of lamps, including reflectors, to be carried by any vehicle operated on a public road, the position in which they shall be carried, the manner, conditions and times of their use and the use of any lamp or lighting device which may endanger public safety and, for the purpose of this paragraph, a reflector may be defined as meaning a retro reflector which bears a standardization mark as defined in section 1 of the Standards Act, 1962 (Act 33 of 1962), or which bears such other identification mark as may be prescribed;

(k) the number and nature of brakes and for ensuring that brakes, silencers, and steering gear shall be efficient and in proper working order, in respect of any vehicle operated on a public road;

(l) generally regulating the use and control of any vehicle on a public road, its construction, equipment, width of track, dimensions, mass and use in respect of either chassis and body or chassis, body and load and the conditions under which it may be used;

(m) in relation to a vehicle operated on a public road, the appliances to be fitted for signalling the approach thereof, for enabling the driver thereof to become aware of the approach of another vehicle from the rear, and for intimating any intended movement thereof and the use of any such appliances and for securing that they shall be efficient and kept in proper working order;

(n) the protection of any public road, the mass, tyres and load of any vehicle in relation to any specified bridge or ferry, the time when and speed at which any vehicle of a specified mass may be allowed to cross any bridge or ferry, the furnishing of security by any person against damage to any public road by reason of heavy traffic and making good the cost of repairing such damage;

(o) the stopping and parking of vehicles on public roads;

(p) the furnishing of accident reports and statistics of any nature whatsoever;

(q) the determination of the number of passengers a public motor vehicle is adapted to carry and the number which may be carried, the general safety, comfort and convenience of passengers carried on or by a public motor vehicle and the conduct of the driver, conductor and passengers of such a vehicle;

(r) the specifications for the examination of any vehicle;

(s) any light which, in the opinion of the Councillor, is likely to interfere with the proper view of any road traffic sign or to be confused with any sign;

(t) the method of determining any fact which is required for the purposes of this Act;

(u) enige vorm of teken wat die Uitvoerende Raadslid dienstig ag vir die toepassing van hierdie Wet en die aard en omvang van enige inligting wat vir die doel van enige sodanige vorm verstrek moet word;

(v) die gelde wat gevorder moet word vir enige doel ingevolge hierdie Wet; en

(w) die vervoer van persone as passasiers op enige voertuig wat gebou of ontwerp is uitsluitlik of hoofsaaklik vir die vervoer van goedere en nie vir die vervoer van passasiers en hulle besittings nie.

(2) Die bevoegdheid om regulasies te maak vir enige doel in subartikel (1) genoem, omvat die bevoegdheid om enige saak, of ding met betrekking tot daardie doel volstrek of voorwaardelik te beperk of te verbied.

(3) Enige regulasie kragtens hierdie artikel kan gemaak word om in die algemeen op die hele KaNgwane of binne enige bepaalde deel daarvan of op enige bepaalde klas voertuig of persoon van toepassing te wees en kan van tyd tot tyd deur die Uitvoerende Raadslid by kennisgewing in die *Staatskoerant* op enige deel van KaNgwane of op enige klas of soort voertuig van toepassing gemaak word: Met dien verstande dat die Uitvoerende Raadslid geen regulasie kragtens subartikel (1) (v) maak nie behalwe in oorleg met die Tesourie.

(4) Enige regulasie kragtens hierdie artikel gemaak, kan strawwe bepaal vir enige oortreding daarvan en kan ook voorsiening maak vir verskillende strawwe ingeval van agtereenvolgende of voortdurende oortredings, maar geen straf mag 'n boete van R200 of gevangenisstraf vir 'n tydperk van ses maande of sodanige boete sowel as sodanige gevangenisstraf oorskry nie.

HOOFSTUK 13

ALGEMEEN

Omstandighede waarin 'n geneesheer vrygestel kan word van die bepaling betreffende parkering

163. Ondanks andersluidende bepalings in hierdie Wet vervat, kan die Uitvoerende Raadslid in die omstandighede en op die voorwaardes wat hy dienstig ag, 'n geneesheer vrystel van die bepalings van enige wet betreffende die parkering van 'n motorvoertuig wat van krag is.

Twyfel betreffende die gebruik of indeling van motorvoertuig

164. Indien daar, vir die toepassing van hierdie Wet, enige twyfel sou ontstaan oor die gebruik van enige voertuig of oor die indeling van 'n voertuig, word sodanige twyfel aan die Uitvoerende Raadslid voorgelê en sy beslissing daaroor is afdoende.

Motorvoertuig geregistreer voor die inwerkingtreding van Wet en wat nie daaraan voldoen nie

165. (1) Ondanks andersluidende bepalings in hierdie Wet vervat, word 'n motorvoertuig wat nie aan die bepalings van hierdie Wet betreffende die bou en uitrusting van motorvoertuie voldoen nie, maar wat vir die eerste maal geregistreer is voor die inwerkingtreding van hierdie Wet, ingevolge die bepalings van enige ander wet geag aan die bepalings van hierdie Wet te voldoen indien dit onderhou word ooreenkomstig die bepalings van enige ander wet wat van krag was onmiddellik voor die inwerkingtreding van hierdie Wet, en by vervolging ingevolge hierdie Wet is die bewyslas op die beskuldigde om te bewys dat dit aldus onderhou is: Met dien verstande dat geen bepaling wat hiertevore vervat word, van toepassing is op enige motorvoertuig wat nie voldoen aan die bepalings van hierdie Wet betreffende rigtingwysers, stopligte, lamp en ligte waarmee motorvoertuie van die klas waaraan sodanige voormelde motorvoertuig behoort, uitgerus moet wees nie.

(u) any form or token which the Councillor may deem expedient for the purposes of this Act and the nature and extent of any information to be furnished for the purpose of any such form;

(v) the fees to be charged for any purpose under this Act; and

(w) the carriage of persons as passengers on any vehicle which has been constructed or designed solely or chiefly for the carriage of goods and not for the carriage of passengers and their effects.

(2) The power to make regulations for any purpose referred to in subsection (1), shall include the power to restrict or prohibit any matter or thing in relation to that purpose either absolutely or conditionally.

(3) Any regulation under this section may be made to apply generally throughout KaNgwane or within any specified part thereof or to any specified class of vehicle or person and may from time to time be applied by the Councillor, by notice in the *Gazette*, to any part of KaNgwane or to any class or description of vehicle: Provided that the Councillor shall not make any regulation under subsection (1) (v) except in consultation with the Executive Councillor of Economic Affairs and Finance.

(4) Any regulation made under this section may provide penalties for any breach thereof, and may also provide for different penalties in case of successive or continuous breaches, but no penalty shall exceed a fine of R200 or imprisonment for a period of six months, or both such fine and imprisonment.

CHAPTER 13

GENERAL

Circumstances in which medical practitioner may be exempted from provisions relating to parking

163. Notwithstanding anything to the contrary contained in this Act, the Councillor may in such circumstances and subject to such conditions as it may deem expedient, exempt any medical practitioner from the provisions of any law in force relating to the parking of a motor vehicle.

Doubt concerning use of classification of motor vehicle

164. If, for the purposes of this Act, any doubt should arise as to the use to which any vehicle is put or the classification of any vehicle, such doubt shall be referred to the Councillor and his decision thereon shall be final.

Motor vehicle registered prior to commencement of Act and not complying therewith

165. (1) Notwithstanding anything to the contrary contained in this Act any motor vehicle which does not comply with the provisions of this Act relating to the construction and equipment of motor vehicles, but which was registered for the first time prior to the commencement of this Act, in terms of the provisions of any other law shall be deemed to comply with the provisions of this Act if it is maintained in accordance with the provisions of any other law in force immediately prior to the coming into operation of this Act, and in any prosecution under this Act the onus shall be on the accused to prove that it was so maintained: Provided that nothing hereinbefore contained shall apply to any motor vehicle which does not comply with the provisions of this Act relating to direction indicators, stop lights, lamps and lights with which motor vehicles of the class to which such motor vehicle aforesaid belongs, are required to be equipped.

(2) Vir die toepassing van subartikel (1) word 'n registrasiemerk wat aan 'n motorvoertuig vertoon word, geag deel van die uitrusting van sodanige voertuig te wees indien sodanige registrasiemerk aan die voertuig toegeken is voor die inwerkingtreding van hierdie Wet.

Omstandighede waarin voertuig en vrag wat nie aan die bepalings van hierdie Wet voldoen nie, vrygestel kan word

166. Die Uitvoerende Raadslid kan, behoudens die bepalings en voorwaardes wat hy opla, skriftelik magtiging verleen, hetsy in die algemeen of in die besonder, vir die gebruik op 'n openbare pad van 'n voertuig, wat nie aan die bepalings van hierdie Wet voldoen nie of die vervoer op 'n openbare pad van passasiers of enige vrag wat nie aan die bepalings van hierdie Wet voldoen nie.

Omstandighede waarin tarra van motorvoertuig juis geag word

167. Ondanks andersluidende bepalings in hierdie Wet vervat, is dit, waar daar aan 'n eienaar van 'n motorvoertuig 'n motorvoertuiglisensie vir daardie voertuig uitgereik is nie geoorloof ten opsigte van die lisensie jaar waarop so 'n lisensie van toepassing is, om te bewys dat die tarra van sodanige voertuig of meer of minder is as die tarra waarop die gelde betaalbaar vir so 'n lisensie bereken is nie: Met dien verstande dat die bepalings van hierdie artikel nie van toepassing is op 'n eienaar van 'n motorvoertuig wat vervolgd word weens en skuldig bevind word aan 'n oortreding van artikel 141 waar so 'n oortreding betrekking het op die tarra in hierdie artikel genoem nie.

Uitvoerende Raadslid kan sekere terugbetalings magtig

168. (1) Behoudens die bepalings van artikel 167, kan die Uitvoerende Raadslid, indien hy oortuig is dat enige bedrag deur 'n persoon betaal meer is as die bedrag wat behoorlik ingevolge hierdie Wet vorderbaar is, 'n terugbetaling van sodanige bedrag of gedeelte of daarvan aan sodanige persoon magtig.

(2) Die Uitvoerende Raadslid magtig nie enige terugbetaling ingevolge hierdie artikel nie, tensy die eis daarvoor binne drie jaar na die datum van die betrokke betaling deur die betrokke registrasie-owerheid ontvang is.

Inligting uit register of rekord van registrasie-owerheid

169. 'n Registrasie-owerheid moet 'n polisiebeampte of inspekteur van lisensies, wat in die loop van sy pligte optree, of enige persoon wat deur die Direkteur daartoe gemagtig is, toelaat om enige register of rekord wat hy ingevolge hierdie Wet hou, te ondersoek en om 'n uittreksel daaruit te maak en hy moet, by betaling van die toepaslike geld waarvoor in Deel VIII van Bylae 2 by hierdie Wet voorsiening gemaak word, inligting uit sodanige register of rekord verstrek aan enige ander persoon wat, na die mening van die registrasie-owerheid, redelike gronde het om sodanige inligting aan te vra: Met dien verstande dat 'n regeringsdepartement of 'n plaaslike-owerheid vrygestel is van die betaling van enige sodanige geld.

Inspeksies om te verseker dat bepalings van die Wet uitgevoer word

170. (1) Die Uitvoerende Raadslid kan enige persoon magtig om enige inspeksie uit te voer wat die Uitvoerende Raadslid nodig ag vir die doel om te verseker dat die bepalings van hierdie Wet nagekom word.

(2) Iedereen wat 'n persoon dwarsboom of hinder by die uitvoering van 'n inspeksie in subartikel (1) genoem, is skuldig aan 'n misdryf.

Afwyking van voorgeskrewe vorm

171. Die Uitvoerende Raadslid kan, in die omstandighede wat hy dienstig ag, 'n registrasie-owerheid magtig om, in die plek van 'n vorm wat vir 'n besondere doel voorgeskryf word, 'n vorm te gebruik wat afwyk van sodanige

(2) For the purposes of subsection (1), a registration mark displayed on a motor vehicle shall be deemed to be part of the equipment of such vehicle if such registration mark as allotted to that vehicle prior to the coming into operation of this Act.

Circumstances in which vehicle and load not complying with the provisions of this Act, may be exempted

166. The Councillor may, subject to such terms and conditions as he may impose, authorise in writing, either generally or specifically, the use on a public road of a vehicle which does not comply with the provisions of this Act or the conveyance on a public road of passengers or any load which does not comply with the provisions of this Act.

Circumstances in which tare of motor vehicle deemed to be correct

167. Notwithstanding anything to the contrary contained in this Act, where an owner of a motor vehicle has been issued with a motor vehicle licence for that vehicle, it shall not be competent, in respect of the licensing year to which such licence is applicable, to prove that the tare of such vehicle is either greater or less than the tare upon which fees payable for such licence were calculated: Provided that the provisions of this section shall not apply in respect of an owner of a motor vehicle who is prosecuted for and found guilty of a contravention of section 141 where such contravention relates to the tare referred to in this section.

Councillor may authorise certain refunds

168. (1) Subject to the provisions of section 167, the Councillor may, if he is satisfied that any amount paid by a person was in excess of the amount properly chargeable under this Act, authorise a refund of such amount of any part thereof to such person.

(2) The Councillor shall not authorise any refund under this section unless the claim therefor is received by the registering authority concerned within three years after the date of the payment concerned.

Information from register or record of registering authority

169. A registering authority shall permit a police officer or inspector of licences, acting in the course of his duties, or any person authorised thereto by the Director to inspect any register or record kept by it under this Act and to make any extract therefrom and shall, upon payment of the appropriate fee provided for Part VIII of Schedule 2 to this Act, supply information from such register or record to any other person who, in the opinion of the registering authority has, reasonable grounds for seeking such information: Provided that any government department or any local authority shall be exempt from the payment of such fees.

Inspections for ensuring that provisions of Act are being given effect to

170. (1) The Councillor may authorise any person to carry out any inspection which the Councillor deems necessary for the purpose of ensuring that the provisions of this Act are being complied with.

(2) Any person who obstructs or hinders any person in the carrying out of any inspection referred to in subsection (1), shall be guilty of an offence.

Variation of prescribed form

171. The Councillor may, in such circumstances as he may deem expedient, authorise a registering authority to use, in substitution for a form prescribed for a particular purpose, a form which varies from such prescribed form

voorgeskrewe vorm en, ten opsigte van sodanige registrasie-owerheid, word sodanige afwykende vorm geag die voorgeskrewe vorm vir daardie doel te wees.

Duplikaat van dokument of teken

172. (1) Waar 'n registrasie-owerheid oortuig is dat 'n sertifikaat, lisensie of ander dokument of teken wat deur hom ingevolge hierdie Wet uitgereik is, verloor, vernietig of ontsier is of dat die syfers of besonderhede daarop onleesbaar geword het, reik sodanige registrasie-owerheid, na invulling van die voorgeskrewe vorm en by betaling van die toepaslike geld waarvoor in Deel VIII van Bylae 2 by hierdie Wet voorsiening gemaak word, 'n duplikaat van enige sodanige dokument of teken uit aan die persoon aan wie die oorspronklike uitgereik is, met die woord "Duplikaat" daarop geskryf en die duplikaat wat aldus uitgereik is, het dieselfde krag as die oorspronklike dokument of teken: Met dien verstande dat—

(a) 'n duplikaat van 'n bestuurderslisensie wat in 'n identiteitsdokument vervat is, slegs deur die Direkteur uitgereik word en slegs wanneer hy dit nodig ag; en

(b) in die geval van 'n leerling- of bestuurderslisensie wat ooreenkomstig die bepalings van artikel 63 (3) of 64 (5) uitgereik is, of 'n openbare bestuurspermit, die persoon wat om sodanige duplikaat aansoek doen, twee foto's van homself moet verskaf wat aan die bepalings van artikel 62 (3) (b) voldoen en die registrasie-owerheid moet een afdruk van sodanige foto aan sodanige duplikaat aanheg en die ander een vir rekorddoeleindes hou.

(2) Indien die oorspronklike dokument of teken, na die uitreiking van 'n duplikaat ingevolge subartikel (1), gevind word, moet die persoon aan wie dit uitgereik is, alle redelike stappe doen om dit in besit te kry en om dit sonder versuim terug te besorg aan die registrasie-owerheid wat die betrokke duplikaat uitgereik het.

(3) Iedereen wat die bepalings van subartikel (2) oortree of versuim om daaraan te voldoen, is skuldig aan 'n misdryf.

Handtekening op dokumente

173. Iedereen wat nie sy naam kan teken nie, moet wanneer sy handtekening op enige dokument ingevolge hierdie Wet vereis word, in die plek daarvan die afdruk van sy regterduim druk in die ruimte waarin hy andersins sy naam sou moes geteken het en, indien sy regterduim se afdruk nie beskikbaar is nie, moet in die plek daarvan enigeen van sy ander vingerafdrukke druk en in sodanige laasgenoemde geval moet die dokument, aldus gemerk, deur die betrokke beampte geëndosseer word om aan te dui watter vinger gebruik is.

Bestelling van kennisgewings

174. (1) Wanneer ook al, ingevolge hierdie Wet, magtiging verleen word of daar vereis word dat enige kennisgewing aan 'n persoon bestel of uitgereik moet word, moet sodanige kennisgewing of persoonlik aan die persoon aan wie dit gerig is, bestel word of per aangetekende pos aan sy jongsbekende adres gestuur word.

(2) Bestelling per aangetekende pos ingevolge subartikel (1) word geag uitgevoer te wees op die sewende dag na die datum gestempel op die bewys van registrasie uitgereik deur die poskantoor wat die kennisgewing aangeneem het.

(3) 'n Sertifikaat deur die beampte wat die kennisgewing in subartikel (1) genoem, uitgereik het, of deur 'n persoon wat aan sodanige beampte ondergeskik is, waarin die tyd, plek en wyse waarop sodanige kennisgewing uitgereik is, vermeld word, is bewys dat sodanige kennisgewing behoorlik uitgereik is, tensy en totdat die teendeel bewys word.

and, in respect of such registering authority, such varied form shall be deemed to be the prescribed form for that purpose.

Duplicate of document or token

172. (1) Where a registering authority is satisfied that any certificate, licence or other document or token issued by it in terms of this Act has been lost, destroyed or defaced or the figures or particulars thereon have become illegible, such registering authority shall, upon completion of the prescribed form and upon payment of the appropriate fee provided for in Part VIII of Schedule 2 to this Act, issue a duplicate of any such document or token to the person to whom the original was issued with the word "Duplicate" written thereon and the duplicate so issued shall have the same effect as the original document or token: Provided that—

(a) a duplicate of a driver's licence contained in an identity document may only be issued by the Director and only when he deems it necessary; and

(b) in the case of a learner's or driver's licence issued in accordance with the provisions of section 63 (3) or 64 (5), or a public driving permit, the person applying for any duplicate shall furnish two photographs of himself complying with the provisions of section 62 (3) (b) and the registering authority shall attach one copy of such photograph to such duplicate and retain the other for record purposes.

(2) If, after the issue of any duplicate in terms of subsection (1), the original document or token is found, the person to whom it was issued shall take all reasonable steps to obtain possession thereof and to return it without delay to the registering authority which issued the duplicate concerned.

(3) Any person who contravenes or fails to comply with the provisions of subsection (2), shall be guilty of an offence.

Signature on documents

173. Any person who is unable to sign his name shall, whenever his signature is required upon any document in terms of this Act, impress in place thereof his right thumb-print upon the space within which he would otherwise have been required to sign his name and, if his right thumb-print is not available, he shall substitute therefore another of his finger prints and in such latter event the document so marked shall then be endorsed by the officer concerned identifying the finger used.

Service of notices

174. (1) Whenever in terms of this Act any notice is authorised or required to be served upon or given to any person, such notice shall either be served personally upon the person to whom it is addressed or be sent to him by registered post to his last known address.

(2) Service by registered post in terms of subsection (1), shall be deemed to have been effected on the seventh day after the date stamped upon the receipt registration issued by the post office which accepted the notice.

(3) A certificate by the officer who gave the notice referred to in subsection (1), or by a person subordinate to such officer, stating the time, place and manner of the giving of such notice, shall be evidence that such notice was duly given unless and until the contrary is proved.

Regering en Staat gebind deur hierdie Wet

175. Hierdie Wet bind die Regering en die Staat (met inbegrip van die Administrasie van die Suid-Afrikaanse Spoorweë en Hawens, die Departement van Pos- en Telekommunikasiewese en 'n provinsiale administrasie) en iedereen in diens van die Regering of die Staat: Met dien verstande dat die Uitvoerende Raadslid by kennisgewing in die *Staatskoerant* die Regering of enige departement daarvan of die Staat of enige departement daarvan of enige sodanige persoon van enige bepalings van hierdie Wet kan vrystel op die voorwaardes wat die Uitvoerende Raadslid bepaal.

Delegering van bevoegdthede

176. Die Uitvoerende Raadslid kan skriftelik enige van sy bevoegdthede, uitgesonderd die bevoegdheid in artikel 162 bedoel, kragtens hierdie Wet aan die Direkteur of die Kommissaris deleger: Met dien verstande dat geen delegering van 'n bevoegdheid die Uitvoerende Raadslid belet of verhinder om self daardie bevoegdheid uit te oefen nie.

Herroeping van wette en voorbehoude

177. (1) Behoudens die bepalings van subartikels (2) en (3) word die wette in Bylae 3 by hierdie Wet vermeld hierby herroep in die mate in die derde kolom van daardie Bylae aangedui.

(2) Enige regulasie, kennisgewing, bevel, verbod, magtiging, toestemming, inligting of dokument uitgereik, gemaak, afgekondig, gegee of verleen en enige ander handeling verrig ingevolge enige bepaling van 'n wet herroep by subartikel (1) word, indien dit nie onbestaanbaar is met die bepalings van hierdie Wet nie, geag ingevolge die ooreenstemmende bepalings van hierdie Wet deur die bevoegde gesag uitgereik, gemaak, afgekondig, gegee, verleen of gedoen te wees.

(3) Iedereen wat ingevolge die bepalings van 'n herroepende wet aangestel is om pligte uit te voer wat soortgelyk is aan die pligte wat vereis sou word van 'n persoon wat ingevolge hierdie Wet in 'n amp aangestel is, word, ongeag of hy die kwalifikasies ingevolge hierdie Wet vir sodanige amp het of nie, geag ingevolge hierdie Wet in sodanige amp aangestel te wees.

Kort titel en datum van inwerkingtreding

178. Hierdie Wet heet die KaNgwane-Wet op Padverkeer, 1981, en tree in werking op 'n datum wat die Uitvoerende Raadslid by kennisgewing in die *Staatskoerant* bepaal.

BYLAE 1**MOTORVOERTUIG INGEVOLGE ARTIKEL 6 VRYGESTEL VAN REGISTRASIE EN LISENSIERING OF NET LISENSIERING****DEEL I****MOTORVOERTUIG VRYGESTEL VAN REGISTRASIE EN LISENSIERING**

(1) 'n Motorvoertuig met rusperbande.

(2) (a) 'n Motorvoertuig (uitgesonderd 'n trekker, voorspanmotor of woonwa) wat nie ontwerp is hoofsaaklik vir die vervoer van persone of goedere of albei op 'n openbare pad indien sodanige voertuig nie op 'n openbare pad gebruik word nie: Met dien verstande dat, vir die toepassing van hierdie item, die uitdrukking "op 'n openbare pad gebruik" nie opgevat moet word nie as sou dit die teenwoordigheid van sodanige voertuig op 'n openbare pad omvat vir die doel—

(i) om bestuur te word na persele van die eienaar van sodanige voertuig ten einde dit in ontvangs te neem;

(ii) om 'n openbare pad oor te steek van een perseel na 'n ander van die eienaar van sodanige voertuig; of

(iii) om te gaan na of van enige plek waar enige herstelwerk aan sodanige voertuig uitgevoer moet word of uitgevoer is.

(b) Waar enige motorvoertuig wat ingevolge paragraaf (a) vrygestel is, in stryd met die bepalings van vermelde paragraaf op 'n openbare pad gebruik word, is die eienaar daarvan, met ingang van die datum waarop dit aldus gebruik word, aanspreeklik ten opsigte van die registrasie en lisensiering daarvan: Met dien verstande dat die bepalings van hierdie paragraaf

Government and State bound by this Act

175. This Act shall bind the Government and the State (including the South African Railways and Harbours Administration, the Department of Posts and Telecommunications and any provincial administration) and any person in the service of the Government or the State: Provided that the Councillor may by notice in the *Gazette* exempt the Government or any department thereof or the State or any department thereof or any such person from any provision of this Act on the conditions the Councillor may determine.

Delegation of powers

176. The Councillor may, by writing under his hand, delegate to the Director or the Commissioner, any of his powers under this Act: Provided that no delegation of any power shall prohibit or prevent the exercise of that power by the Councillor himself.

Repeal of laws

177. (1) Subject to the provisions of subsections (2) and (3), the laws specified in Schedule 3 to this Act are hereby repealed to the extent set out in the third column of that Schedule.

(2) Any regulation, notice, order, prohibition, authority, permission, information or document issued, made, promulgated, given or granted and any other act performed under any provision of a law repealed by subsection (1) shall, if not inconsistent with the provisions of this Act, be deemed to have been issued, made, promulgated, given, granted or taken under the corresponding provisions of this Act.

(3) Any person appointed under the provisions of a repealed law to perform duties which are similar to those duties which would be required of a person appointed to an office under this Act, shall, whether or not he holds the qualifications in terms of this Act for such office, be deemed to have been appointed to such office in terms of this Act.

Short title and date of commencement

178. This Act, shall be called the KaNgwane Road Traffic Act, 1981, and shall come into operation on a date to be fixed by the Councillor, by notice in the *Gazette*.

SCHEDULE 1**MOTOR VEHICLES EXEMPT IN TERMS OF SECTION 6 FROM REGISTRATION AND LICENSING OR FROM LICENSING ONLY****PART I****MOTOR VEHICLES EXEMPT FROM REGISTRATION AND LICENSING**

(1) A motor vehicle having crawler tracks.

(2) (a) A motor vehicle (other than a tractor, truck-tractor or caravan) not designed principally for the conveyance on a public road of persons or goods, or both, if such vehicle is not operated on a public road: Provided that for the purposes of this item the expression "operated on a public road" shall not be construed as including the presence of such vehicle on a public road for the purpose of—

(i) being driven to premises of the owner of such vehicle for the purposes of taking delivery thereof;

(ii) crossing a public road from one premises to another of the owner of such vehicle;

(iii) proceeding to or from any place where any repairs are to be or have been effected to such vehicle.

(b) Where any motor vehicle exempted in terms of paragraph (a) is operated on a public road contrary to the provisions of that paragraph the owner thereof shall, as from the date it is so operated be liable in respect of

net van toepassing is op 'n persoon wat die eienaar van sodanige motorvoertuig is op die tydstop waarop dit aldus gebruik word, en sodanige eienaar net aldus aanspreeklik is ten opsigte van enige jaar waarin sodanige voertuig aldus gebruik word.

(3) 'n Motorvoertuig wat weens sy afmetings of die massa daarvan of die massa van enige deel daarvan, nie ingevolge hierdie Wet op 'n openbare pad gebruik kan word nie, of 'n motorvoertuig wat nie deur die Uitvoerende Raadslid vereis word om geregistreer en gelisensieer te word wanneer hy ingevolge artikel 168 vrystelling verleen nie.

(4) (a) 'n Motorvoertuig wat algemeen bekend staan as 'n stampmotor, mikrodwergmotor of knortjor en wat uitsluitlik vir wedreëdoeleindes gebruik word en as sodanige gebruik gesertifiseer word deur die sekretaris van 'n wedrenklub waaraan die eienaar van sodanige voertuig behoort: Met dien verstande dat sodanige motorvoertuig nie op 'n openbare pad onder sy eie krag of gedurende enige tydperk wanneer ligte aan motorvoertuig vertoon moet word, gebruik word nie.

(b) Waar enige motorvoertuig wat ingevolge paragraaf (a) vrygestel is, in stryd met die bepalings van vermeldde paragraaf op 'n openbare pad gebruik word, is die eienaar daarvan, met ingang van die datum waarop dit aldus gebruik word, aanspreeklik ten opsigte van die registrasie en lisensieëring daarvan: Met dien verstande dat die bepalings van hierdie paragraaf net van toepassing is op 'n persoon wat die eienaar van sodanige voertuig is op die tydstop waarop dit aldus gebruik word, en sodanige eienaar net aldus aanspreeklik is ten opsigte van enige jaar waarin sodanige voertuig aldus gebruik word.

DEEL II

MOTORVOERTUIG WAT NET VAN LISENSIEËRING VRYGESTEL IS

1. 'n Motorvoertuig ingevolge artikel 13 geregistreer.

2. (a) Enige—

(i) trekker of sleepwa uitgesonderd 'n leunwa van 'n gelede motorvoertuig; of

(ii) motorvoertuig wat selfgedrewe is en 'n waterboormasjien, dorsmasjien, oesmasjien, snymasjien, eg, skrapeer, gelykmaakmasjien, sproeiemasjien of ploeg is;

wat die eiendom van 'n *bona fide*-boer is en net in verband met boerdery-bedrywighede gebruik word.

(b) Waar enige motorvoertuig wat ingevolge paragraaf (a) vrygestel is, in stryd met die bepalings van vermeldde paragraaf op 'n openbare pad gebruik word, is die eienaar daarvan, met ingang van die datum waarop dit aldus gebruik word, aanspreeklik ten opsigte van die lisensieëring daarvan: Met dien verstande dat die bepalings van hierdie paragraaf net van toepassing is op 'n persoon wat die eienaar van sodanige motorvoertuig is op die tydstop waarop dit aldus gebruik word, en sodanige eienaar net aldus aanspreeklik is ten opsigte van enige jaar waarin sodanige voertuig aldus gebruik word.

3. 'n Motorvoertuig waarvan 'n motorhandelaar die eienaar is vir die doel om dit in die loop van sy besigheid as 'n motorhandelaar te verkoop of te verruil terwyl dit nie op 'n openbare gebruik word nie.

BYLAE 2

GELDE BETAALBAAR INGEVOLGE HIERDIE WET EN VRYSTELLING VAN BETALING VAN SODANIGE GELDE

DEEL I

REGISTRASIEGELDE [ARTIKEL 11 (2)]

	R
1. Motorfiets wat 'n enjin met 'n silinderinhoud van hoogstens 50 cm ³ het of wat deur elektriese krag aangedryf word.....	1,00
2. Motorfiets nie in item 1 genoem nie of motordriewiel.....	2,00
3. Motorvoertuig uitgesonderd 'n motorfiets of motordriewiel	4,00
4. 'n Gebruikte motorvoertuig waarvan 'n motorhandelaar die eienaar is vir die doel om dit in die loop van sy besigheid te verkoop of te verruil.....	1,00

DEEL II

MOTORVOERTUIGLISENSIEGELDE (ARTIKEL 17)

1. Motorfiets wat 'n enjin met 'n silinderinhoud van hoogstens 50 cm ³ het of wat deur elektriese krag aangedryf word.....	3,00
2. Motorfiets nie in item 1 genoem nie.....	6,00
3. Motordriewiel.....	9,00
4. Motorvoertuig wat nie 'n motorfiets of motordriewiel is nie, maar die tarra van sodanige voertuig nie onderstaande oorskry nie—	

kg	R
* 225.....	12
450.....	15
675.....	18
900.....	21
1 125.....	24
1 350.....	29

the registration and licensing thereof: Provided that the provisions of this paragraph shall only apply to a person who is the owner of such vehicle at the time it is so operated and any such owner shall only be so liable in respect of any year during which such vehicle is so operated.

(3) A motor vehicle which by reason of its dimensions or the mass thereof or the mass of any part thereof may not be operated on a public road in terms of this Act or a motor vehicle which is not required by the Council to be registered and licensed when granting any exemption in terms of section 168.

(4) (a) A motor vehicle commonly known as a stockcar, micromidget car or kart and which is used solely for racing purposes and such use is certified by the secretary of a racing club to which the owner of such vehicle belongs: Provided that such motor vehicle is not operated on a public road under its own power or during any period when lights are required to be displayed on motor vehicles.

(b) Where any motor vehicle which was exempted in terms of paragraph (a) is operated on a public road contrary to the provisions of that paragraph, the owner thereof shall, as from the date it is so operated, become liable in respect of the registration and licensing thereof: Provided that the provisions of this paragraph shall only apply to a person who is the owner of such vehicle at the time it is so operated and any such owner shall only be so liable in respect of any year during which such vehicle is so operated.

PART II

MOTOR VEHICLES EXEMPT FROM LICENSING ONLY

1. A motor vehicle registered in terms of section 13.

2. (a) Any—

(i) tractor or trailer other than a semi-trailer of an articulated motor vehicle; or

(ii) motor vehicle which is self propelled and which is a water bore, threshing machine, harvester, mower, harrow, scraper, leveller, spraying machine or plough;

owned by a *bona fide* farmer and used only in connection with farming activities.

(b) Where any motor vehicle exempted in terms of paragraph (a) is operated on a public road contrary to the provisions of that paragraph, the owner thereof shall, as from the date it is so operated, be liable in respect of the licensing thereof: Provided that the provisions of this paragraph shall only apply to a person who is the owner of such vehicle at the time it is so operated and any such owner shall only be so liable in respect of any year during which such vehicle so operated.

3. A motor vehicle which is owned by a motor dealer for the purpose of sale or exchange in the course of his business as a motor dealer while it is not operated on a public road.

SCHEDULE 2

FEES PAYABLE UNDER THIS ACT AND EXEMPTION FROM PAYMENT OF SUCH FEES

PART I

REGISTRATION FEES [SECTION 11 (2)]

	R
1. Motor cycle which has an engine with a cylinder capacity not exceeding 50 cm ³ or which is propelled by electrical power.....	1,00
2. Motor cycle not referred to in item 1 or motor tricycle.....	2,00
3. Motor vehicle other than motor cycle or motor tricycle.....	4,00
4. A used motor vehicle which is owned by a motor dealer for the purpose of sale or exchange in the course of his business as a motor dealer.....	1,00

PART II

MOTOR VEHICLE LICENCE FEES (SECTION 17)

1. Motor cycle which has an engine with a cylinder capacity not exceeding 50 cm ³ or which is propelled by electrical power.....	3,00
2. Motor cycle not referred to in item 1.....	6,00
3. Motor tricycle.....	9,00
4. Motor vehicle not being a motor cycle or motor tricycle where such motor vehicle does not exceed a tare of—	

kg	R
225.....	12
450.....	15
675.....	18
900.....	21
1 125.....	24
1 350.....	29

kg	R	kg	R
1 575	35	1 575	35
1 800	40	1 800	40
2 025	45	2 025	45
2 250	50	2 250	50
2 475	55	2 475	55
2 700	60	2 700	60
2 925	67	2 925	67
3 150	74	3 150	74
3 375	81	3 375	81
3 600	90	3 600	90
3 825	99	3 825	99
4 050	108	4 050	108
4 275	117	4 275	117
4 500	126	4 500	126
4 725	137	4 725	137
4 950	148	4 950	148
5 175	159	5 175	159
5 400	170	5 400	170
5 625	181	5 625	181
5 850	194	5 850	194
6 075	207	6 075	207
6 300	220	6 300	220
6 525	233	6 525	233
6 750	246	6 750	246
6 975	261	6 975	261
7 200	276	7 200	276
7 425	291	7 425	291
7 650	306	7 650	306
7 875	321	7 875	321
8 100	338	8 100	338
8 325	355	8 325	355
8 550	372	8 550	372
8 775	389	8 775	389
9 000	406	9 000	406
9 225	425	9 225	425
9 450	444	9 450	444
9 675	463	9 675	463
9 900	482	9 900	482
10 125	501	10 125	501
10 350	522	10 350	522
10 575	543	10 575	543
10 800	564	10 800	564
11 025	585	11 025	585

en waar sodanige voertuig se tarra meer as 11 025 kg is..... 606:

Met dien verstande dat ten opsigte van 'n motorvoertuig (uitgesonderd 'n trekker, voorspanmotor of woonwa) wat nie hoofsaaklik ontwerp is vir die vervoer op 'n openbare pad van persone of goedere, of albei nie, of 'n motorvoertuig wat ontwerp of ingerig is vir die berging van ander motorvoertuie en wat gewoonlik as 'n "teenspoedwa" bekend staan, die lisensiegeld hoogstens R45 is.

DEEL III

MOTORVOERTUIG VRYGESTEL VAN DIE BETALING VAN REGISTRASIEGELD (ARTIKEL 11)

(a) 'n Motorvoertuig ingevolge item 2 van Deel II van Bylae I vrygestel.

(b) Waar 'n motorvoertuig wat ingevolge paragraaf (a) vrygestel is, in stryd met die bepalings van item 2 van Deel II van Bylae I op 'n openbare pad gebruik word, is die eienaar daarvan met ingang van die datum waarop dit aldus gebruik word, aanspreeklik vir die betaling van die toepaslike registrasiegeld wat in Deel I van Bylae II by hierdie Wet bepaal word.

DEEL IV

MOTORVOERTUIG VRYGESTEL VAN BETALING VAN REGISTRASIE EN MOTORVOERTUIGLISENSIEGELDE (ARTIKELS 11 EN 17)

1. 'n Motorvoertuig wat die eiendom is van 'n regeringsdepartement of die Administrasie van Suidwes-Afrika.

2. Enige motorvoertuig wat die eiendom is van 'n staat ten opsigte waarvan die Hoof van die Suid-Afrikaanse Weermag sertifiseer dat dit 'n bevriende staat is en dat die motorvoertuig bestem is om uitsluitlik vir militêre doeleindes in die Republiek gebruik te word.

3. Enige motorvoertuig wat die eiendom is van 'n plaaslike owerheid.

4. Enige motorvoertuig wat die eiendom is van of toegewys is aan 'n persoon wat die beroep volg van konsul-generaal, konsul, vise-konsul, adjunk-konsul, handelskommissaris, assistent-handelskommissaris, pers- en inligtingsbeampte of assistent-pers- en inligtingsbeampte in die Republiek en wat as sodanig deur die Departement van Buitelandse Sake en Inligting van die Republiek erken word of enige ander persoon wat deur daardie Departement vir vrystelling aanbeveel word.

5. Enige ambulans.

6. Enige motorvoertuig wat, volgens die registrasiesertifikaat ouer as 40 jaar is.

and where such vehicle exceeds a tare of 11 025 kg 606:

Provided that in respect of a motor vehicle (other than a tractor, truck-tractor or caravan) not designed principally for the conveyance on a public road of persons or goods, or both, or a motor vehicle designed or adapted for salvaging other motor vehicles and commonly known as a "break-down vehicle", the licence fee shall not exceed R45.

PART III

MOTOR VEHICLES EXEMPT FROM PAYMENT OF REGISTRATION FEES (SECTION 11)

(a) Any motor vehicle exempted in terms of item 2 of Part II of Schedule I.

(b) Where any motor vehicle exempted in terms of paragraph (a) is operated on a public road contrary to the provisions of Item 2 of Part II of Schedule 1, the owner thereof shall, as from the date it is so operated, be liable to pay the appropriate registration fee provided for in Part I of Schedule 2 to this Act.

PART IV

MOTOR VEHICLES EXEMPT FROM PAYMENT OF REGISTRATION AND MOTOR VEHICLE LICENCE FEES (SECTIONS 11 AND 17)

1. Any motor vehicle owned by any government department or the Administration of South West Africa.

2. Any motor vehicle owned by a state in respect of which the Chief of the South African Defence Force certifies that it is a friendly state and that the motor vehicle is intended to be used exclusively for military purposes in the Republic.

3. Any motor vehicle owned by any local authority.

4. Any motor vehicle owned by or assigned to a person following the career of consul-general, consul, vice-consul, deputy-consul, trade commissioner, assistant trade commissioner, press and information officer or assistant press and information officer in the Republic and recognised as such by the Department of Foreign Affairs and Information or any other person recommended for exemption by that Department.

5. Any ambulance.

6. Any motor vehicle which, according to the registration certificate, is of age of more than forty years.

7. Enige motorvoertuig wat die eiendom is van 'n stam- of streeksowerheid ingestel of geag ingestel te wees ingevolge die Wet op Swart Owerhede, 1951 (Wet 68 van 1951).

8. 'n Motorvoertuig wat die eiendom is van 'n onderwysinrigting wat deur die Regering of Staat gesubsidieer word, waar sodanige voertuig aldus besit word vir die doeleindes van die onderwys en opleiding in motorwerktuigkunde van leerlinge of studente of waar die Uitvoerende Raadslid, op die voorwaardes wat hy opleë in oorleg met die Hoof Uitvoerende Raadslid van Owerheidsake en Finansies, goedkeuring verleen het vir die vrystelling van sodanige voertuig met ingang van 'n datum of na die inwerkingtreding van hierdie Wet.

9. 'n Motorvoertuig wat die eiendom is van die persoon of liggaam van persone wat die Uitvoerende Raadslid in oorleg met die Hoof Uitvoerende Raadslid van Owerheidsake en Finansies mag voorskryf om vrygestel te wees met ingang van enige datum op of na die inwerkingtreding van hierdie Wet en onderworpe aan die voorwaardes wat hy voorskryf.

10. Waar 'n motorvoertuig wat ingevolge enigeen van die voorafgaande items vrygestel is, in stryd met die bepalings van enige sodanige item op 'n op 'n openbare pad gebruik word, is die eienaar daarvan, met ingang van die datum waarop dit aldus gebruik word, aanspreeklik vir die betaling van die toepaslike registrasie- en lisensiegelde wat in Deel I en II van Bylae 2 by hierdie Wet ten opsigte van sodanige voertuig bepaal word: Met dien verstande dat die bepalings van hierdie item net van toepassing is op 'n persoon wat die eienaar is van sodanige motorvoertuig op die tydstip waarop dit aldus gebruik word en sodanige eienaar net aanspreeklik is ten opsigte van enige jaar waarin sodanige voertuig aldus gebruik word.

DEEL V

MOTORVOERTUIG VRYGESTEL NET VAN DIE BETALING VAN LISENSIEGELDE (ARTIKEL 17)

Op die voorwaardes wat die Uitvoerende Raadslid, voorskryf, 'n motorvoertuig, uitgesonderd 'n openbare motorvoertuig, wat die eiendom is van enige persoon wat die Uitvoerende Raadslid oortuig dat—

(a) hy 'n pensioen ontvang ingevolge die Wet op Militêre Pensioene, 1976 (Wet 84 van 1976);

(b) sy persentasie ongeskiktheid vir die toepassing van genoemde wet minstens vyftig is; en

(c) hy, omrede sodanige ongeskiktheid, die gebruik van sodanige voertuig nodig het om hom in staat te stel om 'n bestaan te maak.

DEEL VI

MOTORHANDELAARSLIENSIEGELDE (ARTIKEL 31)

	R
1. Motorhandelaarslisensie en een klaringsbewys ten opsigte van 'n motorvoertuig, uitgesonderd 'n motorfiets of motordriewiel.....	20,00
2. Vir elke addisionele klaringsbewys ten opsigte van 'n motorvoertuig, uitgesonderd 'n motorfiets of motordriewiel...	10,00
3. Motorhandelaarslisensie en een klaringsbewys ten opsigte van 'n motorfiets of motordriewiel.....	8,00
4. Vir elke addisionele klaringsbewys ten opsigte van 'n motorfiets of motordriewiel.....	4,00

DEEL VII

MOTORTRANSPORTLIENSIEGELDE (ARTIKEL 40)

	R
1. Motortransportlisensiegelde en een klaringsbewys.....	20,00
2. Vir elke addisionele klaringsbewys.....	10,00

DEEL VIII

DIVERSE GELDE

	R
1. Ondersoek vir padwaardigheidsertifikaat [artikel 19 (3)]:	
(a) Vir 'n motorfiets of motordriewiel.....	0,50
(b) Vir 'n voertuig nie in paragraaf (a) genoem nie.....	1,00
(c) Vir iedere tweede of daaropvolgende ondersoek deur dieselfde aansoeker ten opsigte van dieselfde motorfiets of motordriewiel of dieselfde motorvoertuig, moet dubbel die bedrag bedoel in paragraaf (a) of (b) betaal word.	
2. Padwaardigheidsertifikaat [artikel 19 (5)]:	
(a) Vir 'n motorfiets of motordriewiel.....	0,50
(b) Vir 'n voertuig nie in paragraaf (a) genoem nie.....	1,00
3. Tydelike permit [artikel 45 (1)].....	1,00
4. Spesiale permit [artikel 46 (2)].....	0,25
5. Ondersoek vir leerlinglisensie [artikel 62 (3) (a)]:	
(a) Vir 'n motorfiets of motordriewiel.....	0,50
(b) Vir 'n voertuig nie in paragraaf (a) genoem nie.....	0,50

7. Any motor vehicle owned by any tribal or regional authority established or deemed to have been established in terms of the Black Authorities Act, (Act 68 of 1951).

8. Any motor vehicle owned by an educational institution subsidised by the Government or the State where such vehicle is so owned for the purpose of education and training in motor mechanics or where the Councillor has, subject to such conditions as he may impose, approved of the exemption of such vehicle with effect from any date on or after the coming into operation of this Act.

9. Any motor vehicle owned by such person or body of persons as the Councillor may prescribe to be exempt with effect from any date on or after the coming into operation of this Act and subject to such conditions as he may prescribe.

10. Where any motor vehicle exempted in terms of any of the foregoing items is operated on a public road contrary to the provisions of any such item, the owner thereof shall, as from the date it is so operated, be liable to pay the appropriate registration and licence fees provided for in Parts I and II of Schedule 2 to this Act in respect of such vehicle: Provided that the provisions of this item shall only apply to a person who is the owner of such vehicle at the time it is so operated and such owner shall only be so liable in respect of any year during which such vehicle is so operated.

PART V

MOTOR VEHICLES EXEMPT FROM PAYMENT OF LICENCE FEES ONLY (SECTION 17)

Subject to the conditions as the Councillor may prescribe, any motor vehicle, other than a public motor vehicle, owned by any person who satisfies the Councillor that—

(a) he is in receipt of a pension in terms of the Military Pensions Act, 1976 (Act 84 of 1976);

(b) his percentage of disability for the purposes of the said act is at least fifty; and

(c) by reason of such disability he requires the use of such vehicle to enable him to earn his livelihood.

PART VI

MOTOR DEALER'S LICENCE FEES (SECTION 31)

	R
1. Motor dealer's licence and one clearance certificate in respect of a motor vehicle, other than a motor cycle or motor tricycle.....	20,00
2. For every additional clearance certificate in respect of a motor vehicle, other than a motor cycle or motor tricycle.....	10,00
3. Motor dealer's licence and one clearance certificate in respect of a motor cycle or motor tricycle.....	8,00
4. For every additional clearance certificate in respect of a motor cycle or motor tricycle.....	4,00

PART VII

MOTOR TRANSPORT LICENCE FEES (SECTION 40)

	R
1. Motor transport licence and one clearance certificate.....	20,00
2. For every additional clearance certificate.....	10,00

PART VIII

MISCELLANEOUS FEES

	R
1. Examination for roadworthy certificate [section 19 (3)]:	
(a) For a motor cycle or motor tricycle.....	0,50
(b) For a vehicle not referred to in paragraph (a).....	1,00
(c) For every second or subsequent examination by the same applicant, in respect of the same motor cycle or motor tricycle or the same motor vehicle, twice the amount referred to in paragraph (a) or (b) shall be paid.	
2. Roadworthy certificate [section 19 (5)]:	
(a) For a motor cycle or motor tricycle.....	0,50
(b) For a vehicle not referred to in paragraph (a).....	1,00
3. Temporary permit [section 45 (1)].....	1,00
4. Special permit [section 46 (2)].....	0,25
5. Examination for learner's licence [section 62 (3) (a)]:	
(a) For a motor cycle or motor tricycle.....	0,50
(b) For a vehicle not referred to in paragraph (a).....	0,50

	R
(c) Vir iedere tweede of daaropvolgende ondersoek deur dieselfde aansoeker ten opsigte van dieselfde motorfiets of motordriewiel of dieselfde motorvoertuig moet dubbel die bedrae bedoel in paragrafe (a) en (b) betaal word.	
6. Ondersoek vir bestuurderslisensie [artikel 64 (1) (a)]—	
(a) Vir 'n motorfiets of motordriewiel.....	0,25
(b) Vir 'n voertuig nie in paragraaf (a) genoem nie.....	1,00
(c) Vir iedere tweede of daaropvolgende ondersoek deur dieselfde aansoeker ten opsigte van dieselfde motorfiets of motordriewiel of dieselfde motorvoertuig, moet dubbel die bedrae bedoel in paragrafe (a) en (b) betaal word.	
7. Bestuurderslisensie [artikel 64 (4)]:	
Vir alle motorvoertuie.....	2,00
8. Instruktorsertifikaat [artikel 72 (6)].....	2,00
9. (a) Ondersoek vir geskiktheidsertifikaat [artikel 79 (1)]....	1,00
(b) Vir iedere tweede of daaropvolgende ondersoek deur dieselfde aansoeker ten opsigte van dieselfde motorvoertuig moet dubbel die bedrae soos bedoel in paragraaf (a) betaal word.	
10. Geskiktheidsertifikaat. [artikel 80 (2) (a)].....	1,00
11. Openbare bestuurpermit. [artikel 88 (2) (a)].....	2,00
12. Verstrekking van inligting uit register of rekord. (artikel 169).....	0,50
13. Duplikaat van dokument of teken. [artikel 172 (1)].....	0,50

BYLAE 3

WETTE HERROEP

No. en jaar van wet	Kort titel	Omvang van herroeping
Ordonnansie 21 van 1966	Transvaal Padverkeersordonnansie, 1966	Geheel.
Ordonnansie 14 van 1967	Transvaal Padverkeerswysigingsordonnansie, 1967	Geheel.
Ordonnansie 7 van 1968	Transvaal Padverkeerswysigingsordonnansie, 1968	Geheel.
Ordonnansie 8 van 1969	Transvaal Padverkeerswysigingsordonnansie, 1969	Geheel.
Ordonnansie 11 van 1970	Transvaal Padverkeerswysigingsordonnansie, 1970	Geheel.
Ordonnansie 17 van 1971	Transvaal Padverkeerswysigingsordonnansie, 1971	Geheel.
Ordonnansie 7 van 1972	Transvaal Padverkeerswysigingsordonnansie, 1972	Geheel.
Ordonnansie 12 van 1973	Transvaal Padverkeerswysigingsordonnansie, 1973	Geheel.
Ordonnansie 11 van 1974	Transvaal Padverkeerswysigingsordonnansie, 1974	Geheel.
Ordonnansie 5 van 1975	Transvaal Padverkeerswysigingsordonnansie, 1975	Geheel.
Ordonnansie 14 van 1975	Transvaal Verdere Wysigingsordonnansie op Padverkeer, 1975	Geheel.
Ordonnansie 11 van 1976	Transvaal Padverkeerswysigingsordonnansie, 1976	Geheel.
Ordonnansie 19 van 1977	Transvaal Padverkeerswysigingsordonnansie, 1977	Geheel.
Proklamasie R. 231 van 1980	Toepassing van die bepalings van die Transvaalse Padverkeersordonnansie, 1966, deur die Transvaalse Provinsiale Administrasie ten behoeve van die Regering van KaNgwane	Geheel.

(c) For every second or subsequent examination by the same applicant in respect of the same motor cycle or motor tricycle or motor vehicle double the amount referred to in paragraph (a) or (b) shall be paid.	
6. Examination for driver's licence [section 64 (1) (a)]:	
(a) For a motor cycle or motor tricycle.....	0,25
(b) For a vehicle not referred to in paragraph (a).....	1,00
(c) For every second or subsequent examination by the same applicant in respect of the same motor cycle or motor tricycle or motor vehicle double the amount referred to in paragraph (a) or (b) shall be paid.	
7. Driver's licence [section 64 (4)]:	
For all motor vehicles.....	2,00
8. Instructor's certificate [section 72 (6)].....	2,00
9. (a) Examination for certificate of fitness [section 79 (1)].....	1,00
(b) For every second or subsequent examination by the same applicant in respect of the same motor vehicle double the amount referred to in paragraph (a) shall be paid.	
10. Certificate of fitness [section 80 (2) (a)].....	1,00
11. Public driving permit [section 88 (2) (a)].....	2,00
12. Supplying of information from register of record (section 169).....	0,50
13. Duplicate of document or token [section 172 (1)].....	0,50

SCHEDULE 3

LAWS REPEALED

No. and year of law	Short title	Extent of repeal
Ordinance 21 of 1966.....	Transvaal Road Traffic Ordinance, 1966	The whole.
Ordinance 14 of 1967.....	Transvaal Road Traffic Amendment Ordinance, 1967	The whole.
Ordinance 7 of 1968.....	Transvaal Road Traffic Amendment Ordinance, 1968	The whole.
Ordinance 8 of 1969.....	Transvaal Road Traffic Amendment Ordinance, 1969	The whole.
Ordinance 11 of 1970.....	Transvaal Road Traffic Amendment Ordinance, 1970	The whole.
Ordinance 17 of 1971.....	Transvaal Road Traffic Amendment Ordinance, 1971	The whole.
Ordinance 7 of 1972.....	Transvaal Road Traffic Amendment Ordinance, 1972	The whole.
Ordinance 12 of 1973.....	Transvaal Road Traffic Amendment Ordinance, 1973	The whole.
Ordinance 11 of 1974.....	Transvaal Road Traffic Amendment Ordinance, 1974	The whole.
Ordinance 5 of 1975.....	Transvaal Road Traffic Amendment Ordinance, 1975	The whole.
Ordinance 14 of 1975.....	Transvaal Road Traffic Further Amendment Ordinance, 1975	The whole.
Ordinance 11 of 1976.....	Transvaal Road Traffic Amendment Ordinance, 1976	The whole.
Ordinance 19 of 1977.....	Transvaal Road Traffic Amendment Ordinance, 1977	The whole.
Proclamation R. 231 of 1980	Application of the provisions of the Transvaal Road Traffic Ordinance, 1966, by the Transvaal Provincial Administration on behalf of the Government of KaNgwane	The whole.

**GEBIED VAN DIE KANGWANE- WETGEWENDE
VERGADERING****KANGWANE-WET OP PADVERKEER, 1981**

Aangeneem deur die Wetgewende Vergadering op 13 Mei 1981.

Speaker.

No. R. 2827 31 Desember 1981

**KANGWANE-WET OP PADVERKEER, 1981
(WET 6 VAN 1981)****KANGWANE-GOEWERMENTSKENNISGEWING 1
VAN 1981**

Kragtens die bevoegdheid my verleen by artikel 178 van die KaNgwane-Wet op Padverkeer, 1981 (Wet 6 van 1981), bepaal ek, Mkhholishi Johannes Dhlamini, Uitvoerende Raadslid vir Justisie, KaNgwane-regering, hierby dat die bepalinge van genoemde KaNgwane-Wet op Padverkeer, 1981, in die regsgebied van die KaNgwane- Wetgewende Vergadering met ingang van 1 Januarie 1982 in werking sal tree.

M. J. DHLAMINI, Uitvoerende Raadslid vir Justisie.

**AREA OF THE KANGWANE LEGISLATIVE
ASSEMBLY****KANGWANE ROAD TRAFFIC ACT, 1981**

Passed by the Legislative Assembly on 13 May 1981.

Speaker.

No. R. 2827 31 December 1981

**KANGWANE ROAD TRAFFIC ACT, 1981
(ACT 6 OF 1981)****KANGWANE GOVERNMENT NOTICE 1
OF 1981**

In terms of the powers vested in me by section 178 of the KaNgwane Road Traffic Act, 1981 (Act 6 of 1981), I, Mkhholishi Johannes Dhlamini, Executive Councillor for Justice, KaNgwane Government, hereby determine that the provisions of the said KaNgwane Road Traffic Act, 1981, shall come into effect in the area of jurisdiction of the KaNgwane Legislative Assembly with effect from 1 January 1982.

M. J. DHLAMINI, Executive Councillor for Justice.

BOTHALIA

Bothalia is 'n medium vir die publikasie van plantkundige artikels oor die flora en plantegroei van Suidelike Afrika. Een of twee dele van die tydskrif word jaarliks gepubliseer.

Die volgende dele is beskikbaar:

Vol. 3 Deel 1 uit druk	Vol. 8 Deel 1 1962 R3
2 1937 75c	2 1964 R3
3 1938 75c	3 1965 R3
4 1939 75c	4 1965 R3

Vol. 4 Deel 1 1941 75c	Supplement
2 1942 75c	
3 1948 75c	Vol. 9 Deel 1 1966 R3
4 1948 75c	2 1967 R3
	3 en 4
Vol. 5 1950 R3	1969 R6

Vol. 6 Deel 1 1951 R1,50	Vol. 10 Deel 1 1969 R3
2 1954 R2,50	2 1971 R3
3 1956 R2	3 1971 R3
4 1957 R2	4 1972 R3

Vol. 7 Deel 1 1958 R2	Vol. 11 Deel 1 en 2
2 1960 R3	1973 R6
3 1961 R3	3 1974 R3
4 1962 R3	4 1975 R3

Vol. 12 Deel 1 1976 R5
2 1977 R5
3 1978 R7,50

Verkrygbaar van die Direkteur, Afdeling Landbou-inligting, Privaatsak X144, Pretoria.

Verkoopbelasting moet by alle binnelandse bestellings ingesluit word.

BOTHALIA

Bothalia is a medium for the publication of botanical papers dealing with the flora and vegetation of Southern Africa. One or two parts of the journal are published annually.

The following parts are available:

Vol. 3 Part 1 out of print	Vol. 8 Part 1 1962 R3
2 1937 75c	2 1964 R3
3 1938 75c	3 1965 R3
4 1939 75c	4 1965 R3

Vol. 4 Part 1 1941 75c	Supplement
2 1942 75c	
3 1948 75c	Vol. 9 Part 1 1966 R3
4 1948 75c	2 1967 R3
	3 and 4
Vol. 5 1950 R3	1969 R6

Vol. 6 Part 1 1951 R1,50	Vol. 10 Part 1 1969 R3
2 1954 R2,50	2 1971 R3
3 1956 R2	3 1971 R3
4 1957 R2	4 1972 R3

Vol. 7 Part 1 1958 R2	Vol. 11 Part 1 and 2
2 1960 R3	1973 R6
3 1961 R3	3 1974 R3
4 1962 R3	4 1975 R3

Vol. 12 Part 1 1976 R5
2 1977 R5
3 1978 R7,50

Obtainable from the Director, Division of Agricultural Information, Private Bag X144, Pretoria.

Sales tax must accompany all inland orders.

THE ONDERSTEPSPOORT JOURNAL OF VETERINARY RESEARCH

Die "Onderstepoort Journal of Veterinary Research" word deur die Staatsdrukker, Pretoria, gedruk en is verkrygbaar van die Direkteur, Afdeling Landbou-inligting, Departement van Landbou- tegniese Dienste, Privaatsak X144, Pretoria, 0001, aan wie ook alle navrae in verband met die tydskrif gerig moet word.

Hierdie publikasie is 'n voortsetting van die "Reports of the Government Veterinary Bacteriologist of the Transvaal" wat terugdateer tot 1903 en waarvan 18 verskyn het tot 1932. Dit is gevolg deur 40 volumes van die "Onderstepoort Journal". Tans bestaan elke volume uit vier nommers wat teen R2 binnelands en R2,50 buitelands per nommer van bogenoemde adres verkrygbaar is.

Direkteure van laboratoriums ens. wat begerig is om publikasies om te ruil moet in verbinding tree met die Direkteur, Navorsings-instituut vir Veeartsenykunde, Pk. Onderstepoort, 0110, Republiek van Suid-Afrika.

Verkoopbelasting moet by binnelandse bestellings ingesluit word.

THE ONDERSTEPSPOORT JOURNAL OF VETERINARY RESEARCH

The Onderstepoort Journal of Veterinary Research is printed by the Government Printer, Pretoria, and is obtainable from the Director, Division of Agricultural Information, Department of Agricultural Technical Services, Private Bag X144, Pretoria, 0001, to whom all communications should be addressed.

This publication is a continuation of the Reports of the Government Veterinary Bacteriologist of the Transvaal which date back to 1903 and of which 18 have appeared up to 1932. These were followed by 40 volumes of the Onderstepoort Journal. At present each volume comprises four numbers which are obtainable at R2, other countries R2,50 per number from the above address.

Directors of laboratories etc. desiring to exchange publications are invited to communicate with the Director, Veterinary Research Institute, P.O. Onderstepoort, 0110, Republic of South Africa.

Sales tax must accompany inland orders.

DIE BLOMPLANTE VAN AFRIKA

Hierdie publikasie word uitgegee as 'n geïllustreerde reeks, baie na die aard van Curtis se "Botanical Magazine". Die doel van die werk is om die skoonheid en variasie van vorm van die flora van Afrika aan die leser bekend te stel, om belangstelling in die studie en kweek van die inheemse plante op te wek, en om plantkunde in die algemeen te bevorder.

Die meeste van die illustrasies word deur kunstenaars van die Navorsingsinstituut vir Plantkunde gemaak, dog die redakteur verwelkom geskikte bydraes van 'n wetenskaplike en kunsstandaard afkomstig van verwante inrigtings.

Onder huidige omstandighede word twee dele van die werk gelyktydig gepubliseer, maar met onreëlmatige tussenpose; elke deel bevat tien kleurplate. Intekengeld bedra R5 per deel (buitelands R5,25 per deel): Vier dele per band. Vanaf band 27 is die prys per band in linne gebind R30; in moroccoleer gebind R35. (Buitelands, linne gebind R31; moroccoleer R36).

Verkrygbaar van die Direkteur, Afdeling Landbou-inligting, Privaatsak X144, Pretoria.

Verkoopbelasting moet by binnelandse bestellings ingesluit word.

THE FLOWERING PLANTS OF AFRICA

This publication is issued as an illustrated serial, much on the same lines as Curtis's Botanical Magazine, and for imitating which no apology need be tendered.

The desire and object of the promoters of the publication will be achieved if it stimulates further interest in the study and cultivation of our indigenous plants.

The illustrations are prepared mainly by the artists at the Botanical Research Institute, but the Editor welcomes contributions of suitable artistic and scientific merit from kindred institutions.

Each part contains 10 plates and costs R5 per part (other countries R5,25 per part). Two, three or four parts may be published annually, depending on the availability of illustrations. A volume consists of four parts. From Volume 27, the price per volume is: Cloth binding, R30; morocco binding, R35 (other countries, cloth binding R31; morocco binding R36).

Obtainable from the Director, Division of Agricultural Information, Private Bag X144, Pretoria.

Sales tax must accompany inland orders.

THE OUDERSTPOORT JOURNAL OF VETERINARY RESEARCH

The Ouderstpoort Journal of Veterinary Research is published by the Government Printer, Pretoria, and is obtainable from the Director, Division of Agricultural Information, Department of Agriculture, Technical Services, Private Bag X141, Pretoria 0001. To whom all communications should be addressed.

The Ouderstpoort Journal of Veterinary Research is published by the Government Printer, Pretoria, and is obtainable from the Director, Division of Agricultural Information, Department of Agriculture, Technical Services, Private Bag X141, Pretoria 0001. To whom all communications should be addressed.

The Ouderstpoort Journal of Veterinary Research is published by the Government Printer, Pretoria, and is obtainable from the Director, Division of Agricultural Information, Department of Agriculture, Technical Services, Private Bag X141, Pretoria 0001. To whom all communications should be addressed.

The Ouderstpoort Journal of Veterinary Research is published by the Government Printer, Pretoria, and is obtainable from the Director, Division of Agricultural Information, Department of Agriculture, Technical Services, Private Bag X141, Pretoria 0001. To whom all communications should be addressed.

THE OUDERSTPOORT JOURNAL OF VETERINARY RESEARCH

The Ouderstpoort Journal of Veterinary Research is published by the Government Printer, Pretoria, and is obtainable from the Director, Division of Agricultural Information, Department of Agriculture, Technical Services, Private Bag X141, Pretoria 0001. To whom all communications should be addressed.

The Ouderstpoort Journal of Veterinary Research is published by the Government Printer, Pretoria, and is obtainable from the Director, Division of Agricultural Information, Department of Agriculture, Technical Services, Private Bag X141, Pretoria 0001. To whom all communications should be addressed.

The Ouderstpoort Journal of Veterinary Research is published by the Government Printer, Pretoria, and is obtainable from the Director, Division of Agricultural Information, Department of Agriculture, Technical Services, Private Bag X141, Pretoria 0001. To whom all communications should be addressed.

The Ouderstpoort Journal of Veterinary Research is published by the Government Printer, Pretoria, and is obtainable from the Director, Division of Agricultural Information, Department of Agriculture, Technical Services, Private Bag X141, Pretoria 0001. To whom all communications should be addressed.

INHOUD

No.		Bladsy No.	Staats- koerant No.
Samewerking en Ontwikkeling, Departement van Goewermentskennisgewings			
R. 2826	KaNgwane-Wet op Padverkeer (6/1981)	1	7976
R. 2827	KaNgwane-Wet op Padverkeer (6/1981)	93	7976

CONTENTS

No.		Page No.	Gazette No.
Co-operation and Development, Department of Government Notices			
R. 2826	KaNgwane Road Traffic Act (6/1981)	1	7976
R. 2827	KaNgwane Road Traffic Act (6/1981)	93	7976

